༄༅། །ཕྱག་བཅོས་ཆེན་པོའི་སྐྱུམ་ལ་བརྟག་པ་རྡེའུ་མ་བ་ཤད་དང་སྐོར་ཞིས་བཅས་པ་ལ་ས་ལ་བཞུགས་སོ།།

ཨ དབུ་འཇུག། གཅིག

༄༅༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལུགས་བཤད་ཀུན་གྱི་གཏེར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །
ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། །ཟབ་འཁྲུམས་རྒྱལ་བའི་ཀ་ཕོར་དུ་ཟབ་མོའི་གནས། །ཡང་དག་ལུང་ལ་ཀྱི་
གཏམ་གྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཀུན་ནས་སྒྲོག་ལ་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་རྟག་ཏུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས། །དུས་གསུམ་བདེ་ཕྲག་ཡོངས་པའི

༄༅། །སྔགས་ཀྱི་བརྒྱུད། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལམ། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བ་ར་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ། །སྙིང་ནས་འདུད་དེ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས
ཟུངས། །མགོན་དེའི་གདམས་ཡས་ཡས་གོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས་ནས། །ཉི་དེ་ཀྱིས་གཉིས་པ་གདའ་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་པའི། །ཡིག་སལ་མ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །
དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ཀླུ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་འགྲུབ་ཅིང་། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཐུགས་གསལ་བར་མཛད། །སློབ་པའི་རིགས་
འཛིན་གནས་སུ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཟླ་བ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོན་ས་ཕྱུག་འཚལ། །དཔལ་རྟོགས་དཀའ་བདུད་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
གནད། །ལོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས། །ཞི་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཤཱནྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱིས་

བཟླ་བ་བཅིངས། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། །ཕྱོགས་འདིར་ལུགས་དེ་འཆད་འདོད་ཞན་པ་མོ་ཆེས། །བཤད་པའི་དྲི་མས་སྤྲུགས་པ་ཐབས་ལ་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱིས་
བསླུལ་ཕྱིར་ཡོངས་དག་བཤད་པ་ཡིས། །ཕྱུམ་འཇུག་པར་ཕྱི་ཆེར་བཤད་པར་བྱ། །འདི་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་དག
འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་
མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཀ་ལཱ་པ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ ༦
ལ་ཡང་། དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་པར་རྩ་ཤེ་ལ་ངེས་སུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལས། ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལ་བྱའི། དབུ་མ་ནི་གཞུང་གཞན་དང་། དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །མ་དྷྱ་མ་ཀ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཕྲིན་ལ་
བརྩམས་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་གྲགས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཡང་བཤད་པས། དབུ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དོན

ཀ ལྔ

༄༅། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདྲེལ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་དེ་ར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་ལ། འདི་རང་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས། བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །རང་གི་ལུགས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དག་པ་ཚིག་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པར་གསུངས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྒྱ་ཆེར་དང་། ཚིག་གསལ་དུ་མི་རྒྱས་པ

འདིར་རྒྱས་པའི་ཁྲི་རིམ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫུ་ཤེའི་དོན་ལ་ཕྱགས་པར་ངེས་པ་ནི། གཞུང་འདི་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ཅིག་གོ། །རྒྱ་ཆ་བའི་སྒོ་ནས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི།
འཕགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་དེ། རྒྱ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱོད
ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་ངེས་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཟབ་མོ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན
ཐེའི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ན་ནི་རྣམ་དངོས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཤེ་རབ་ཡང་དག་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ ༤
ཉིད་དོ། །ཆོས་བཅས་བསྟན་པའི་རྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་འདི་ག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན
གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཡིད་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་ཟབ་དག་གིས་ཁ་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། དེ་སྐོང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་ཚིགས་གསུམ་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་མ་དང་ལ་བཅུ་དང་།

༄༅། །ཕྱགས་སུ་རིམ་དང་། གཞུང་དང་དགོངས་པའི་གོ་རིམ་ཀྱི་ས་པ་རྣམས་གཞན་ཀྱི་དོན་བོ་ཡི་ཤེས་ཡུལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་མེད་པ་ཉིས་ཀྱིད་ལོན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱག་མཚོན་སློབ་པ་ཉན་ལས་བཀྲུས་པ་སོ། །དེའི་ཕྱི་རྒྱ་ཤེ་བའི་དོན་ཡོད་ལ་སྐྱེད་པར་ཆེ། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཉེ་བར་ཉེ་བ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཉིས་ཀ་ཚོགས་རང་འདི་ལ་མཐོང་མ་པ་ཡིད་ལ་འབྱུང་བ་མཐུན། གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་མས་པའི་དོན་བ་ཉིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་ཤིང་ལ་མ་ལ་རྒྱུ་ཚན་འདི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པ་བ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་བར་སྟོན། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལ་བ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་དབང་བོའི་ཚོགས་མཚོན་བདུ་ལ་བར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་བྱིན། སྟོན་ཀྱི་བཀའ་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྙིང་རྗེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། །གང་ཟག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གཞུང་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་
བཀོད་པར་མཛད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་ཐུང་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་རྣམ་གསུམ་མཆོག་ས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་བསྐྱབས་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཆོག་ཉིད་
ཅན། རྒྱུ་རིགས་ཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བརྩོམས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་རུ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་རྒྱུ་མཚན་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་རིགས་ཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་བརྗོད་མས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་བཞིན། རྟེན་དང་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པས་ན་ཉན་
ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཉིད་དེ་སྒྲར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྒྲ་བ་གཞན་མི་སྨེས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་བ་ཤ་དང་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས 10

༥ ༄༅། །ཚིགས་ཀ་འཕྲོ་ལ་མཆོད་ཀྱང་། །སྤྲོས་མེད་དེ་སྒྲ་དགོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྟབ་ཤད་བའི་ཆེ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཕྲེན་བ་བཞི། དཔེར་ན་སྨན་པ་ཡས་སྨྱོས་པའི་པད་མ་ལ་མཆོད་སྨྱོས་ཀྱི་སྒྲ་དགོས་མེད་དུ་

འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚིག་འདི་ཀྱི་སྐྱེད་དེ་དག་བཀའ་ཕྲས་སྟུགས་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་པའི་ལམ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་ཐུགས་བཅན་པའི་

ཚོགས་ཅན་ལས་དེ་དོན་དག་ཉིད་བརྣམས་ལ་བསྟུག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཚིགས་བདེ་དགོན་ཡས། །མགོན་མེད་རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱུར། །རང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱུ། །སྐྱེ་རྒྱུ་བཅས་ལ་སྤྲ

ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ང་བས་བསྐལ་ཅིག་ཉན་ཐོས་མི་བཟོད་འདུག །ཞེས་གསུངས་པ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འདི་གཉིས་རྒྱུ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ནི་སྐྱེ་པ་ལས་ཐོས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ་ཆེས

སོ། །ཁ་ཅིག་རྟོད་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པ་འཕྲེང་བ་མེད་པས་རྒྱུ་ཆུ་བརྗོད་བཞིན་ཕྱག་ཚན་ཀྱི་དང་། ཕྱི་མ་ཉིད་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆུ་ལ་མི་ཉེས་ཉེ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ཕྱོགས་ཚན་ཀྱི་སྒྲ་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་དང་ཆུ་བ་དང་སྦྱར་བ

པ་ཡི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་འགྲེལ་བའི་དོགས་པ་ཟློ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལས་རྒྱུས་ལས་ཐོབ་ནས། །གང་ལས་ཉན་ཐོས་བསྒྲགས་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རམ་ན། །ཞེས་པ་མེད་དེ་ལམ་དེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཧཱུྃ་ལས་སུ་མ་ཕྱུག་བཅོམ་པ་ཡང་དང་རང་གི་སེམས་སྤྲུལ་བ་བ་ལ་བསམ་མས་བ་ཡེ་ཤེས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཕྲེང་ཞེས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ནི། འཁྲུལ་པ་རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་ཅིག་གསུམ་ཚ་རལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་བསྟན་པ་པ་འདི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ
ཏྲེ་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་འདི་སྒྲ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། ཏྲཾ་ནི་རིན་ཆེན་ཉིད་དོ། །ཧྲཱིཿ་ནི་ཧཱུྃ་ཡོད་དུ་རྒྱུ་དཔལ་འདི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བཟླ་ཧྲཱིཿ་སྒྲ་འི་དོན་ང་ཕྱུས་པ་འདི་ཀོ། དེ་ན་དགོང་ནག
གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྱུར་རོ། །སྒྲིབ་བྲལ་ཧཱུྃ་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཆམ་མོ། །ཧྲཱིཿ་ཧཱུྃ་སྤྲིན་པད
འབྲས་རྒྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཆད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྒྱུར་མི་དགོས་སོ། །འཕྲེང་གི་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་དང་མཉན་ཐོས་ལ་བ་རྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་པ་བགོད་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྲེང་ 12
བ་ར་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ
ཉིད་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་རྟོགས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འབྲིང་པོའོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡང་ཤས་ལྷག་པ་འདི་ནི། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྒྲོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེའུ་ཞེས་སྦྲ་བའི་མི་རིགས་ཏེ། ཡུགས

༄༅། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པ་བརྒྱན་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་རབ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ཀླུ་བསྐྱེས་ཀྱང་གཞུང་མཐའ་འདི་འདོད་དང་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྔ་འགྲེལ་པ་རབ་ལ་ཤེས
གོང་དུ་འཆེལ་བ་བཤད་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་འཆད་པ་ནི། ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟེན་བཟང་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བསྡུ་ལ་པ་བརྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་བོ་མས་བསྒྲུབ་ཡོན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན
ཐོས་ལ་སྟེར་ལམ་ལ་ཡོ་གོམས་པ་བསྒྲེ་མི་ནུས་པ་མེད་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཤྲི་ཙི་མ་འཛུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་ཀྱི་ཤྲ་འཛུག་པ་ནི་གཙོ་བོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྡོ
བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྡོ་རྗེ་ཅན་པོ་ལས་ཤུགས་པ་ན་ཚོགས་ཡིན་པས། ཞེས་ཐུན་མོང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཀྱིས། འཕགས་བུ་ངའ་ཧ་ཉན་ཐོས་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་ཤྱི
དོན་ཆེན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ད་ན་མཆོང་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་ཞལ་པར། །འདི་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་དེ་སྟོབས་ར་ལ་ངེས་ཚིག་གི་སི་ན་ཤད་བའི་དོན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བགྲོད་བཅུན་ཐོས།
ལས་ཅེས་སྨྲུག་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཐམ་པའི་ཚེ། ཀླུབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་མི་རྟུས་ན་དག་བཅོམ་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཤིང་། ད་ཡང་རང་ག་ཉིད་དུ་ཕྱིར་ངེས་རྒྱས་བརྟུ

དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ་རང་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་བསྔགས་སོ། །ཐུབ་པའི་སྒྲ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་ཞེས་བྱའོ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་ཀྱང་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བརྙེས་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལམ་འདི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་དབང་དེ་རྣམས་ལས་
ཉན་རང་རྣམས་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའོ། །ཐུབ་དབང་གིས་ཉན་རང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཅིག་ཡོག་པར་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་དེ་ཉན་རང་གི་རིགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་སྒོམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་རང་རང་འབྲས་བུ་གང་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི
ཕྱིར་ར། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །ག་ལ་ཏེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མང་པོས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་བྱང་
ཆུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་དག་གིས་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ག་ལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག །སྐྱེ་བ་ལས།

༄༅། །རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡོངས་ཀྱི་ལས། དོན་དམ་བརྟགས་ན་བཅལ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ཡང་། ཚོགས་འཁྲིས་པ་འཛིན་པ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡོད་ལ། རང་རྒྱུ་ལ་ཡི་སྒྲུང་འདས་མི་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་པོ། ལྷུང་བས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་ཐོག་མ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ངེས་པར་སྐྱེད་བཞག་ནར། ཚོགས་དེ་ཉིད་འབྲས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚོ་རབས

གཞན་དུ་ངེས་པ་ཁྱེར་བ་ཁྱད་ཚུལ་རྣམ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་ལས་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ་ལས་ཉེར་ལེན་མ་ཐོན་པ་སྐྱེ་མཆེད་པས། འདོད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་ཤིང་བཞི་ཆེར། ཡོན་ལ་བཅས་ལ་ནས་ཤར་བཞི

བར་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཡང་བཞི་རྒྱུ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ལ་ཡིད་དེས། མྱུ་གུ་དང་ས་བོན་ཐོབ་ཀྱང་། ཕྱི་བ་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བར། །ས་པར་ཐོབ་འབྱུང་ཡང་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་ཆུ་ལས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་ས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་མཐའ་མ་རྒྱུ་ཞིང་། །ཀུན་སློང་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པས། དཔེར་ན་ཆུ་བོ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་དེ་བཞིན། །རྟེན་པ་མེད་པར་ཀྱང་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་རང་ལ་ཡང་གཞི་བཅོམ་ཅན་རིགས་ཀྱི་ཚོ

ད། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་ལ་ཡང་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གོ་དབང་གྲོལ་བསྐྱང་བས། རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་པས་ཤེས་གཏོགས་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྟན་པར་འདོད་པ

འདིར་ གཞན་དག་ཉེར་འཕྲོ་བསྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་མཐུག་ཏུ་འགྲོས་ཕྱུང་དང་འབྱུང་རིགས་པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན། ཕྱི་མི་ཀུན་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཡིད་སྨོན་པ་འཆད་པ་ན། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རེ་ཞིག་བཤད་
པ་སྟེ། ཐུབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་བསྟན་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས། དགོངས་པ་གཅིག་དགོས་པས་བཅད་དུ་བར་འདུག་པར་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དབྱེ་ཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ནོ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བཀྲམས་ཤེ་ན། རྟོགས་པའི་རིམ་ལས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཆད་པར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པས
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ། དཔེར་ན་བུ་ཡི་བུ་ཉིད་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ༡༦
བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྲུལ་ཀྱུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བགང་ཡིན་ཐམས་ཅད

༢ ༄༅། །ཐོབ་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་པ་ན་ས་ལྷ་ཁམས་སྒྱུར་བ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཀྱི་རྒྱུའི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་རྩུ་ལ་ནི། །རྗེ་བཙུན་ཀ་ཧཱ་མ་དཔལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆེ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཞེན་དུ་བཞུགས་པར་མ་ངེས་ལས་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སེམས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེན་གྱིས་ཐོབ་བྱ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་ནི་དང་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཅིག་བྱེད་རྩེ་བ་བྱུང་བའི་སློབ་མས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱུ་ཡི་ཉེས་པ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་རྒྱུ་ལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་བརྟག་བཞིན་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཞེས་བཟུང་བ་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱུ་ལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་མ་སོང་ཀྱི། ཞེས་དང་ཡང་དེ་ལྟར་བཞག་པར་བསྟན་པའི། དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ལ་བདེ་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཅེས་པ་མ་བརྟན་པར། བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡང་དང་ངེས་པ་བརྟན་བསྒྲུབས། 17

རྟོགས་པ་དེ་མི་ཆེ་དཔའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་པར་ཙམ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་པོའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྔོན་པ་ལ་མཐའ་ཡི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། འམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་

ལམ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བ་ཞིག་དང་བཅས། བྱང་སེམས་དེས་ཐོབ་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་སེམས་དམ་འཛིན་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་བདེ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་བཀག་ལ་ཡང་ནི། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་ལས

གསར་དུ་བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་དེ་འཁྲིས་པའི་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས། སངས་རྒྱས་དེ་འཁྲུངས་པ་མིན་པས་ཚང་དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉེར་བ་ར། འགྲེལ་པས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན།

ནས་ ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅི་འདྲ་ཕྱིར་མི་རྟོགས། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་འདི་ལ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདི་ཤ་ར་ཀ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས 18

ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཆེས་པ་བསྟེང་པ་སྟེ་ཉིད་ཀུ་ཤ་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་

པར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཞུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཕྱི་ནང་ཀྱི་ཞིང་འདེབས་པའི་རང་བཞིན་བུད་པ་ཕྱིར་མི་གསུང་དང་སྒྲོན་ལྟ་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ག་ཡོད་པ་གཉེན་པོར་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ལྷག་པར་ཡང་དག་ཅེས་བསྟན་པས་སུ་ཟིན་ཏེ་སྒོ་ངན་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཕྲ་མཐའ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུར་པའི་ཕྱིར།
བྱང་སེམས་ལ་ཡང་དང་པོ་པ་ལ་ཡང་དག་ཅེས་སྨོས་སུ་ཟིན་ཏོ། །འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་པ་གསུང་པར་སྔོན་དུ་འཁོར་དུ་ཞེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐབས་པ་གསུམ
ལས་ཀོད་པ་རྣམས་ཐུབ་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་
དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་དང་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ
རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་བར་ལུང་གིས
བསྒྲུབས་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཐ་ནའ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལ་བ་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བའི་ཞབ་རང་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་འདི་དེ་ངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད

།མ་མཛད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཉེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པ་འདི་རྟེ་བའི་རྒྱུ་རོལ་བཟུང་བའི
ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཉན་རང་འཁྲུང་བ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་རྟོན་པ་ནི། དེ
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་པ་ནི་ཐོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་དང་། ཐུབ ༨
དབང་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ན། བྱང་སེམས་དེ་རང་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྒྲོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི
དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ནི། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འདི་རིང་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས
ཡང་ མདོ་ལས་ནི། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཉིད་དང་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི

༢

༄༅། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་དང་། བྱ་བ་ར་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་རབ་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐར་དག་ཕྱུག་བརྟུལ་ཞུགས་བཅོམ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཉུའི་སྨྲ་མ་དུ་ངེས་པ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་སྣང་དེ་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངང་དུ་ཆུའི་རི་ཕུལ་དུ་ཕྱུང་བ་འབྱུང་བ་བཅུ། རྫོགས་ཅེ་ཡོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཡོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཉིན་ཉེ་ཀྱི་རིང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཐེག་བསྡུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པས། །ཆེ་དང་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་གསུངས་ཤིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་ལུགས་འདྲ་ཡི་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པའི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས

21

བའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཤེས་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོ། །ཡང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ར་དེ་བློ་སུམ་བསྟན་ཀྱང་། རྒྱུ་བཞི་དང་པོའི་དོན་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི
གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ར་སྟོན་པའི་དེ་ཉིད་ར་ངེས་རྣམས་རྒྱས་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས
འབྱུང་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྱུང་ངེས་ཞེས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ར་མི་རྟོང་བས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འོ། །དེ་ལྟ་ར་འདོད་པ་སུམ་གང་དག་རྒྱུ་ར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རིམ་མཐར། ༢༢
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་མ་བ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྟོགས་པ་མི་ཁྱད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ
ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ར་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི
སྐབས་ཉིད་ནས། མཐར་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་འཕྲོད་ཤིང་གི་སྐུ་གསུམ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ

༢ ༄༅། །བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་བཞི། ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྔར་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་

པའི་ སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བུར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་མྱོང་བ་དང་འདྲ་བར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་ཙམ་ནི། ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བུར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་འཁེལ་བ་བར་ལ་ཕུལ་ཕྱུང་བའི་སྙིང་བཀྲུད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བུར་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་

ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དང་བཅས་སྦྲང་རྩི་སྟེ། །རོ་ལྡན་བུ་རམ་འདོད་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་སྔོན་དུ་དེ་ལྟར་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་ནས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པས་སྔོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི་ཆུང་ངུ་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་མིན་གྱི། འགྲེལ་པར་མཐར་གཉིས

ངང་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བབ་ཤར་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དུ་འཇི་བ་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་བློ་ཞེས་པས་ཐོག་མ་ར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས
ཀྱི་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད
ནས༑ གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་མར་སྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི་འདྲ་ལ། བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐ་མར
གདུལ་བྲུས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ། འབྲས་བུའི་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བསྒྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་ཞབས་བདག་གིས་ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་དེའི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐོག
མར་རམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤད་བསྟོད་པ་ཞིའི་ཀྱི་དོན་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྟན་པ་ལ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ནི་དེ་ཡི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་ལོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་གསུམ། སོ་སོ་བར་སོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པས། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ལ་སྙིང་རྗེ། ཁོན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ

24

༄༅། །བར་བརྟུ་ནོ། །ཐེག་མ་ར་ཕ་ལ་ཆེ་བ་ལས་བོན་ལྷ་བུ་ཡིན་རྒྱུ་ལན། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བག་ལས་པར་མཐོང་ནས། བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དོར་བའམ་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་པའི་ཇི་བཞིན་འཇུག་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱིས་ཐོན་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་བཏང་སྤྱོད་ཀུན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་ཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། ཅེས་སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་། ཟུང་པར་དུ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པར་གསུངས

ཨོཾ། འབར་དུག་བཅེབ་ལ་རྐུ་ང་འདྲ་རྒྱུ་ལ་ཞི། སྙིང་རྗེ་འི་ས་བོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་དུ་བཞིན་གྱུར། དུས་ཕྱིས་སྙིང་རྗེ་འི་རྒྱུན་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བཅུས་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་ཚོགས་གཉིས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདྲ། དེས་པར་ཉན་རང་གང་ཟག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། སྙིང་རྗེ་འི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བཅུས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་
རྩུ་ལ་ཞི། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅུ་ཞིན་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་འི་སྨིན་པ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
ཚོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་བར་མཚམས་ལ་ཕྲལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུའི་སར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་བསླུག་སྐྱེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གོ་འཕྱར་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བསྒྲལ་
ནས་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ཡིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རིག་ཁྱད་ཁྱབ་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཅིག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་པས་ཞི་གནོད་ཀྱི་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ཕྱུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་ནས་དེ་དག་ལ་བསློབ་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་དགོས

༄༅། །ཀོཾ་ ཡོ་ཉིས་བ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟས་
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཏེ་བདག་ལ་ཀ་ཡི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟར་སྟོན་ལ་ཏུ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དོ་སྙམ་ནས། ང་ཞེས་པར་དེ་ན་འདི་ཉིད་དུ་སྣང་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པ་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱུང་ཡང་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་སྐྱེ་དམིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ 27
པོ་ལ་ འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འཁྱུན་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལྟར། རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྒྱུ་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས
བའི་ སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཡི་ཟླ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱོ་མོ་དང་འདྲ་ཡུག་ས་རྡེ་སྐར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་རྫོང་ཚུན་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་འདྲ་བ་མེ་དང་འདྲ་ཡུལ་ཏེ་ཁྱེང་
པར་ཀྱི་གཞི་བོ། །འདྲ་ཆུ་ལ་ནི་དང་པོ་ལ་ཕྱག་བཅས་བསྡུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱུང་པར་ཀྱི་ཚིམ་རྒྱུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐོག་ས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ན། ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི་བཞུ་ཀྱི་འཇིག་ཚུན་འདི

ལམ་དང་ཉེ་བར་མཁོས་པའི་ཐབ་པ་མཆེས་ དམ་དུ་བསྙམས་པའོ། །འདི་ཉིད་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་མ་ལྷ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་རྒྱུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐོར་མཁན་དང་འདྲ་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་རག
ལས་པར་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཁྲིད་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་རྩེ་ནས། མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཟབ་པ་པར་སྐྱབས་མེད་པར་འཁྱམས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་འཕང་རྟེ་ལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཞེ་ང་ངེས་འགྲོ
ཞིང་ཀྱེ་ཧུད་ངུ་བ་དང་འགྲོ་ར་ཞི་ཁབ་དཔ་ཆེན་པོས་བྲད་བར་བྱ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྡུག་པ་དང་སྦྱང་ཡེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པའི་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ ༢༤
ནུས་མ་ཡི་སྡུ་ཁྱི་རི་རིམ་པ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ནུས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེའི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཙེས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདི
ནི་ཉེ་རྒྱུན་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་སྐྱབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ །འདི་ར་ཁྱུད་པར་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གི་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་སྒྲུ་ར་བཞི། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྲུམ་ཚུལ་ཀྱི་གོ་བརྩམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་མི་ནུས། །འོན་ཏེ་ལྷ་ར་ཡི་
སྣམ་ན། ཕྱུར་ཐོག་ཚེ་ལ་འདུག་འདོད་པས་གྲོག་མ་ར་སྙིང་རྗེ་ཅན་པོ་སྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཚུལ་བརྟེན་མ་བསྟན་པས། འདི་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར

༄༅། །ཁ་ར་འཁྲུལ་མཚོ་རྒྱལ་བ་བསྟན་པ་བཀུར་བ་བསྒོམས་པས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱིད་རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཙུགས་ན། ཤིན་ཏུ་མཁའ་ཞི་ཞིང་མདུན་ལ་བའི་ནམ་མཁའ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཞན་གདང་རྒྱལ་བ་རྗེ་ལྟར་འཁོར་ན། སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་འདིར། མི་ལ་ཕོར་བའི་སྣང་བས་རྫུང་ཟད་གྱུང་མེད་པ་རུ་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པས་དཀའ་བས་སོ། ལུང་གཞི་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བླངས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་ནུབ་བྲལ་ཚེ་རབ་ཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་གིས་དམྱལ་བ་དང་ཚེ་རབ་ཁ་ན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་རྒྱུན་གཏེར་མ་ལྟ་བུས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མང་རབ་རྣམས་སུ་མས་པའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་ལ་འཁོར་བས་འཁྲུལ་ཚུལ་བསམས་པ་ན། ཡིད་ལ་འགྱུར་བ་ཙ་ཡང་

མི་ཐོན་པ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྙིང་དུ་འཐམས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཕོངས་མེད་པས། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་དུ་རང་སྙིང་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཁོར་བར་སྡུག་ཀུན་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲེན་ནམ། ཕྱོགས་གཞན་ཅིག་དགོས་སམ་ན། འདི་ནི་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་ན་མི་བཟོད་
པ་མེད་ཀྱི་སྙིང་དུ་དགའ་བ་དང་། ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་བ་ན། ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པས་ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཡང་
ཡིད་དུ་འོང་ཚད་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ཤུགས་དྲག་པར་སྐྱེ་བས། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་ལ་ཕངས་པའི་ཡིད་འོང་སྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོའོ། །ཡིད་འོང་ཐབས་གང་ 30
གིས་སྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་ལུགས་གཉིས་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་པ་བསམས་ན། དེ་རྣམས་བསྒྲལ་
བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་མཆོང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙནྡྲ་གོ་མི་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཏེ།

ཞ

༡༧། །དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་དང་། འཁོར་བ་ན་མནར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། བླ
མ་མཆོད་བརྗོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཛད་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེའི་མཁས་པར་སློམ་པའི། ནེ་ཚོའི་འདོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི
སྙིང་རྗེ་ར་འགྲོ་ཚུལ་བཞི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བཞིན་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །
འགྲོ་བ་རླུང་གིས་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་གཡོ་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རབ་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ། ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ།
དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་ལྟར། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རབ་སྟོང་པ་ཡང་དེར་སྟོང་བར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རབ་འགྱུར་པ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག
འཚལ་བའོ། །འཁྲུལ་པར་འགྲོ་བཞིན་པ་བཞག་ནས་སྙིང་རྗེ་རབ་འགྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་འགའ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པ

སྣང་ཡེ་ནུ་ཅུ་དྭ་ག་རོ་ཞིན་པས། ཙུ་རི་ཆེ་ཤས་བཀླུབས་པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན། གཟུགས་བརྙན་ཡས་སྣང་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅུ། ཉེ་རེ་རེ་འཛེག་པ་ཟླ་བ་རང་གི་དངོས་པོ་མ་དེན་
ལུས་དམིགས་པ་ལྟར་དུ་ཤར་བས། བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་ཆུ་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་བདག་གིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། གང་དུ་སྣང་བའི་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ངོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེའི་དབང་དུ
གྱུར་པ་བརྡལ་བས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་འཇིག་ལྟར་མཚོར་དེ་རྒྱལ་པ་རྗེ་ཡིད་དུ་འབབ་བདེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་སྤྲོན་པོ་ཆུ་ཆབ་དཀྲུག་ནས། ཚུལ་ཞིན་པ་ཡིར་ཁྲུད་ཀྱི་ཆུམ་རྟོག་གི་སྣང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ནང་ན་གནས་པ། ནམ་མཁའི་ཟླ ༣༢
བ་སྣ་བུར་རང་གི་ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མཐུན་གནས་པ་ནམས། སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤོག་ཅུར་བབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བས། དེ་ནམས
ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡབ་ཀར་བར་བར་ཁྲམས་པའི་རྩོལ་བ་སམས་པ་ལས་སྤྲུ་སྔུ་ཞུ་ར་བ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་མ་རིག
པ་ཡོགས་སུ་བཤད་པས། འཇིག་ལྟ་འདྲེན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་རའི་འགྲེལ་པར་སྐྱེ་རྗེ་གསུམ་ཛམ་པས་མ་འབྱོད་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། གསུམ་གའི

[illegible]

༄༅། །རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག། བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཡང་འདྲ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་གོ་བཞིན་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་བློ་ངོར་ཁེགས་པས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་པར་རྟོགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ནི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་བར་ཡོད་དུ་རྟོགས་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཡིན། བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད

33

པ་ལྟ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཁྱད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱི། དམིགས་པ་གཞུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ
སྔར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདེན་མེད་དོ། །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སོ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན
པར་བྱས་པའོ། །ཡོད་ཀྱི་ཉི་ག་ཕྱུང་མང་པོས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དམིགས་པ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བའི། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས
པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྤྱོ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འབྲལ་བ་འདོད་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་ཅན་དུ་ཁྱབ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་དུ། སྙིང་རྗེ་གཅིག་ལ
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེ་དེ་དམིགས་པར་རྟོག་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས
ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་ཀྱི། སྙིང་རྗེ་ས་རེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྙིང་རྗེ

ཀ

༣༢། །ཕྱི་མ་ག་ཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཤད་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བ་ཤད་པ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མིན་པར། སེམས་ཅན་
ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྡུའི་མིང་ངོ་། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་འདིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དགོས་པར་འདོད་པའི། མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དུས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག
མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། སྔར་བ་ཤད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་
པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས། མི་རྟག་པར་བཟོད་དུ་རུང་ཞིང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་རེས་ཀྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་དུམ་ཞིག་ཡོང་ལ།
བུམ་པ་མི་རྟག་པར་བཟོད་དུ་མཐུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་རེས་ཀྱིས་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ 35

དམིགས་རྒྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉམས་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཤེ་ཆུ་ཚོར། །དེ་འདྲ་བའི་སྙིང་རྗེ་རྣམས་བསྒོམ་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚོན་བརྗོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེ་ནི། ཐོག་མའི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་
རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིར་རྣམས་ལུར་གྲོལ་བས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །དོན་ལ་མདོར་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་
དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དོན་དམ་པ་ལ་ཤེས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅེར་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་བོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི། སྔོན་དུ་ཁོན་ཉིད
རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་བོ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྔོན་བཏང་ནས། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ 36

ཤ

༄༅། །ཞེས་ཀྱང་ན་ཐེབས་གནས་འཛིན་རྟེན་པ། །སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཆུབ་བསྐྱེད་ཞེས་སོ། །འགྲོ་དོན་ཐྲེད་ཡར་ཡབ་འཁྱུར་བ། །ཅྲུང་ཆུ་བསླུ་ཀྲུག་མ་བབས་པའོ། །བྱིང་དང་རྒོད་རྗེས་བརྒྱུན་པ་ཡི། །ཕྲབ་པའི་འཁྲུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར། །ཡིད་བྱེད་དང་དཔས་རྩོལ་འབྲལ་བ། །རྟོགས་པའི་བྱུང་ཆུ་བསམ་ཡས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་ནས་ཏེ། །དེ་ཡི་ཡང་དག་ཤེས་རྩོལ་བརྩོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྔོན་དང་སྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །སྔོན་དུ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཤ་སྐྱབ་པར་ཧྲིལ་སུ་ཡང་། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ངལ་སློབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ངམ་ཟད་ཆུ་ཡི་དེ་ལྟ་བུར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་སོ་སུམ་མཛད་ཀྱང་སྐྱབས་སེམས་དང་། དབུ་མ་རྒྱ་བ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས། མཆོད་བརྗོད་རིགས་སུམ་མཛད་པ་བ་ཞེས་པའི་འཁྲིད་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ། །དོན་གྱུར་སྦྱུམ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཤུགས་ལ་ནི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ། །གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་བརྗོད་སྙིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི་བཀའ་རྒྱུད་ཟླ་ན་ཏེ། །ཤིང་རྟོགས་ལ་གནས་སྐབས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ

ཞེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་བཞི་བགྲོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡིད་བྱུང་ཕྱིར་མའོ། །ཉེར་དགོས་དགོས་པ་ཡང་དག་ལས་བདར། དགོས་པ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འཕེལ་བ་དེ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་རིམ་དང་། འབྲས་བུའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སོ་སྐྱེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏག་ཏན་ལ་འབེབས་ན། རེ་ཞིག་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རབ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཕྱོགས་ཙམ་ཕྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་ནས། ལམ་ཐར་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཅི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མི་རྙེད་པར་ཐོས་པས་བཞིན་ ཐོས་པ་ཙམ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཞན་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ལས་སུ་རུང་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་མི་ཡོང་ཕྱིར་ན། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི

༄༅། །ཕྱོགས་རེ་བ་འདུ་བ་མདོ་ཡོང་ཟབ་བ་དང་རྒྱུ་ཚེ་བ་བཞི་སྐྱེ་ཀ་ཡས་བརྒྱལ་མས་པའི་འོ་སྐྱེ་ཡུལ་ནས་རྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཞེས་པ་དང་
སྙིང་རྗེ་ཞི་བ་དང་སྐྱོང་ཀུན་དང་། ཞེས་སོགས་མ་ནི་སྤྲོས་ནས་ཟེར་ནི་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་
རབ་སྙིང་རྗེ་སོགས། །སྦྱིན་པ་རང་དོན་ཡོངས་བཏང་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཕན་བྱ་བའོ། །བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་སྤེལ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་རྩེ་གཅིག་ཉོན་མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་
དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །སྙིང་བརྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྙིང་རྗེ་རོ་གཅིག་བྱམས་པ་སོ། །སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་ཞི་བ་བློ་ཡིས་གྲོལ། །
སྙིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མཐུན་པ་ལས། །ཚིག་ཙ་རབ་ཏུ་རོལ་བྱེད་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་གི་དོན་བཞི་ཉིད་དང་། སྔར་ཡང་
དང་སྙིང་རྗེའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་བསྡུས་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཉིན་སེམས་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་

༄། སུ་སོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ས་བམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོམ་རིགས་བཅིག་མཇོད་པ་དེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན།
དེ་ལ་འབྱོར་དང་བསྣན་པ་ལ་དང་པ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྙེད་དཀའ་བར་གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། སྨྲར་བ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་།
བྱང་སེམས་ལ་རྨ་འབྲིན་པའི་ཡུས་སྐྱིབ་དང་། དེ་ལ་བརྙས་པའི་སེམས་དང་། བདུད་ཀྱི་ཡུས་དང་། དམ་ཆོས་སྤོང་བ་སོགས་སྤོང་བ་རྙེད་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་སྐབས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ན་
གསལ་མེད་ཀྱང་། དད་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཡུགས་འདི་ན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ལ། སྡེ་བསླབ་བསྟུད་གཉིས་ཀ་དང་བྱུང་བར་དུ་མདོ་བཏུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་བསླབ་བཏུས་ལས་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བ་ཞི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའོ། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམས་ནས། ཚེ་འདི་རྟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བསམས་པ་དང་། དེ་ནས་དང་པ་བསྒྲིང་ཉེད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་
པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་ནས་འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་བཏང་བ་དང་། བསྲུང་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་

༄༅། །བདང་། སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཉམས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་སྐྱ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཤད་པར་བྱའོ། །བཞི་བརྒྱད་པར་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུངས་ལ། དབུ་མ་
སྙིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་ལས་བཏུས་ཏེ་གསུངས་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བས། འཕགས་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་འདྲའོ། །འདི་རྣམས་ལ་དེས
པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་པས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར། ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བའི་ཡི་དྲུང་ཚུལ་
བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་ཕབ་ན། བྱང་སེམས་ལ་གཞལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི
སོ་སྐྱེའི་སའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཐོག་འདིར་བསྟན་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སྟོན་པར་འཕགས་པའི་ས་ཉིད་ནས་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ན། འདི་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་ཤད་པས།
སྐབས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པས། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེ་གསུམ་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སུམ་ཅུ་ཐོན་ད་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེ་རབས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་ལ། གཉིས་པ་མི་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་སྦྱིན་སོགས
ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བར་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཀྱི། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བས་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ 42
ཤེས་བྲལ་བར་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ངང་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ས་མཚམས་མ་ཟིན་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཐོང་ངོ། རྟོག་པ་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲུབ་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་གི་ཆོས་སྐུ་ལས་མེད་ཅིང་། གཟུགས་
ཀྱི་སྐུ་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལ་བཞག ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་བས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་

༄༅། །ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་གསུམ་བསྒོམ་པ་ཡང་བྱང་སེམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་པར་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བཞག་པའོ། ཞེས་པས་རང་དོན་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་
དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ཟེ་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་དྲུག་གིས་འཁོར་བར་བ་ཤེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལ་འདུ་འབབ་ཞིག་ཅུ་འགྱུར་བས། དབུ་མ་ལ་འཇུག
པའི་མཆོད་བརྗོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་སོགས་ལ་སློབ་རྒྱུལ་འཕགས་པའི་ས་འི་སྐབས་སུ་ཤེད་པ་རྣམས་ལ་འང་སོ་སྐྱེའི་ས་ནས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་བླང་
བྱའི་སྤྱོད་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག ས་བཅུའི་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག་བུ་ཤད་པ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། ཞེས་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་བཅོམ་གསུང་བ་ལ་གཞི་མཛད་ཅིང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ། དེ་ཡང་རབ་དགའ་སོགས་ས

བསྡུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྡུར་བ་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་ས་བཅུའི་ངོ་བོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ས་ཡི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་པ་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སའི་མིང་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་
དོན་བཤད་པ་བཞིས་བསྟན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིར་ཟག་མེད་དང་འཇིག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྣང་བས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྒོས་པ་ཟག་བཅས་དང་། བསླད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་
གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རང་ས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དེས་འཇོག་བསྡུ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །ས་

ཞ

༄༅། །འཁྲུལ་བའི་བར་དུ་ཉམ་རིག་པས་སྐྱོང་པ་ཡོད་ཡ། མ་བརྒྱུད་པ་ནས་དང་སྨྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལྡན། སྒོང་བྱང་གྱི་མ་རིག་བཟང་པས། རེས་བསྐྱེད་པ་མེད་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡང་འཁྲུལ་པར་སྣང་བ་ལ་གཉིས་སྣུམ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་རྒྱུ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་དོན། སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་འདིར་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རང་རིག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས། ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་རིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟུང་བ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཕོག་པ་སྒྲིབ་པ་བོན་པའི་དེ་ཤེས་རབ་སུ་སྣ་བ་ནི། ཡུ་སྐུ་ཀས་དཔོད་བ་བདེ་མ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་བར་བ་རྡོད་པ་ཁྲུ་སྨྲ་བའི་སྣང་བའང་དེ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །སྐྱེ་ཆེན་འབྲུག་ཆ་ཡང་གྱུར། དེ་སྲིད་རང་མཁར་མཐོང་བ་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེན། །ཐ་སྣང་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། ཅེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ང་བོ་ཉིད་མ་འོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲིས་པའི་ལཱདུ། ཐ་སྣད་དུ་སེམས་ཀྱིས་དེ་བོ་ཉིད་མ་འོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མའི

45

མཚན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཙུག་ན། །དྲི་མ་འཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྲེག །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྗེ་
རྒྱལ་ཧི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེ་ར་བཙུག་པ་ན། མེས་དྲི་མ་ཚིག་གི་གོས་མི་འཚིག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེལ་བར་བསྒོམས་པ་ན། དྲི་མ་སྲེག་པ་ཡིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་བསྒྲུབ་པར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་པར་མཚུངས་ཀྱང་།
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སར་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཞན་དོན་དུ་ཞུ་རམ་གྱུར་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟར་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཟབ་དོན་ལ་བློ་རྒྱས་པ་དང་མཐུ་བ་ཐལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཆ་ར་ཕྱོ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་ཙཙན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་འདི་རྣམ་པ་ཡོང་ཀྱི་ཆ་ནི་རྣམས་ནས་སོ་སོར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས

༤ ༄༅། །བཞི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ཉམས་སམ་ཉེར་ཞེ་སྦྱོར་རྣམས། མདོར་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དོན་ཚན་པ་རིམ་པ་བཅུ་ཀུན་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་ཞེས་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མཚུངས་ཀྱང་རབ་དགའ་སོགས་ས་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ཡིན། བཞི་འི་སྐབས་ནས་བརྗོད་པ་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་འཆད་པ་ར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི་མཐུ་ཁྱད་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཞེ་ན་བརྒྱད་པ་ཡི་པ་དང་རྣམ་བརྗོད་པ་བསྙེན་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ཚད་དེ་སྔོན་ཟིན་པས། སོ་སོ་འི་སྒྲུབ་ཏུ་རྡོ་མི་སྦྱོང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་འི་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བ་དང་། གཉིས་པར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བ་འི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །དེས་ན་ས་སོ་སོ་འི་མི་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འི་ཁྱུས་པ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ས་རྣམས་སོ་སོར་འཇོག་ལ། ས་སོ་སོ་འི་སྣང་བས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་རྣམས་ཀྱང་ངས་དེ་དང་དེ་ར་བསྟུད་དགོས་པས། མཉམ་པ་ཞག་ཡོན་ལ་མི་བྱའོ། །སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་སར་འདི་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྒྱས་བཤད་པ་འདི་རྒྱུ་བཞི་ཡོད།
མ་མིན་ཏེ། སར་རྟེན་བའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཁ་རྡོག་པ་ཀུན་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་། །ཁ་རྡོག་མི་ཤེས་ན་མཉམ་པར་གཞག་ལ་ཤེས། ཞེས་པར་སྣང་ངོ་
ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་ནི་བགྲོད་ཀྱང་། བྱ་ཡི་རྗེས་པ་ཏེ་ཡི་ཚེ་ན་ཀྱི་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སློབ་མ་ཐོང་བ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་ཀྱིས། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བགྲོད
ཀྱང་། དེའི་བགྲོད་ཚུལ་འཕགས་པ་ཆས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྗེ་བཞིན་པའི། འཆད་པ་པོ་རང་ལྟགས་པས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ར་མི་ནུས་ན། ཤེས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ཞིག་ལ་བརྗོད་བཞིན་པ་མཉན་པ་ར་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ
ལ་གསུམ། རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྔ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྒོམ་པ་མཚོན་དུ་སྤྱད་པ་བཅད་པ་དང་། དེ་དུ་སོང་བ་ས་སོགས་བ་ཞིང་རང་བཞིན་རབ་ཕྱེ་བ། ཁྱད་པར་ལ་ལྔ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ
མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་རབ་ཕྱེ་བ། ཁྱད་པར་ལ་གསུམ། ཁྱད་གཞི་ས་འི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། ཁྱད་ཆོས་ས་འི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་

༄༅། །སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྔོན་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་སྤུར་བ་ཤད་པའི་རྒྱལ་པ་གྱིས། འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་
མེད་བསྒྲིང་ཧྲེའི་ཤིགས་ལྷ་ལ་ཕྱི་ཕྱོད་པ་རྡེ་བཟུང་བ་འདི་ཡི་སེམས་གདའ་འགྲོ་བསྐམས། །རྣམ་བར་གྲོལ་བ་ར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་
གྱིས་དེ་ག་བསྐྱམས་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལ། རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་དོན་དམ་པར་སེམས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ། སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུས་དང་
པོ་བས་འདེབས་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཕྱིན་ཆད་དུ་འདུས་པས། སྨོན་ལམ་ཡུམ་པ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆུ་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་བཀོད་དེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་མོ། །དེའི་དོན་ཀུན་
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཞེས་པར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས། སྔོ་བསྟན་མེད་པར་བསྡུ་བ་བཅུ་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པར་ཉིད་ཐོས་སྤྱོད་ལམ་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ར་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཏུ། ས་དང་པོས

དམ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོའོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་ལས་དམའ་
བ་ནས་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ལུགས་འདིས་ཀྱང་བཞེད་པའོ། སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། བསྐལ་བ་བཅུས་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས
བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་མདོ་མང་པོ་ནས་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པ་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྔོན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་བར
རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པས། དགེ་མ་ཐུབ་པ་པོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཇོག་པ་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས
ལས་སྔོམ་ལྟར་ཡང་པ་བཤད་པས། ལུགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྡུད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་མདོན་བསྡོད་ལྟར་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི
རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ། བསྐལ་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་། ལྷའི་གོས་ཀྱིས་བྱིན་པ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཅིག་ལ། ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག

ཁ

༄༅། །ཕྱིན་སྡོམ་པས་བསོད་ནམས་ཚེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྡོམ་ལྡན་འི་གྲངས་ལ། སྡོམ་ལྡན་སྤྱི་བཀྲི་པ་པས། བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག ཟླ་གཅིག

ཕྱིན། སྡོམ་པ་རབ་བསོད་ནམས་ཚེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱུད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏོ། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྣ་བས་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུད་

མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། སྐད་ཅིག་མ་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ 51

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེ་བསོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཞུགས་པ་དང་

ཉིས་པ་བྱང་སྡོམ་གྱུར་སེམས་དེ་ནི་དོན་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིས། སོ་སྐྱེ་རིས་ལས་འདས་པའི་སྣ་བས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མི

མཐུན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དྲུག་པ་པས། སྦྱོར་ལམ་ཚོགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། ཚོན་དམ

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ཁྱད་པར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཕྱིན་ཉི་ས་སྔོན་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་
མ་བྱུང་བ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པས་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་ཀྱི། སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་
སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་དགེ་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན 52
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རང་གི་ཡུམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་འདི་ནི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བས། འཇིག་ལྟ་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགུ་གསུམ་ཕྱིས་བཤད་སྤངས་པས།

༢ ༄༅། །བསྟན་པ། འཇིག་ལྟ་ནི་མི་ཕྱོགས་སྣང་དང་། སྒྲུར་བ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་ད་སྟེས་མ་ནོར་བོ། །ཉོན་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྣང་གཞན་ཡང་སྣང་མ་པ་ལ། གསུམ་པོ་ར་དེ་ཙམ་སྨོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་འདི་
ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོ་ཀས་བཞི་མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྙེད་ཅིག །ཐར་པར་འགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་
ཏོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པར་འགྲོད་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་
གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐར་བ་ལ་སྐྲག་པས་དེ་ར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ནོར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ ༣
སེམས་དཔའ་ལ་དང་པོ་བ་དེ་ཉིད་ཐར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རིགས་ཅེས་པ་ལ་ཞུགས་པས། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། གཞིའི་སྣང་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པས།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བའི་ཕྱིར། རྟུལ་སྐྱག་དེ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་འཕེད་དམ་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས

མི་གཙིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་བར་འགྱུར་བ་པའང་ཡིན་ནོ། །ཆུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འདི་ཡི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་རག་བསྟུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་མི་སྲིད་པས་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོའི་ལམ་ཟད་པས་འདི་ཐོབ་པ་
ལ་ལྟོས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ནི། དེ་རབ་འབྲིད་པ་ཀེས་ལོན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་མིན་ནམ། རྒྱུ་ནམ་མཆེད་ནས་ཡིན་ཅིག། འདི་རྣམས་ལོན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་ལས་
བཏུས་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་ཕྱིར་ཁམས་སོ་གསུམ་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་དོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཀ་དེ་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་འབྲས་
གནས་བཞི་དེ་དང་བྲལ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བ་རྣམས་དེ་རི་དགྲ་བཅོམ་མཚམས་ཡང་བཤད་ན། ཕྲངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྫོགས་སུ་མཐུན་
འདི་ལྟས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འདི་ཡང་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ

༄༅། །གསུམ། ས་འདི་ནི་ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ས་བདུན་པ་ནས་རང་གི་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷ་གཉིས་པ་སོགས་སུམ་རྡུ། སེམས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས
རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཟིལ་མནན་པར་ནུས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས། དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན
ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་
ལྡན་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ

ཀྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུག་གུ་སྒོ་ང་ནས་རིང་པོར་མ་ཕྱིན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་
པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྒས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོའི་ཕྲུག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་
གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་ 56
དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལམ་དང་པོ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་ནུས་པ་ནི་ལ།
ཐུ་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དེ་ལ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་

༄༅། །ཨོཾ་དེ་འི་རྡོ་ཟུ་བསྡུས་པར་སྣང་བའི་སྙིང་དང་། ལྷག་པའི་ཞལ་མ་དཀྱིལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞིས་དང་བཅོང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མདོ་ཕོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་
སོ་སྐྱེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཉན་རང་ནི་ཡེ་ཤེས་གཞན་པར་མི་འོང་དམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟློག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་ཁ་ནང་དབྲལ་
ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟློག་གོ །ཞེས་གསུངས་
ལུང་དེ་དང་སྦྱར་བ་བཏུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་བཀྲུས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྨོན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པའི་བྱང་སེམས་པ་དང་པོ་བཞིའོ། །ཡང་ན་དུས་སྡོང་བར་ཞོན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་གཞོན་པ་མ་ཟད། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྨོན་པ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུབ། ཉན་རང་རྣམས་

།ལྷག་པར་ཇེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ཏོ། ངའི་ཞིས་བསྟུ་བའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ
ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ན་ན་སོ་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། བློན་
པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ
གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ས་དང་པོའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྷག་པའི་བསམ
པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་དེ་རུ་ཡང་གཞོན་ནུ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ནི

༄༅། །བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྡུས་ལས་ཤེས
སོ། །བློའི་སྟོབས་ནས་འཆད་པ་བུ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཚེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་པ་ནི་བྱིང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཚེ་བའོ། །དོན་འདི་ལ་བཅིག་ཐུག་པ་མཐའ་ཆད་དུ་དེང་། བདུན
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མེད་ལ། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པས། བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་ཡོད་
དོ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་བདུན་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་འཇུག་ནུས་པས་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུག་པས། བློས
ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་དྲང་བོད་ནི་རིགས་ཏ་ཡུག་ཤ་འདྲེས་ན། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སྐྱུར་མི་སྤྱོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལ། དེ་དག
གིས་བོན་ཆར་དགོས་ཤིང་། སྤངས་པ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ

པ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཅུ་འཛོག་པ་ན། ས་བརྒྱད་པས་ཐེབ་བར་འདུ་སྦྱོང་བ་བཞིན་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་རྟོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་ཕྱེ་ནས།
ས་གཉིས་པ་སོགས་སྒོམ་ལམ་དགུས་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་དག་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཕྲད་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལ་ནི། བརྡ་སྤྲོད་པ་ལས་སྒྲོལ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས། རིམ
པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདིར་དེའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་སྡུག་པ་མཐའ་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་བདུན་བཞུས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེན་སྡུག་པ་མཐའ་ཆད
དང་བདུན་པ་ལ་རྟོགས་པར་ཞེལ་གྱིས་གཉེན་ནི་གཉེན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དཔྱད་རྟོགས་པ་མཆོད་པས་རྟེན་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བ་ཤད་ལས་ས་བདུན་པར་ཕོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག
པར་ཀྱང་རྗེ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། རྟག་པ་མཐའ་ཆད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ
མཚན་མ་ངོ་རང་མེད་པས། བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ལ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞག་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག

༢༥ ༄༅། །ཕྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཅེ་ན། ས་བཅུ་བའི་སྣང་བས་སུ་ཟད་ཆད་པ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ལ་འགོག་ན་ཡང་དག་མཐར་ལ་འཇུག་ལྷུང་བྱེད་པས་འདི་ཉམས་སུ་ལ། ས་འོག་ནམ་མཁའ་སྐར་སྐུས་སྐར

།གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྒོ་མགྲིན་མང་དམ་པ་གསུང་རབ་སྐྱ་རས་ལེགས་སོ། ཆོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐོང་བ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ས་ཐུབ་དང་ང་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པ་མཉེ་དགའ

ཡང་། སེམས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞལ་བ་བཞིན་ནང་སོང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་བས་སྐུ། །འཇུག་ལྷང་གི་རྩ་ལ་ད་ཤ་རྫུ་ཀ་བ་བའི་ཕྲུར་རོ། །ཁ་ལོ་ཆེས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣ་བས་སུ། ས

འདུག་པ་ར་ཉན་དང་རྡོལ་ཟླ་སྤྲོས་གཙོ་པ་ར་འཆད་པའི་སྐྱ་ཕྱག་ཡལ་བབ་པོ་སྒྲ་མེད། སྐབས་འཚེ་ལ་བ་འགྱུར་མེད་དོ། འདི་རས་དང་པ་སོགས་ཀྱི་ཞ་ཤ་དབང་། མདོ་སྟོན་བཅུ་བ་ལ་རྟེ་ཉན་ཐོས་ཆུང་ལ། སྔོ

དེ་རས་དང་པོ་ལ་གནས་ང་ཉིད་རང་ནམ་ས་གྱ་རྡོ་རྗེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟླ་ཡི་སྒྲོས་གཙོ་བ་དང་། ཀྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟླ་ཡི་སྒྲོས་མི་གཙོ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡི་ཚེ་ས་ག་ནས

རྟོགས་པས་ཟླ་ཡི་སྒྲོས་གཙོ་སྨན་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་བས་པ་ང་ཕྱིར་རོ། སངས་རྒྱས་བཀའ་རྟགས་པ་པ་ས་ཟླ་ཡི་སྒྲོས་གཙོ་པར་གསུངས་པ་དེའི། གཞུང་འདི་རང་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་ཡང་སྣ་བས་ལ་བར

61

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པ་རང་དགོས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས
གནོན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ
པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་བཞིན་དུ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ཡང་
མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི། སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡོན

༢ ༄༅། །ཉེ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས། སྐྱོ་སྤྲེ་ཞི་ཅི་ཡི་གི་ཙུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མཐོང་

བར་འགྱུར་རོ། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི། ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་སྐྱོན་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟོན་མ་ཕྱིན་

ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྟོན་མི་ཕྱིན་པས། གང་ཟག་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ

ཡང་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལས་གི་དོན་ནི་ཉེ་ཆ་རྟོགས་པ་དཀའ་བ་ལ། ལུགས་འདི་ནི་བསྟན་གཞུང་ལ་བརྟེན་བརྣམས་ཀྱི་མིང་ལུགས་བཞེད་པའི་ཁུངས། འདི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་སྒོམ་སྐྱེ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ

སྐྱེ་བ་གཟུགས་ལ་ཕབ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་ལས་ཐ་དད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་པ་ལས་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་ལ

ཡིན་པས་བཞི་རིམ་པར་འདོན། དེ་ཕྱིར་བཞིན་དུ་གཏོར་འགྱུར་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ཡང་གཞན་ཏུ་གཞན་བརྒྱ་བ་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་སྐྱེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མཐོང་ཕུན་ཚོགས་པ་འདོད་ན། ཉོན་འགྲེལ་

རྫུ་མ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སྤོང་བ་འགྲུབ་བོ། །དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི
སྒོམ་ལམ་ཡང་འགྲུབ་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་བ་འགྲུབ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས།
པ་སྤོང་བར་ནུས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་བཞི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན
མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དང་། །དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བསྒོམ་པ་ཙམ
པོས་སྒོམ་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ན་མི་འདོད་ཞེས་ཁ་བཅག་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་གང་ཟག
གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས།

[illegible]

༄༅། །ཁམས༔ ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། སྦྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི། དྲང་ངའི་
དོན་རྒྱུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྟག་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། དེ་ལས་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་པ་ཀ་བ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་
བྱས་རང་དུ་གསེམས་པར་སྒྱུན་པ། ཐོ་རེ་མདང་ནུ་སྨྱུ་མ་ཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་སྐྱེད་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་ཀུང་། དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ཕྲིན་གསུམ་བགྲོད་པར་སྲུས་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་
བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་སོགས་རྣ་དུ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ངོ་། རྣམ་པར་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་
སྡམ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཞེས་འདིའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས། རྒྱལ་ཚབ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས

ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་སྤྱོད་མི་ནུས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་འདི་རེ་ཞིག་འགོག་ནུས་ཏེ། གྲི་རོ་ལ་བདར་བ་ལྟ་བུ་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཅི་ཡང་མེད་པ
མཉམ་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་པར་མངོན་དུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། སྔར་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་འདི་ཡི་རོ། །ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་ཞེས་པ་འདི་ཉོན་མོངས
ཀྱང་། མངོན་དུ་བ་གཉིས་ནས་གསུངས་ལ་བ་ལྟར་ཕྱི་དམིགས་པ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་སྐྱོན་ནོར་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱི
ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བ་ཕལ་བ་ཤར་ཏུ་རྟུལ་བ་ལས་ནི། ཞན་རྣམས་ལ་མི་ཐོན་གྱུར་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་ནུས་སོ། །མངོན་བཏགས་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ཚེ་འདི་ལས་བསྐལ་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་མི
ནུས་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཤར་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐམས་བ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོང་ནུས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འགྲོལ་བར་དགོས་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉེན་དུ
པ་ཤར་བའི་ཚེ་ཟླ་རྣམས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བདང་། གྲི་རོ་ལ་བདར་ནས་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་མི་ནུས་པ་རང་གསུངས་པ་རྣམས་གཞལ་བར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར

ཨ

༄༅། །རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བའི་ལམ
གྱིས། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་མི་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་
པར་གསུངས། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་
ལས་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བདྲས་པ་ལྔ་ར་ཡིན་གྱི། བླན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པ་ལ་བྱུང་བ་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྟན་ཙ་དག་སློང་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྐྱང་པ་བཞིན་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ལམ་གྱིས་མྱང་འདས་ནི་འཐོབ་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །""དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་

67

མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་བ་ཡི། ཞེས་བ་ཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྒོམས་པས། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་འཐོབ་བོ་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཏོ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་
ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ལ་རྩོད་པའི་སྐྱེ་རང༌། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བ་ཁས་བླངས་ན། དེས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མཐོང་ཞེས་འཆད་པ་བཞིན་འདི་འདིར་གནད་ཆ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཀྱང་ཕྱིས་སྨྲ་བ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་
བཞག་པ་རྣམས། སྔར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཆུང་ལ་བསྒོམས་པས། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛིན་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེ་འདི་
མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འགོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཡང་མི་རིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ནི་ཀུན་དང་ཀྱང་ཚོགས། ལས་ཀྱི་རྒྱུས་བ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང༌། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མཐོང་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུར་བ་ཤད་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་པ་བཏགས་འཛིན་དང་བཅས་རྣམས། ཉོན་མོངས

ཁ ཤོ་ ༡༧

༄༅། །མེད་ཀྱང་ངམ་གཞལ་གྱི་ཞིང་དང་། འཕགས་པ་ཕོར་འདྲེན་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པོ་སྐྱེ་འདྲེས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པ་མཐོང་བས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཡོན་ནོ།།
ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་ནུས་ཀྱི། ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མི་ལྡོག་པར་གྲོལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
སེམས། །འཕགས་པ་བླ་མ་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་རྟེ་དེའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ། ལམ་གཞན་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་། གཏན་ནས་ལོག་པ་མིན་པས་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
རེ་ཞིག་འགགས་པ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་པ་རེ་ཞིག་འཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྤྱོད་པའི། །མེད་ཅེས
དེས་བཅིང་དེ་ཙེ་ན། ཞེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ལམ་དེ་སོ་ཟད་པར་བྱེད་པས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། སྐད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཞན་ཡང་། །ཀུན

སྤྲོས་པ་བཞི་དང་ཅི་སྣོ་མེད། ཅེས་པ་རྩོལ་པོས་ཀུན་རྨོངས་མི་ཤེས་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཅིག་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས་པ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། སྟོད་པ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཅིག་དང་། མིན་པ་ཅིག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྡེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་སྣང་གི་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅི་སྤྲོ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་འཇིག་ལྟ་དང་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་མི་ལྡོག་གོ། གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ན། གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་འདྲ་ལ། མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་མཐུང་ན། སྤྱོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་ནི་ལམ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་གཞན་སྤངས་པ་ལ། སྲེད་པ་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ཏོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་།

༄༅། །བྲམ་ཟེ། ཆོས་ར་བ་ལ་བདེ་ནུབ་ཧེ་ཧྲི་ཀྱི་མ་སྤེ་བཅུ་ང་ཟ་དཀྲུང་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་བ་ན་མི་འཁྲུལ་བ་ར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་ན་འཁྲུལ་བ་དོན་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་སྤྲེ་སྤྲོ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ར་བ་ལ་གྲོད་པ་ལྡོག་ལུགས་ནི། གང་ཆེ་ཆོས་རི་པོ་པ་བཀྲ་འམེད་ཅིང་། །ཆོས་ར་བ་འདང་ཡོད་པས་
ཕྱིན་པ། །དེ་ཆོས་གནས་སྣ་བས་འདི་མཐོང་ནས། །སྤྲོད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ར་བ་པོ་དང་ཆོས་ར་བ་བཀག་འཕང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ར་མཐོང་བ་གོམས་ན།
སྤྲོད་པ་ལྡོག་པ་ར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་མེད་ན་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཅང་ཅི་འི་ཕྱིར་ལྡོག་ཅེ་ན་བ་ར་ཡང་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་དགག་རྒྱུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པ་འི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉིན་མོ་རང་དགའ་ཅེ་ན་ཅིས་མི་
འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་ར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུ་ཡོད་ན་ས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ལོག་ས་པ་མཉི་ཞེས་ཆ་པ་དང་། རྟེ་པ་ས་དང་བང་ཕྱུག་
སེང་གེ་ས་སྤྱོད་འཇུག་འགོག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་པོ་དོན་དུ་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཆེ་ཞིང་། ལུགས་དེ་ལ་བསམས་པ་ཞིབ་ཆེ་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་པོ་འི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་མཐའ

ཨོཾ་དཔལ་རྨ་སྙྲུ་རལ་པ་ལས། སྨིགས་པ་བརྒྱད་པོའི་དྲོན་ཞི་བཅུམ་སྙེ་པར་མཁས་པ་བཞེན་པོ་ལ་གྱི་ཆོས་མདའ་སྤྲིན་བརྒྱུད་བའི་འགྲོ་ར་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་གཞིས་ཞིབ་ལ་བའོད་ནམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བཟུང་བ་འཁུག་ཞིག་སྣང་བ
ཡང་། ཐྲུགས་སྡུ་མཁའ་བཅུ་ཡེ་མ་གོ་བ་རྐྱེན་ལྟ་ར་སྣང་བརྡོད་པས། རབ་གི་དེ་ཉི་དྲྭོན་པ་མཁས་པས་མཐོང་ན་ཤཱིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་ར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲེ་ལ་བ་ཤད་ལས་མི་རྟག་སོགས་བསྡུ་སྡུག་གི
ལམ་གྱི་ས་ཉིན་མོང་ལས་ཀུན་བརྟགས་སྤྲོ་དྲུབས་ལ། ཀྟེ་སྐྲེས་སྐྱོང་མི་སྐྱུས་སོ་ཞེས་བྱུང་པ་རབ་བྱེད་བ་ཡང་རིགས་བམ་ཡིན་ནོ། ཕྱེག་པ་ཆེན་མོང་བ་ལ་ཤྲ་ཀྱ་ར་འབྲི་ཉི་མ་མོང་ལམ་མཐོང་ཀྱུ་ར་ཙམ་ར་ཞིག་སྨྲོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས 72
དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འདྲ་ལ། སའོན་སྤྲོང་མི་ནུས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་བཏྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཟླ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་མ་ཤེས་འདུག་གོ །ཕྱུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག
བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི། ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཡང་བདེན་པར་སྟོང་བ་ཆེས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདྲེན་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཟག་པོ་བདག་མེད་དུ
ཡང་གདགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གཞག་དགོས་པས། དམ་ཟད་ཀར་དུ་ཞེན་ནོ་ལས་རྣམ་པ་ཞེད་ཟད་བརྩམ་འོང་བ་དང་། གང

༧༡

༄༅། །ཐག་དང་ཚེམ་པ་བཅད་ན་འདིའི་ཉེ་མོངས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞི་བ་ལྷ་རི་ལུགས་པ་རང་འདི་ཉིད་རྣམ་བར་བཞག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དེ་ལེགས་བཅུད་དགོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་ལེགས་བཅུད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟག་པ་ནི་བསམ་པ་བསྒྲུབ་པས་ཞུས་པ་བཅེ་བ་གསལ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྣུམ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་ཐུབ་པའི་ཚེ་ སྒྲུམ་མ་མཁན་གྱིས་སྣུམ་ལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་དོ། དེ་བཞིན་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་ནས་ཀུ་བར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བབ་ཚོ་སྐྱོ། སྣང་ལུས་པ་རོས་བཙས་ས་བོད་སྐྱུ་དེ་སོང་ནས་ཀུང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས། མོད་ཡང་དགེ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འདོན་ཏུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ངེས་མེད་མི་དེ་ནམ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བསྒྲེད་པ་ནི་མི་དེ་རིམ་ཞེན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་སོ་སྐྱོང་དང་སོ་སྐྱོང་མེད་དང་། དགེ་བསླབ་དང་དགེ་བསྙེན་མ། བཅུག་མ་སྤྱོས་ལ་ཡང་མ

༢

བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྡུག་པ་དེ་གཞི་ཡོད་པ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསོ། ཞེས་བཤད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་བྱུང་མེད་པ་ལྟར་མ་དང་ངོ་སོ་སུ་བརྟུལ་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱུང་པོ་བདེ་ཆ་བར་བརྟན་ནས་ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ། བདེན་པའི་ཕུང་པོ་མི་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་པ་ལ་བཟློག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། ཚད་ལྡན་ལུང་བ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ། སྔར་ནས་བརྟན་པ་ཡང་གསེར་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱུགས་པའི་ཞེང་པོ་ལ་མེད་མི་སྲིད་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱུགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་ནས་བསྒྲུབ་པ་དུས་ཞུགས་འོང་ལ། སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ན་དེ་བསྒོམས་པས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ། །ཡང་འཕགས་པ་བས་མ་གཏན་པ་འདི་དེ་བས་སྐྱེ་ཀྱིས་མ་ཚིག་གསལ་བ་དུ་བྱུང་བ་ཡས་བྱུང་། འཇམ་དཔལ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ

ཞ

༄༅། །སྐམས་ཡུལ་འཁོར་བ་ལ་ཡང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་བཅུའི་ལམ་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར
མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སྨྲས་པས་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ལ་འཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། འཁོར
བ་ལས་མི་ཐར་ཞེ་བ་ཞད་བཞུགས་པའི་ལན་དུ། སྐབས་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། མྱང་འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས
བཞི། བདག་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྲིད་ཅེས་སོ། །འགོག་པ་མྱ་ངན་འདས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་ནས་སོ་སྐྱེ་ནས་བདག་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་འཆད་པར་གསུངས་སོ་ཏེ། སྐབས་བཤད་པ
ལྟར་ཁྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྲངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་རང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐ་ཆོམ་ཟེར་བའི་ཉེས་པས། དམྱལ་བ
ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བགྱི་ཞེས

75

པ་ནི། སྣང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་འདི་རིམ་པའོ། །དེའི་ལུང་ནི། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་
ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་
དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་དེས་ཡོན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ། ༧༤
འདི་ཉིད་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། བདེན་པ་རྫུན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེན་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པས།
བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་ན་ཉན་
ཐོས་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སྒོམ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཟུང་ནས། ཀྱེ་ཧོ་འཕགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་འཕགས་པ་དང་འགྲ་བ་ཙམ་གྱི་ལོ་མི་ཆོད་དོ། ཞེས་འཕགས

༄༅། །ཕལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་སྡིག་ཆེན་པོ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན། རྩ་ལྟུང་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འབྱིན། །ཞར་ལ་དགས་ཀྱང་འཛིན་འཛུགས་དང་། ཞེས་རྩ་ལྟུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐོབ་མཁན་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར

འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ཆགས་ཞེན་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་གཉིས་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་
ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་མ་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་འདི་དེ་ཐུམ་པོར་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་བཅུ་བགྲང་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ལུང་ལ་གསུམ། ༧༨
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ན། འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ལྟ་བ་དེ་དགོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་
བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ནི། མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་མི་འཐད་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཀྱང་
མང་མོད་ཀྱང་། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་

༄༅། །ཡང་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕྲ་རྒྱུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱུ་གསུམ་ཉེར་ཚང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་བར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་དང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉེ་སྐྱོད་
ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་བྱུང་བར་བསྟན་ནས། འཇིག་ལྟ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། དེའི་ཚེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་
ཟད་པར་རྟོགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་ཉིད་དུ། འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མི་ཕྱིན་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
འདི། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཙམ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མིན་པར་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ། གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་ནི་མཐུན་པར་སྨྲ་བས་ནི། འདིའི་ལུགས་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་གང་ཟག་གི 79

བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ལས་སོག་པ་དང་། དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་པ་འདི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། སྤྱིར་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཙམ་ལ་མིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་ནས་ཡས
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ཞུན་ད་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་དང་ལྡན་ན། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཟད
པར་སྤོང་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་རྩད་ཕྱིན་ཚད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕུན་མོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི 80
ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ། མཐའ་མཆོད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་དེ་འཁྲུལ་བས
ལ་སྐྱོན། དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་འཛུགས་པར་སྒོམ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ

༄༅། །ཁའི་ཕྲེད་འི་རྗེས་འབང་རྣམས་ནི། ལྷག་པ་འདི་ལ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདིས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་
དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཕྲོག་མཁྲང་དང་འབྲས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་དང་། ཉོན་མོངས་སོགས་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕར་སྐྱེ་ཚུར་སྐྱེ་བྱེད་པས། ཐོ་ཕྲེའི་རི་མོ་བ་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གར་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བམ་ཐབ་པ་བ་སྟེ་མེད་པམ་ཐང་བའམ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངང་འཛིན་བའི་འཛིན་གཟུང་ཟད་པས་པ་ཞིང་བར་འཁོར་བ་ལོག་གི་ངོའི་ཉོག་ཏུ་བྱུང་ཁམས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་གཅིག་ལ་ཕབ་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ། ཞེས་པ་བོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས
མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །ཚིག་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བྱུང་སེམས་ཁོན་འདབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ན

འདབ་ཞེས་པའི་མཛུབ་ཐོག་ས་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐུབ། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འབྱོང་། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། ཞེས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་རབ་དྲངས་པའི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་སྔ་འགྱུར་མི་ཤིགས་པར་འགྲོ་གོ། །ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་
ཏེ། ཞེས་དཔེ་ལྔས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཟུགས་དབུབ་སོགས་ལྔ་དང་འདྲ་བར་
བཤད་ཅེས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་
དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འཁྱམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ན། འདུས་བྱས་ཟད་པ་ར་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་
བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས། དེ་ཁས་ལེན་
ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཁས་ལེན་པ་ལ
ཡང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡོད་པས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་པ་དོན
གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་དོན་མ་གོ་བའི་བཤད་པའོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར

སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། སྲེད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྔོལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ཕྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཡོན་འི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ནུབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྡུག་བསྔལ་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པར་སྨྲས་ན། དེ་ཡང་མི་རྟུང་སྡུ་སྦྱུ་སྦྲན་སྦྱིའི་དོན་ཡབ་ཤད་དུ་མི་ཟུང་ན། བྱེ་བྲག་ཡབ་ཤད་དུ་སོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱི་སྒྲའི་སྒོ་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོ་སྨྲ་བརྣམས་ལྟར་ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་མདོ་ནང་ཕ་རྒྱའི་མི་འདས་ཡོད་པ་ནམ་ངང་ཆང་ཏྲེད་མ་ཁེན

༤

༄༅། །མིང་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཁ་ན་ཡོད་པ་ན་སྔོན་པོ་ཞ་ཆད་པས་མཐོང་དུ་བྲུ་ཧྲི་མི་སྨྲུང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མདོ་དེ་ཕ་ཤད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་ནོ་ཅག་ལྟ་བ། འདིའི་ལན་པའོ། ལན་པ་གཅིག་པོས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་དེ་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་གྲུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བ་ཤད་པས་ཚིག་པས་མདོ་འདི་དོན་ཡོངས་པར་བ་ཤད་པར་ནུས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་ལན་བ་བསྟན་ནས། སྡུག་བསྔལ་འཁྲུགས་པའི་ཡོ་གོག་པ་སྦྱར་ན་ཡང་དག་པ་བསྟན་པ་དེ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མཚོགས་པར་སྨྲོང་བས་ཞི་བ་ཆུ་བ་ཤད་དོ། །ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལྔ་དེ་ནི་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་རྒྱ་ཡིན་པ། །ཀུན་མེས་དཀྱ་ལམ་ནི་ཡོད་པ་དང༌། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་འང་དགག་བ་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ཀ་དེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་གསུངས་པར་སྟོན་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཚོགས་ན་སྣང་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་མཆོན་བཅོམ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ་གདིང་མཛད་ནས་བདུན་ཉིད་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང༌། བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་ནས་བ་ཤད་བཀྲོད་བསྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལ་ཕ་ཤད་སྐྱོད་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲོ་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀ་ལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི

ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་འདི་ཡི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ

ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཏོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད

པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ ༨༨

འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ནན་ནི། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཚོགས་ལ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། ཕྱིན་པ་ལ

སོགས་པའི་བར་ཕྱིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་བསྔོ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨད་དུ་བྱུང་བ་སོ་སྐྱེ་དང་། ཉན་རང་དགེ་ཐམས

ཀྱི་སེམས་ཕྱིས་པའི་ཚོམ་ཉིད་སྤང་རྗེས་བའི་ཕྱིར་ཏོ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར།

༥ ༄༅། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་
གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོད་ནུས་པས། ཐེག་ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་
ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་མི་ཚོག་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁོ་ནས་གཞན་གསུམ་སོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ ༤
སྡེ་སྣོད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྐང་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་མཚན་མེད་ཀྱི་དོན་བཞིན་ནོ། མ་རྟོགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་ཟད་པ་བཤད་ཅེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་མཚན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚང་བར་རྫོགས་པར་བསྟན།

ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ཏེ་ཕྱིར་ཞེ་ན་བརྟགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྣམ་ན། མ་ཚང་བ་མེད་མ་རྟོགས་པ་བཅུ་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཕྱིར
པ་མི་འཐད་པ་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དགོས་པ་དང་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཉན་འབྲས་བུའི་ཐལ་བ་དང་། རེས
བརྒྱལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་དྲི་མ་ཐེལ་བའི་སྐུ་འཕྲུལ་སྣང་བ་དང་བསྟན་པ་ན། སེམས་པ་དང་འགལ་ཟབ། །ཡུལ་དང་འགལ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཟད་དོ། །འོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད ༨༨
རྟོགས་པ་བསྟན་མི་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒོམ་མི་སྒོམ་སྒོབ་པ་ཐོབ་འཇིག་ཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ
པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་གཅིག་པ་དགག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཙམ་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཆུང་གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད
ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་གྲུབ་ན། དེས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ན། རིགས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་གཅིག་གིས་དེས

༄༅། །ཡོ་བརྩོན་གྲུབ་ཞེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། །ཞེ་རྩེ་ག་གིས་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྐྱེ་མ་ནི། བདེན་ཚད་ལེགས་པོར་མཐོང་ནི།
པར་རིགས་པ་བཅིག་ལས་མ་ཁེགས་པར་འདུག་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ངོ། །ཁྲིམ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་རློམ་ཡང་། ཚད་མས་ཁེགས་པར་མི་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་མ
ངེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྟ་ཤ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབས་པས། དེ་ཡོན་ཉིད་ལ་བློ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས
པར་བསྒྲུབ་ཡ། ཕྱག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཅིག་གིས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། སྤྱི་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་མེད་པས་རྒྱས་བསྡུས་དང་། ཆགས་མེད་སྨོས་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས
སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་བ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པས་ཆོག་གོ །ཕྱག་ཆེན་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་སྤོང་བ
ཉིས་ཀར་སྤོང་བས། དེ་ལ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་ནས་བློ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་མ་འོང་ནོ་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཇིག་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར

དང་ནི། །རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡི་ལམ། །ཡང་དག་པ་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་ནུས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ། ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་
དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཞིབས་པ་དཔྱུམ་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་ ༤༤
པས་བཀག་པའི་དོན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཇོག་ཐུབ་པ་ལ། བདེན་ཡོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཞིབས་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་བཞུགས་པ་ན། རིགས་པ་སྔ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། གང་
གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ན་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་

༄༅། །ཁམས་ དེའི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། གཟུང་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ནི། ཤུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་འགྲུབ་པས། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྲིད་པའི། སྐྱེར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོང་ཁེགས་ཤིང་ཕྱེད་པ་དེ་ན་པར་འཛིན་པ་གཏན་མི་ནུས། འཛིན་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་རང་རྒྱལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར་ཞེས་པའོ། གསལ་བྱེད་པ་མཁའ་ཞིང་གདངས། །འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐོག་པ་འབྱོར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་ འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་པོའོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་བ་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་རབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞང་། དེ་རྣམས་རིམ་པས། །དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདའོ། དེ་ཡོན་ཉིད་ལྟར་དུ་གཏིང་དཔོགས་མི་དགོས་སོགས་ཀྱི

སྒོ་ནས་དབང་པོའི་རི་མོ་པ་གཟུགས་མི་འཇིག་ལ་ལྟོ། །འདི་ན་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་ནུས་པ་ཉམས་ཁྲུང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དང་། འབྲེད་རྣམ་པ་
གཉིས་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡང་དབུ་སེམས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་
རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཉན་རང་དང་རྣམས་ལའང་
ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་སོ་བ་དང་། དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མཐྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དགོས་པ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་བཅུད་བཀྲུར་ཡོད་པ་མཐའ་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ 92

༄༅། །ཚད་རིགས་ལ་གནས་ཞར་འབྱུང་ངོ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམ་མས
པའོ། །དེའི་ལན་ནི། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། འདི་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ
གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པ་ན། འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
ལྟ་ནའང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། བརྟེན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དོ། ཞེས་སྟོན་ནོ། །རྟེན་ནི་འདིར
དམིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབྱེར་འགྲུབ་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་བཀླ་ངོར་མ་བཅད་པར།
འདེན་སྟེ་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་ནས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་ཆོས

ཉིད་བདེན་པར་སྨེད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཞེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤྱོང་མི་ནུས་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཡང
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་གོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་རྗེས་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་མི
འཇོག་གཉིས་རྣམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་ལ་ཅེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མི་རྟོ་ཏེ་ཀྱི། རིགས་པ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་སྙམ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། དེ་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་གཡལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི
དབྱིངས་ཅིག་ནས། ཤེས་བཞིན་ཉི་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པ་འམ་ཐར་གཅིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་རྫིས་ལྟར་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག ༤
ཆེན་གྱི་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བརྟག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་རྒྱུ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བ་མི་རུང
བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡང་འཕགས་པ་སྒྲོལ་སྦྱིན་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་རྣ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས།

༥ ༄༅། །པ་ཡོད་དེ་མཁས་པས་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་འདི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ན། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་
པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཉིད་དུ་གྱུར་མཇུག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་ཕྱི་མ་ཚེས་མང་བས་ཞལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཙམ་ལ་མ་ཁྲིད་
པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་
གའི་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ལ། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་བའི་སྐབས་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་
རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི

ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྨྲས་པ་མཆོག་གོ །གསུམ་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྨིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པ
བཤད་པ། སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སར་བཅུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དེ་ཡིན། ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར
ཏེ། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་ཕར་ཕྱིན་སྡོམ ༩༦
རྣམས་ལས་ཁྱད་རྣམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཀྱང་། སའདིར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཞུགས་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚོད་ཙམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན
ཏོ། ས་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་དང་། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་ཕར་ཕྱིན་དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ནུས་ཀྱང་། ས་གཉིས་པར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་ནུས་པའོ། །ཡང་ས་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དཀོན་པའོ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྟོར་བ་ལ་སྐྲག་པ་མ་ཟད། སྣང་བ་ལ་རང་དགའ་ཤ་རྟེན

ཞ

༢༢། །བལ་འདང་ཚེས་གསུམ་པར་བྱས་ན་ཡིས། གང་ཟག་གཞན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་དགེ་སྦྱོང་པ་སོགས་དཔོག་པའི་རྒྱུ་རྟགས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལ་སོགས་
པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལུས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་བ་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་བཏང་ཡང་རྒྱུ་དུ་མ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། སྨིན་པ[illegible]བོར་བའི་བདེ་བ་འཕྲོ་བ་དང་། སྨིན་པས་རྒྱུད་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཕེལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་ནམས་ཀུན་ནི། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ནད་དང་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་
ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལང་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཟའ་བཏུང་དང་། ནད་གསོ་བའི་ཆས་དང་གོས་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ། སྲེད་པ་
མེད་པར་སྐྱེ་བཞིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཐོང་ནས་ཐབས་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པའི་ཐུབ་པས། ཆོས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་ཉིད་མཛད་དོ། ཐབས་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། གཏོང་བ་པོ་རྒྱུ་ལང་མཐུན་པར་དགོས་པས་སྐྱ་མ་ན། དེ་ནི་མི་དགོས་ཏེ།

འདི་ལྟར། ཚོང་པ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་རྒྱུན་དུ་བཏང་བ་ལས། འབྲས་བུ་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་ཡངས་པ་འདོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་སློང་མོ་བ་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བ་འདོད་པས། སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་བྲུས་ཀྱི། བྱང་
སེམས་ཉམས་ལྟར་སྙིང་རྗེ་རིག་ཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པ་འབྲས་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། སྦྱིན་པ་ར་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་ན་བར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའི་གཏོང་བ་པོ་སྟེ་རྗེ་དམ་ཞིག དེ་རབ་ཟད་སེམས་ཅན
ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པ། རང་གི་དོན་ནམ་དོན་མཐུན་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། གཙོ་བོར་རྒྱུད་ཕགས་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་ལ་ཡང་། ལོངས་སྤྱོད་ཞིག་གཏོང་བ་ལ་འདྲེན་པའི་རྒྱུན་ལ་
ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་ཉམ་སྦྱིན་ལ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཅམ་འདི་ན་ཡང་ལག་པ་རབ་བ་གཏོང་བར་སྦྱིན་པ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས། བགྲེས་སྐམ་པོ་གསོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བྲུས་པ་འདི་ཡང་། སྦྱིན་བདག་གི་གཏོང་བ་པོའི་ཕྲད་དུ་སྣང་བ་དག
གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་འདི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་རྒྱུར་དུ་འགྲོ་བ་སོ། །དེ་ནས་དམ་པ་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད

ཞ ཟབ་གཞུང་ ༦ བྲི ཁ

༄༅། །བར་ཚིག་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་མཐོང་དུ་བྱས་པས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་ཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ།
དམ་པ་དང་ཕྲད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཉན་ཐོས་སེམས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བ་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཕྱུན་མཚམས་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྨིན་པར་གདམ
གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་……སྨིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཆེ་འདྲ་བ་འཕྲོས་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྨིན་པ་ལ་སྐྱུག་ཏུ་སྟོལ་ཡོད་མེད་ར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྨིན་པས་སྤྱོད་པ་པོ་ཅི་མ
ང་པར་བྱས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་སྟོང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའི་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མཚོན་སུ་མང་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ལ་མི་འདུག་པ ༩༩
ཡང་སྲིད་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས། སྨིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤྱོད་པ་པོ་ཅི་མ་པར་བྱས་པ་མཐོང་བའི་
མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་ཅིང་སྨིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྨིན་པ་བརྩོད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྤུར་རྟེ་སྐྱ

བ་ཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ནམས་སྒྲུབ་པས་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྙིང་པོའི་གཏམ་ཉིད་
གཙོ་བོ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བ་ཤེས་སྦྱིན་ལས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྙིང་པོ་མེད་མཐོང་ནས། །དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་བཀྲེན་དང་བ་ཤེས་རྣམས་ལ། །སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤེལ་བསྒྲུབ་ཕ་རོལ་ཏུ། །སྦྱིན
ལས་གཞན་དེའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་ཁམས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བ། སྡོང་པོ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེམ་པ་ར་བྱས་པ་ན། བྱང་
སེམས་ལ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཀུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། རྒྱུར་སྤོང་བ་པོས་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དོན་ངས་ལམ་པ་ན། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སློང་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་པ་ལས། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡིད་ལ་
བདེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན། ཐུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བྱེ་ཤེས་སུ་ཞུགས་པས། བདེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སློང་བ་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་
པས་ ཞི་བདེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །ཞི་བདེ་ས་སེམས་ཕྱོགས་པ་ན་གཞན་དོན་ལ་གཡེལ་བར་འགྱུར་ལ། བདེ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྔར་བ་ཤད་པ་དེས་ས་སེམས་ཕྱོགས

༡ ༄༅། །བཉིད་ཀྱིས། གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བས་མི་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡང་སྙིང་པ་བཏང་བ་གང་ལས་བདེ་བ་ཁྱད་འབྱུང་སྟེ་བར་བརྗོད་པ་ཁྱི་ནི་དགེ། དགེས་པོ་བ་རྡུང་བའི་ཁྱུང་
སེམས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ནི། སེམས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ། །འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་
མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྡོང་ལ་གཅིག་བཅད་པས། དེར་ཤིང་སྡོང་ལ་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་དོ། །བདག་
ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་ 101
དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་ཆེན་འཕྲང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་
སྡུག །ཅེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྲིད་རིང་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དེས་སྡིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་བསོད་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་གང་བ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ནའི་

ལུས་པ་ནམས་པ་དང་འགལ་བའི་རྐྱེན་རང་གི་ལུས་ལ་བབས་པས། ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ
ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟད་པར་ལྟུང་བ། བར་མཚམས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དྲག་པོས་ལུས་འཇོམས་པ། རང་གི་ལུས
གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དཔག་ལ་བལྟས་པ་དག། སློང་བ་པོ་ལ་རང་ལུས་བཅད་ནས་སྐྱེར་བའི་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་
ཅིས་མི་དང་པར་བྱུང་ནས། རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེས་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །
འདི་ནི་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྲེལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དག་ལ། །བལྟས་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་ལས། །གཅོད་པའི་དོན་དུ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། ཅེས
འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཡོད་ན་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་ཡང་ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་འོང་བ་མི་འགལ་བས། ས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ལུས་གཏོང

༄༅། །ཕན་སྤྱད་ནས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གཏོང་བ་འི་སེམས་པ་འི་སྙིང་པོ་འདི་ཡང་སྙིང་རྗེ་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོ་ར་བདེན་པ་ར་དམིགས་པས་སྟོང་པ་འི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པས་ཟིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས
འདས་པ་འི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོ་ཡས་གསུངས་སོ། མི་དམིགས་པ་འི་འཕགས་པ་འདི་ཉམས་གཞུག་མ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟིན་པ་འི་སྦྱིན་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས
འདས་པ་འི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ར་བཤད་ནས། མི་དམིགས་པ་དེས་མ་ཟིན་པ་འི་སྦྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐོབ་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་ར་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་
ནི་འདི། །འཁོར་བ་འི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དེ་ཕ་རར་ཕྱིན་པ་དང་། ངོས་ཙམ་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱུས་པ་འི་སེམས་ཀྱིས་བསྔོས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །འདི་ར་འགྲེལ་པ་ར་ཚིག་ཕྲ་མོ་ཡོད་ན་འང་མ་བྲིས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་འི་མཚན་ཉིད་
འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ར་དབྱེ་བ་ནི་མ་ཚོར་པ་ར་མ་ཡུམ་པས་ལས་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ཞམ། ཁྲི་བོ་ང་རང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་འཇམ་དཔལ་ཙམ་ཀྱི་དེ་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འི་དོན་པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡ་འདི་ལྟར་འཆད་དོ། །རྒྱ་གར
ཀྱི་སྐད་ལ་ཕ་རོལ་ལ་པཱ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་ཏཱ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཚིག་གཉིས་སྦྱར་བ་ར་སྦྱོར་བ་འདི་ལས་པཱ་ར་ཨི་ཏཱ་ཞེས་པ་དེ་གཅིག་ཚིག་ཨ་མ་ཕྱིན། ཨི་ཏཱ་འི་ཨི་ས་སུ་ཤྲམ་སྐྱེད་དང་པོ་འི་ཚིག་སུ་ཕྱིན་ཏོ། ཕྱུར

སྭ་ཡེ་ཧྲྀ་བ་ར་མི་ཧྲྀ་ཞེས་ཚིག་སྤྱི་བར་སྦྱར་ན། ཨ་མ་དང་སྒྱུ་མི་མཚོན་པ་ར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་དང་། འདི་རྣམས་ཚིག་ཕྲ་མ་ཡོད་ན་མི་མཚོན་པ་ར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དེ་སྐྲ་རི་རྩེ་བའི་ཚིག་གིས་སྒྲུ་མི་མཚོན་པ་ར་སྤྱོད་ཀྱང་ཨ་ཨཱ་ཨི་ཨཱི་ཉིད་པ་རབ་འགྱུར

པའོ།། མཚོན་གྱི་ཧྲི་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པའོ། ཀུ་མ་རེ་བུ་གཉིས་པ་ར་ཅིག་ཆིག་ཁམས་སོ། །དེ་མི་མཚོན་པ་ར་སྒྱུར་པ་ས་བུ་ར་མི་ཧྲྀ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རི་རིང་བ་ཞིན་དུ་སྒྱུར་བའོ། །ཕྲི་ཡོ་ར་ད་ཡ་སོགས་པའི་ཧྲྀ་ན་བུ་ར

ཤ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་རུ་ཅན་ནོ། པུ་ར་ཤ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་མི་མཚོན་པ་ར་མི་འགྱུར་ཞེས་བ་ཤད་དོ། ཨ་ནུ་གྲི་ཨ་ཀྲི་ས་མ་བཞག་པ་ལ་ཨི་ཏྲི་ན་པས་མི་ཧྲུ་ར་སོང་ཞེས་པའོ། །ད་ང་པོའི་ཚིག་སྒྲུ་ན་མ་དག་པ་འདྲ

བས་སོ་ཡིན་ནམ་ཕྱེད་དོ། །ཕོ་ཁ་ཅིག་པ་སོ་ཡ་ཏུ་ཕྲིན་པའི་རྒྱ་སྐད་ལ་པུ་རཾ་ཨི་ཧྲུ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་རའི་སྐད་ཀོ་ར་ཏྲ་ཡཏ་བཞག་པས་པུ་རམ་ཨི་ཧྲུ་ར་དཀྲུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཨི་ཡིག་གི་གཟུགས་ལ་ཏྲྀ།

ཨ་ཏྲི་ས་པས་མི་ཧྲུ་ར་སོང་ཟ་ར་བ་སོགས་ཀྱི་སྨྲ་སྐྱ་པ་ཀྱི་བ་ཤད་པ་མ་དང་སྦྱང་ན་ཡང་། པཉྩ་ད་ཤ་བ་ཤད་པ་སྐྱར་བཀོད་པ་ཉིད་ལགས་སོ། །ཕྲིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ཞེས་པའི་སྐད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཕོར་གསུམ་ཨི་རི་མིག་ས་པར

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟུང་ནས། དེས་ན་ནི་སྒྲུ་ཡ་འཕར་ཕྱུ་ཕྱི་ཕྲག་ཅུ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ཏོ། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པ་ཡ་སོགས་བརྣམས་ནདྡ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་རི་བར་ཕྱིན་དང་འབྲུ་བས་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །

༄༅། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོས་པས་ཟིན་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་ངེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྙེད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
དོན་ལ་ཕ་རོལ་དེ་རུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན། སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །ཕྱིན་པ་ལ་བཤད་པ་དེས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྔོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་སོ་སོ་བ་དང་བཅས་ཀ་རིག་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྤྱད་དང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བས་བཅིངས་ན་ནི།
སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ལུས་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དགའ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་མོས་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་སྦྱོང་ངོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡར་ནར་ཀྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆུ་ཡང་ཅ་ཆད་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སོགས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱའོ།
དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་གསུམ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་པས་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། མཐར་ཡང་དེ་རྣམས་འཇིག་པས་འདོར་དགོས་ལ། གཏོང་ཚོད་འདྲ་བ་ལ་སྔོན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གཏོང་བ་

མཆོག་ཡིན་པ་རྣམས་བཀམ་མ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་བས
མྱ་ངན་འདའ། །བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དའི་སྐབས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ས་རབ་དགའ་ཞེས་པ་ཟག
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱེད་པར་འགྱུར། ས་དེར་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཚེས་བཅུ་ཤ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ཡི་ཟླ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་གསུམ་ལས། དང་པོ
གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཟླ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆ་སྟོན་པ་འཆར་བའི་གྲས་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་བཏགས་གནས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མཐོན་པོར་གནས་པས་ཟླ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་བ་མཐོན་པོར་གནས་པ་དང་འདྲའོ། །ས་དང་
པོའི་ཕྱིར་སེམས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་རྣམས་མཐོ་ཡིས་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་དོན་ངས་པའི་སེམས་པ་དེ་རང་གང་ལ་གནས་པའི་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་རྟེན་དེའི་ཡིད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི
འོད་ཆགས་པས་མཛེས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཡར་ངོ་ཡི་ཉིན་གྱི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་སྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ཉིད་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཟླ་རབས་མུན་བསྟུབ་པོ་སྐྱོང་ཕྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཟླུམ་པར་ཟླ་ལ་ནས་ཁམས་པ་ཟང་ཟང་འདྲོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ས་འདི་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་འདྲེས་པའི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བསྟན་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདི་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སད་པ་དང་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པས་བསྟོད་ས་མ་གོས་པའོ། །འདི་ནི་རྩ་ལྟུང་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་གྱི་འཆལ་ཁྲིམས་མིན་གྱི། བཅས་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་འཆལ་ཁྲིམས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་དྲུ་མི་ལྡན་པ་དང་། བཅས་པ

དང་རྒྱལ་བ་བའི་རྟོགས་པའི་ལམ་ལྷུན་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རྩ། བཅས་ངག་ལ་ཕྱི་ལྡང་བ་གྲུང་བ་ལ་འགྲོད་པའི་མི་ཉི་བས་བསལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཏ། དེ་རིས་སྣང་དེ་ངེས་སྒྲུབ་ལ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་བསལ་བ་དང་། ལ་དཀྲི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག
པའི་ཕྱི་རབ། །ཡང་ན་མདོ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཏེ། འདི་ཡང་དེས་ཚིག་གི་བ་ཤད་པའོ། །དེ་ནི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་ངག་གི་འཆལ་ཚུལ་བདུན་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན
ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། མཆགས་པ་བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། སྤོང་བ་བདུན་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་དབང
དུ་བྱས་ན། ནག་པོ་ངན་འགྲོ་ལམ་བཅུ་སྤོང་བའི་དཀར་པོ་ཡིད་ལམ་ལས་ཀྱི་སྤོང་བ་བཅུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་བྱང་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བསྲུམ་''ཚིགས་པས། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུས་དང
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ། སད་པ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་དགའ་བར་བསྲུང་བས། དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆ་རྣམ་ཚང་བ་མེད་པར་བར་སོགས་པར་སྤྱོད་དོ། དགེ་བའི་ལས
ལམ་དང་པོ་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་སོགས་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དང་། བར་གྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་རྟེན་དུ་བཞིས་ཤག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་བཅས་ཀྱི་མཚམས་ལས་ལྡོག་རབ་ན་

༄༅། །ཀྲང༌ ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་སླབ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཉམས་སད་དང་པོའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅུ་ཆ་ར་ཚེད་བར་སོགས་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན༌ ངེས་ཀྱང་སོགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩུ་ཆ་ར་ཡང་། ས་གཉིས་པ་བད་འཕགས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཞེལ་དུ་བྱུང་བར་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ད་ལྟར་ས་དང་པོ་པ་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་དང་པོར་སྒྲིབ་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡང་ལྷུན་དུ་ཡོད་པས། སྒྲིབ་པ་ལས་གཞན་པའི་འགྲིབ་ལྷག་མ་དགུ་འི་ཉིད་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཉམས་ལེན་ཞེལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆེད་ཙམ་བཟོད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་གསུངས་ཀྱི། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དགེ་བཅུ་སྨོས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་མཚམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅན་དེ་ནི། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ཚ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་མེར་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་གནས་པ་དེ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པའི་ཞི་བ་དང་། ལམ་མེར་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཀྱི་འོད་ཆགས་པ་རང་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱོང་བཅིང་པ་སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ག་ལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆེས་རྣམས་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་སླབ་པར་ལྷུང་བ་མི་སྲིད་དོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེས་དགེ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལ་དགེ་
སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ། ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་བསླབ་པའི་
གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་
དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྲུངས་
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་དམིགས་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ཡང་ངར་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པས་བསྟན་ཏོ། དེའི་དོན་ནི་ཐུན་མོང་
བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་མི་བྱའི། ངར་དང་ང་ཡི་བར་དམིགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྦྱོག་ཙམ་མི་རུང་ངམ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པར། །མཐོང་ནས་དེས་ཚུལ་

ཨ། དབུ་འཇུག ཉེ།

༄༅། །ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡི་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་དེས་དེ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ། །དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་སྤོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་དེ་ནི། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྤོང་བ་
དང་། སྤོང་གཉེན་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སྤོང་བ་བསྲུ་མཚར་ཡལ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིས་ཀྱི་ཆེས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་ཏེ་
སྤོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་བར་བསྟན་པ། སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པར་སྟོན་པ་ནི། སྦྱིན་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས། ལྷ་མིའི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ནི། འཕྲོ་བ་དེ་ན་འགྲོར་ལྡང་བའི་ཉེ་ཚེ་བའི

དམྱལ་བར་དགབ་ལ་དང་ཀྲོང་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་སྤྲེའུ་དང་། གླུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡི་དྭགས་ཧཱུཾ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཉམས་པ
སྟེ་བྲལ་བ་ཞམ་འབྱུང་ངོ་། ཏེ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་དང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་སྨིན་པར་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པས། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་
རྟེན་ལ་སྨིན་པ་ཅིག་དགོས་པས་དེ་དོན་དུ། སྤར་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་པོས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བ་སྦྱིན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་པ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་སྔར་གྱི་སྦྱིན་པའི་ 112
འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཅུ་སྙུན་པས་གསར་དུ་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འདུ་བསྡུ་རྩ་བཤལ་སྤྱད་པས་ལོངས་སུ་ཟད་པས་ན། སྔོན་གྱི་སྦྱིན་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཏང་ཟད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞིང་ལེགས་ནས་ས་བོན་ཆུང་ངུ་བཏབ་པ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་མི་དཔྱར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚད་དུ། དེས་ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་ས་བོན་འདེབས་པ
དེར། འབྲས་བུ་རི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་ཁ་ཡས་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱི། གང་ཞིག་ལྡུན་པ་ཉིད་ཏུ་སས་བསྡུ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་མཆེད་པར་འཕེལ་བ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ

༄༅། །ཁྲིམས་ཀྱི་ཤིང་བཅག་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་པར་འཕེལ་བསྐྱེད་དཀའ་བ་ཟབ་པའ་ཞིག་ཀུ་མ་ཟད་ཀྱི། ངན་འགྲོར་སོང་བས་ངན་འགྲོ་ནས་ཐོན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའོ། ཞེས་སྟོན་པའི། གང་གི་ཚེ་དཔའ་བོ་
མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར། གཞན་ཡང་གམ་ལས་ཤར་རང་གི་འདོད་པས་རང་དབང་དུ་འཛུགས་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོར་
ལྟུང་བ་ལས་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཙི་དམས་ནས་རི་སུལ་ཚོན་པོར་བསྐྱུར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་བས་རང་ཡང་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་གིས་འཛུགས་པའི་ཚེ། ངན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ལས་ཐར་ནས་ཏེ་དང་གཏོང་
གང་གིས་སློང་བར་བྱེད་དེའི་ལྟ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ནི་དགེ་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ལ། སྡིག་པ་སོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སླ་བས་ན། ངན་འགྲོ་ཡོན་རབ་བརྒྱུད་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། བརྒྱལ་
གལ་ཏེ་ཉམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་སྨྱུབ་པ་སྟེ། ཞེས་མི་སྐྱེ་པ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དལ་ཐུན་སོང་ཉིད་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་པ་བྱེད་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འཕྲིད་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། སྡིག་པ་མཐའ་དག་བམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས། སྤྱི་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉུང་ངུ་ཞི་ཟླ་བ་རབ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྨིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། དེའི་མཇུག་ཕྱོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྨིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་ངོ་། །ཞིང་དེར་སྨིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལ། རྒྱུ་སྨིན་སོགས་དང་འབྲས་བུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནམ་པར
ཆད་པ་མེད་པའི་སྣོན་ནས། འབྲས་བུའི་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་དུས་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ད་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་འབྲས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་འཇུ 114
གཞོན་འཚེས་མི་གཏང་བས། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་བག་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཀྱང་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ
བས་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ཏེ
བྱེད་དགོས་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་འབྲས་སྨིན་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དུ་མར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་ལས་པ་བརྟན་པས་འགྲུབ། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་

༄༅། །སྐྱོབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མི་ཆོས་ལ་ཕྲེང་སོ། །ལྷ་བདག བདེ་འགྲོའི་ལུས་དང་རྟེན་དེ་ལ་སྦྱིན་འབྲས་ལྡན་དེ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རིགས་ལེགས་འབྱོན་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་འདིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་དང་། ཐུབ་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་བཅུན་ཐོབ་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒོམ་ཉིད་དེས་པ་བསྡུས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས
ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་གཞན་གཙོ་དང་བའི་མིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་མཐོ་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངེས་པར་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དོན་གཏན་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་
དང་། ཆུང་ངུར་རབ་ཕྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་འཁྲིད་པ་དང་། མཐར་གཏུགས་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེས
ཀྱང་མིའི་ངོར་དུ་བཀའ་གཉིས་གཉིས་སྨིན་པ་དང་། དགེ་བཅུ་ལ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་གོང་མ་ར་དགེ་བཅུ་འདི་དག་རང་གཅིག་པུའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་བའི་ཉེ་ཚེ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་

བཙལ་སྙུག་པའི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཤིང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བསྒྲུབས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་སོ་མཚམས་སྡེ་པ
ཐམ་པའི་ཚིག་ཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བསྒྲུབས་ན། རང་རྒྱལ་བ་ཡི་ཐེག་ལས
ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་མར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྡུས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་རླབས་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ 116
མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་བསྒྲུབས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་པའོ། །ཁ་ཤས
སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་མེད་མ་དམའ། །མ་འདྲེས་མ་སྦགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་འི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ
སློབ་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །ངེས་ན་སྐབས་ལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཀུན་སློང་ནས་ཀྱང་མི་བྱ་བར་སྡོམ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡོམ་པའི

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར། སྐྱེ་རབས་ཡོངས་སྐྱོང་དགོས། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རེས་ཀྱིས
མི་ཉམས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་སྐྱོང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བཙུན་དང་ཉན་རང་གཡའ་ཟུང་ཙམ་སེམས་ཚམས་ནི་གཞན་ཡང་མི་སྐྱིན་པས། རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཤོན་ཏེ་ཐུམ་སེམས་དགོས་སོ། །རྒྱུན་ལྡན་དུ་གྲོམས་ན
ཕྱུང་ལ་ནམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་བོ་རྡོས་བཞིའང་ཡིད་ལ་བཟུང་བ་སྐྱིད་པ་དང་། སྔོན་པས་ཀྱི་ཕྱུན་རིང་པོ་ཞིབ་ཏུ་སྐུ་འགྲམ་སྤུ་བཤལ་བར་མི་འཚམ་བརྙས་པ་ཡང་། སྔོན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་བཅིག་འདེ་རེ། ཇི་ལྟར་ཡང
ཡོན་ཏན་མཐར་ཡས་པར་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཚོས་པར་ཕྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་བྱུར་དང་། །གང་ཡང་བཅོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ལྡན་རིང་སྐྱུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྤྱོད་པའི། །སྤྱོད་པ་དེ་རག་ཁྲེད་ལ་གོམས་པས
ཉམས་སུ་རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷུར། །དེ་སྐད་ཡོན་ཏན་དག་གི་ཡོངས་ལ་གོམས་ལ་བརྩེན་སྒྲོམ་པ་ངང་གིས་བའི་ལུགས། ཞེས་སོ། །ཕྱུག་པ་ནི། རྗེ་ལྷ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ནི་ཀུ་གཙོ་བྲན་ཅན་རྣམས་གཉིས་པ་བདེ་འཕྲུལ། རོགས་པ་ཡིན
བྱས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕན་དཀས། ནོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕྱུན་ཚོགས་དང་། ནུབ་གཞུ་སྐྱ་བགྲམ་ཤིས་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དེ་ལྟ་རྟ་དབྱེན་དུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས

དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་པ་བ་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། ༑ཟླ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཕྱུགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྣག་མ་ཡང་གཏན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། ཞེས
གསུངས་པ་དང་འདི་ནི་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མི་དེ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ནི་ནུ་ནག་མ་ཞེས་པ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༑ཞེ་བ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྤོང་བ་དང་།
སྤང་བྱ་གང་ཞིག་སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ས་བོན་འགོག་མི་ནུས་པ་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་ཉིད་སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཆགས་རྣམས་སྤོང་བསྟེན་ནི་དམིགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། ༑ལྔ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་འོད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ནས། སྐྱེ་བོའི་གདུང་བ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་གཉིས་པ་པའི་བློ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་འོད་དང་ལྡན་པས། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ༑ས་གཉིས་པ་བ་འདི་ནི་འཁོར་

༥ ཤེར་ཕྱིན། ༡༡༩

༄༅། །ཕར་འཁོར་རའི་ཆོས་སུ་མི་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བཞིན་ཡང་། སྲིད་པ་ཡི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སེམས་ནས་རེ་རེ་རྫོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ།
སྨོན་ལམ་གྱིས་བང་གིས་གླིང་བཞི་ལ་རབ་བའི་འཁོར་ལྷུར་གྱི་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚེ་རབ་བཤད་པ་སྐོམས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི
བཤད་པའོ།། །།གསུམ་པས་གསུམ་པ་འདོད་ཚུལ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག །ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན
བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནི། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་དེའི
ཚེ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲོན་པ་ཀུན། མཉམ་གཞག་ཏུའི་བར་བྱེད་རྒྱུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བདེ
བརྒ་ཤགས་པའི་ཤུགས་བརྩོད་ལས་གསུམ་པ་དེའི་ཚེ། ཉི་མ་འཆར་ཁར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ། ཟངས་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ། །འདི་ནི་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང

དཔྱར་ཡོ་ཏི་མ་དམར་རས་ར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། །ཉི་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བ་དེའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་མཆོག་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས
ཞེ་སྡང་ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནས་ནི། །བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་སྤྱོད། །ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟློག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ས་འདིར
བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ།
བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ནི་འདི་ལ་ཡང་ལྡན་དུ་ཡོད་པས། འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཅུ་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་པ་ལྷག
པའོ། །ལྟེག་ལུགས་ན་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྫོགས་ཏུ་འབྱུང་བ་ཙམ། ལྷག་མ་བདུན་པ་འདིར་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་དེ་གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་། ཤི་ན་ཞེས
བསྐལ་པ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་ལ་ཞེས་སོ་བཞི་བ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཟིན་རླུང་མ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཕྲིས་བཏགས་དང་བཏགས་གི་གཞི་ཉན་ལ་གནོད་བསྐུར་བྱས་སོ། །དང་ལྟར་ཏེ་དོ། །མཆོད་པ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་རྟོག་ཞེས་པའི་རྟོགས

ཕ། ༄༅། །ཕ་ཅུ་ཏྲ་ཏྲེ་སྦྱར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྟག་པ་བསྙེན་ན་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཚོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མིན་པ་ཞེས་བྱུང་བ་རང་དུ་བྱམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དགོལ་ཅི་ཏེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་འཁྲུགས་པ་འགགས་པ་ཡིས་ཁྲུང་སེམས་པ
དེའི་ཡུལ་ཁམས་ཤེན་སྐྱེང་བཞིན་པ་རྒྱུས་པ་དང་བཅས་བཏང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མི་གཅོད་པ་རྒྱུང་བ་རེ་ཞིག ཇི་ཙམ་ཅིག་ལ་མི་གཅོད་པར་སྤོང་ཅིང་སྤོང་ཅིང་ཀུན་སློང་བ་ལ་གཅོད་པ་ཟིན་པ་མི་བྱེད་པས། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གཅོད་པ་ར་
གྱུར་ཀྱང་། གཅོད་བ་པོ་དེ་ལས་ཐོས་པས་འཕྲུལ་པ་མི་རྒྱུང་བཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྡིག་པ་དེ་རིང་ཆེན་གྱི་སྨྲ་ལམ་བལ་ལས་སོགས་པའི་སྡིག་བསྔལ། རིགས་ལམ་ཕྲན་གཞན་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟོས་མ་ལ། གཅོད་བྱེད་དེ་
ལ་དམིགས་ནས་ཚེས་ལྷག་པ་རབ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་བཟོད་པ་ལྷག་པའི་འཕགས་ཚུལ་ཡིན་པས། རབ་དགའ་སོགས་ས་གཉིས་པ་ཡུལ་བཅད་པ་ལ་འཇུག་མི་འབྲུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བཟོད་པ་ལྷག་པ་རབ་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་བཤད་པས། བཟོད་པ་ལྷག་བཞིན་རྗེ་ཞིག་བརྒྱུད་རྣམ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་རྒྱུའོ། །དམྱལ་བ་ལས་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པ་ལ་དམིགས་ནས། བཟོད་པ་ལྷག་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་གིས་སྒྲིབ་
པ་ཟག་མེད་བཟང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་མས་དཔང་ཡུལ་ཡུལ། གང་གིས་གཅོད་པ་དང་། གང་ཞིག་གཅོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གཅོད་པའི་ལས་ནི་གསུམ་ཀྱི་ཚོགས་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་པ་བདེ་ཡིད་གཟུགས།

བདུན་ཕྲུ་བུམ་མཚོན་ནས་མཛེས་མཐོང་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་འཛིན་པ་རྟག་ས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ངེས་བྱུང་། རྒྱུ་ར་སེམས་དེ་ལ་ཤེས་ན་རྣོན་པ་ར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་པ་ར་སྐྱོང་གི་སླུ་ཉི་བརྟོད་པ་འཆི་རྒྱུ་བསྟུ་བ་ར་ཕྱུག་གི་ཕྱིར་རོ། ཞེས
མི་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་སྣ་ནམ་ལས་བྱུང་། བ་ཤད་མཐུན་པའི་ངེས་བྱུང་བ་རྟོད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་རྒྱུ་དཔེ་ཞེས་གསུངས་པས། མཐོང་བ་དེ་ས་བྱུང་ཞེས་བསྒྲུ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟིང་འཁྲུག་པ་མི་རིགས་པ་
དང་། བཟོད་པ་བསྟན་པ་དང་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཟིང་འཁྲུག་པ་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་གནོད་པ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་གལ་བར་བསྟན་པ། སྤྱང་ལྡན་རིང་
ནས་གནས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་ཟིང་འཁྲུག་པ་མི་རིགས་པ། མི་འདི་ཞེ་སྡང་གིས་སྐྱོན་དང་པོ་ནམ་མཁས་ནས་ཟིང་འཁྲུག་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་འདི་བྱུང་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐལ་པ་ཀྱི་སྡུག་ས་དང་འཚམ་པ་འཕོས་ཡིན་པ་ཡིན་པ་འཞིག 122
ཅུང་ཟད་ཀྱི། བར་གནས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མི་འཛད་པ་རྒྱུ་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། མི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཁྲོ་བ་ལས་ཐོག་སེམས་པ་ལ་འཆད་པ་ན། གཞོན་པ་ཞིག་ལ་ཁམས་སུ་བརྟེན་ཉེས་པའི་དབང་རོ། །
གལ་ཏེ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས། དེ་ར་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་བཀོན་པ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་གནོད་པ་བྱས་ནི་པ་ལྡོག་ཅུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཀོན་པ་སྐྱེ་དམིགས་པ་ལེ་བ་མ་བྱས་པས། གནོད་པ་བྱས་ནི་པ་ལྡོག་གམ་ཅི

༄༅། །སྐྱོ་མི་ཡོང་བ་བོ། །དེ་འདྲ་རེ་དེ་ལ་བཀོན་པ་འདི་རེ་ངེས་པར་དོན་མེད་དོ། །ཞེ་འཁམ་པ་ཆེ་ཉེ་ལ་བརྟེན་པ་པའི་སེམས་ཀར་ཀར་བསྐྱེད་ཁྲོ་བ་ཏང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་འཇིགས་རྟེན་ཕ་
རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་ཁྲོ་ལ་སྣ་བས་ཕྱིན་པས་ཀྱི་བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་རང་གིས་སྔོན་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཏི་མུག་གིས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ལ། གནོད་ལན་བྱས་པས་ཕྱིས་དེའི་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་དེ་བདེ་བ་ཡང་བསྒྲགས་པར་
བའི་ཕྱིར་མ་ཤེས་པའོ། །རང་གི་ལུས་ལ་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དགྲ་དག་གིས་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི། སྔོན་བྱས་པ་ཡི་སྡིག་པ་གཅོད་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ། །དེ་ནས་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྨིན་ནི་དྲག་པོ་མྱོང་ཞིང་། རྒྱུ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐུས་པ་ལྡོག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ཚོད་པ་ཅི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ལན་བྱེད་པ་དང་།
རྒྱུད། ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའི་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྗེས་སྐྱོང་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྡིག་བསྔལ། ཕྱིར་ཏེ་སླར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་ས་བོན་ཏེ་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྔོན་པས

ཉུང་གསོ་བའི་ཕྲེང་བས་སུ་སྒྱུར་པ་གཙོ་མགས་ཕྱུ་ཏྟོན་པོས་གཏང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟློག་པར་བྱ་བ་ལྟར། ཐུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱོབ་པའི་དོན་དུ། འཕྲུལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་
རགས་སོ།།གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་བཟོད་པ་ཞེན་མ་སྨྲིན་ཡིད་དང་མི་འོང་བ་ཡང་སྙིང་བ་འབྱེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུམ་ནང་གི། ལྷུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པའི་ གང་གི་ཕྱི་རི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་སམ། ཡང་ན་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཡོས་པ་ཤས་
ཆེ་བས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ། བརྙས་པ་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་མ་ཞིག་སྐྱེ་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་ 124
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། སྦྱིན་པ་ཤར་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན་བྱང་སེམས་ལ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ཡི་ཚད་སྲང་ཁྲ་བྲང་ཀྱིས་ངེས་མི་ནུས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ་ལྟར་ན་ཡང་སྡང་ཐུབ་པ་དང་མི་འོང་བ་འཛིན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་པའི

༢ ༄༅། །སྨྲ་བ་ནི། མི་བཟློག་པ་ཡོངས་གྲོལ་ཕྱོགས་གཞན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་གཉིས་བལྡག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི། ཆུང་ངུ་ཆེན་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། ཞེས་འགྲེལ་པ་ཤད་ལས----
པ་ཤད་དོ། །དགེ་སྟེ་འཇོམས་པ་ཞེས་པ་ཤད་པ་དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལ་ཡོངས་གྲོལ་གཡོང་གྲོལ་བཞིན་ཏུ་བ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་རྩ་ཕགས་པའི་དེ་སྐེ་བཅུ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡོང
གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་དེ་ལས་ཡོངས་གྲོལ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་བྱང་སེམས་པ་ཡིན་མིན་མི་གསལ་ཡང་། འགྲེལ་པར་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་དེ
དྲངས་པའི་གོང་ཉིད་དུ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བྲམས་པ་བཤད་གསྐྲ་རིམ་དོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུག་མ་དང་། ཀྱེ་རྒྱུར་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་ཕྱུང་ཞིང་རྨུས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
གཅིག་ལ། ཕྲན་གནོད་སེམས་དང་། ཁྲོ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་ཕྱུང་ཞིང་རྨུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང 125

པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཤོས་ལ་གནོད་སེམས་དང་། ཁྲབ་དང་སྤྱང་བའི་སེམས་ཇི་སྙེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གོ་ཆ་ཞེད་ཡང་བགོ་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་ནས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ
བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པར་མཛད་དོ། །འོན་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་
ཡང་། ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། ཅེས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་པ་གཅིག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་བསགས་ 126
པའི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བས་འཇོམས་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའོ། །སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟེན་ལ་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་འམ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི
ཞིང་ཁྲོའི་ཡུལ་ལ་ནི། བྱང་སེམས་དགོས་སོ། །ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་སྤོབས་ཆེ་བ་ཅིག་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེར
ངེས་ལ། ཡུལ་ལ་ནི་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྤོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་དང་། ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་རྟེན་སྤོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་བསྐལ

ཀ

༄༅། །བཅུ་ཡི་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་གྲོས་འདྲི་ན་བསྐལ་པ་བསྟོང་དུ་མངོན་ཏེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་ཡང་
འབྱུང་བ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྔོན་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སླུས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བར་གྱིས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་གྲོས་ནས། ངག་གིས་གཤེ་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་བརྡེག་པ་བརྡུང་བ་ཏེ་ཡང
བྱང་སེམས་ལ་ཕྲ་ཕྱུ་བ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་ཡི་ཞེན་གཙོ་བའོ་བ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་དག་ཏུ་མཐོང་བར་ཡིད་ཀྱིས་སྡང་བ་ཙམ
བསྐྱེད་ན་ནི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་གྲངས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། རྟེན་ནི་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པར་མངོན་ཏེ། སྡུད་པ་ལས། 127
ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་འཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བསྐྱེད་ཉེས་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། ཞེས
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས། སྦྱོར་བར་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་ཅིག་གིས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་འཁྲོས་ན། འཁྲོས་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཀྱི

བསྐལ་པར་སྨོན་ལམ་དུ་འཕོ་མི་ནུས་པས། གཞི་ཞེས་ལམ་ལ་སྨོན་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྨོན་འདུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་གནས་པར་གསུངས་ལ། བསྐལ་པ་
མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ཨ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པས་ཁྲོས་ན་ནི་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་གནས་པ་བ་ཕྱེད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གཅོ་བགོ་བ་དགོས་པ་
དང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤོང་བྱུང་བས་ལོ་བདུན་ཁྲི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་གཅིག་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་བབ ཁགས་ན་རྣམ་སྨིན་དག་ཀྱང་། བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་བསྐལ་པ་ 128
བརྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོ་ཉམས་ནས་བཤགས་བསྡམ་བྱས་ན། ལམ་ཐུབ་ཡང་སོང་བ་སོར་མཆུ་དགུང་། རྣམ་སྨིན་སྨིན་པ་འདག་པར་འགྱུར་བས་འཐད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཀྱང་།
ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་གཞུང་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ལ་ཏེ། སེམས་དང་

ཞི

མདོ་སྡེ།

ཤ། ཞི

༄༅། །ཁ་རྩེད་བ་འཕྲོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟ་ལ་གསོལ་ཏོ། །དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་འདི་ནི་ཇི་ཙམ་ཞིག་གཏན་པ་དེ་ཚོགས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་ལོ་བོ་ར་ལ་ཞུགས་པ་དེ་བས་ན། ཇི་ཙམ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་
དུ། དགེ་སློང་དེ་ཉིད་པ་ཁོར་བ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཡོག་མ་སུ་ཕལ་མོ་སྦྱར་བ་བཅུ་དང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་བར་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ཤེ་དགེ་བཅུ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བཅུ་བ་དེ་ལོག་གདོང་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ནད་པར་
འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་ཇི་ལྟར་ཚེ་རབས་བསམ་ཉམས་ལ་བར་སྐྱོད་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་ལ་མ་མཆིས་སོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགེ་བཅུ་བཅེན་པོ་རི་ལོག་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫུ་བ་དང་། ཡོངས་
སུ་ནད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་ནས་ཅི་ཉམས་པ་ཕལ་པ་ཕལ་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡུལ་ལ་སྨོན་མས་ཅི་ཞིག་ཞེས་བསྐུལ་བ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་བརྟན་པས་པ་བཞི་ལྟོ
ཤུང་ཏོ་ཚོགས་མཆེས་ཚེམ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་དང་བཀྲ་བ་དང་། རྒྱུན་རིང་སྐྱེ་བཟུང་དུ་བཀྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འཕགས་པ་ཡུམ་མས་ཅན་མ་བཅོམ་པ་ནད་བཀྲུང་ངོ་། །སྡུང་བའི་ནད་པ་གསར་པའི། །ཁུགས་པའི་ནད་བཅད་པོར་མཛད་དོ། །ཟླ་བསྐོར

མའི་མདོ་མདོ་བཅུ་མ་ནུབ་ཀྱང་ངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱིར་རྒྱུ་ན་གནོད་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཕྱོས་པས་སྐྱེ་བ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དེ་གོན་གནས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། །སྨྲ་བ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་ཏེ། བཙན་ཉན་ཐོས་གཞིགས་ཚོགས་པ་མཉམ་ཚོགས་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྟག་གིས་མི་སྤྲུལ་བ་ནི། །སོང་ཁྲིམས་དགེ་སྟེ་འཛེམས་པར་གོག་མི་ནུས་པའོ། །གཞན་ཡིན་སྦྱིར་དགེ་སྟེ་ནི་སྨྲ་རྒྱུ་མདོ་ལས་གསལ་བར་མ་བ་ཡོད་ ༡༣༠
པར་ སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྦྱིན་དང་བཟང་པོ་ཤེགས་མཆོད་པ་སོགས་དང་། འཇུག་བར་སྨྲིན་པ་དང་རྩོལ་ཁྲིམས་ལས་ཀྱང་བལ་བ་ཤད་དེ། འགྲེལ་པ་རབ་མཆོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་མང་གམ་ཡོད་པས་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་རྩ་ལས་
བྱེད་བཙད་སྟེ་དཔྱད་དོ། །འོན་གྲོ་གྲིབ་ཞི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་ལེན་མདོ་འདྲ་ས་སུ་དྲངས་པ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་བ་ནི། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་མ་ཟད་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་ཡོངས་ངོ་བྱོས་བྱང་ཆུབ་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་བར་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱུ་དེར་བྱུས་གསེར་དུ་སྒྲུར་བཞིན་པ་སྒྲུབ་གཅིག་གིས། ལྕགས་སྲང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཡང་། ལྕགས་དེ་ལ་རེ་ཟད་པར་བྱེད་
ནུས་པ་དེ་པོར་མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་བཅུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དང་ལེན་རྒྱུ་རི་ཐམས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་པར་མཁྱེན་པར་གསུང་པས། སེམས་བསྐྱེད་དང་ངེས་ཞེན་པའི་དགེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ

༄༅། །ཕྱུ་བརྗོས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ལོ་ཙ་བྲོམ་འཛམས་མི་དྲུག་བསྟན། དེ་ནི་མི་ན་ཏེ་ཀྲུང་ལེ་མས་བསམ་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རིགས་ཙ་རྣམས་འཛིན་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཀུན་ལུང་ལྟར་ཚིའི་དོན་ནི། འཁྲུལ་བུ་བཅུ
པས་ནི་ཐང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་བྲོམ་ལོ་ར་རྡོ་བ་ཤིན་ལ། གཏེས་པའི་རྣམ་ཀྱང་ལེ་མས་བསྐྱུད་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གཏན་ཟད་རྣམ་པ་ཀུར་ལས་ཉོན་གྱིས་མཆུར་མི་ནུས་པའོ། །དགེ་ཙ་བཅོམ་པའི་དོན་གྱང་ཅིག་ན་རེ་སྨར་སྤྱི
དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུར་དུ་སྨྲོད་པའི་རྒྱལ་པ་བཙོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱུང་བསྒྲིབས་ནས། སྨོན་ལམ་བྱུང་ལྷ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ག་དོ་ཆེན་དང་ཕྲད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མི་ནུ་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞང་གིས་ཀྱང་སྤྱང་བྱ་འདིས་པ་ཉོན་སྤྲོང་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ནམ་ས་པ་ནས་སྒྲོང་བ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་སྐྱེ་ཚོགས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་ནི་དགེ་བ་བསྒྲུབས་པའི
དགེ་བ་ཡང་ངས་པོན་སྤུངས་པ་མི་ནུས་ཀྱང་། དགའ་དོ་ཆེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་ནམ་སྨིན་འབྲིན་པ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨོན་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡོག་ཕྱང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྤྱར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་ས
སྤངས་ཀྱང་། ཆེན་དང་ཕྲད་ནའང་ཡོག་ཕྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་གང་དང་། །ཅི་བགང་དང་མོས་ཚས་པ་གང་། །སྨོན་རྒྱལ་པ་ཞེ་ཡེ་དེ་དག་ལས། །སྤུ་མ་སྨྲ་ནམས

སྨིན་འགྱུར། ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྔོན་ལ་སྨིན་པ་དེས། རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་པའི་གོ་བ་ཀག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བ་འམ་མི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་གཞག་མི་ནུས་ཤིང་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྔོན་སྨིན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཐུ་མ་སྐྱེ་པོའི་འགྲེལ་པར་མི་དགེ་བ་སྟོབས་པ་བཞིས་སྨྲས་པ་བཏང་། ཡོག
ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་སོ་མས་ཤྲཱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ། །ས་བོན་ཉམས་པ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། དགོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་འཇོམས་པ་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་
སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟད་པ་རྐྱང་འགྲེའི་ཆེ་བ་སུམ་བཤད་པའི་གང་གནོད་པ་ཆེས་ཚོད་དང་ལྷ་ར་སྨིན་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གནོད་པ་
རྒྱུ་འཇུག་ལ་ལམ་གསར་བཅུར་པོར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བཅོམ་པ་དང་། ས་དེ་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་དང་བརྙས་པ་དང་། ཀུན་སློང་ངན་པས་སྐུར་པ་ལ་ཉེས་པ་སུམ་མེད་པ་མཚོ
བཀུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང་། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེད་པ་བར་དུ་ཚོད་ལ་བརྩིས་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་

༤༡ ༄༅། །ཕ་གི་ཕོད་ཕྲེང་སོགས་ར་ལ་སྦྲུལ་རྩེ་ཕོད་ཀྱིས་ཀ་རབ་དབང་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཁམ་སྙིང་པོ་མདོང་རྩ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགོ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བཅུ་ལ་ཡས། སྙིང་པ་ཀུ་ར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཁྲིམ་ལ་ལྟབ

དང་། མཚོན་པ་རི་དྭགས་ལ་བཀྲིས་ཕངས་པ་དང་། ཆོས་སྤྲོད་བས་ཀྱང་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཅུས་པས། དགེ་རྩ་འཛོམས་པའི་རྐྱེན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས།

ཕྱག་པར་ཡང་སྤྲོད་པར་སོགས་སོ། །འདི་ནི་མཚོ་མ་སྐྱེ་མོ་བཀྲུས་དང་བསྐལ་བ་བཅུ་ས་ཟས་པར་བཟླ་བར་འགྱུར། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་མཛད་པས་ནི། རང་ཉིད་ཁོན་འཛོམས་པ། ལུས་པ་ཅན་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ས་ཞེན་རང

གཞན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་འདི་ནི། སྨྲས་པ་ཀྱི་ཀྱིས་བཞེན་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་ཅིང་། དམན་པ་མཉམ་པར་བཀྲེས་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་རྐྱེན་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་རྐྱེན་ལ་མཉེན་པའི་སྐྱེས་པ་དམ་མྱེད་ཁྲོག་པར

བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་གོང་ཁྲོ་ཡོང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལྷག་དུ་ན་སྐྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་གི་ཁྲོ་བ་ལ་སྲུང་བས་མི་སྲུན་སྙམ་པས་གཞོང་ཁྲོ་དག་ག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཤེས་པ་དང་། ཇོན་སྐྱུས་ཏུ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན། དེ་དང་བཟླ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ག་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་པ་བསྒོམས 13

པས་ན་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་པའི་ཡོངས་འགྲོའི་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཞེས་ཤིང་གཅེས་པ་དང་། ལུགས་ཏེ་རིགས་པ་དང་ལུགས
མིན་པ་མི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བ་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲོང་ལས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བསམས་ལ་བཟོད་པའི་སྤོབས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས
པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཁྲོས་པའི་སྐྱོན་ཉེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་སྟེ
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འདས་པ་བཀའ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པའི་རྐྱང་བ་བཞིན་སྟོན་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་ལས་ཤེས
པར་ནུས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི
ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྲིད་རྩེ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་།

༄༅། །སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷུར་ལ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་བར་ངེས་ལ་འཇུག་ལྡང་སྟེ་ལྡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་
བ་དེ་ར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་འོ། །འདི་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་འཕེན་མེད་ཀྱང་། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ
སྟེ་མཉམས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཕེལ་བས། དེའི་དབང་གིས་སྒྱུར་མཉམ་པའི་དོགས་བཅས་པས་སྤྲོས་སོ། །ས་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་འཕེན་པའོ། །དང་པོ་ཕྲ་ནི་ཀྱང་གི་དོན་ཅི་ལྟར་སྨོས་པ་གཅིག་སྨྲ་ནང་བ
ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། འདོད་པ་དང་བག་ཟུགས་དང་དང་། སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྲུབས་པས་ཡགས་ཆུང་བཀས་སོ། །དེ་ཡི་དོན་ཀྱི་ཐུབ་ཚིགས་འདིའི་ཕྱོགས་བས་བལྟ་ར།
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའོ། །དེས་ན་བསྒྲུབས་པ་བཞེས
གསུངས་པ་བར་མཐོང་ངོ། །འཆིང་བ་ཡང་མཐོང་བ་ནས་ཀ་ཤད་པར་མཐོང་ངོ། །འདིར་མདོ་ལས། དེའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་ཉམས་པ་ཕྱིར་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཅས་ཤིག་ལྟ་བ་ཕྲ་མ་གསུམ་མཐོང་ལམ

ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཀུན་བརྟགས་ལྟས་དང་མཐོང་སྤངས་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ས་ལས་ནི་དེ་དག་གི་ཐོག་མ་མཐོང་བས་སྤོང་བའི་ས་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ཀུ་མ་ར་ལས། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག །བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། ས་འདི་ནི་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན
སྤོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དགུ་ས་གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བའི་ས་འདིའི་སྐྱོང་ལུལ་དགོངས་སོ། །འགྲེལ་པར་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ས་དང་པོ་ནས 136
དང་། ལྷན་སྐྱེས་ས་གཉིས་པ་ནས་སྤོང་བ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འདོག་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཞེས་ཟད་བར་དུ
འཇིག་ལྟ་མི་འདོད་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས། ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །བདེན
འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འདོག་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའམ། བདེན་འཛིན་རང་གི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་པས་ས་བོན་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པའི

༄༅། །ཕྱོགས་རེ་ཡང་བཏགས་ན་ཟད་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ༑ །ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཞེ་རེག་ཀྲྣ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལས། ཇོམས་པར་ནུས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཙོ་བོ་ར་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས
འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྐད་ནི་ནག་ཆོར་འགྱུར་ཕྱས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སྤོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡིས་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མང་
བཞི་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་འགྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་དཀའ་སླ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་
ལ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གོ་སྒྲུབ་པར་བསྔགས། བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བརྟགས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དག
ཉིད་དོ། །ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཆེར་ངང་དུ་བྱས་པའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེར་ནི་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱིམ་པར་དང་། །ཁྱིམ

པ་ལ་བ་ཤ་ར་སྙིང་རྗེ་ཡི། །སྙིང་པོ་ཅན་དེ་བརྟན་གོམས་མཛོད། ཅེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཁྲིམས་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་བསྡུ་བསླབ་པའི་སྡིག་པ་ནི། ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམས་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་དང་། བཟོད་པ་ནི
ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གཙོ་ཆེ་འོ། །བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་སླ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་མ་གཞན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས
རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུའོ། །བཞི་པ་ནི། སའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྒྱུ་དང་རྟོགས་པ་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ།
དོན་དམ་པའི་ས་འདིར་ཕྱུང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས། ས་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པར་སྣང་ཆས་སུ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། ས་གསུམ་པའི 138
གེགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་དེ་ནི་ས་གསུམ་པ་འདིར་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོད་ཙན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་བཅོམ་པས། ཉི་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཙོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁྲོ
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་སྟུམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད

ཤ

༄༅། །བཀའ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདི་རེ་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་པའི་ཚིག་གི་བཤད་པ། སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འདིར་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་ཅིང་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ལའི་སྤྲིན་སོགས་ལ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས། ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་པའམ། སོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བར་འཆང་བར་འགྱུར་པ་དེ་ནི། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པར་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཕྱུང་དབྱུང་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ལེགས་པ། ལེ་ལོ་ཀུན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སའི་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་ཕད་བརག་ཤེགས་པའི་གྲུས་པོ་ལ། རྫོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན། སྔར་ལས་ལྷག་པར

བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ། ས་གསུམ་པ་རབ་ཤད་པའི་ཐབས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་ཀྱིས
དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན
པས་ན། །རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་འཇུང་བ། །ཀུན་ནས་འཇོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདུག་པར་ཡང་བཀོད་དོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག 140
ལ་སོགས་པ་ལམ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གོ །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བརྟས་པ་སྤེལ་བ
དང་། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དབང་པོ་
ལྔ་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད

ཞ རབ་གནས་ བརྒྱད་ ཀ

༄༅། །པ་དང་། བརྟེན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡང་དག་མཐུ་ཆད་རྫུ་མདྲུག་གི་མཐར་ཡང་སྦྱར་རོ། །འཕགས་པ་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་རྟོག་པ་མཐའ་ཆད་
ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་པ་སུམ་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི་བསླབ་པའི་རྗེས་དང་། བསླབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་པར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་
ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་འཛོམ་པ་ལ། ས་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྫོགས་པ་དང་ཐབས་ལ་ཆེས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ
ཀྱི་བསླབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་སྟེ་ཕྲ་བའི་འཇིག་ལྟའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚུལ་ཕྲ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྐྱ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག
དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ནང་པའི་དོན་ཡང་ས་འདི་སྣ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བཏོན་སྤངས་

།པ་ཡིན་ནོ། ཐམས་ཅད་ཐར་པ་མིན་ནོ། །མཐོང་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ།། ༄༅།།ལྔ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལྔ་པའི་ངོས་པའི་ཚིག་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ལྷག་ཅིང་བརྟན་པ་ལམ་ལས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཅན་དཔུང་ལ་སོགས་པ་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་མིང་སྦྱང་
དཀའ་བཅས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ། །ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། །འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་ཕྲ་མོའི་དོན། །ཤེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །དགའ་
ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་དབང་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་བཟློག་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་ལྔ་པ་འདི་ར་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར
རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བསམ་གཏན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ལྷག་པར་གྱུར་པ། སྔོན་ཉིད་དེ་ནས་ཐོབ་ཟིན་པར་ཤེས་པ་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས 142

ཕ

༄༅། །གཡེང་སོགས་ཀྱི་ཉེས་རྣམ་པ་ཀུན་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་འདི་ནི་མེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་པར་མ་ཟད་གློ་བ་ཟང་སྙེ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཉི་བ་མོས་ཡོད་དུ་ཆུད་དགོས་པ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་འང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་འགྲོན་པས། འདིར་བདེན་པ་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ས་བརྟུ་བ་ལས་ས་ལྔ་པ་བ་དེས་སྡུག་ཀུན་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ། ཡབ་གྲུས་མཇལ་བ་དང་། དབུམ་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སོ་སོར་གསུངས་པས། བདེན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་བདེན་པ་བཞི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་ལན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབྲས་བུ་དང་། བླང་བྱ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་བདེན་རྒྱུ་དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདེན་བཞི་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྡུག་ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ལས་བཤད་དོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ་མྱང་འདས་ནི་འགོག་བདེན་ནོ། །

143

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་འགོག་པ་ནི་ཟླ་མངོན་སུམ་དང་ཤེས་པ་བརྗོད་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་། རང་ལུགས་ལ་
འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བསྒྲུབས་ངས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་གཞན་གང་དག་གཏན་མི་རུང་ཞེ་ན། མྱང་འདས་མངོན་དུ
གྱུར་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ར་འབབ་པ་དུ་མ་བསྒྲུབས་པས་ན། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ན། མཐའ་མཆོད་པའོ། །གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་དང་དུ་གཏུགས་པ་བཅད་པ་ལ་དོན
དམ་བདེན་པ་རབ་ཏུ་འགྱུར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་གཏུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་ལ་མི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྙམ། ཆོས་རབ་ཕྱེས་བསྒྲོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་ཤེས་ན། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན
ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དྲི་མ
སྦྱངས་པ་ན། མྱང་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དྲི་མ་ར་བསྐུངས་པ་ཇ་མཉམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་རྣལ་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་ན། དཔལ་བརྩེགས་མཛད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིད་ན

144

ཀ ༢༩ ཤེར་ཕྱིན

༧༢། །དེའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་གིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་མ་མེད་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་དང་། རྟོག་ཞུ
པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་སྔོན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་མ་ཉིད་ཀྱི་བདག་བུམ་ཟློས་ཞིབ་དང་། གཉིས་པ་ཀ་ལ་བཞུ་བུ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་པ་བཀག་པ་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རི་མཛེས་ཀྱི་སྡེ་མས་རྗེ་དབང་ཕྱུག་སོང་བའི་དའི
ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་མས་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ཕྱིན་ནས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་བཀྲུབས་ན་ཙམ་པ་ཙམ་ཐེ་སྐྱེས་མི་ཆོག་ཐ། །དང་རང་གི་སྣ་བས་ཐེ་ཚུ་བར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་དག་པ་བར་ལ་སྐྱེལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་བབ་གོ་བ་དེ་བ་ཞེར
འཕེན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ཞེའང་རི་མཐོང་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལམ་ལས་པ་སོགས་ཀྱི་པ་དེར་འབའ་མེད་འབའ་རིགས་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་སུ་མི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་འཇུག་པ་འདི་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཤད་པ་འགྲོ་ལ་བ
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།གཉིས་པ་ལ་སྟུག་པ་མཐོང་དུ་འགྱུར་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མདོའི་ངེས་ཚིག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷུག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར
ཕྱིན་གྱི་པ་སྟག་སོ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཞུས་ལན་བཞི་ཀ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པ། །མདོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་བར་ཞེས་པ་ནས་ཞིང་ཁྱབ་པར་ཕྱིན་ཡོད་སྦྲུལ་རིག་པ་སྟེ་བསྡུ། སྡུག་བ་

145

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཕྱིར་ཡང་མཚམས་པ་ཡང་བསྒོམ་པའི་སེམས་ཞུགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱེད་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེད་ཉིད་དང་འདི་བཅོམ་གྱི་ཐེ་བ་མཐོའི་དེ། ཡོན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་
པས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྔ་རོལ་ས་ལྔ་པ་སོགས་སུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཤེར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷག་པ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིན་
སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒྲོན་མས་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ཤད་ནས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་
ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཆད་མེད་ཀྱང་། ས་ལྔ་པ་རྣམ་བདེན་པ་དམིགས་པ་ནི་བདེན་བཞི་རྒྱ་མཚོ་སྒོམ་པས་ན། དེ་ར་བདེན་བཞི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མཁས་པ་བརྟེན་པས། བརྟུལ་བར་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་བརྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟོགས་པར་སྟོན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ཉེ

ཀ ཞ

༄༅། །པད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཟོད་འཆུར་བའི་ཚོམ་སོ། །དེ་ལྟར་མན་ངག་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྨུབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཇི་ཙམ་ཁྲུད་ཞུགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་དེ་ཙམ་དུ་ཁྲིད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། སོ་སྟོ་
པར་བཙམ་གཏན་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞུགས་དུ་ཁྱུང་བསྒོམ་པས། ད་ལ་ཕྱེ་ནས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱུང་དུ་སྤྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོན་ཡལ་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་བྲུན་མེད་མ་ཡིན་པ་འདྲེན་སུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས་བྱུང་
ཐབ་པ་བཟོད་ཁྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་མཐོང་སྒོམ་ཀྱིས། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་བསྟེན་པས་རྫོགས་པ་འགྱུར། །དེ་ཡི་ནུམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ཧ་ཅི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུལ་འགྱུར། །ཤ་བཙོག་དུ་མས
ཀྱིས་མི་འགྲོགས་པས། །ཧྲེས་པའི་དང་རྒྱལ་བཙན་ནི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནི་འཕུལ་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཡས་པ་ཞུན་པའི་སྟེན་སོགས་ཀྱི་ཚོམས་རྣམས། འཕུལ་ལྟུང་མར་བཟོད་པ་ཤར་ཕྱིན་ལམ་ལས་པར་
འཕྲུན་པའི་ཕྱིར་ཤ་ཤད་པ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དང་པོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གོས། ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་མཐར་དག། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ལུས་ད་བདེ་སྒྲུབ་ཏུ་འབྲིད་པར་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལམ་གྱི་སྣ་བས་འདིར་ཡང་འགྲོ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་
གྱིས་ཟུང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག ཉམས་པའི་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཟུང་ནས་པ་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡི་ཡོན་ནད་དུ་འགྲོ་ཏོ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཅིང་ལོག་པར

མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། དམུས་ལོང་འདྲེན་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་ག་ལ་ནུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །འདྲེན་པ་
མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་
བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་ལས་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་
བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་དུ་འགྲེལ་པར་དེའི་རང་དོན་པོ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཡིད་ཆོས་འཁྲུག་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་མིག་མ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཅག་གི་ལྷ་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱི། ཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ 148

༄༅། །ཁ་ག་དམ་ལ་ཕྲན་ས་བདེ་ཡོལ་དུ་འཁྱུར་བས། །ཁེ་བོ་ངས་བ་འདྲི་བར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོ། གང་དག་སྔགས་ཀྱི་ལོ་གས་པར་མཆོང་བའི་མི་ཡི་སྒྲུབ་མ་རིས། ཡ་ཡི་ཡིད་རྟོག་འཛིན་ལས་ཡར་ས་བསྐུས་བའི་སྒྲུར་སྒྲུམ། མ་རིག །ཡེ་རེ་སང
རི་བ་ཀྱི་ཡིད་རྟགས་དང་འཕྲུལ་མའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུ་སེམས་དེ་ནས་རྩེ་དེ་ལ་སྣ་བ་ར་བུ་ག །ཁ་དང་སྲིན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྲིན་མོ་ཉི་འཁྱུར་བ་ལ་བརྟེན། དེ་ནས་ཀ་བརྟེན་སྣོ་ཏེས་སྒྲུབ་པས། མེ་ལྷ་བརྒྱས་བས་མི་ཡི་སྐུ་སྐལ་བ
འགྲོ་ཡི། མི་ཡི་དབྱེ་བ་སའི་བ་བཀྲེ་དུ་སྣོ་ཀྱི་མཆོད་བའི་མི་ཡི་སྒྲུབ་བསྒྲུས་པས། སྒྲུར་མི་ཡི་ནས་དབྱུག་པ་ཅིག་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གཉེན་བསམ་ཡེ་པར་བཞུགས། འཕགས་བའི་མཁྲིས་ག་ཞིབ་སྡུ་ཡེ་ཤེས་མིང་ཚེ་སབ་འདི་སྐུར
འདེབས་ཀྱི་ཕྱུག་བཞུས་བས་མི་ཡོ་ཞིང་སོ། །ཁྱེད་རྟ་ཐུལ་ཀྱི་མིང་དང་འཁྲ་བཅུ་བ་སོ་སོ་ཀྱི་མ་ཞུམས་པས། ལག་འཕྲེ་ལ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ངས་ཞིབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བསྐྱུར་བས་ཡེ་ཤེས། དེ་རི་རྒྱུ་ཁུང་གི་རྟེས
སྦྱོང་ཕྱུར་ནས་ཤེས་ནི་དང་ཚོགས་ཅིག །ལྷུང་གི་དབོ་ཞིང་བ་དེ་བཞི་དང་། དཀར་བའི་ཕྱིར་བ་དཔག་ཆབ་འདུ་བས་ཁུ་ཡི་ལམ་ཀྱི་ཞག་ཡིན་ཞིང་བསྒྲུན་པར་མི་ནུས་སོ། །མདང་དབང་དུ་འཆང་བར་དབང་དུ་བྲུས་བྱས་དང་སྣང་དུ་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལྟ
ན་ཉི་སྒྲུབ་བར་བསྐྲུན་བཅས་ཚིད་མ་འཁྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྒྲུབ་ཞེན་ནི་དེ་ཉེས་ཡུ་བྱུང་ཅེ་མི་ཕྱག་པ་མ་ཚང་། བམཆོང་བ་ལས། ལྷུང་གི་དབོ་ཞིང་བ་རྟེས་ནུས་པར་སྒྲུན་པའི། སྡུག་བ་བདེ་ཡིས་ཚེས་ཤེ་ཀྱུ་ན་བ་པ་འཚོས་ཟབ་མོ

ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་ཕྱེ་ནམ་ཞེ་ན། དབུ་མ་རི་བསྟན་བཅོས་ལས་མདོ་སྡེ་རི་ལྷུང་དང་། དེར་མ་ཟད་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པ་དགག་གཞི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་
གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་ཅེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཅི་སྟེ་འཕགས་པ་ཀླུ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ད་རྦྷ་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་
ཞེས་བོས་པ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ། སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དུས་ཀྱི་ལི་ཙ་ཙྪ་བྱི་གཞོན་ནུ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས། གཞོན་ནུ་འདི་ནི་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། མཐར་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ།

༩༥

༄༅། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་མ་འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ཡིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཡོད་པར་གསུང་བའོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་སྐུ་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་བ། ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཚེ། སྟོན་པའི་མཚན་འཆང་བ་དགེ་སློང་ཀུན་སྐྱབས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ར་རེག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུང་བསྟན་དང་གནས་བརྟན་བྱང་ཆུབ་བཟང་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་བླ་སྨྲ་བ་རང་རྒྱུད་པ་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཇོ་བོ་ཆེ་ལས་དགེ་སློང་དེས་ཟད་ཟུང་བ་བཟང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་སྨྲ་བ་རྣམས་འགལ་བར་སྣང་བ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་དགའ་ཞིག་ལུང་ལ་བརྗེ་བ་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལུང་རབ་ལ་དགོངས་པ་ཞིག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འདིའི་དོན་གྱི་རྗེས་སྒྲུབ་བཙོས་དེ་ཡང་སྔར་གོམས་པར་རྒྱུད་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིས་བོན་བདག་པ་རྣམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁྲུལ། གཞན་ལ་ལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞུང་ཚད་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་བརྟག་པར 151

ཞུགས་པའི་ཐབས་མ་བ་དང་ལྡན་པས། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ནི། རེས་འགའ་འདི་མི་མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབས་ནས། ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །རེས་འགའ་
ནི་དང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་དོན་ནི། ཆོས་འདི་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་སྙམ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོར་བསྐྱེད་
ནས། དེ་ཉེས་དེ་ནི་གཅོད་པར་གཏོང་ནས་སོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་
འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ལ། གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ནི་ལྟུང་བ་ལ་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་མེད་པ། བོན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིས་ལས་བཟློག་པ་མི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་ལ། འདི་ཉིད་རྣམས་ཡོད་པས་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ལོག་པར་ལྟ་བར་གསུངས་པས། མེད་
པ་དང་། ཡོད་པས་ཡིན་པ་ལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ཀ་ཆར་བ་ལ་ཡིད་ཞེན་པར་གཏན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་པ་ནི། གཅིག་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐམས་ལམ་ཡིན་ཞེ་ཉིད

༡༥ ༄༅། །ཧཱུྃ་ཞེས་པའི་ཁྲོལ་བ་རང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དེ་ནི། སྤྲས་པ་བདང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་མཐའ་འགྲོ་བོ་ར་འགྲོ་ལ། ཞེས་གཉིས་ཀ་དང་ཁ་བསྒྱུར་ཀྱི་བར་བ་ཤད་དེ། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བའོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་འཆད་པའི་སྐྱོན་མི་ཐུབ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཀྱིས། རང་གི་དབང་པོ་དང་མི་འཚམ་པའི་
ཟབ་དོན་གྱི་ཚིག་ཚོམ་ལ་ཐོས་པ་སྐུར་སྤོང་ཞུགས་ཙམ་པར་བྱེད་པ་ནི། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གཞན་འདི་དག་ལ་ཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟན་པར་འོས་སོ། །གང་ཟག་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
བསྟན་པར་མི་བྱའི་ཞེས་ངེས་པར་དགག་པའི་དོན་ནི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ཤེས་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་ཉམས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས་པར་སྟོན་པའོ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་པོ་པའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་ཙམ་ལོག་པ་འཛིན་པ་ན། དེ་ཐོས་
པ་ན་ནང་དུ་ཀྲ་ཁམ་དེ་ལ་ཡ་བཅུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་ནི་བཀླག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་ནི་རྣམ་པས
ནི་རྟོག་པ་པོ་ལ་ནི་སྐྱེས་ཀྱིས་བོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བོན་ཉིད་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ 153

དོན་གྱི་འདེབ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་མི་གོ་བ་མཐའ་ནི་པ་གཉིས་ཚོགས་ནས་ཡུལ་ཏེ་མཚན་མ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྣང་ན། རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཤེ། དོན་མི་གོ་བ་དང་།
ཤེ་ཡང་མཚན་མ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་སྣང་དུ་ངེས་མི་ནུས་ཤུང་། བློ་མ་དམ་པའི་ཡིད་སྨོན་བ་ལས་མི་འདའ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ནུས་མང་པོ་གས་རྟེན་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ཉིད་རྩེ་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཀོད
པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་སྔོན་པར་མ་འགྱུར་བ་ཐབ་ཞིག་ལུས་ནང་གི་རྟེན་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་དེའི་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །འབྲུ་ཚུལ་བཞི་སྟེ་ཞེ་ན། སྔོན་ཡོན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་ཅད་རྟེ་ཐོད་པ་ང་དག་བ་སེམས་ཤིད། ལྷག་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ནི་ཉམས་པར་བྱ ༡༥
བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་ཏེ་མི་
ཉམས་པར་སྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་སྡོམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་པ་ཡོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བདེ་

༄༅། །འགྲོར་སྤྱོས་ཀྱང་། དབུལ་པོར་གྱུར་ནས་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ན། དེ་འཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་ལེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། དེའི་དོན་སྒོམ་པ་
སོགས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡར་མར་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྨིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྔར་བཤད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྲོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ། མདོག་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་
མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་ཡང་ན་བསྔོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་ལ་སོགས་
པ་གཞན་དོན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་གཞན་དུ་སོང་བའི་ཕྱོགས་ཆེན་

པ་ལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བཀུམ་དག་རྣམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཤེ་ནི་དུ་བསྡུ་གསལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི
ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་ངོ་མཚར་བ། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་རྨད་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ་མི་འགལ་ནས་སྟོན་པ་དང་། མོས་པ་ཏྟཱ་ར་སྣང་ཡོད་ཅང་རིགས་པས་རྒྱུ་
འབྲས་ཐམས་ཅད་པ་ཀག་པར་གོ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྤངས་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྣ་བཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚེས་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཅིག་ལ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ
གྲུབ་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། རི་བོང་གི་རྭའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཞེ་རྡོན་ནམ་གོ་བཀུམས་ཀྱི་གྲེར་ཡིན་གྱི། ཞི་དོན་གོ་བ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡི་ཐམས་
ཅད་རྟོག་པས་བྱེད་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྙེན་ཆེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ལྟར་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཁྲུལ་ངོར་རེ་ཞིག་འཁྲུལ་ངོར་ཕྱེད་ཟེར་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་
ཡིན་མིན་གཉིས་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་བཅལ་ཅོལ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མི་ཕྱེད་ན་ནི་ཏྟེ་བ་དང་སྒྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་

༢

༄༅། །ཁ་ཆ་བྲང་དཔྱ་བ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གསང་སེ་འཕྲུལ་དེ་དང་། འཇིག་མ་ཁན་དང་དེར་འཛིན་གཙུག་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་ཞིང་མེད་པ་ཡང་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ན་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡིན་ནེ་བས། སྣར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཉེད་འཛིན་
པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྐྱོང་ཞི་སར། དེས་པར་བསགས་
ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དཀའ་བའི་སར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་བདེ་བ་ཉིད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉིད་པར་བསྐུལ་བའོ། །ང་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་དེ་ང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱི་བར་བསྒྲུབས་པའི་སྨོན་ནས། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉེ་ཆེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྲམ་པ་གཟོན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཏོ་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་ག་ཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། ཡང་དག་པ་བརྟན་པ་དང་སྨྲིན་པར་དཀའ་བ་ཡང་སྨྲིན་བ་དང་། བསྡུ་བའི་
དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྡུ་བ་བྱའོ། །ཟབ་པའི་ཆོས་འདི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པོ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འདི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་དགོས་པར

།གསུངས་སོ། སྔོན་མི་ནུབ་ཀྱི་སྟོན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལའོ། །སྨོན་པ་ཡོད་པ་རི་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གཡོ་བ་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །འཆད་པ་པོ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཉན་པ་པོ
སྣོད་རུང་ཐམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་འཆད་པའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མཐུ་བ་ཀྱི་བར་དུ་འདྲེན། རྟེན་པ་དང་འདྲེན། རྟེན་ལས་འདས
པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེས་བཀྲ་བའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག 158
ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དེ། གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་འཆང་བ
དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་གང་ཇི་སྙེད་པ
གངྒཱའི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་

༄༅། །པ་ཀྵ་སློས་ཀྱུང་ཅིའི་ཚོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྒོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གངྒཱའི་ཀླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་པ་འམ་བུད་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པ་འམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་ནི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བགྲངས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པ་རང་དང་བ་དང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས། དགེ་སློང་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བསྒྱུར་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཞོམ་ནན། ཆོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་བཟླ་ན་ཆེ་གས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས།

པ་དང་། མཁྱེན་དགྲའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་བད་སྤྲོས་ནས་བརྟག་ཅིང་མཉན། དེའི་ཡིད་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་དམི་སྒྲོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐབས་
སུ་ཡང་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་སེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཁ་ཤད་པའི་ཐན་ཡོན་ལེགས་པར་འཕྲེན་པ་ལ་གཉིས་དགོས་ཏེ། སྙིང་བཀུར་དང་གྲགས་པས་གསལ་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཅིག་དང་། བཤད་རྒྱུའི་ཆོས་དེའི་དོན་ལོག
པར་མ་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱོན་གཉིས་ཀ་འདམ་གང་རུང་རེ་དང་ལྡན་པས་བཤད་ན། བསོད་ནམས་མང་པོའི་ཟམ་ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར
གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི
འདི་ཡང་འདྲའོ། །ཉན་པ་པོ་ལ་ཡང་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་དང་། དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བ་གལ་ཆེ་བས། གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་འཆད་ཉན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག
པའི་དོན་ཡང་ཞིག་བསྟན་པའི་ཚུལ། ལུང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཞི་ལམ

ཞ

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི། ཆེ

༄༅། །ཕྱོགས་བོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོའི། ས་བརྟུལ་ལས། སལྒྱུལ་བ་བདེ་ནི་ཟློག་པ་ལ་འཇུག་པའོ། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འཇུག་པ་འཇུག་པའོ། །བརྒྱུད་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་
མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ཀློང་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་དགའ་བ་མངོན་དུ་ཕྱུར་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་བླང་དོར་མེད་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒྱུ་མ་སོགས་བརྒྱད་ལྟར་མཉམ་པ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཐམ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱའོ།།
མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་དོན་ལ་འཇུག་ཉིད་ནི་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །དེ་གཉིས་དང་ལུགས་འདི་སྦྱོར་བ་ཉིད་འགྲོ་ལྡོག་ལ་མི་མཐུན་པས་འདི་ནི་གཞན་དུ་བ་ཡང་དགོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི 161

།མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བ་ནུས་པ་འབབ་གསལ་བའི་སྒོམ་ཞིག་གི་དོན་མེད་པར་ཆོས་ཀུན་ཀ་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །གཞན་
བརྒྱད་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མི་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནི་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་འདྲ་བ་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་འང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དབེན་པ་ནི་སྤྲོ་འགྱུར་དང་བསྡུས་པས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་དབེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཕྲུལ་དུ་ཡང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི 162
གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷུར་རྟོགས་ནས་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །ཕྱེ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ནི་ངང་པོ་དང་རྒྱུར་ལ། སྣང་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྤྱི་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ
ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྷུར་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི་སྣང་བ་ཤར་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་ཚིམ་གྲངས་མང་པོའོ། །བཅུ་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདུ་བའོ། །
ནོ་བའི་ཤེས་རབ་བསྒྱུར་བའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ཡི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཟད་པ་མང་དུ་སྣང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས

༄༅། །ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ལུང་དྲང་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདི་རེས་བཀྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ནི་ཉིད་ཏེ་རྟོགས་ཀྱུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྡུག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀྲུས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་
ལུང་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་དང་རྫས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་རྩ་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་འཇོག་
མི་སྲིད་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་སྐྱོན་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས།
མེད་རྒྱུ་འི་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ཟག་སྟོང་པའི་ངོས་འཛིན་བྱའི་རྟ་མ་སྨྲ་ཕྱིས་ལ་དུ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་དོན་ལེགས་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་ཀྱུ་བ་མཐའ་སྨྲ་བས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་
ལྟ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་མེད་པ་ཅན་རྟོགས་སུ་ཞུགས་པས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྲུ་ལ་གྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་
ལ་ལས་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཞིན་པ་གཞན་ཤེས་ཏུ་ཆེས་སོ། །དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དགག་པ་ཐས་དགག་བྱ་པ་ལ་གཀྱང་། ཕྱོགས་མེད་པ་ཞུགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་སྙམས་དོན་སྟོང་པ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་

ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་ནས། དེའི་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་འགོག་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་འབབ་ཞིག་གི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་སྟབས་ཙམ་ཆུང་ངམ་ཁའི་ཕྱི་རོ། །འདི་ལ།
དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཤེས་ན་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ། འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་ཚད་རྟེན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས 164
ལྟར་གཞན་ལས་དཀའ་བ། བློ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ངོ་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡོད་རྩོལ་བ་ཤད་པའི་འཁྲུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དང་ཤེས་པས་དོན་ལྟར་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་ལས།
དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ལས་ཟློག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་བཞུ་བུར་བྱེད། འགབས་ལ་བལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས

༄༅། །ཉེ་བར་བསྡུ་བ་མཐོང་བའི་ངོ་བོ་ཡང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་སྣང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་སྣང་བ་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགོས་ཀུན་སྣང་འདི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི
ཞེས་པ་ཡང་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བཅས་ཕྱིར་རོལ་བ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བཅས་པའི་དོན་ཏོ། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །
བདེན་འཛིན་དཔལ་རྫུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ངེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བརྟེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་
པ་འདི་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནས་བྱུང་བའི་བར་སྐྱེས་ནི་བདེན་འཛིན་དང་ལྡན་སྐྱེས་སུ་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྨོས་སོ། །སྒྲོག་ཆགས་དང་དག་གི་བསམ་པ་བཞི་རྟོག་པ་ཡོད་མིན་ཀྱི། རྟོག་མེད་ཀྱི
ཤེས་པ་ལ་ཡང་འགྲུབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀོད་པའི་དངོས་པོ་བརྟེན་པ་བརྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན

ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡོད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་ན་བློ་ལ་སྣང་བ་འམ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི། ཕྱེ་ན་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
སོ། །འོན་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི། འདི་རིག་པ་དང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དགག་བྱ་ཉིད་ལ་འཇུག
པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱེ་ན་རྟེ་དགག་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བར་དོན་ཞལ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ 164
ནས། དེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མཐུན་པ་ཅིག་དང་། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་དམ་དང་། དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་
དམ་དང་དེ་རུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྔ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས
སོ། །འདིར་ཕྱེད་པར་དགག་ཕྱིའི་ཚོད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞི་མ་གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བའི་ཚོར་བ་མང་དུ

༄༅། །ཁྲུང་སྣང་དངོ། །འདི་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་ནས་ཤེས་ཡུལ་ཡུམ་དང་། རྡོར་དམ་དབྱེ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཚེ་དེ་དེ་ཉིད་དེ། ཤེས་ཡུལ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འགལ་བའི་གནད་
རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། སྒྱུ་མ་རིད་པའི་སྤྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བརྟགས་པས་དཔེ་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེ་ཤིང་སོགས་རྟ་
གླང་དུ་སྤྲུལ་བ་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་དང་མིག་བསླད་ལྟད་མོ་བ་དང་། མིག་མ་བསླད་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དེར་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལ། དེར་སྣང་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། རྟ་གླང་གི
སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཚེ། ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྦྲུལ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་
ཀྱི། སྤྱིར་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་ཐུར་མཚོན་དེ་གི། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡ་ཡས་སྣང་ངོ་ཅོག་ཏ། དེ་ལྟར་ན་ཡིན་ནོ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་རོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་
དུ་སྣང་བར་འཛིན་རྟོག་ནུས་པ་དེ། སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ན་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྟེན་བཅིངས་འཇོག་གི །དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྲུལ་གཞི་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །ལྟད་མོ་བ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་ 167

|ནང་གི་སྤྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་གདོད་སྣང་བ་དེར་རྟ་གླང་མཆེན་ཉིད་པ་ཙི་ཀ་ཡུལ་གྱི་ཐིག་ས་མཐའ་ནས་བསྡུད་པར་འཛིན་ནོ། |དེ་ནི་དེ་བའི་སྐྱོ་ངན་ས་སྤྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་མ་འཛིན་པའི

སྤྲུལ་པ་ཏུ། གཞི་དེར་སྣང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་ལྷ་རྒྱ་གྱི་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ལུང་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་པོ་ཡོད་དོ། |དེ་ལ་ཡང་ བར་ག་ན་ཚེ་དམའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་བྱ་འཛོག་པ་ལ། ཚེ་དམ་ཡང་བློ་ཡིན་ནི་བས་དེས་གཞན་ལ་བྱ་འཛོག་པ

ཡང་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས། དེས་བོར་སྐུ་བརྟན་མས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་བ་དེ་ནི་ཐུབ་ལེགས་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཐུགས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ཚེ་དམའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་བྱ་འཛོག་པ་བདེ་གཞན་ལ་སུ ༡༤

ཞིག་ས་ཅི་སྟོང་ལྷག་ས་ཆེ་དམས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྟོམ་གཉིས་ག་ཅན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། |དེ་ལྟར་སྐྱུམ་རི་སྣང་བའི་ནུབ་ལ་འགྱུར་སྟོང་པའི་དགུ་བ་ཡུན་རང་ཤིག་མ་དོན་སུམ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡ་རྟ་ནས་

བཞག་སམ་བར་སྣང་ལྟ་དུའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མ་དོན་སུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ལ། སྣང་ཀ་ལྟར་དུ་མེད་པའི་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ནི་མིག་མ་བསླད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་

པན་དེར་སྣང་དང་དེས་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ན། གྲུབ་མཐར་མཇུག་ས་པའི་ཕྱི་སྣང་ཡོ་སྤྲོ་རང་དགའ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་བརྗོད་པར་འགྲུབ་བས། དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་ག་དུ་སྣང་བས་སྟོང་བསྒྲུབ་པའི་སྤྲོ་ནི་ཤེ། ཡང་ཤེས་པ

ཞ ༄༅། །རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ངོ་། །ཕྲ་སྣང་བའི་བློ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ར་སྣང་བྱུང་ན་དེས་སྟོང་མི་འགྲོ་ངམ། དེས་སྟོང་བྱུང་ནའང་དེ་ར་སྣང་མི་འོང་བས། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་རྒྱུད་
འགྲོ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བརྟན་པ་ཙམ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔགས་ནི་ལྟར་ནོར་བ་མིག་བསྒྲིད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྣང་བས། སྒྱུ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག
པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ ༡༤
རགས་པས། ཕྲ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞིན་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་དེས་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཞེན་རྟོགས་པས།རྟོགས་པ་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས
ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་གནོད་པའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། བློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས
ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་། མྱུ་གུ་རང་གི་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་རིགས་ལ་བདེ། སྐྱེས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟག་དུ་སྡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ན

སྣང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་དཔང་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོའི་དེ་བང་བགེས་ཡོད་པར་འཛོག་པས། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་མཁྱེན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མ་རྟག་གྲང་དུ་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་བཞིན་དུ། ཐམ་ལོག་ས་ཐམས་ཅད་
སྒྱུམ་ལོག་མས་སུ་སྣང་ཡང་འབྱུམ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི། སྒྱུ་མ་དང་ཆོས་གཞན་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡང་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་ཞིག་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་ངོར་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ན་མིག་མ་བསླད་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །འོག་ནས་རང་རྒྱུད་པས་རིགས་
པས་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་། ཡིན་པ་རྣམས་མི་སྟོན་པས། འདིར་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་
དང་པར་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཤད་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་བཀག་ཟིན་ནས་པ་ཤད་
པ་ལྟར་བྱེལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་དང་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡོད་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་དེ་བོ

༄༅། །གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སྣོད་དུ་མེད་པས། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ང་ར་སྣང་བ་དང་དེས་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པར་གཏན་ལ་འབབ། དེ་ལྟས་དེ་འདྲ་དེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་ཏེ། སྣང་བ་ཤར་བའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྫུན་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་ངོར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གནོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ན་ནི་རྡུལ་ཆ་མེད་པ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་ནུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཤར་
ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་
དེ་དང་འདྲ་བས། ཆ་དུམ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མི་རུང་བས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་བརྟེན་པ་ལ་རུང་གི་བདེན་གྲུབ་ལ་མི་རུང་བས། སྣང་བཞིན་བཀག་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར

བྱེད་པ་ཞི་བ་འཚོ་བ་བསྒྲུབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། ཆད་དང་ཆ་ཅན་དེ་རོལ་པོ་ལོན་ལ་རྟེ་བའི་བློ་གྲོས་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །ཁྱབ་བསྒྲུབ་ཕྱས་ལྡོམ་བསྒྲུབ་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་མ་བ་འཛིན་པའི་བརྗོད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས།
བློས་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་བློས་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྐྱོན་ལུགས
མེད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བློའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འདང་ངོ་། །དཔྱད་ཀྱི་ཡང་ཉེས་པ་ལུགས་འདིའི་བདེན་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་།
དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ལ་ཞུགས་པར་ཁྲིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བསྟན་ན་ལྟ་བ་དམིགས་པ་ཡོངས་ལ་བར་ཕྱེད་པར་མཚོན་ནས་འདི་ར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས 172
རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཞེན་ན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ནི་དེ་ལ་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །རྟོག

༄༅། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས
ཅིས་མི་འཐད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་བཅད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་དེ་ཡོད་མིན་ན། །
ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པའི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྒྲིགས
བ་ལ་བཏགས་པ་བའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་བཀྲོམ་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །འགྲེལ་པ་དེར་ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་
ལྟར་གསུངས་པ་བཞི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཞག་པར་འཆད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བ་ལ་བཀར་སྣང

བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྦྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་ན་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་ཕུང་པོའི་
ཆ་དང་ལྡན་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དང་ང་དང་བདག་གོ །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་
མ་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་གང་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བ་བཀག་གོ །ཚིག་ཕྲ་མས་ཁམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག
གོ །དེ་ལྟ་ན་འང་གང་ཟག་ཁམས་མི་ལྡན་པ་བཞི་མིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མིན་པས། འགྲེལ་པ་མཛད་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས

༥༨ དབུ་མ། ཀ

༄༅། །བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དོན་ནི་ཁམས་རེ་རེ་ཡང་ཆ་ཅན་མེད་པ་མི་སྲིད་པས། ཁམས་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་དེ་དེ་རེ་གཞིར་བཟུང་ནས་མི་རུང་ངམ། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བ་ཡང་དེའི་གཞི་རུ་མི་སྲིད་པའོ། །ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག །ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་སོགས་རྣམས་དང་ཐག་པ་བའི་སྦྲུལ་ལ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་དང་རང་བྱུང་བྱེད་པ་རྣམས་མི་རུང་སོགས་ལ་མིན་ཡོད་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་

175

ངེས་པར་བྱ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་ཕྱུ་ཕྱེ་འཆད་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་
ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིན་ཆེན་
འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན 178
ཏུ་ནི་ཁམས་དྲུག་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནས། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འདི་ཉིད་ངོ་བོར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་
དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་དབང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཇོག་ན་འང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཇོག

༄༅། །ཁ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཤེས་བྱའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པར་ངོ་བོ་དམ་པ་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
བོས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆ་དེ། །དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་རྐྱལ་
གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ན་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་པ་རྟེན་སོགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཤེས་ཀྱང་ཐབ་རེ་ཞིག་ལ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྲོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ཞེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་
པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་

ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་
དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱ་དེ་སྒྲོ་ནས་མཐའ་བཞི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ། །ཡང་ག་འཛིན་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ནི་སྣང་བར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་གཅིག
འགྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་བཞིན་བདག་དམིགས་པ་དང་གསུངས་པས། ངར་སྙམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེ་ནར་བརྟགས་ནས། འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་ང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ
ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་གཉིས་སྒྲུབ་དགོས་པས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ། །ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ཞེས་པས་ནི་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བ་ཙམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན

༄༅། །ཁ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པའོ། །ཕྲ་མ་གི་ར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལུགས་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡིས་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར
མི་བཟུང་ངོ་། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མིག་སྣ་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །འོན་བདག་གི་འདི་ཞེས་ཞེན་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ནི་བདག་གི་བོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན
པའི་དངོས་པོ་འདྲེན་པ་མཐུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདོན་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས
ཉམས་རང་གི་གི་བ་རང་མཐོང་ནས་རང་གི་བ་ཡང་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི
འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཚོར་སོགས་དང་། མིག་རྣ་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྔར
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག

གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡ་ཡོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྱི་མ
རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་རབ་ཤད་དོ། །མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ་ངེས་ཇི་ལྟར་བརྟན་ནས་སྟོང་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བརྟན་པའི་བསྐལ་མེད་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡང་དག
མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་བ་ར།།ཤེས་ན་མ་རིག་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་གོ །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི
སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བརྟགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་བ་ནི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ
ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འདི་ར་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏི་མུག་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་གྱི་གཏི་མུག་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན

༢ [illegible]

༄༅། །ཕྱི་མ་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང༌། མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག

པར་བྱེད། ཅེས་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཕར་འགྲོ་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱང༌། དེས་ནི་བདག

མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅིག་དང༌། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་དང༌། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ

ཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། བློ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐར་ཡས་པ་ཅིག

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་དུ་ངེས་པ་བྱུང་ནས། རང་གང་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་རིགས་པ་སྣ་བ་ནི། རྐུན

མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤང་ལ་རྩད་གཅོད་པ་དང་འདྲ་བས་གནད་དུ་མི་འཕྲོའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངེས་ཟིན་ནས། བདག་འཛིན་གཉིས་མཐའ་བའི་རྟག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བསྒྱུར་བས། རྟོག་པས་གང

181

བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལས་བརྩམས་པའི་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་མང་
པོར་བཤད་ཟིན་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་
བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། 182
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས
སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་
ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་དོ། །ནམ་ཡང་དང་། གཞན་ཡང་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ། འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གང་དུ་མི་སྐྱེ།

༄༅། །ཁའི་གཞི་སྟོན་པ་རྟེན་གྱི་ཚིག་གསལ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ། །ཁ་ཞི་དེ་གསུམ་དུ་གང་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་གདང་གི་སྒྲ་རྟེན་པའི་ཚིག་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་
ཕྱག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འབར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྲ་རྟེ་བ་ཤད་བ་སྒྲུབ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས
ཡང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དམ་བཅའ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་ཅེས་བསྒྱུར་ཡང་འགྱུར་འདི་ལ་གསལ་སོ། །ཡུལ
གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུ་རུ་གམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལོ་ཏོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡི་ཆ་ལ་མ་སྐྱེས་པ། ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས་ན་མཐའ་ཡང་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ། །རྟོག་
མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིང་བར་གསུམ་སྐྱེ་ཡང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ངེད་བར་གསུམ་སྐྱེ་བོ་སྨྲ་མ་བ། གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས་འདིར
མ་ཡིན་ཞེས་བཏུ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། སྐྱེ་མ

གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མི་གཅོད་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྦྲེ་ལའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཁས་བླང་དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྩེ་ནས་སྨོས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་
པ་ནི་ཚིག་ཐམ་ནི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་བར་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི། སྒྲ་ལྟར་སོ་སོར་བཅད་པ་གཞུང་དེའི་དོན་མིན་ཞེས
པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐར་འགར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྦྱར་བ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཉིད་འདི་བཅོམ་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས
བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་བསམས་ནས་བྱས་པས། དེ་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མོད་ 184

༄༅། །ཀྱང་དེ་ཙམ་ལ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས།
དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཤད་བཞི། དམ་བཅའ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་བས། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག
པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན
མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགོག་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྣམས་སུ་བྱས
ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་བཏང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མཇུག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་པ་འདི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས།
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་རྣམས 185

ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དགག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི། གཞན

གྱིས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་པ་བཀག་སྟེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་གཉིས

ཉམས་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ཙམ་མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས

གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཚིག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས

གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱ་དག་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །འོན་དགག་ན་གཉིས་ཏེ་མཚན་ཉིད

ཏི་ཕྲ་བ་ཞེ་ན། ཕྱི་རང་དགག་པ་བཀྲལ་ས་དགག་གཞུང་ངོས་ལ་བཅད་ནས་རྟགས་ཀྱིས་ནང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་སྤྱང་བུ་ངོས་པོ་ལ་དགག་གཞུང་ཚད་མ་དགག་པ་མི་ཉིད་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲས་དགག་གྲུ 186

༢༠ ༄༅། །ཁྲོ་སྨོ་སུམ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒྲོལ་བ་འཆད་པ་ནི། སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་
པ་ཙམ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཐུང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཆང་འཐུང་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེ་འམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་
སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ངལ་ལ་རིགས་སུ་སྐྱོན་འདོད་པ་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་བཀག་པ་ཙམ་
མིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ། དེ་ལས་དམན་པ་ལ་སོགས་པ་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་སྐབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་
པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཤུགས་
ལ་འཕེན་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ 187

ཇེས་པར་འདི་སྐད་བསྟན། འདི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ང་བའི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་པ་ཤ་ཏྲ་དུ་དྲ་བཟླ་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཇི་ལྟ་བུར་
ཚིག་མི་སྟོན་བ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་ཚིག་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་ཉེས་ཚང་མ་འཕྲང་བ་དགག་བྱ་ཙམ་དང་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ། མཉན་བྱ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཚིགས་ནི་ཚིག་གཞན་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གཞན་འཕེན་མི་ནུས་ཀྱི་བའི་
གཞི་ཡིན་ནོ། །འཕངས་པའི་ཚིག་གཞན་ནི་བར་གྱིས་སོ། །ཇི་སྐད་བཀག་པ་དེ་ནམ་བཅད་བཞིན་དུ་རིགས་པ་བཀོད་པའི། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་
འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་པོའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། །ཁ་ཆེན་ཆེ་དེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་མ་ངེས། །ཁ་ཆེན་ཆེད་པས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཚོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕང་གི་སྐྱེ་དགག་པ་གཞན་ 186

ཀ

༢ ༄༅། །སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མཚོན་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྟུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཆོས་
པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། སྤྱིར་མཐས་གྲོལ་བསྒྲུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་བདུན་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་རུ་ཀ་གཉིས་སྐྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་དེ་ནི། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཕྱུང་ན་དཔྱར་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མྱུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྔར་རྒྱུའི་དུས་ན་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡ་ཚོགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཕྲ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
གཙོ་བོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དྲན་མཚོང་བས། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ཡང་། རྐྱེན་རྒྱུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་བར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཏེ།

འདོད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་དོན་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ལ་ཡན་ཆོད་ཐ་དད་པ་གཙོ་བོ་ནུར་འདོད་པས་སྨྲ་བ་སྨྲ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ར་མི་འདོད་ཀྱང༌། སྨྲ་བ་ནི་ས་བོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་
གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་སྐྱེ་བ་དང་སྨྲ་བ་མི་གསལ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་སྐྱེ་ཞེས་དེ་རྣམ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྣང་བ་རྒྱུ་ལས་སྔར་མི་གསལ་བ་བསྒྲུབ་གསལ་བ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་
འདྲའོ། །འདིས་སྤྱི་གསལ་དང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་སྨྲ་གའི་ངོ་བོས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་
ཡོད་ན། སྨྲ་གུའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པ་འབྲུ་གུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་དུས་ནས་སྨྲ་གུའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་མ་ཟད། སྨྲ་གུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་གྲུབ་པའི་རིག་ཏུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ། ། ༡༩༠
གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པ་འགྱུར་བསྐྱར་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རིགས་ཏུ་ཐལ་བས་ན། སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་གསལ་བ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་པའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་ཕྱོགས་
འཛིན་འདང་བྲལ་བ་བུ་གསལ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཡོད་ན་གོ་བས་བླངས་དང་འགལ་ལ། མེད་ན་ནི་ཕྲས་བུའི་གསལ་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱད་པ་དགག་པ་ལ་ཁ་བསྐྱེ་རིགས་པ་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་དང༌

ཨ ཚཊཱི༢༢. ཞི

༄༅། །བཅུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་བསྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་བཞིན་པའི་ས་བོན་སླར་ཡང་ལྷན་ནས་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བསྐྱེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ས་བོན་ལྷན་ནས་སྐྱེ་བ་
བཀག་ནས། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བསྒྲུབ་ཡང་ས་བོན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། མྱུ་གུ་ངལ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྦྱར་ནས་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་གཏན་ཚིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། སྐྱོན་
གཞན་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་བར་མཆད་པར་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རར་ཕྱུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་
རྣམས་བར་མཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟད་པ་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། རྩོད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ན། ས་བོན་སྔར་རོ་ལྟ་
བུར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བྱུང་ཅིག་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། མྱུ་གུ་ཡང་སྐྱེད་པ་པོ་ས་བོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་འགག་པ་སྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་
པའི་སྐབས་མེད་ལ། ས་མྱུག་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་

ཧེ་ར་ཞམ་སྨུག་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཐོན་དེ་ཉམས་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཤུར་ཏེ། སྨུ་གུས་སྨུ་གུ་ཡང་འཛིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་ནི་དྲིབ་རིག་ནོད་པ་མཐོང་ཡང་མི་ཡོག་པ་བཞི། སྨུ་གུ་ལས་ཐོན་འཛིག་
པའི་ཉམ་འགྱུར་གྱི་སྟོང་ཉམས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཛིག་པ་དང་གནའ་དྲ་སྨན། དེ་ཡི་བསྟུན་པས་ཡིན་ལ། རྩ་རྩེ་མ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤར་ཡིན་འགྱུར་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་ན་ཉམས་འགྱུར་སོ་སོ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་གནོད་པ་སྣང་མི
སྲུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་ལྷུག་གཅིས་པ་ཀྱི་མཚོན་ཐབས་དང་མོད་པར་ཐལ་བས་དགག ། དེ་འཇིགས་སྐྱོང་ཡི་ཡིད་དཔྱུ །གནས་སྒྲ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རི་ངེས་གཉིས་ཀ་ཡི་རྡོ་ཉམ་འཛིན་མཚོལ་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྨུག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་འབྱུང་བ་རི་དང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། སྔོན་ནི་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། མང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རིང་ཉམས་མཐུ་དང་། སྨན་པ 192
ཉམས་ཀྱི་ཐ་དད་གཅོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨུག་གཅིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་ཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཡས་ཐ་མི་དང་བར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ
ཀུན་ནས་བཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཐུན་པ་མཛད་དོ། བཟློག་པ་ཐེབས་པ་དང་བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་ཏུ་ཐལ་བ་ཀྱང་པར་ཤེས་ཆེ་བ། །དེ་ལ་ནུས་མཐུ་ནི་གཞན་པ་སྨུ་ཀྱི་སྣ་ཡུས་དང་ལྡེ་བཙོམ་གྱིས་ནད་དེ་ལ་བ

༩༧

༄༅། །དང་། རྩེ་སྣ་སོགས་འགྱུར་ཞིག་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བར་ནུས་སོ། །ཀླུམ་པར་སྒྲིན་པ་བཞི་སྟེ་ཉམས་མི་འདྲ་བ་ལས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བས་སོ། །དཔེར་ན་འོ་མ་བཏུས་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྐྱུར་རྫང་། ཡི་ཡི
ཡིད་སོགས་ལ་བཅོམ་ངར་པོར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཙི་སྦེལ་སོ་ཕུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྡར་ན་ས་བྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། སྨྱུག་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས། གཞན་ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་ཉིད
དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་ལས་དོན་གཞན་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྨྱུག་འདི་ཉིས་ཀྱང་པ་རྣམ་པ་ཐམས
ཅད་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྨྱུག་གི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། རྫས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་མི་གཡོ་ལོ་སྙམ་ན། དེའི་མི་གསལ་ཏེ། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ནས་སྨྱུག་གི་རྫས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ལྷར་ས་བོན་དང་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་འདི་གོ་རྣམ་དེར་ངོ་བོ་གཞན་པ་ཡོད་པར་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡུ

193

ཤུགས་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏོ། །འབྲེལ་པ་ཡང་ནས་སྨྲུག་དེ་ཡོ་གི་བོ་བོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་པས་ཧེ་ཀྲྀ་ར་སྦྱུ་ཀ་རི་གི་ནས་སྔགས་ནས་སུ། སྨྲུག་འདི་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེ་པོན་དེ་ཡང་དབང་པོའི་སེམས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་ལས། མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་སྤོང་བར་འདོད་པས། སེ་སྨྲུག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཕན་མེད་ཕར་དེ་ནི་ཁྱས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །རིག་ས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཀྱིན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
ལ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྟ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གཞན་སྐབས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས 194
པའི་ དེ་འི་ཕྱིར་ལྷུང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ཏེ་ལུགས། སངས་རྒྱས་པའི་ལེགས་ལས་ག་ཕྱེད་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་ཀ་ཎ་ནས། གྲུབ་མཐའ་ཡི་ལུགས་གཞན་དུ་སྟོམ་སྟོང་པ་པའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ
ཡང་ བདག་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་བོན་ཞིག་ནི་འདས་བོན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སེ་སྨྲུག་དང་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིན་རྟེན་ཀྱིས་རྟ་པ་ལས་མི་འཐད་དོ། །གསུམ
པའི་ གང་གི་ཕྱིར་རོ་ནི་རམ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཏུ་བརྟགས་པ་འདི། དེ་ཉིད།

ཅ

༄༅། །དོན་དམ་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམ་སྤྱར་ནས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་བཀག་གོ །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚིག་མ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གཉིས་པའང་ སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་ལས་དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏོ། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་རྩ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྔོན་དུ་དང་པོ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཡང་ཕ་དང་བུ་དག་གམ། མིག་དང་རྣམ་ཤེས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤ་ཏེ་དེ་མི་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞེར་ནའང་དེ་ལ། སྐྱེ་ར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་

ཟེར་ཉ་མ་ཁྲུབ་པོ་ཞེས་སླ་མོ་ཏུང་། སྔར་བཤད་བལྟ་ར་ཀྱི་སྟེ་དབང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ནམ་འགྱུར་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཕུ་ཡུས་པའི་རིགས་པས་སྤྲོང་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སླད་དུ་ཤད་པའི་སྐྱུ་ཀྱིས་འཇིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས། བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་བར་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་གང་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཅིག་ཤེས་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ནི་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་
གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན། གཞན་དག་ལས་ཡུ་ག་ཞིག་ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྐྱེན་བཞི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཞུང་རབ་ལ་ལྟོས་ནས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་བྱ་འོ། །རྐྱེན་བཞི་པོ་གང་ལ་འཇོག་པ་ལ། སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་མཛོད་ལས། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྔ་ཡིན་
ཞེས་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྔ་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་པ།

ཀ

༄༅། །ཧཱུྃ། །ཁྲམ་ཤིང་མཆུ་རིས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་ལྷག་མེ་དང་རྡུལ་ཕྱུག་པ་ཡས་ཀ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་སེམས་ཕྱུང་སྤུར་སྐྱེས་ནུམ་པ་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ན། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། ཅེས་བྱེད་རྒྱུ་ཡབ་ཤད།

པ་ལྟར་འདོད་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་མཛོད་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་སོ། །སྔོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། སྨྲ་བ་པར

བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ན། གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །གཞན་པོ་ལྔང་བཅུ་ར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་ལ་ཡར་བ་དང་འབྲས་པའི་དམིགས་པ

གང་གིས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །རྒྱུ་འགགས་པ་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་པ་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་འབྲས་ལ་ལས་ས་བོན་འབགས

མཐར་ཐུག་པ་བཅུ་གཉིས་འཆི་ཁར་སེམས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག །ལྷ་གཞིའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཀག་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་འདི་གཞུང་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་འདོད་པར་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་སྔར་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱིས

197

།སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅང་ཉིད་རྣམ་གཞི་ང་འདྲ་བར་གསུངས་ཞེ་ན། ཞིང་མ་འགྲོ་ལྔ་ལས་ཀྱི་དང་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་ཉམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
རྣམས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡང་དག་པར་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་བཤད་ན་ཉེ་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མདུན་
ཉེ་སྒྲུབ་པ་དམིགས་རྐྱེན་ནོ། །ཡོད་པའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །མེད་པའི་རྐྱེན་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་བཤད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡུ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་བཞི་པོ་འདིར་འདུ་ལ། དབང་ ༡༩༤
ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྐྱེན་ཡིན་བཞེད་བས་རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཕ་བ་འཛིན་ཏ་མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །དབང་
ཕྱུག་སོགས་རིམ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་ར་ཤད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །ཀུ་ཤ་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་
དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགག་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་

༩༩ ༄༅། །ཀྲྀ་ནུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་རྐྱེན་སྐྱེ་སྤྲི་ར་དགོས་པ། གཞན་རྐྱེན་སྐྱེ་བྱེ་ཐབ་གྱུར་བགགས་པ། འཕྲུལ་བུ་ལས་བ་བཞི་དང་བྱེད་ནས་བཞིན་སྐྱེ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏ་ཙཱུ་དང་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ། །སྟེན་སྦྱོང་པ་ཡུལ་དགག་པ།
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ། ཏ་ཙཱུ་དང་ཐལ་བ་དགག་པ་དང་། དགག་གཞི་ཙམ་ཙུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་རྐྱེན་འདིར་གཞག་པ་རྐྱེན་ཡམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ལྡན་ནས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྲི་མི་ནས་སྐྱ་ཡང་བ་བཅིམ་དུ་ཡས། མི་དང་དུ་གྱུ་ཟམ་ས
ཀྲི་ལྲུ་བུ་དང་ཡང་བ་བགོ་གི་ས་མཛུས་གཞན་བྱེས་མཛུས་ཞེས་པ་བ་ལྷུ་སྐྱོན་ལུ་དྲུ་མཧྰ་བུ་ན་ར་པོ་དང་འཐལ་བར་བ། །ཏ་ཡར་གོ་ས་བ་ནི་དོན་བ་དུ་ཟུམ་སུ་ཙམ་སྤྱོད་པ། གཡང་རང་གིས་དང་པོ་ནས་སྒྲུབ་པར་འཆུ་གཞན་ལ་ཤཱ་ཏྲ་ཀ་རྫས་དང་བ་ཏྲ་ཀམ་སྒྲུབ་ ༡༩༩
པར་ཕྲེན་ལུགས་ཞེས་ཤཱ་ལ་སྡུ་བས་བ་སྡུ་རྩེད། དྷཱ་ཏུ་ཡུ་བ་ཙ་ཀ་ཡ་རྩེ་ན་གོ་ཞྭ་ར་ཧེ་དུ་བ་ལ་ལས་གྲུང་བས་ལ་ཕྲུ་ཡུ་ན་བ་འཕྲུག་པོ་འཕྲུལ་བ་ར་པྲ་སྐྱེ་ར་ཏི། གཞན་ཡང་ཀྲྀ་ལྲུ་མིན་ཟ་བ་བུ་ཡཙ་དང་ལྷུ་གུ་ང་བཞ་ས་ཧུ་ང་རྫས་པོ་ཡིན་
སྐྲི་ཤ་ཀ་ར་ཙ་ཏུ་སྐྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་དང་ཞེ་སྟེན། གཏིང་ཀ་ཏྲི་སྲ་བྲིས་སུ་སྐྱེད་པ་ར་བྱེད་བས་ལ་ཡིན་པ་མ་ཡུལ་བ་ལས་ང་རྐྱེན་བྲམ་སུ་ཙཱ་ལ་ཉི་ཟུ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་ལྟར་སྒྲ་ཙཾ་ལ་བ་མ་ཡོད་པ་འགྲུར་རོ།
ཞེས་གཞན་དུ་སྨྲ། །ཕས་སྤྲ་ང་པ་ན་རིགས་ཀྱི་ནས་ཀིས་ལ་བཟོ་ན་བ་འདི་ར་ཙ་ཕྲལ་བགཉིས་སུས། །ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་ཧེ་ལྷུ་ར་སམ་སྐྱུ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་ཙ་ཤུ་རྒྱུ་ཡས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་གཞན་ཡིན་པ

དེ་བཞིན་ནོ། །ས་ལུ་རི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ས་ཡི་ནི་བ་མེད་ང་སོ་ལ་བ་དང་། རྣམ་ཀྱིས་བོན་པ་སོགས་པ་ཡང་ས་ལུ་ཉེ་མྱུ་གུ་ལས་རང་དགེ། མཆེད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བའི་བེ། ཞན་ཡིན་པའི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱ་བརྟུམ་ས་ཀྱིས་དོན་དུ་ཚུལ་ལ་སོ། །གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ།
དེ་མཚུངས་པ་ཞར་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་ས་ལུ་རིམ་པ་པོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཡས་ས་ལུ་རི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །མི་སོ་ཡ་སོགས་ལས་ཀྱང་ས་ལུ་རི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ང་གྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུ་རི་མྱུ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་བ། ས་ལུ་རིས་བོན
ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱང་ས་ལུ་རིས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པའོ། །འདི་ནི་ཅི་ལ་ཡང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། ཅི་ཡང་འཐད་པ་ཡ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། ༤༠
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་གཞན་དུ་སྐྱེ་པ་དགག་པ་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་འདི་རིགས་པའོ། །ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱགས་པ་འབེན་པ་ཕྲོ་ལ་བ་ར་ལ་ཤད་དོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ལ་ཙང་ཐལ་བ་འཇུག་པ་རི་རྒྱུ་
མཚན། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པ་ཡས་ལེན་ན་ཡོངས་ལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྩོད་པ་གཅིག་རྒྱུད་ཕྲལ་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་རོ་བཅིང་། གཞན་ཡང་རིས་མཐུན་དགོས་པར་
གནད་ལྟོ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཤི་གཙུམ་རང་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་རི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ལ་མཚུངས་པ་པར་འཇུག་པ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བསམ་སྟན་མེད་དེ་ཞེས་པ་བསྟན་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཅོ་ལ་བ་དེ་ལ་བདག་སྨེད་པར་གྲུབ་ཆེ་། །ཡང་

༄༅། །ཕྱོགས་སྔ་མ་པོ་ན་རྟོག་གེ་ནས་མདུན་བརྒྱུད་ནས་བསྟོད་བ་ལ་མི་ཕོད་ནས་གཞུང་བ་དང་། ཀྲུས་བ་ལ་མི་རྟགས་ནས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན། ཕྱུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་མང་དང་བཞུ་
བཞུ་བུ་ཉི་ཚེ་བ་བཅིག་གཉིས་སྟོང་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ལྷུན་དུས་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་བ་ཉིས་རིགས་མཚུངས་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཁྱབ་པ་དེ་ག་ཉིས་ལྷུ་འདུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་འབྲེལ་པར་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་
སྐབས་གཞན་ཚིགས་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་བཞུགས་ཏོ། འདི་ལ་བརྒྱུ་བཅུ་སྤྱོད་པ་བཅིག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་ངེས་ཤིང་རྟག་པ་འི་ཕྱོགས་པ་ལ་ཆུ་མ་བས་ཉིད་པའི་གནས་ཡིན་ཏོ། 201
རྟག་རྒྱུ་པར་བ་དང་ཁུམ་པ་ཉིས་ལྷུ་འདུས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་དུ་མཐུན་པར། སྒྲ་མི་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འབྲེལ་པར་བསྒྲུབས་པས། མི་ཕོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོགས་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཉིས་མི་ལྡོག་པ་སྒྲིད་མཉམ་
པའི་རྟོགས་པ་ལེགས་པར་བཅོད་ནུས་པ། ཚོས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་བྲས་ཡིན་པ་པོ་ག་བྱུང་གཞན་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཞུགས་པ་དུས་ཉི་ག་པོ་ད་པས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་སོ་སྒྲ་བས་པ་ལ་ཡོད། དེས་ན་འདིའི་ཆུང་འབྲེལ་ཤེས་པའི་མཐོ་ཉིད་
ཀྱི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་འདི་ནུབ་པ་རྒྱུ་བ་སྐལ་པ་བར་ཁྱུས་ཏེ་གཞན་དང་རྒྱུ་པ་པར་བ་ཕྱད་ནེ་ཏོ། །དོན་འདི་ཧེ་སྟུང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་བ་ཉི་རྟེན་བསྒྲུབ་པ་ཀས་ལེགས་ཀྱི། རྒྱུ་ཕྲས་བཀའ་བ་

སྣང་བ་འདི་སྒྲོ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེ་འདི་བཅོམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བཙན་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཞིས་སྐྱེ་བ་ཁས་པ་ནི་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས
ན། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྒལ་བས། གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་བཅོམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་གསལ
བར་བསྟན་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་ན་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་གྱི། གཞན་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འབབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོག
ནས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཅིག་སྟེ་སྤྱད་དང་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་པ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདི་གཉིས་མཐེས་པ་བཟློའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་པ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་སོང་བ་ཁྱེས་བུ་ལྟ་བ

༥

༄༅། །རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེན། རྒྱུ་མི་ཉི་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ཅིག་ཤོས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ནུས་ཅང་ཐལ་བ་འདུག་པའོ། །དེས་
ན་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ཡོངས་པར་མི་གོ་བའོ། སྔར་བཤད་པ་སྔར་གྱི་འདི་འདྲ་ཅིག་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འདི་སྐྱོན་འཆད་འཛིན་པ་དང་། འདི་ཙམ་ཞིག །ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་ཞིག་གཉིས་སོ་སོར་ལེགས་པར་
མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནས། དགག་བྱ་ངོས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ཚད་དཔྱད་འཛིན་པ་ཤད་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ཡང་བཟློག་པའི་རྣམ་ཕྱེས་ལ་ཉན། ཚིག་གསལ་ལས།
ཐལ་བ་རང་རྒྱུད་ར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐལ་བ
བསྒྲུབས་པ་ན། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་
འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲང་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནས། དབུ་མ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་ཀུན་ལ་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་

203

ཐབ་ལམ་གཉིས་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐབ་ཚོགས་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཚམ་མི་ནི་ཀྱི། སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ། ཐལ་ཚོགས་དེ་བཟློག་པ་འདི་དོན་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཉིད་གྲངས་ཅན
པོའི་འདོད་ཀྱི། རང་ལ་དེའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་པ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ཕྱིར་སྣང་ལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པ་འདི་དོན་དུ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནོ། །ཁྱེད་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ཤིང་།
ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ལ། འདིར་ཡང་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་རགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ
བ་ཐུག་བཅས་འགལ་ལ་ཀྱི། ཡོད་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་གྲངས་ཅན་ལ་སྣང་བ་ཤར་ཞེ་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་ནས་ངེས་
པ་ཉིད་ རང་ལ་བསྒྲུབ་དོན་བཀའ་ཞེ་བ་ཁས་ལེན་པ་འདོད་མེད་པ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མེད་པར་སྐྱེད་པར་ཡང་མིན་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ
ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་པ་དབ། སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པ་འཇིག་པ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བསྒྲུབས་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་དང་

ཞ

༄༅། །ཆས་བའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བརྟུམ་པར་བཅད་བཅིམ་ཞིག་སྨྲ་བ་པ་དེ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་དོན་ནོ། །ད་ཅང་ཤལ་བ་གཉིས་ལ་རྣེལ་བའི་བཟློག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀས་ལེན་པས། ཐལ་བ་ལས་བཟློག
བའི་དོན་ལ་རང་གིས། ཆས་ཡིན་པ་དང་མི་ཡིན་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན། ལན་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད
ཁྱད་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ཡང་འདི་ཡིན་ཏུ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས་བུར་ངེས་པར
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་དེ་བས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ཁྱེད་པར་གཏོ
ནས་རྒྱུར་གྲས་སུ་འཇོག་གི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཙམ་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཇོག་གོ། །གཞན་ཡང་ས་ལུའི་སྨྱུག་གུ་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེའི། རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་པ་ལས་མི
སྐྱེའོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་སྨྱུག་མ་མི་སྐྱེད་པས། རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ས་ལུའི་སྨྱུག་གུ་ནི་རང་ལ་སོགས་པ་ལས་ནས་ཀྱི་སྨྱུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ

ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ས་ལུ་འི་ས་ལྗང་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱ་འོ། །ནུས་པ་ངེས་པ་མཐོང་བ་འི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅི་འི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་འདི་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེ་འི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བ་འདྲིས་ན་ངེས་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ར་བ་ཡང་ཟློ་བ་འི་ཉེས་པ་ཐུབ་ཟང་ཀུང་སྣང་
བར་མི་རུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཡིན་ཤུང་ངེས་པ་མཐོང་བ་མི་འཐད་ལ་བ་འི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་མིན་ཞེས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འི་གཞན་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་
མིན་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད། ཕྱིར་རྒོལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ངོ་ཞེས་པ་ཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏུ་ཐལ་བ་ནས་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པ་འི་ཞིང་ཏུ་འབྲུ་གུ་ས་རང་དང་། ཀིང་ཤུ་ཀ་འི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ས་ལུ་འི་མྱུ་གུ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་། ས་ལུ་འི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་འི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བ་འི་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ
ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུ་འི་ས་བོན་ཡང་ཞི་ས་ལུ་འི་མྱུ་གུ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡི་གཞན་བར་བཞིན་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་

ཞ

༄༅། །ཞུགས་པར་མི་རྟོག་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲུབ་གྲུབ་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་སུན་འབྱིན་བྱས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་སྲིད་པར་བ་ཤད་པ། འདི་
ན་བྲམས་བཏང་ཉེ་ར་སྣང་ཡོད་བཞིན་བ་དག་ཡོན་བདག་ཆེན་ལྟ་བུ་ནས། འདི་ནི་འདི་ལྟས་ཞེས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ། །སྨྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ལ་མྱུ་གུ་
ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་ལ་ཡང་མེད་པས་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་རྣམ་ཀྱང་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་འདི་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག །འདི་ནི་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་ཐ་དད་དང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་འང་མྱུ་གུ་
ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་

འགོག་པ་མི་ནུས་ཏེ། དཔག་བྱ་ལ་བརྟག་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྲང་གི་མདའ་འགྲུ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་དང་ནི་ཅིག་
ཤོས་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མི་ནི་བ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མྱུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འབྱུ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྲང་གི་དཔེས་ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟག་ན་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྲང་གི་དཔེར་མགོ་
མཐོ་དམའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོ་དམའ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་གཉིས་གཅིག་ཆེ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་དང་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དང་འདྲེ་ནི་ས་མྱུག་དུས་གཅིག་པ་བཞེད་པས་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་བཞེས་པ་དེ་ནི། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས། མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་འདོད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་ཚེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ས་བོན་ད་ལྟར་བ་དང་། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ས་མྱུག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་གི་མཐོ་དམའ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་

༄༅། །འཇུ་ར་ཏ་མ་ཏྲེ་ཐུ་ར་དྷེ། སྲང་གི་མགོ་མཐོ་དམའ་གཉིས་ནི་དེ་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག
གིས་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པ་དང་། དེའི་དཔེར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་བཀོད་པའི་དཔེ་མཐུན་པར་བསྟན་ཀྱི། བྱ་བ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་པ་བསྒྲིད་ན་ནུས་དེ་རྩོལ་གཉིས་ཀྱང་དེས་
པར་དུས་མཉམ་ཉེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ས་མྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་སྐྱེ་འགག་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ལས་བྱ་བ་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་བླངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། དུས
དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ར་དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་རིགས་པ་པའི་ངོ་བོར་མིན་པས་འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་མི་རིགས་སོ། །རྒྱལ
ཏུ་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ས་བོན་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ། ཞེས་སྲང་གི་དཔེ་འདི་ཉིད་བར་བཀོད་པས་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཉིས

སྣང་མ་དེའི་མཐོ་དམན་དང་འདྲ་བར་འདོད་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བཀྲུན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་
པས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་བཀག་གི །ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གང་ནས་མིན་ནོ། །འོན་མདོ་དེ་ལས་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་ནམ། དཔེ་དེ་དུས་
མཉམ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། འགྲེལ་པར་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་བཏགས་པར་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི།
གྲུ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་མཐུན་དགོས་ཏེ། མདོ་དེ་རང་སྲང་མདའི་མཐོ་དམའི་དཔེས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་སྟོན་དགོས་པས། ས་མྱུག་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུ་བ་གཉིས་
གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུ་བ་གཉིས་ཡིན་གྱི། གྲུ་བ་གཉིས་སྤྱིར་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་
མཉམ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་ག་ཡས་འཇུ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཡོད་པ་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ

༄༅། །གཞི་ཡི་དུས་ན་ཉམས་ཡང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་ཉམས་མི་དགོས་ལ། ཀྱི་མ་ལ་ནུ་བྱེ་བ་དུས་ན་ཉམས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་ན་ཉམས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པོ
རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དེས་ན་མ་ཀྱི་ཆོས་ཡང་བྱུང་བ་རྟེན་དགོས་པས་རྒྱུ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་པའི་དཀྲི
སུ་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་མྱུ་གུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཕྲ་སྐད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི
དགོས་པས་མི་ཚུགས་སོ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དུས་མཉམ་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུ་ཀྱེ་བ་ནི། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ལ། དེ་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་སྤྱིར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་འཛིན་ལ་སུ་མྱུ་གུ་ཤེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ
བའི། དཔེར་ན་སྤྱི་རའི་གྲེ་ས་ཡུལ་ཚིགས་སུ་འགྲེལ་པ་པོ་ཕྱོགས་སྔ་དང་། ས་བོན་འབྲལ་ལ་ཡུ་པ་དང་། མྱུ་གུ་འབྲེལ་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཕྲུ་གུ་འཛུམ་ནས་བཅད་ལག་ཀྱང་ཕྲུ་གུ་མི་ཕྱོགས་པ་མི་དགག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་རིགས
པས་པ་ཧྲལ་བཀག་པ་དང་། བཀག་པའི་རིགས་པ་རང་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡོད་པ་བར་ཤེས་ནས་དང་རྒྱུ་མའི་འཕགས་སྐྱོན་མེད་འཛིན་ཤེས་ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་ཚེ་ལྷ་རང་སྣང་དབང་ཞིག་སྐྱ་ས་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་བཟླས

བཞིའི་ཚིག་བསྡུས་ནས་རྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོ་བོ་ཅིག་སྟོན་པ་རྣམ་བཅུ་ཅིག་ཅུ་མི་སྟོན་དོ། ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ར་སྨྲས་པ་སྐྱེས་རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཉམས་པ་མེད་པས། དེ་ཡང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་ཉམས་པ་ཡོད་པ་དང་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་མྱུ་གུ་རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དང་རྣམ་ཉམས་པ་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞུས་ལྟར་རོ།། ཞིག་དང་གཟུགས་སོགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྟར་སྐྱེ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་གཞོན་ནུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །མིག་སོགས་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཉམས་གཞོན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞུས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅིག་སྟོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལས་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དང་
དང་རྣམ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པར་དང་། དེ་དག་དང་རྣམ་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞུས་ཀྱི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན། དེའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རྒྱུ་རྣམ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་འབྱུང་
བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བ་ར་འདོད་ནས་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་པོ་འདི་ལ་དང་བས་གྲུབ་པ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ཤ་དང་ཟིན་ཏོ། །
ཏེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་རྟོན་ཞིང་། རིགས་པ་སྟོང་ཞིང་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བཞིད་ཀྱང་དང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན

212

ཐ

རང་འགྲེལ་ཆེ། ༡༣

༄༅། །པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་སོང་སོང་ཞེས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ
ནི༔ སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་སྙམ་པ་བརྟག་གོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས
བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་འང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།
བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་འང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པ་བཀོད་པ་དེ་ནི། རྒྱུ་ཀ་ཅིག་སྨྲ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟླ་བ་པ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མ་ལུས་པར 213

བསྒོམས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་སྦྱོར་བའི་རིགས་པའི་རྩེ་ལྡང་ཤེས་བསྟུལ་བ་དེས་ཚོགས་གི་དེ་དེ་བསྟུལ་ནི་དགོས་སོ། །ཚིག་རིགས་པས་བརྟགས་པར་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་འཇིག
རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་དེ་རང་ནི། རིགས་པས་བཀག་ནུ་ཕྱིས་ཅི་ཡང་བྲ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་བཞིན་ནི་ཉིད་ཅི་སྐད་བས་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་གནས་ནས། འཇིག
རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་བཅད་ནས་རང་འདོད་པས་ན་ཤེད་ཅི་སྐད་སྨོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་བརྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཡང
ཉེ་བར་འགོད་པའི། མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་མཐུར་གཉིས་ལས་གཉིས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏོ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཐད་པར་འགོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདི་ནི། དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ
པའི་རིགས་པ་གཞན་སྨྲས་པའི་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་གཞན་མེད་པར་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པས
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ན་ཤིང་། ལྟར་བ་བཟོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས···

214

༄༅། །ཁྱབ་པ་སྙིང་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་ཞེན་པ་ཕྱུ་ཏི་མོ་ན་ཀ་འགྲོས་པའི་མ་ཧ་འབོ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འཁྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེ་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་རི་རྩེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོངས་
བར་བྱ་ལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་རྩོལ་ཐབས་ཏེ་བཟློག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་མང་པོ་ཅིག་མ་བ་ཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་རྣམ་བཟློག་ལ་ལས་བཟླག་པར་མི་ནུས་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་བཞིག
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོན་ཞེས་རིགས་མི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཡུལ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་
སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་ལྔ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། དགག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གཞན་ཕྱེད་བསྟན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤོང་
ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ། འདི་ཡི་རྟེན་ལ་བསྙོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཞེན་
ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཉམས་པ་སོགས་ནང་དང་ཕྱི

གུ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པ་ར་འགྱུར་བ་ར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། དེ་གཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོའོ། །འདིས་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་
ལ་ཡང་ཕྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་མྱུ་གུ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་བ་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེས་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་
མི་སྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མ་འདས་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་མྱུ་གུ་ལ་ཆགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་
མཐོང་རྣམས་སུ་མ་ཏུ་མཐོང་བརྙེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཉིས་བཤད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱིས་རྙེད་བཅད་པ་ར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱུང་བ་ར་ཏུ་བྲུབ་བཅག་ལ་ཕྱེ་དང་། དེ་ཡང་ཧེ་ཏུ་མཁའ་ར་ཞེ་ཡ་པ་ར་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་རྙེད་པ་རམ་གྲུབ་པ་ར་བསྟན་པ་ནས་སྐྱུ་བརྒྱུ་ཞེས་ཀྱི་ཞུས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་
བོ་ཞེས་ར་རྫི་ནི་བ་དགག་པ་བཞིའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞལ་ལ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་འགྱུར་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་ཡིད་བསྟེན་

ཞ

༄༅། །ཏཔོན་འདིའི་ཡིག་ས་སུ་སྨྲ་བ་ནི། ལུགས་ལ་འདིས་མཆན་མ་གཞུག་གིས་སྟེ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རབ་བཤད་པའི་དོན་ལ་མཚོགས་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ལུགས་ཉམས་སུ་འདུག་པའོ། །ཇོ་ནང་མ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡོ་ཆུག་གིས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལས། བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་བཞིན་མཐུན་ཏེ་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྟོང་མཁན་འཕགས་པ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ད་ལྟ་བའི་ལྟ་བརྒྱུད་ལྟན་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བརྫུན་པ་ལ་སྟོང་མཁན་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་མཚན་གཞི་ཕྱིན་ངང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲ་སྣང་བའི་ཚོད་མཐའ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མི་སྣང་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་བུམ་པར་ལྟ་བ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། རྫོབ་དང་བུམ་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་བཅིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྟན་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། བརྟན་པར་དང་ངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ 217

།ལྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་བཙད་མས་ལེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལ་ལས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དགའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྫུན་པ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གིས་བརྫུན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བས་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་མཐོང་བ་ན་བརྫུན་པ་མཐོང་ཡང་། སྣང་བ་དེ་བརྫུན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་བློས་བརྫུན་པ་མཐོང་བས་རྫུན་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་
སླུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའོ། །སྟོང་བུ་ཤད་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་དེ་གོ་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་སྙེ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཏྟ་དོན་
དམ་པ་རང་བཞིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ 218
རྙེད་པའི་གཞི་གཅིག་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྣམ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་བྱེ་སྟེ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་བསླབ་
བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ

༄༅། །ཕྱག་ཞིབས་རབ་ཅུ་མཆན། འཕགས་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་ཉིད་དང༌། འདི་ར་ནང་དོ་ཞེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ངེས་པ་དང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་ཀང་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བློ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་བར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་དོན་ནོ། །དབྱེ་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་ཀྱང༌། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་རྫོང་ལས། ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་དུ་བར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐྱང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་དོན་ཐ་དད་པ་བར་དེ། །ཁོན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས

ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ། དེ་ཡང་རྫས་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་བྱས་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་འཛིན་ནི་སྣང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ངོས་འཛིན་ནི། དོན་དམ་ཞེས་པ་གཅིག་
གིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །རྐང་པ་ཐ་མས་དོན་དམ་བདེན་པ་བློའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་རྐང་པ་ཕྱི་མས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཏན་ནས་མི་རུང་
ངོ་། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འདི་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས

ཨ། རབ་གསལ་ བརྒྱ་བཅུ་

༄༅། །སམ་བྱ་བས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། འོག་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དྲངས་པའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པར་བློ་གང་གི་ཡང་

ཡུལ་མིན་ན། རྒྱལ་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འཇོག་པ་དང་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་མང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ

བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ཞིག་བློ་ཐ་སྙད་པ་དང་འཇོག་པའི་དོན་མིན་གྱི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་དཔར་ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཕྲ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་འདལ་བའི་སྤྱོད་པར་དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་དོན

ཡིན་པས། བློའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་བཞན་ནས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ནི་སྔར་དྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་།

འཕགས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་བདེན་པའི་མིང་ཅན་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་

221

འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ར་བཤད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ། །རིགས་
པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་མི་སླུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སླུ་མི་སླུ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དོན་འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་
པར་འགྱུར་བས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཕུང་པོ་གཞན་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཕྱི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་འགལ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་ལ་ཅིག

༄༅། །སྟོན་རྒྱུ་ནེ་དནནི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ། །ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་བརྟག་བཀྲུས་ནས་འགོག་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཅིག་སྤོས་པའི་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ
མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་ལ་མེད་ཟེར་བཞི། དགག་གཞག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་འགོག
ན་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ
གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་མ་ཟད་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འང་། ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་སྐྱོ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་དབང་པོ
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ཏེ་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལོགས་པར་གྱུར་པ་སྐྱེ
འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་། སྣམ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འཛིན་པས་ན་ལོག་པའོ། །ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མ་ཡི་ལུགས་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ

ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ལ་ཡང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ད་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་
དཔྱད་པའི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དོན་འདྲའོ། །ལྷག་མ་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཉིད་ཀྱི་སྨྲ
ན་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་ལ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་གི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དྷ་དུ་ར་
ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དྷ་དུ་ར་ནི་ཐང་ཁྲོམ་མོ། དེའི་འབྲས་བུ་ཟོས་ན་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སྣང་བའོ། །སོགས་པས་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པ་བསྡུའོ། །དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་ལ་
སོགས་པ་ནས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། ཉིན་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་མེད་ཀྱང་། རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ 224

༄༅། །ལམ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གནོད་པ་ནི་སྐྲག་པ་དང་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས
པ་དེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་ར་གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་ནི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་གསུངས་ནས། རྨི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་འདི
བཞེད་ཅེས་པ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསླད་པའི་གནོད་པ་བཞི་འདི་རིམ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་གཟུང་ངོ། །སྐྱར་བཤད་པ
ལྟར་གྱི་འཕྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་གཟུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བརྟག་གིས་གཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི་འཇིག
རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར
གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར

ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །འོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འཁྲུལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས། རྨི་ལམ་དུ་མིར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སད་དུས་སུ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པའི་གནོད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནོད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་བ་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ 226
ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་

༄༅། །ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་པ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་སྒྱུ་མ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བཞི་ཕྲ་སྣང་བའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་འཁྲུལ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ནི། དེ་བ་ཤད་ཟིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བསྒྲུབ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད། མཚན་གཞི་ཐུ་ཕྲག་ལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་སྐྱོད་པ་མི་སྨྲ་ཕྱོགས་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅི་ལོག་པ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མཛད་དགག་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རང་འདོད་པས་སྐྱེ་བོ་བྱང་བ་གཞན་ཧ་རི་དྲུ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡ་མཚན་ཅན་ལ་སྒྲགས་པའི་སྐྱོ་བ་དང་། འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བས་བརྫུང་བར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་ཐ་ཡང་བྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པས། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་འཛེག་པས་ཡལ་ག་ཀྱིམ་མ་བརྫུང་བར་སྡུམ་པ་ཏྲ་བཞུམ། ལྟུང་བ་ཆེན་པོས་ལྷུབ་ལྡན་པའི་རི་སྤུང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་སོགས་རྣམ་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་ཡོན་ཏན་བཟླུམ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བཏགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདི་ལ་བློ་འཁྲུལ་པ་ཅིག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡོད་པར་འཇོག་རྣམ་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་གླང་དང་། ཆུ་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་སྣང་ཡུལ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །དཔེར་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ནི།
མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ། ཕྲ་རགས་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། སྔོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་སྔོ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ནས་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་ནི་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ 228

༄༅། །ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱ་སྟེ། ལུགས་དམ་པ་དེ་ཡི་ཉམས་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ལ་གཞན་གནས་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཡ། ཁམ་སྣང་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཞེན་སྟེ་ཚིག་གང་དུ་ཡོད་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་མི་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས། རབ་རིབ་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སོགས་མི་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། དེ་མ་སྐྱེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྐྱེ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་བློས་རིག་ནས་བསླད་ནས། མ་རིག་པས་མ་བསླད་པའི་དྲི་མ་སྐྱེ་བྲལ་བ་མེད་པའི་བློ་ཡུལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཅེས་ཀུ་ཅོ་མི་གཏོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་བ་ཡོ་རྒྱུ་རིམ་པ་མཐའ་ནས་པར་བཏགས་ཀྱིས་བཤད་གང་དུ་བྱ་བར་འཇིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གང་ནས་གསུམ་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ

གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པ་སྤྱི་བདེན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་ 230
རྫོབ་འདོད། ཅེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་དོན་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །དེས་གང་ལ་སྒྲིབ
ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་བམ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་པ་མིན་ནོ། །ཤར་བ་དང་ཞོས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། །ཀུང་
པ་བརྒྱུད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་སུ་བསྒོགས་སུ་གང་དུ་ཆགས་པ་ཅན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི

༄༅། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་འདི་ནི་དེ་ནི་མ་ལུས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ར་སྣང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི། སྣང་
བ་ཡང་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་མདོ་དེ་ར་གསུངས་པ་ལྟོ། །གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་
རྟོག་ཚུལ་བཅོས་པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འབྱུང་གཟུགས་སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་ཆ་སོགས་ཙུ་ནང་ཚོགས་ནི་བརྟན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་
བའི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྟར་ནང་ཚོགས་ནི་བདེན་པར་སྣང་ངོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ། །དེའི
ཕྱིར་དང་བཞིན་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྫུན་པ་བཞི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བ་ཤད་ན་ཚུལ་ནང་ཅིག་ཙམ་བྱའོ། ནུབ་ཆོའི་འོག་རྒྱས་པར་འཆད་འགྱུར་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྤྱར་བར་དོ། །གཟུགས
བརྙན་སོགས་བརྫུན་ཡང་སྣང་བའི་བརྫུན་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་དེས་སྟོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདེན་སྟོང་ནི་བྱེད་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་=

བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞི་པ་དོན་སྟོང་གི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་བྱུང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ
འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ན་གཟུགས་བརྙན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བརྟག་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ
དེ། བྱུང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྫུན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པས་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པ་གལ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན 232
པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགར་བས་ཀྱང་འཁྲུལ་བར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན
གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་བརྫུན་དང་། ཐུབ་པས་འཇོག་པའི་བདེན་བརྫུན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ་ལྡན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས

༄༅། །ཡང་། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པས་ན། མ་རིག་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ལ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
སོ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཉམས། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་བ་ཡང་། སྤྱིར་དོན་ལ་མ་བརྟན་བསྟུང་བས་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་གཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྡུས་པས
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཉོན་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ ༢༣
རིག་པར་བཞེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུ་མི་བཞེད་དོ། །མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཞོག་ཅེས་པ་ནི། བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བ་བཀག་གི་དོན་འཇོག་པའི་འཇོག་ལུགས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་
སོགས་བདེན་འཛིན་ངོ་འཛིན་ཅེས་བཤད་ཏོ། བདེན་འཛིན་དེ་ལ་བཞག་པའི་ངོར་གསལ་བ་སྙེད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་བཀག་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཉམས་
སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་མཚུངས་ནས། དོན་དམ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ལས་དགུ་རུ་སྣང་བ་ལས་ཞིག་ལ་ཡང་ཀུན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། །དོན་དམ་སོགས་ལ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་ནག་ཆམས་ཅན་གྱི་

ཞ ཀ

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་དགག་འཇིག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་ན་དང་བཟློག་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཡང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ནི་རིག་པ་སྤྲུལ་པ། འདུ་བྱེད་
གཟུགས་ཡུལ་བརྟན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་བཞིན་པ་བའི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་པ་ཡོད་ན། གང་གི་དོན་ལ་མི་བདེན་པའི་གང་ཟག་ནི་གསུམ་
སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་ལ་མི་རྟེན་པས་རྒྱུ་བར་སློབ་པའི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་དང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་དེ་དག་ནི་ང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བའི་བྱང་ཆུབ་ 234
གཅིག་གོ། །དེ་ཙམ་ཉིད་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་མཐུན་སྐྱོད་དང་། ཉན་རང་ཞུགས་པ་སློབ་པ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས་དུ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གསུམ་པ་ལམ་རིག་པ་སྤྲངས་བཞེས་གསུངས་བས་དག་པ་ས་འདི་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ། གསུམ་གྱི་དོན་མི་བདེན་པའོ། །གང་ཞིག་མི་བདེན་པའི་དོ་ཡང་ཞེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉོན་རྣམས་ཀྱི། །མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲུ་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རིག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉོན་རྣམས་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་མཐོང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཞིན་པར་ཡོད་པ་བསྒྲུབས་པར་བདེན་པ

༄༅། །མི་ཤེས་པ་བསྒྲིབས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པ་བསྒྲུབས་ཤིང་འཛིན་པའོ། ཧ་ཅང་ཡང་བློ་ཡིས་རྟོག་པ་རྩེ་ཞེས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རང་གི་བློའི་དྲི་མས་སྦགས་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་ངན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡང་གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལ་མིན་གྱི། རྣམ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པ་མིན་པ་གང་ཟག་གཞན་བདག་ཅག་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་གསུམ་མིན་པའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། ཉོན་མས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་གང་ཡང་བདེན་པར་མཐོང་བ་པར་སྣང་བ་ཞེས་སོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དགག་གི་རྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་བསྒྲུབ་ནའི། ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་པ་ཞིབ་ཆད་གང་ཡིན་གསུངས་སོ། །བློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བློ་སོ་སོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བློ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་ངོར་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གཞག་ཁ་ལོག་པར་མཐོང་བས། ཁྱད་པར་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་བདེན་པ་ཡིན་པར་མཐའ་དགོས་པ་རིགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལྟར་ན་སོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མཚོན་པ་གོང་ལྟར།

ནས་བཤད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་ག་ལ་ཆེ་བར་སྣང་བས་དེ་བཤད་ན། བཅོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་
གཉིས་སུ་འདུ་བར་བཞེད་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་འཛིན་དེ་རྟོག་འཁྲུལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། བཞི
བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ ༢༣༨
དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག
པར་འཇོག་པ་དང་། དང་པོ་ཡི་ཁ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཇིག་ལྟར་འཇོག་ཀ་རྣམ་མཐུན་པ་བདག་མི་མཐུན་ནོ། །མངོན་པ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་ལས་བཤད་པ
ལྟར། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བ་རྣམས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དེའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པར་འཛིན་པའོ། །འཇིག་ལྟ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཅེས་མི་མཐུན

༢ ༄༅། །ཨོཾ། །གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐྱོན་བསྐྱང་བ་ལ་ཡང་ཨོཾ་མཛེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐྱོན་བསྐྱང་བ
ལ་མེ་དངོ། །དེ་ལྟ་ར་ནམ་ཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལ་ངོ་ཉིས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། བདག་འཛིན
གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་ཅེ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དགག་བྱ
གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བོ། །དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས། མ་རིག་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་ན་ཟང་
བར་དུ་ར་རྟོག་ལྟ་ཕྱང་ལ་ར་རྫོང་པ་ར་སྙམ་བཀུམ་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཇོག་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །འདི་དག་ཆགས་པ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན
རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མཐུག་ལས་འབྱུག་རྒྱུ་ལ་བཞི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པ་ར་རྟོགས་པ 237

ལམ་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པ་བཞི་ངང་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བ་པར་སྤྲོ་ཞིང་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བཏགས་པ་འདི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོན་ཏན་ལ། སྡུག་པ་དང་
མི་སྡུག་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བ་སྤྲོ་ཞིང་རྟོགས་པ་ར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ནང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཞིན་ནོ། འཇུག་གཞོམས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཏི་མུག་བདེན་པ་འཛིན་དུ་ཡོད་དོ།། །ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་
ནི་ཆགས་སོགས་ནི་རང་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ང་འཕྱུ་ལ་ལ་ཡི་དེ་དྲུ་ངང་ནི་ངོ་གོ་ཕྱིར་དང་སྤྲོ་ར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཆགས་སྡང་གཉིས་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མིན་ཡང་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོན་པ་མིན་ ༢༣༨
ནོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཡིད་ངོ་དེ་ངོ་བོར་སྤྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཏི་མུག་གིས་བཏགས་
པ་འདི་དེ་ན་གྲུབ་པ་ཡོན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེད་ནས་དམིགས་པ་ར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་འདི་ཉིད་ནས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཏི་

༄༅། །ཕྱུག་དང་མཆེས་ལྡན་ཡིད་པས་དམིགས་པ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྲེང་རེ་རོ། །རྩེ་ཡམ་ཡི་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི།
ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་འབྱུང་བས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཙམ་ཞིག །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དུ་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱང་འཛིན་
རྟོག་མི་འདྲའོ། །གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་སྔོན་དུ་སོང་ནས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་པོ
གཞན་བཞི་ལ་ཡུལ་དང་བང་རྫུར་དུ་བཞག་པའི་རྣམ་དཔྱད་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཅིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་འགྱུར་བས། འདིར་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་གཏམ་ཉིད་ལ་གུས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་
བསྟོད་ཚུ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཤར་པར་ལྡང་བའི་གནས་ཉིད་ན། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད

འཛིན་ཀྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་ནས་ཤེས་རྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་གྲོགས་སུ། གཉེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉོན་མོངས་དགྲ་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་དམ་པར། །རྐང་པ་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་རང་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་པ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱུམས་ངེས་པར་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་
དེ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཟུགས་ལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བཟློག་པར་དཀའོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཚིག་པ་ཟ་བ་བཟློག་པར་དཀའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཡུལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ན་འང་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་འདུག་བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཡང་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་
གཉིས་མིན་ན་འང་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་འཇུག་པར་བཞེད་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །ཞེན་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །གང་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་

༢

༄༅། །ཡང་སྐུ་འགྱུར་ཏོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་ཕྱོགས་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དང་ལུང་རྒྱས་བསྡུས་གསུམ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
དོ། །འདི་ནི་གཞན་དཀྲིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་ཞིང་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་བཤད་འཛིན་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏུས་དང་ལྷན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས།
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་དགུར་ཕྱེ་ནས། གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་དགུ་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་
དགུར་ཕྱེ་ནས། སྤོང་བ་ཡང་དགུ་དང་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གསུངས་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བྱིས་བརྗོད་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱང་བཞི་ཀ་ཏུ་རེ་སྐྱོང་བས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལམ་གཞན་སྟེ་རབ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ནི། བཅོམ་མར་འགྱུར་བའི་ངེས་པའི་རྟོགས།

241

ཅིང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས
བསྐྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི། འཕགས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བ་མིན་ནོ། །འོན་ལུགས་འདིས
ཤེས་སྒྲིབ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལུས་དང་ངག་གི
འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཟླ་རས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་བཀག་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས
བྱ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་ཡང་བཤད་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ

༄༅། །ཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པས་སྣང་ཡུལ་
ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིས་འཇོག་ཡོད་ལ། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་
གཏན་ལོག་པས། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རིས་འཇོག་པ་མེད་དོ། །གཏན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་འཕགས་པ་གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པ་ནི་རེས་འགའ་བར་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་
རིས་འཇོག་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་གྱི། མཉམ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་རེས་འཇོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་རྣམ་
རྟོག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ

243

སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཧཱུྃ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ཤ་དང་པོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ནོ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་མའི་དོན་ནི། སོ་སྐྱེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སོགས་དེ་ཉིད། སྣང་བ་ཤ་དང་པའི་འཕགས་པ
གསུམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདེན་བཅོམ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་ཅིང་། སོ་སྐྱེས་ཡུལ་སོགས་ལ་དོན་དམ་དུ

གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་མིན་ཏེ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟོན་པས་ཡུལ་
པ་སོགས་པའི་གཞི་ཅན་ཅིག་ཉིད། སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དམ་མོ། ཞེས་གཞུང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྫུན་པ་སྟེ་སྐྱེ་བའི། བློ་གང་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེའི་ངོར་བདེན་པ། ཞེས་
དགོས་པས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་གདམས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས

༢

༄༅། །ཁ་སྐྱུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞི་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རིམ་གཟུང་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་གཅོད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མི་ཉམས་ཁ་ཞིག་ཙུ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཧེ་ས་སྒོ་བཅུ

སྣང་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་རིས་འཛིན་མིན་པར། དངུལ་རྡ་གཅུ་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་ཅན་པའི་བདེན་པ་དེ་ན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་

བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་སྣང་བ་མེད་པར་གནས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན

པ་བསྟན་པར་དོང་ངས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱུང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཉམས་འདོད་པ་ནུས་པ་ལ། དེ་རི་རང་བཞིན · · · 245

གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སྐྱེ་རང་གིས་མྱོང་བའི་དཔེ་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ། དེ་ཡང་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས་མངོན་སུམ་

དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་བཀོད་ལ་གསལ་ལོ། །ཧེ་ལྟར་ར་བ་རི་བོང་དག་གིས་ཟླ་ཤར་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཕྱེ་ནི་ཅི་ཡོད་པ་

མཐོང་ནས། རབ་རིབ་མེད་པས་བསྟན་དུ་རྣེ་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པ་ཡུར་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡ་ཀྱིས། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་མེད་
པས་སྐྲ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པན
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཅིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ཁོན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཤད་པས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགག་གཞི
བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་ཀྱང་རྟོགས་མི་ནུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་གི་ཕས་ཞུ་ལ་སོགས་པའི་བེ་ཟང་བཅུད་གི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ། སྐྲ་ཤད་དང་ལ་སོགས་པས་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་མ་སོགས་པ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན། དེ་
ཁམ་ལ་བར་ངར་ངོ་ཞིག་སྟོང་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྲ་བཟློག་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཐོབ་པར་རིགས་སོ། །མིག་དག་པའི་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་ལྟ་ཞིན་ན། སྐྲ་ཤད་སོགས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་དུ་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་

༄༅། །ཀྱང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་པ་ཉིད། སྐྲ་ཤད་དེའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞེས་ལ་བཞར་འདྲ་པས་དེའི་ངོར་སྒྲུབས་ནས། འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་ཡང་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། སྨྲ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མེད་དོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་ནོ། །དཔེ་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྦྱོར་ཤིག །ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པ་སྐྱེ་བོ་ལྷན་ལྡན་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནུས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལྟར། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དག་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་དེ་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། །མཁས

རྒྱལ་ཀྱིས་མ་སྨོས་པས་བསྐྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཞེན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་ན། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྲོལ་
པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་ནི་མི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་ཚུལ་ལ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པ་དང་ལུགས་རྟོགས་ས་མས་རྒྱུས་ལ་གཞག་ཆུམ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཟ་སྐྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཕྱིས་འདི་ལྟར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལུས་ཞེན་སོགས་སྣང་བ་མཐོང་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་དགོས་ཏེ། སྣང་བ་དེ་མེད་པར་མི་
རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་དེ་མི་འཐད།

༄༅། །གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རིགས་ཚོགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་ནུས་པས། མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་ཏུ་འཇལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་
ནས་དེ་གཉིས་འཇལ་བ་མི་འོང་ངོ་། །འཁྲུལ་པའི་རིགས་ཚོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ
འཇལ་མི་འཇལ་གྱི་རྩིས་འཇོག་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ
གཉིས་ལ་ལྡོག་པའི་མཁྱེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདུག་གམ། ད་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་གཅིག་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཁྱེན་ཚུལ་འདྲ་ཐམས་ནས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཞེན་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གཞལ་ཡུལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས
ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་འབྲས་ཅེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་པ་ངེས་པར་སྣང་ངོ་། །འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་ནུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི

མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངེས་ན་ཧེ་རུ་ཀ་སངས་རྒྱས་དེ་རིག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་ཤེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
མཁའ་ཟེགས་པ་རི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རིག་གཞིག་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་རྟོད་པའི་ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་ལྡང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་སྣང་མང་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་སོགས་རྣམ་ས་གཟིགས་པ་
ད་ར་མ་བྲུབ་བ་རིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིག་པ་ར་རང་བཞིན་འབར
ཞིག་མ་དོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཡམ་རིག་པ་རྣ་ཆོས་ཉིད་འབབ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་པ་དེ 250
ཕྱང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་འཆད་ཀྱི།
སྤྲོས་བ་ཤད་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འཇོག་པས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔྱར་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས

༄༅། །མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་བྱམས་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ངོ་ཞེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། ལུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པ་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་པ་ཉི་དེ་ག་ག་བུ་སྤྲིན་ཐོགས་པ་ཡོད་ན་ཞིག་སུ་དུ་བཅས་མ་མཐོང་བ་ལ་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ར་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྤྲིན་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྐང་པ་ཐམས་བཀག་གོ །མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ

མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། སྨྲ་བར་བྱ་བ་དང་སྨྲ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཏུས་པ་འདི་མི་རྟོག་པའི་དོན་ནོ། དོན་དམ་པ་བག་ཆེས་པའི་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། ཕྱང་སོགས་ཀུན་རྫོབ
པའི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། ཕྱང་སོགས་ལུས་ཅན་དང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས།
དོན་དམ་བདེན་པ་པར་མི་འགྱུར་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོད་དོ། །མདོ་གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་ལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། 252
ཀུན་དམ་བདེན་བཅུ་བྲག་མེད་པ་ན་ཁྱད་པར་མི་ཐ་དད་བ་མང་པོ་མེད་པའོ། །གཞན་གསུམ་ནི་གོ་སླའོ། །གཟིགས་རྗེ་དེར་སྣང་བའི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི་སླའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཇོག་བྱ་བ་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མི་སྣང་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནུབ་སྣང་བའི་བློ་ཡོན་འདི་ངོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག
ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འཇོག་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་ངོར་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཀྱི་བར་ལམ་ལ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན་མི་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སོ། ཞེས་དྲིས་པའི་
ལན་ནི། ཡིན་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཤེར་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནས་སྤྲོ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གཏུག་པ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་གཉིས་སུ་ཆད་པ་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་དང་དེ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཕྱེར་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྣང་གྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏོ། །སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་མཚན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར
ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བསམ་པ་པ་དཀྲོལ་སྲུན་འབྱགས། མ་རྟུལ་ཡོན་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་སུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནས། གཞན་དུ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱིས་ཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ

།འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་
ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིན་
པས། མ་རིག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཁྲིམས་བླང་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་ཚོལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་ 254
རྟེན་རང་དགའ་བ་བླུན་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་ཞེས་པས་ལུགས་འདིས་ཚད་མ་གཏན་མེད་དུ་བར་སྟོན་པས། ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་ཡིས་སོ་
ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཀུན་སྨྲས་པ་པོ་ན་འདི་ཡི་ཚིག་ཟིན་པ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲས་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མིན་པར་བཤད་པས། སྐྱེ་ཚང

༄༅། །ཁམ་མི་བཞད་པར་སྒོ་རྐྱང་ཀྱི་རི་ཞེ་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་རྩོམ་གསུམ་པ་འཕགས་གསུང་རབ་བཀྱར་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། ཤེས་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་རང་བཤད་པ་ལྟ་
བུར་ཆེར་དགོས་ཏེ་གོ་ཆུ་འཚང་དབང་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲགས་པ་ཤིང་སྒྲུབ་བའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་བརྟེན་ཀྱིས་གཞལ་ཏེ་སླན། གང་ཟག་དེ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་བཙམ་གྱིས་འདི་རྗེས་གྲགས་པ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་ཅིག་གིས་དེ་ལ་བྲིས་པ་རྗེས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་སྨྲས་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གཞན་དེས་སྨྲས་པ་
ནི་རྗེས་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩི་ཐམ་ཀྱི་ཞིམ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཀྱི། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྣམས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དག་ནི་
དམ་པ་མཁས་པ་མཚན་མར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནི་ལྟར་པའི་ཚིག་
པོ་དང་འཕྲུལ་སྤྲུལ་ནི་འཕྲོག་མ་བཅན་མ་ཡིན་ཏོ། ཞེས་པ་དང་། དཔེར་ན་སྤྲང་དང་སྐྱེས་ས་བུས་པ་ན་ཅིག་ལྕགས་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། ཀླུ་ཀླུ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྐྱེ་ཡས་ཀྱི་གང་ཟག

དང་མྱུ་གུ་པ་ཞི་ན། ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ལྟ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་པ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ
སྤངས་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི
ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕོའི་དེ་བཞིན་པོ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ན། བུ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཕ་འདིས་ཕོའི་དབང་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས། བུ་དེའི་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ
ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བུ་དེའི་ལུས་ཀྱིས་ཕོན་དུ་ཕྱུང་བ་ཀ་ལི་མི་ཤ་ཅང་བ་ཙམ་ཞིག་མ་དེའི་མངལ་དུ་བཏབ་པ་སྐྱེ་ལྡུགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕ་འདི་བུ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་བླུགས་ནས་རང་གི་བུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས
བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པར་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་རིམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བུ་གཉིས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་ལ་སོགས
པ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་ན། གང་ཟག་གཞན་ལྟར་བུ་དེ་བསྟན་ནས་འདི་ཟས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང 256

༄༅། །སྡོང་པོ་འདི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་ངས་ཡས་ཤིང་སྡོང་བསྐྱེད་པ་ན། ཤིང་སྡོང་འདི་ངས་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་སྨྲའོ། །བཏབ་པའི་ས་བོན་གཉིས་
ཤིང་སྡོང་དང་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་སྡོང་དང་བུ་སྐྱེས་པས་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་འཇོག་རྒྱུ་ཏེ། ན་བ་དང་སོས་པའི་ལག་པ་གང་ཟག་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལག་པ་ན་བ་
དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འདོགས་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་འགོག་ནུས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པ་འགོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན
དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་དགར་བས་སམ་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་འཐད་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལ་ཧི་ལྷ་ར་སོ་དང་བདག

དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གསལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་
གསུངས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་རིག་སོགས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་བསོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་གསལ་ལ་ཞེན་པ་
ལ་ཡང་། ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི

༄༅། །གཞན་ཡིན་ན་ནི། ས་མྱུག་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ས་མྱུག་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བས། མྱུ་གུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་
ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་ཤི་ནས་རིགས་རྒྱུད་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་འཁོར་བ་རྒྱུན་བཅད་པ་
མི་ནུས་པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པར་སྒྲུབས་པ་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་
སྟེ་ཉེ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆད་པ་མེད་པས་ཆད་པ་སྤང་ངོ་། །མྱུ་གུ་འདི་ལྟ་བུས་ས་བོན་འགགས་པ་ལ་ལྟོས་མང་དུ་བཤད་པས། ས་བོན་ཞིག་པའི་དོན་འགྲེལ་པས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པར་གསུངས་
པས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་པའི་རིགས་རྒྱུད་ཆད་པ་ལ་བཞེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འཕོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུ་འདས་ནས་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་
བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བས་རྟག་པར་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་རྒྱུ་ཆེ་རེ་ལ་བལྟས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ

དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆས་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མྱུ་གུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་འབྱུང་བ
ནས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ནས་འབྱུང་བ་མཐོང་བས། ས་མྱུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་སྙམ་ན། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འཕོས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཅི་ཞེ་ན། མྱུ་གུ
ངེས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅར་ཡང་བཀག་པའི་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས
སོ། །དོན་འདི་ཉིད་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་དག་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་ཟླ་བས་བཤད་དོ། །རྐང་པ
དང་པོ་ནི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་བསྟན་ལ། བཞི་པ་ནི
སྟོང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། གཡོ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། 260

༄༅། །མདོ་དེའི་དོན་བསྡུན་ཚོམས་རྩ་ཤེ་ལས་བྱུང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག །ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག །དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་པས་ལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འདི་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། འདི་ལ་ཁས་ལེན་གཞན་ཅུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀློག་སྟོ་སླ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མ་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ

དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་ཉམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཉམས་མཉམ་གཞག་གི་སྣང་ཡོད་བཞིན་མེད་པའི་འཇིག་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་
རྒྱུར་འགྲོ་དགོས་པས། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་དེ་ལ་སྣང་བ་སྐྱེར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་སོགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བཅུད་བདེན་གྲུབ་བཅུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དམིགས་མི་དགོས་སོ། ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ
ནས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་བཤད་ཅེས། སྤྲར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཉེས་པ་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །འདི་ར་འགྲེལ་པ་ལས། དཀོན་བརྩེགས་ལས་འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་
དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ 262

༄༅། །ལྷང་ཚལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པར་མི་སྲིད་པས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར། གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་མི་སྲིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བས་དབུ་མ་རི་ལམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པར་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །མདོ་འདི་ལས་ནི་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་བ་དང་། དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྟོང་ཞེས་པ་ཡང་བཀག་གོ། བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ། །གྲུབ་འདས་བདག་གིར་སྨྲ་ཅིག་ཅེས། །ལོག་ལྟས་བྱུང་ན་ཞི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་དང་། ཏྲེ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ངེས་པར་འབྱིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་པས་ཀྱང་སྔར་གྱི་མདོ་འདིའི་དོན་ཉིད་ཆད་དོ། །ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་རིགས་མ་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དུམ་པ་དུམ་པས་མི་སྟོང་བར་བདེན་པས་སྟོང་བའི། གཞན་སྟོང་ཡིན་པས་དུམ་བུ་དུམ་པས་སྟོང་བ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གདན་ནས་མི་

རིགས་ཏེ། སྣམ་བསྡུམ་པས་སྟོང་ནུས་བསྡུམ་པ་བརྫུམ་པ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་བང་མེད་ན་གཞན་ནུས་ལ་ཡང་མེད་པས་བསྡུམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་སྣམ་བུ་ཡན་
ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྟོང་པ་དང་འདྲེས་མི་སྟོང་ཞེས། པ་དྲིམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་ལ། གཞན་དག་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་དང་བྲལ་བར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྔགས་པ་ཐལ་ཕྲེ་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ངོ་བོ་རང་གིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཤིང་
ནས། དེ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། གྲུབ་མཐར་བའི་པོ་སྨྲ་ཡང་ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་ 264
པ་དང་། གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདྲ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་
ང་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོང་ཚུལ་སྔ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་བ་གཉིས་པ་འདི་རེད་ལ། སྒྲུབ་མཐར་གཞི་དེ་བདེན་བཅས་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་འགོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་

༄༅། །ཅིར་སྣང་བ་མ་ཉམས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་བ་བདེན་པ་འམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགོག་ལ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྣང་བ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག
པ་རགས་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག
ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་སྣང་བས་དབུ་མར་ཆུད་པ་བཏགས་ཞིག་གོ །རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་པུར
འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་འདི་བཤད་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ
བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པས། མི་སླུ་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དོན

བདེན་མོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་ངོར་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདེན་
པ་དམ་པའི་དོན་དམ་པ་འདི་བདེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དོན་བསྡུ་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་
འཐད་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཚུལ་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ལུང་གིས་བྱང་
འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི། འདུ་བྱེད་གཞན་བརྫུན་པར་གསུངས་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེའི་བདེན་པའི་
དོན་ཉིད་ལས་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་སླུ་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལུང་སྔ་མའི་བདེན་པ་མི་སླུ་
བའི་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལོག་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱིས་བསླུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མྱང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྣང་ནས་མི་སླུ་བས་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་

༄༅། །ཕར་གསུངས་པ་ཕར་བ་ཤད་པས། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་སྔ་མི་སྔའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། མྱང་
འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཅི་བདག
ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས། ཆུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཚ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་བྱ་བར། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་
ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ལས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག

རྟེན་བ་ཡིམ་གཏོགས་པར། །འདི་ཉིད་རྟེན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་
དང་། རྩོད་ཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ང་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དཔྱད་མ་དཔྱད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དཔྱད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་ལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་ཕན་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལས་མཚམས་པར་གཟུགས་སྒྲ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན་མ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་
ཚོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇུག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏང་ནས་འདིས་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་དང་འདས་ཕང་ན་ཡོད་ཚེ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱུང་བཙམས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ང་རྒྱུད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཇོག་གོ །སྣང་བ་ཤར་བ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་
པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་རོ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔྱད་ན་གནས་འདིར་ཉམས་བྱེད་དོན་ལ་མི་འདོད་པ་ལ།

༢

༄༅། །དང་པོ་འདོད་ཆ་བདར་འབྲུལ་དེ་ནས་འདོད་མ་འདོད་ལ་བརྟགས་པ་ན། མི་འདོད་པར་ཤེས་པ་ལུ་སུ་ལ་བྱས་ནས། མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡོན་དང་། དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
མ་ལོག་པར་འདོད་པའི་དབུ་ཚད་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏོ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞིག་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བ་ར་གཞན་དྲུ་བ་ཤར་ཞེ་ནི་ལས་མ་སྦྱོར་སོ།
དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོད་པ་ན། སྟོང་ཉིད་བཞིན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་ཀུན་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། རྫས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདག་ཉིད་ལ་འཁོར་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་
བར་འགྱུར་བ་ཅིག་བྱུང་གོ་སོ་ཞེ་ན་ལན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་བཞི་ཀ་ཅོམ་ཞིག་ལྷག་མ་ལས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་སྐད་བ་ཤད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་
གིས་གཟུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་ཐང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་

269

རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་
བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་དང་རྗེས་མཐུན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དོན་བསྡུར་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་བཤད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་ཙམ་པ་བཀག་ན་མི་འཐད་དོ།
ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་མི་རུང་བར་འཇུག་ཏུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འགོག་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་
ཡང་མི་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་སྦྱར་མ་སྦྱར་འདྲ་བར་བཞེད་པའོ། །དཔེར་ན་དགག་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དང་།
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དེ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་མཚོན་པ་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་འགོག་པའི་ཚེ་སླུ་མ་པ་ཁ་ཅིག ཕྱོགས་སྔ་ར་བྱས་པ་བཞིན་སྣང་
བ་བཤད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ན་ནམ། དེས་ན་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས

[illegible]

༄༅། །ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་བྱུང་བགྲུས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འཛོག་པ་བཀག་པ་ན། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པར་མི་ 271
འགྱུར་ཞེས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པར་འཇོག་པ་ཅིག་ལ་འང་ཞེན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་
ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་
བདེན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྐད་དུ་བློ་བ་ལ་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཤད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་ཀྱི་རྟོགས་བས་པ་ཁ་ཅིག
སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྷུན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྦྱར་ན
འགྲེལ་གོ །འོན་ཀྱང་ཟབ་མོའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་

གི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིད་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྣང་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ར་མངོན་ཏེ་འཐབ་གས
པ་རིགས་ཀྱང་འགོག་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་ནའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་ཅིང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་པའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚེས
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འགྲུབ་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་ནུས་པ་ལ་དགོངས
ནས། བཀའ་ལ་ཞིར་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཀའ་ཐོག་ཁ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དྲང་ཐད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་སྟོན་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན
པས་འདིར་མ་དེ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་མེད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

༄༅། ཇི་འི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། མེ་ལོང་དང་བྱུང་བཞིན་དང་བྲག་ཆ་དང་། སྒྲ་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་
ལྟོས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་གྲགས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ལས། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྙན་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། བརྟེན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ནའང་། དེས་
སྟོང་པའི་རྒྱུ་དངོས་ལས་དེས་སྟོང་བའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཟུགས་བརྙན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་དོན་ཐ་དད་ཤེས་ན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་དང་། སྣང་བ་དང་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་། སྒྲ་བརྙན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་
ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་བྱད་དང་ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི། དབང་པོ་ལ་འཁྲུལ་གྱི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ནི

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཇོག
ཀྱང་དེ་ར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། །གཟུགས་བརྙན་སོགས་བྱུང་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཇོག་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇོག་སྟེ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇོག་མི་འཇོག
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་ཞིག་བརྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒན་པོ་བརྡ་ཕྲད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་རྟོགས
པ་དེ་རིགས་ཤེས་རགས་པ་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་བཞག་པའི་བརྫུན་པར་མི་འགྲུབ་པས། སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་དཔེར་ཇི་ལྟར 274
འགྱུར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་བཀོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་བརྫུན་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཅིག་དཔེར་བཀོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱུང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི
གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟེང་ནས་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བཞིན་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་མི་ནུས་ལ། བྱུང་བཞིན་གྱི་ཆ་སྣང་གཞི་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད།

༥༠ ༄༅། །ཚིག་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ཕྱག་ལ་བདེ་པོར་གྲུབ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ན་ཡང་། སྟོན་པོའི་སྒྲིང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་མི་སྣང་
གི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་བཞིན་
ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དེར་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཡེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཅིག་འཇོག་ཤེས་ན། སྟོན་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་
དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཇོག་ནུས་པ་ཅིག་འོང་ངོ་། །ཤིང་མོའི་ཁྲོས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་འདི་འགོག་པ་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་སྟོང་ནས་སྦྱོར་བའོ། །དབུ་མའི་ལྟ
སྐྱེ་དཔ་ལ་འཚམ་མི་རུང་དུ་དགོས་བས་ཆེམ་སླ་མི་ཉན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མཐས་པ་སྔ་ཕྱག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ
ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་བརྗོད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས

ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། སྔར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པས། སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་
དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་བ་ཀཱ་ཁྱལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་
བའི་ལྟར་ན་ནི་རྟོག་དང་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་
བས་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཚན་བརྗོད་དོན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས
འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བས། ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ
གལ་ཆེའོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཌྲུ་མ་ཆོས་རྣམས་ཤེས

༢ ༄༅། །བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟན་པའི་དཔེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྔོན་ལྟར་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱར་བཞིན་དུ། ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྔ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཐམ་གཉིས་ཆར་
ཏུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་རམ་ཟད་ཆད་པར་ཡང་མིན་ནོ། ཆད་པ་ནི་ཕྱུག་ཆོས་པོར་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྣ་པས་སྒྲུབ་ཤད
པ་ལྟ་བུའི་ཆད་པ་དང་། རྩ་ཤེ་ལས། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པས་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ས་མེད་པའམ། ཞིག་པའི་མི་རྟག
པར་འདོད་ནའང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཏོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་པར་རྩ་ཤེ་ལས། སྟོན་པས
སྤྲུལ་བཞིག་སྤྲུལ་པ་ལ་ནུས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་དེས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས། 277

ཤེས་དགོས་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇོག་པས་ཆད་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་རི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་བྱེ་དཀའ་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཞག་ནས་དོན་དམ་ལ་ཕྱོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་ཁྱུང་བས།
མ་ཟབ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དྲི་མ་མི་གོས་པས་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླང་མི་དགོས་པར་བསྟན་
པ་དང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དཔས་འབྲེལ་པའི་ 278
དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དང་འབྲེལ་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱོགས་

ཞ

༄༅། །ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁམས་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་འདྲེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་ཏུ་འཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །འཕགས་པའི་
གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་པ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྦྱོར་བས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་རིང་དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་འདི་ཁ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་འདི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། མདོར་བསྡུས་ཤིག་འདིར་ཡང་འཆད་དོ། །ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་གཞི

279

ལ་ཞུགས་པ་བཞི་འཆད་དུ་བར་འགྱུར་བ་ལ། ལྟ་བ་ཡང་འདི་ལ་ཞུགས་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
བ་ཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཡང་བཞེད་དོ། དེ་ཡང་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཇི
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་བཞིན་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་དང་། མི
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་ཤེས་གྲོལ་མི་གྲོལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཕྱིས་སྨྲ་བ་མཆིམས་པ་ནང་ནས་སྒྲོང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི 280
ལྟ་བ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཅིག་དང་། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་རུང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་འདྲ་བ་ངེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
དེ་ལྟར་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལམ་ངེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤོང་བ་དང་། བདག་འཛིན་དེ་ལྷན་སྐྱེས། དེའི་སྒོམ་ལམ་ནས་སྤོང་བར་འདོད་དགོས།

ཞ ༄༅། །ཕས། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་
ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་ལམ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འདྲ་ཡང་། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་གི
ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་ལ་སྤངས་པ་ཉན་རང་ལ་སྲིད་ཀྱང་། ས་བོན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་དགོས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག
འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསོག་པའི་གྲོགས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནི། གྲོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤོང་མི་ནུས་པར་བཞེད 281
དོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གོ་བ་ཆགས་ན་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་བས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི
འབྲེལ་པ་འཐད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རང་གི་སྐྱེ་བ་པོ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། དེ

ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་དུ་གནས་པ་ན་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ་རྣམ་ཤེས་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི་མི་ཆོས
དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་པ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོ་རུ་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར
འགགས་ཟིན་པའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་རགས་པ་ལ་མཚོན་ནས་སྤྲོ་ཐོགས་པའི་ཚེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞག་པ་ར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་བུ་ལོན་གྱི་དཔེ་ཅན་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཡི་གེ་དང་། འདྲ་བའི
ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པ། ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་ཞིག་རྟག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལས 282
ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་རྣམ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ། ལས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པས་བག་ཆགས
དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སེམས

༄༅། །ཙོཾ་པ་བསྒྲགས་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིད་བར་སྨྲ་བ་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ང་ལ་ད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གོ །གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་ཉིད་
ཚན་གཅིག་གོ །བཞི་པ་ལ་གསལ་བ་མི་བྱུང་ཡང་མདོ་འགྲེལ་ཀྱི་གནས་དགུ་པ་དང་བསྟུན་ནས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡང་འདོད་པ་ཡོད་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཆེ་བས་ཐུབ་པ་ཞབས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཉིས
ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་ལ་འདི་ར་ནི་དཔྱེ་ར་འདོད་པ་ཅིག་སྟ་བར་གཞན་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ད་ཡུམ་ཐལ་འགྱུར་བ་བཤད་གལ་ར་ནི། ལས་དང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས
ཉེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་བྱུང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས། ཆས་མཐའ་རུ་སྤྱད། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་ལས
གཉིས་རྣམས་པ་འཇིག་ཀྱང་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐལ་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་བྱུང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དགག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགག་པ་ཀྱིས་ཤིག །ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་འདི་ལ་ཞེ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ
བ་ཚམ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་བཞིན་བརྩད་པའི་ལྷ་སྨྲ་བ་པོ་ཞིག་གིས་བྱུང་། ལས་ལྷ་བུ་བདང་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གནས་ཡོད་ཅིང་། ལས་བྱས་པའི་དོན་གྱི་ས་གསང་བར་དང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་ཟླས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་པ་དེ་ལས་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།
ཞེས་རྩ་ཤེར་གསུངས་པ་བཤད་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཞིག་པའི་དོན་གཅིག་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས
གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་ཡང་འཕྲོད་པར་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡང་མདོ་ལས། མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་འཚོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ཕུང་པོར་སྤུངས་པ་མེད། །སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་
པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟད་པ་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལོ་ནི་མས

284

ཐ

༄༅། །ཕུང་པོར་སྤྲངས་བ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཆོགས་བ་འདི་ཡང་བཀྱ་བར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱེད་ནས་བཤད
པའོ༔ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི། ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས
གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལས་འགགས་ཞེས་དང་། འགགས་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ནང་པར་བསྟན། ཞེས་བཀྱུར་ལས་བྱུས་པའི་དོན་ཏུ
ལས་དེ་འགགས་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འགགས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་པའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་བྱང་མི་འདོད་ན། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི
འཐད་པར་བརྩད་པ་སོན་གནས་པས། སྔར་ཀྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དོ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས
བུ་འབྱུང་བ་འཐུབ་པས་ལན་ཟུར་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས

285

པོར་གྲུབ་པ་འགག་མེད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི། ཧུ་གུ་ཡ་ཞུ་རི་དངོས་པོ་ཅི་ཡི་ཞིག་པ་ནམ། ཧུ་གུ་རི་ཆེ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉེ་ཡོག་ལ། ཧུ་གུ་ཤས་གཞན་པ་ཐུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མཐོང་བས། ཞིག་པ་
དང་དངོས་པོ་གཏན་མེད་པར་འཇོག་དེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆེ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་བཀག་པ་ཞིག་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་གཞི་རེ་མི་རྟོགས་པ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བ་བོ། །ལུགས་
གཉིས་པ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཉེ་གང་ཟག་གི་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རྙེད་ལ། གང་ 286
ཟག་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡིན། །དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཆེ། ཀླུ་པ་ལས་བཀླུས་པ་འདི་དང་པོ་ནི། མ་བཀྲུ་བ་ལས། སྐྲུ་བ་ཆེ་སྐྱེ་ན་ཀྲི་ཡི་ཆུ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་བསྲེ། ཤི་བ་ནི་ཐོང་ཤི་བར་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྲུ་དཔེ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་རྩེ་ས་སྤྱན་གཉིས

སེ

ཤེར་ཕྱིན། ཁ། ཉི་ཁྲི།

༄༅། །བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཤི་བ་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་པ་དང་། ཤི་ཐེམས་རིག་བསྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ཡང་བསྡུ་སྒོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་། ཤི་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་མ་བསྟུད་པ་ནུས་པ་ཡང་དངོས་པོར་འཛོག་མི་འཛོག་དང་། རྒྱུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེད་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འདི་ཡང་གོང་ནས་བརྒྱུ་ཤེ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྨྱུ་གུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་། སྣུམ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཟད་པ་ཞི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མ་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་གོ། །ཞིག་རྒྱུ་བཅད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བཅད་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་ཕྲ་བ་རྣམ་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་
བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་། དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མདོ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ངའོ་སྙམ་དུ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་
ང་ཉིད་བག་ཆགས་སྔོ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས། སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ནི་བག་ཆགས་སྔོ་བའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོ་བར་བྱེད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས 288

༄༅། །ཉིན་མོ་ངལ་བ་བསྡམས་སུ་ཞི་ན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཏི་ལི་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསས་ལ་དུ་ཞེ་ཀྱང་། སྒྲུམ་པ་དང་སྨྱུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྣམས་པ་ལ་དེ་དང་
སྦྲང་དྲས་ཡོན་ཏན་བྲན་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །འོན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྣང་བྲ་མཐོང་སྣང་མེད་མོད་ཀྱང་། སྒོམ་སྣང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྒྲུད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་
ཉལ་དུ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེའི་ཚེ་ད་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་སྣང་གི་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱུགས་འདྲེའི་གང་ཟག་གི་འཇིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་
པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་

ཅི་ཡང་མེད་པའི་རིས་སུ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའམ། སྲིད་རྩེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་ས་པ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེའི་གནས་ནི་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་དང་། མྱང་འདས་
ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་པས
ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་ནི། ལམ་ཞུགས་དང་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཡན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་འདྲ་བས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས 290
བརྗོད་པར་མི་ནུས། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ལ་དཔགས་ན་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ
མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩད་གཅོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་
པ་ནི། རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་གཉིད་སད་ཀྱང་སྟེ་སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་ལ་ད་ལྟ་འགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན

༄༅། །ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལམ་འཕགས་པ་ལམ་ཅུང་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལས་ཞིག་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། འོན་
གང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་
མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། མི་དམིགས་པ་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཐང་ཤིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། ཞེས་དྲངས་པ་བཞི་དཔེ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་དོན་དང་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས
རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་

པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མ་ཐོན་པར་འདུ་བྱས་པར་སྐྱེ་བ་ནས་འགགས་སོ། །འགགས་པ་ན་ཤང་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཅེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ་ཅེ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ
ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའོ། །མཐོང་བར་ཞེན་ནས་བདེན་ཞེན་ནོ། །ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་།
གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་བ་ཡོད་དོ། །ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་དང་། ལུག་མས་ནི་འགགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་གོ །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཙམ་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་
ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ། དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་དེའི་ཚེ་འཕེན་བྱེད་ཟད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡོད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་
མཐོང་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་བ་འདྲ་བསྐྱེ་སྤྱོད་པོ་རིགས་མཐུན་ཚེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགགས་པའི་ཚེ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་གྱི་མཐོང་བ་དྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་
ལ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཚེ་ཕྱི་མར་གང་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དྲན་པ་མི་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

༄༅། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བཞི་ལྷ་དག་གི་ཞིང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་ན་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐམ་འགག་པ་བཞི་ཚེ་འདི་རིའོ། །སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་
པོ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་དག་གི་ཞིང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བར་སྲིད་འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་མིན་པས་སྐྱེ་སྐོར་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་སྣང་བས། གཙོ་བོར་སྐྱེ་འཆི་འི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ལག་ཏུ་ལ་སྦྱར་བར་བཞེད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་
ངོ་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་
ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགགས་པའི་ཚེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་
འོང་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་མས་སྟོང་ངོ་། །འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ་། །ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར

ཞ

293

ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་སྟོང་ངོ་། །སྟེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཆུ་དམི་ཟ་བར་ཡང་མདོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྔོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་པ་དེ་སྡུག་ཅིག་སྐྱོང་བས། དེ་སྐྱོང་
བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲུ་སེམས་དང་བཅས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་བཟ་སྣང་སྐྱེ་བ་བཞ་སྣང་དུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་བཞིན་གྱིས་ར་སེན་ཞེས་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་བར་སྨྲ་བ་སྐྱེ་རྣམ་ཤེས་ཐ
མཚོགས་རང་རང་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྫུང་གིས་དོགས་ནས་ལས་རྣམས་ཆུ་དམི་ཟ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་
པའི་རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྟོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་ར་ཚོད་ན་དེ་བཞིན་དུ།
རྣམ་བར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡུལ་ཡལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་བར་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་
སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི །དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བ་བོང་ཕྲུའི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བས་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་མཚུངས

༄༅། །བཞི་བ་ནི། སྨོན་ལམ་ཞེན་པ་ལས་སྨོན་པ་དང་། སྨོན་ཞེན་པ་ལས་སླར་ཡང་སྨོན་པ་མི་ཉེ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིག །དེ་བདེ་ཡིད་ལས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཙམ་ཟད་ཀྱི། དགེ་མི་དགེ་འི་ལས་ལས་ཡང་དག་ལྡོག་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་པ་ཤད་པ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་སོགས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུ་འི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དེ་འི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞི་མ་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི། ནག་པོ་འི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འི་ལས་མེད་པ་འི་སྒྲོ་ཙམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བ་འི་རྒྱ་མཚན་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྙམ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་རིགས་པས་བརྟག་པར་སྤྱོད་པ་དགག་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདི་ཡི་དེ་ལྟ་བུ་འི་སློབ་མ་དང་པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་དུ་རྟོགས་ནས

སྟོ་དུམ་ནས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱོད་ཐབས་མཐོང་བ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཀྱང་དེའི་རིམ་པ་བརྟན་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་སྐྱེད་ནས། དེ་རེས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པར་
བྱོ་ཤོག། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་འགལ་ལ་སྤོང་བའི་ཚིག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མི་བཤད་ཀྱི་ཚུལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི
མེད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྣམ་པར་འཇོག་ནུས་ན། འོན་ཡང་ཀ་རག་ཤེགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞེས་པ། དངོས་པོའི
ཆོས་མཐར་དག་པ་ཀླུམ་བ་ལྟུང་བར་ཀྱི་གཞིས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། རྒྱ་མཚོ་ལས་རླབས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ། །ཚམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་མེད་པ་ཞིག
གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགོས་པ་འདི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པས། རང་
གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པར། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེན་ལ་དགོངས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

༄༅། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རིགས་སུ་གསུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་དབང་པོས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཁྱིམ་ཟད་ཀྱི། གང་ཟག་ཏུང་རྗེས་སུ་
ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུས་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་རེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ཁྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་
པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་དོན་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་སྒྱུར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །ཡང་གང་ལ་ལྟ་བ་ཅིག་ལ་ནི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་མེད་པའི་
ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དོ། སེམས་ཅན་ཉེས་རྩུ་བཅམ། ཡིད་ཅེས་བུ་བའམ་ཕྲམ་བར་ཅེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སྲིད་རི་བོར་དང་ཁུ་དང་རྫོང་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡིད་རྨས་སུ་བསྐྱོན་ཞེ་ན། གོང་དུ་འགྲོ་བ་དབྱེ་ནམ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བ་ཤད་པའོ། །འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་དུ་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལ་བརྩོན་པར་འདུན་པ་ཅན་རྣམས། དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་སྣང་བར་བྱ་སྲིད་པ་ལ། དེའི་སྔ་དུས་ན་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕུལ་མ་བཀག་པར་སྐྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་ན་ཕུང་པོ་བདེན་པར་དོན་ཀྱིས་སྟོན་པའོ། །འདི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རིགས་ལ་བུ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་

ཤེས་ཡོད་ཙི་ན་གང་ཟག་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན་སུ་ཡོད་ལ། ཕུང་པོ་ཉིད་རིག་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། །བདག་གི
ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱིས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྲག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ན་སྐྲག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཞུགས་ཤིང་མི་འཇུག 298
པས་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཆེས་ཕོག་མར་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཕུང་པོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ངན་ལས་བཟློག
དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་དྲིན་པར་འགྱུར་ཞིང་བློ་ཅན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བརྗོད་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་ལ་དགའ་བ། །ང་ཡི་དེ་དེ་སྤྱོད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པའི་མཆོས་ཀྱི། །སྐྱོན་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་རྟག་ལས་ངོ་བོ་སྒྲ་དང་པར་ཀུན

༄༅། །ཁའི་ཞེ་སྡུད་དགོས་པ་ལ་ནི། ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་། སྣང་བ་ཤེད་བསྐྱུར་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་།
ལས་འབྲས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་འཇོག་ཤེས་བཞིན་པས། ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མ་སྦྱངས་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་མང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གྲངས་སྟོན་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས
དྲུག་བཤད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་བ་གཉིས་བཀའ་བསྡུ་ལ་བབ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་བསམས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར
གྲོལ་བ་ན། དབུས་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཤད་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པ
དང་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ནས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་ཐེམ་བཤད་པས། །དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཤད་ལ། ཐེག་བསྡུས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ
བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཚིག་མདོན་པ་རེ་ཡོད། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཡོད་བཞིན་ཤེགས་པའི་ཁམས་ཁྱབ་པ་སྙིང་པོར་འགྱུར་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པས། སློབ་དཔོན་འདིས་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་རང་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱུར། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ས་ཏུལ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
ལས། ཇི་ལྟར་ཁབ་ལོང་དྲུང་གྱུར་ནས། །ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་
གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཤིང་ནི། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཛིན་པར
གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་བཞི། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྲག་པ་སྲུང་
བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྒྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་བཀག་པ་འདི་ཚེ།

༄༅། །སེམས་བདེན་བརྗོད་ན་འཛིན་ཏེ་ནི་སྤྲ་མཁས་པ་དེ་རི་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་དོ་སྙམ་པའི་རྩེ་དང་པ་ཕོ་ཉ་མཁས་པ་རིལ་ཞེའུ་དང་། ཕྱུགས་ས་ང་སྙིང་མཚམས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་
གསོ་བ་བཞིན་ནོ། ཀུན་གཞི་རང་ངོ་ན་པ་མ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གསལ་ཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྣང་ངོ་། ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཅེས་གསུང་གཉན་ནས་ཟ་ཤར་བཞུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནས་ངེས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་
ཡིན་པའི་ཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བས་མི་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ལ་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་བྱུང་གི་ཚོགས་ཀུན་གྱིས་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་
ལེན་ན་ཀུན་གཞི་ཡི་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་
དང་། །རིག་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་ཅི་མི་འདོད། །ཅེས་སྐྱེའི་ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་གཞི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་ལ། ལྟ་བུ་རང་འཕྲོས་རྫོང་ཤེས་གཉིས་ཕོ་ཀ་ནས་དུ་མེད་མཉམ་དང་བྲལ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་
མཉམ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པར་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་ཀྱིས

བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་སེམས་རིག་ཙམ་གསལ་ཙམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བཞེད་དེ། སེམས་སྤྱི་ཙམ་དང་གཞི་ཕྱིས་སྒྲུབ་པ
ཤཀྱ་པའི་ལུགས་སུ། སེམས་བདེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རྒྱུད་པའི་རྩལ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་སྙིང་པོར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ལ། སློབ་དཔོན་པ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཡང་། །ཕྱི་རོལ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས
འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྣང་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པ་རིགས་ལྡན་པ་ཀུ་མཱ་ར་ལ་ཤཱི་ལ་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འཇིག་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྩེ་སྐྱ་དུ་ཡང་། ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་ཐལ། །ཉམས
དང་རྩེ་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞེད་འདོད། ཅེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཨ་རྱ་ཤཱ་ར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་འོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
རབ་ཞིབ་ཏུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མི་ཙམ་མ་རྟོགས་པ་དགོས་འདི་གསལ་པར་མི་སྣང་ལ། དོན་ལ་རྟོགས་ཉན་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པ་མི་བཞེད་པ་གཞན་སྣང་ཞིང་། ལུགས་འདི་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཞས 302

༄༅། །ལྡན་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་དང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱལ་བཀག་ཞུག
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བབ་བའི་ཞིག་ཆུམ་ཟད་ཀྱི། ཞེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་པོ་ར་ནའ་འདིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བགག་ཆགས་དང་བཅས་བ་དང་བྲལ་བས། དང་དང་པོ་ཡི་ར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཀྱང་། དང་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན། བོད་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་དང་ཡེ་ཤེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དགོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས
གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྣང་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རིམ་གྱིས་དེ། ཁོན་ཉིད། བོད་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ནང་ཤེས་པ་དང་དང་པོའོ་ཕྱིས་གསུངས་བ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ
ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ནའང་། རྟོག་བཞིན་བདེན་སྟོན་པ་ཡིན་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྣང་པའང་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཐ་སྙད
ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་རྒྱུ་ཡང་ཤར་ཀྱི་ཟེར་ཤོད་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་སུ་བཅད་པ་ལས། གཞན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་

གཞང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཕུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །མིང་མེད་པ།
ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །ཁམས་དབྱེ་མེད་པས་མིང་དག་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། །དངོས་མེད་
འགག་ཡང་འདི་སྣ་མེད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་
ལང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམ་པའི་མཉམ་སྦྱུར་བྱུང་། །སྲེག་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་
འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ག་ཐམས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་རིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ལུགས་ལ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བསྟན་པ། ཤར་རའི་སློ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ཞས་བ་ཤད་ཅས་པ། ༄༅ ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཅིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་།།

༄༅། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོགས། །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག །སེམས་ཙམ་དུ་བསྒྲུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྲུལ་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མི་ཐེབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་པས། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྤྲུར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་འཇོག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་གཞུང་ལས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་མ་སྨྲས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞུག་པ་ལ་གནས་པ་བརྟེ་རབ་ཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ར་སླ་བ་བདེས། རིགས་པ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ཅིག་མ་ལོག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟག་པར་སྒོམ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོད་པ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་སྨྲ་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་དོན་མེད་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བྱང་སེམས་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་སེམས

འདིས་ན་ངག་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་པ་སེམས་ལ་རང་ལས་རྣམ་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཏེ་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པ་ལས་ཀུན་སྣང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་པས
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་དེའི
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཇི་ལྟར་ཏ་དཔེར་ན་རླབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོད་ཀུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས། སྔར་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས།
ཆུའི་རླབས་རྣམས་འཕྲེན་པའི་སྒྲོན་ནས་བདག་གི་ལུས་སྟོན་པ་ལྟར། ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་ལ་སོགས་བཞིན་པས་རང་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནུས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཀྱི་" ཞེན་དུ་རྒྱུ་མཚན་པར་འཛིན་པ་འཆིང་ལ

༄༅། །ཁྲིས་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་པོ་ར་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས། བཙན་པ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །རྒྱུ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །
ཞིག་ཤ་ལ་ལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །ཇི་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བོན
ཐམས་ཅད་པ་སྨྲ་བ་སྐྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་གཞིས་བྱ་བ་འདི་ན་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཚེ་རབས་གཞན་མང་པོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་བཤད་པས་འདུལ་བ་ཡིན
ནོ། །འདི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་རྒྱུར་བཅས་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་
བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས
དགག་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བར་སྣང་ཞིང་སྒྲ་རབ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ལྔ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་མེད་ཅེས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་ཡང་སྨྲ་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་ན། །འགྲེལ་པ

འདིར་ཁྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མངོན་དུ་ཕྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་འཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པའི་
གཞུང་ཐེག་བསྡུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚེ་ཇི་སྲིད་པར་རྗེས་སུ་འཇུག
གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་དག་མ་ཞིག་པར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཐུན་མོང་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན
མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་ཚོར་བ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྟེན
འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་མིང་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་ཁམས
གཞན་གཉིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལེན་པ་མཐར་ཡས་བཅིག་སྣང་ངོ། །དཔྱ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་ནས། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་པ

༄༅། །སྣང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གསལ་དུ་མ་བཅོས་པ་ཁ་ཕྱི་སྣང་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་སྣང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་སྣང་བྲལ་མི་རུང་བར་མཐོང་ཡང་ད་དུང་གྲུབ་མཐའ་འདི
ལུགས་སོ་ཞེས་བཞི་འཕགས་ཡུལ་གྱིས་ངེས་རྒྱུ་བ་སླུ་ལ་ཡང་མི་སྣང་ངོ། །ཤེས་བྱ་ནང་གི་སྣང་བ་བཞིན་པའི་མོ་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་ནང་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིང་ཙམ་ལ་རྩོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི
དང་དབུ་མ་པས་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་འཇོག་པ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་མིང་ལ་རྩོད་པའོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོར་སྣང་བས། དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་དཀའ་བར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་ཀ་གཞན་གཟུགས་སོགས
ཀྱང་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་སོགས་བཞག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡང་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་དཀའ་མོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག

བའི་སྣོར་བ་ཤད་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་ཐབས་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ
རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གཞི་ར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྣང་ངོ། །ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན
ཅན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་གཞི་རྫས་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེའི
ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་མ་དག་གཞན་དབང་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། སྣང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚིག་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཀྱེ་སེམས 310
གང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ། ཞེན་ཡུལ་དེས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་དགར
བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་མི་འབྱུང་བར་སྟོང་བ་གཞན་ཅིག་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཕྲ་རགས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བས

༄༅། །ལ་བ་བསྒྲུབས་ནོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ར་གཞན་དབང་གང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་བར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེས
སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ། །སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་པ་གང་ཞིག་འདི་ལྟ་བུ་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་བ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་འདིར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག
པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ནི། སྣམ་གཉིས་དང་བཀྲ་མི་འདྲ་བར་དབུ་མའི་འགྲེལ་ཆུང་ལ་ཏུ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ
བར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཆེན་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོས་སུ་ན་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་འཛིན
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཞན་དབང་ལ་རྒྱུ་བར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས

ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་འདུ་བས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཡོད་ཙམ་པ་ནི་ཡོད་ཙམ་མིན་གྱི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་བྱུང་བ
གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གཞུག་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་འདི་ངེས་པ་བཟུང་དུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག
བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག །བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་
འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་
སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་པ་བཞིན
ཤེས་འདི་འདིའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་སྨྲོས། །སེམས་ཙམ་པས་སྨྲས་པ། དཔེར་ན་ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་ཞིང་། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པས་གླང་པོ་ཆེ་མྱོས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ནི། ཁང་མིག་དེར་ཧེ 312

ཤ

ས་བཞི་པ། ཤེ ༡༥༧

༄༅། །ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་དེས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་སྔར་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། དཔེར་ན་ཉིད་འདིར་རྨི་ལམ་པ་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་གི་ཚེ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་བ་ལ་དགོས་པའི་ཁྲིའུ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་
མེད་པ་ལྟར་ཁང་པའི་ལྷུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་ཁྱད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །འདིར་རྨི་ལམ་ན་སྣང་བའི་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་རྩལ་པར་འབད་དགོས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས།
ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་གཞན་དབང་ཁས་བླངས་པ་ནི། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་བཅད་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུར། མདོར་ན་རྨི་ལམ་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །བློ་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་སྤྱིའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྗེ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་བ་དང་ལྟ་རིགས་ཀྱི་གཞག་པའི་ཚེ། དགག་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

313

དང་༢ སླར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྤྲུལ་པ་རུ་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་མ་རིག་པས་རྡུ་ཕྲེང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རང་གི་ཉིད་ཡུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་ཤེས་མེད་པ
འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་རྟག་ལྡན་ལ་དགོས་པ་འདི་གནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མ་གོ་མཚུངས་མཛོད་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ག་གཟུ་འབྱུང་པར་ཀྱི་སྟེ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་རྐྱང་མི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས
པ་འཁྲུལ་པ་མེད་ན། །དེ་རིས་ད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཤེས་པ་ཡེ་མེད་པར་བསམས་པའི་རྩོད་པའོ། །དཔྱད་རྩོད་པ་འདི་ཡང་མི
རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ཉིད་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གྲོང་པ་ཚལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ།
སྔོ་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་འདི་མཐོང་སྣང་བའི་ཡུལ་སྐྱེད་དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡུལ་ལ་ཡང་དྲན་པ
ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས། །ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འོན་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། འདིར་འགྲེལ་པར་རྨི

༄༅། །ལམ་གྱི་སྒྲོ་ང་བརྡུན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་བརྡུན་པ་གཉིས་པ་བཤད་པས། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བས་སུ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའོ། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་དེ་སྣང་བའི་མིག་
ལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བཞིན་ནི་སྣང་བ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་སྣང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣང་མེད་ཀྱང་། དེར་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣང་ཡོད་པས་ཡུལ་དྲན་ཟེར་ཡང་ཡུལ་དེ་སྣང་
བརྡུན་པའོ། །དམིགས་སྒྲོང་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྡོང་བའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འཇིག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེས
ཀྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྲུ་བསྣུ་སྦྲི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཀྱང་། སྒྱུར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པ་ན་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས
པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཡལ་ཧྲ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་དོ། དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་ན་གཉིད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་མིག་གི་སྒྲོ་སྒོ་ནས
བ་མི་སྒྲིད་ནས། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུང་བར་གྲུབ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

བར་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་དོར་རྟེན་བ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཞེན་ཏེ། དེ་དག་མ་འོངས་བར་ཞེན་པའི་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྨི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ
ན། འདི་ནི་སྔར་རྒྱུ་དེ་དམ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་ཤེས་འཁྲུབ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྨི་ལམ་
དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་ན་འང་མི་སྲིད་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་དཔེར་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །འདི་
ཡང་ཇི་ལྟར་ཉེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་དོན་རྨི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་
འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཅོད་བཞུ་གསུམ་འདུས་པར་བློས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས
མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ།། །གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ན་བསྟན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་

ལ ༄༅། །ཧོ། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྡུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་།
སྒྲ་ནས་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བཞི་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་སྔར་མིག་གི་གསུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྨི་ལམ་ན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བས་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བས་བརྟེན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་པདྨའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པའོ། །བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་དགས། ཕྱོགས་སྔ་འདི་ནི་མཁས་པ་ལ་དགག་གི 317
ཉི་མ་ཁ་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་མ་མཐོང་ཡིན་ནམ། རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རློམ་པ་དག་ཞིག་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་དེ་དེང་སང་བོད་ན་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རགས་
བའང་མ་གོ་ནས། དེ་རྣམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ནང་དུ་བསགས་པའི་ཞེ་ན་གཟུང་ངོ་། སེམས་ཅན་དམྱལ་ཞིག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་སྣང་བས་ནག་ཡོད་པར་ངེས་ཤིག །འདི་རེ་སེམས་ཙམ་པས་གལ་ཏེ་གཉིད་དང་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚར་དུ་གཏེགས་ཀར་བརྟགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། །རྨི་ལམ

ན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་པས་ལ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནམ། དེའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆུང་བ་ངེས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དང་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་དགོས་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་དང་རང་གིས་ཀྱང་
འཆད་དགོས་ལ། དེ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། གཟུགས་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་བསལ་བས་རེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ 318
བརྟགས་པ་འདི་གཟུགས་དང་གཞན་མེད་པ་ལ། རྨི་ལམ་དབང་འཛིན་པ་དེས་སེལ་ནུས་པས། དེ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནམ། དེའི་ཚེ་དབུ་མ་པས་འདི་ནི་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་བཀོད་
པ་དོན་མེད་དོ། །རྨི་ལམ་དེ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་ལ་རྒྱུད་བསྐྱེ། ངེས་མཚོན་པའི་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་

ཞ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི། ༢༨༡

༄༅། །ཁམ་དུ། ཕྱེ་ན་མེད་སྤྲུལ་པ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཚོགས་དེ་ནི་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ང་རང་གི་ཡུལ་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ན་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ན་བཏགས་པ་ཚེས་ལེགས་སོ། །རོ་
ན་ང་ལྟ་བུ་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་དོ་མ་མི་རིགས་རྟོགས་ཅན། རྨི་ལམ་ན་སྤང་ཉིས་མེད་པས་ཡུལ་ལ་ཡར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ་སྣང་བས་ན། དེ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་སོགས་ལྟ་བཞུགས་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཅི་མི་ཀྱི་ངོར་གསལ་རང་རྒྱུས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་དུ་འཛོམ་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ནི་གཟུགས་སུ་ལྟ་ཡས་གཏན་
བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ན་དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དང་དབང་རྣམ་ཤེས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་ཅང་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་བདེན་མེད་དུ་མ་ཟད་ཅུ་གྲུབ་
པའི་སྔོན་ཆོས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མཐུན་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཤད་པ། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྣམས་བརྫུན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་དང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་།

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། །སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ། །དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།
ཞེས་དང་། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་ལྔ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་ཆེ་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལས།
ཡང་མི་སྐྱེ་སོགས་ན་ནི། དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ། །མདོ་དེ་དག་གཉིས་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དེ་རྨི་ལམ་ལ་འགྲེལ་གྱི། །སེམས་ཙམ་ལ་མི་འགྲེལ།
པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ལོག་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་པ་བཞིན་ཞིག་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ན
རྨི་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཉེ་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་པས་དམིགས་པའི་དོན། གཟུགས་ཅན་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བས་སད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་སྣང་དེའི་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། གཉིད་ལོག་གི་གཉིད་ཟད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་ཅན་ཡང་ཡོད་པ

320

༄༅། །མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཟློགས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྣང་ངོ། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་རྣམས། དེ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ངོ་ཞེས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྲ་ཤད་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གསལ་མཐོང་བ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འང་བརྫུན་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་མི་ཟབར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འདི་དང་དགོས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར

མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་གཏད་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་འང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེས། གཞན་ཡིན་
ཚད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཅིག་སྐྱེན། ཡུལ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་ནི་མཐོང་བ་སྐྱེ་ལ། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་པ་དེ་རབ
རིབ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ་འབྲས་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བག
ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ཉི་ལས་ཉོན་སྔ་མ་ཉིད་ནས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང
པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཤད་ཕྲ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྲ་ཤད་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་ན
ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པར་བཞག་པ་དེ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངག་ཅང་ཟབ་ལ་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྣམ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི

༄༅། །ཁ་ཅིག་ཆགས་སྙིང་པ་ཡོད་པ་དེ་བོད་ན་ཡ། སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། ཡང་གི་ཕྱི་རབ་རིམ་མེད་པར་ཡུལ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲ་ཤད་རྣམ་སྣང་བའི་སྒྲོ་ཡི་ནུས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱི་རབ་རིམ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ཤད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི། ཤེས་བྱ་སྒྲ་ཤད་དུ་འཛིན་པའི་དེ་སྐོར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲོ་དེ་མི་སྐྱེ་བས་སྙིང་བོ་ཞིན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔྱད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག །ཁ་
འདས་པ་ནི་རྒྱུས་པ་དང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་འདས་པ་ལ་རྒྱུས་པ་དང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་བཞིན་པ་དང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་པ་དེ་སྙིང་མ་སྐྱེད་ཕྱིན་ནས་ཤེས་འབྱུང་
མི་འབྱུང་ཡོད་དང་རྒྱུ་ན་ཡང་། རྒྱུ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམ་ཆད་པས། འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱུ་བ་བདེ་སྐོག་པ་ན་རྒྱུ་ཤེས་དཔྱད་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྒྱུ་ཤེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྔོན་པ་སྟེ་དཔྱད་ན་རྒྱུ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་རྒྱུ་ཤེས་དཔྱད་
པ་རྒྱུ་པ་འདོད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཅེས་སུ་འབྱུང་ངམ། དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་དང་རྒྱུ་པ་ཅན་གཉིས་ལ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེ་གཉིས་དང་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས་

ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་ཅན་གཉིས་
འདུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་བ་རྣམ་སྟེ་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཞེས་བ་ཆ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་དཔྱད་པ་ལ་དེའི་
རྒྱུ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། ནུས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས
འདས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་ནི་ནུས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཀ་བའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དཔྱད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ
དེའི་ཚེ། ནུས་པ་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གཞག་གིས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་དང་རིགས་ཁྱད་པར་དུ་ནུས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ཡང་རང་དེ་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་སྔོན་ལ་བཟུང་ཐམས་ཅད། རྣམ་ཤེས་གང་དེ་ཡི་ནུས་པ་ཡིན་ཞིང་ནུས་པ་འདི་ཡིས་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྱུང་བར་འགྱུར

༄༅། །ནོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྲོ་བ་དང་ཁྲུང་གཞི་རི་ངེས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདིག་རྟེན་འབྲས་ཆ་ཅན་ཚོས་ཤིག་ཅེས་བ་དང་། རྣལ་མ་རྡེ་ཡི་རྐ་ལས་ཕྱུག་གྲོགས་ནི་གཙེས་རྫུ་རྫུ་ཀྱི་འབྲས་ཆ་ཅན་དང་། སྣ་མ་སྤུ་ལ་བསམས་ནས།
དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། མང་ཡང་དུ་འཇིག་པ་བཀུ་སུམ་དགའ་སྐྱོ། །ཁོང་ལོ་སྐྱུ་དང་རང་ཁྲུང་གཉིས། ཞེས་ལ་ལོ་སྐྱ་རྗོགས་ལྡུ་རྒྱུ་རྩ་ཞེ་མི་མཁོ་ཡང་དུ་འཇིག་པ་ཐལ། དེ་དག་མང་ཡང་དུ་འཇིག་ནོར་ཁ་བཟང་བ་བཞིན་དུ།
ར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྟོད་བར་འདོད་དེ་ཞིན། དཔལ་དགྲོང་པོ་མེད་དེ། རྩེས་འབག་བཞི་གཙུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ། ཐམས་ཀུ་དེ་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། རྟག་ཏུ་བརྙས་རྣམ་ཀྱི།
ཚོ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་དེས་བསོད་ག་བཀའ་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛམ་འབྲུ་ཀྱི་ནམ་མཁར་ལ་སོགས་པ་ནི། ཀུན་དང་ཁྲུལ་ཁྲིམས་གཞང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཁྲིམས་ལས་རྟེ་ང་བཞིན་ཀྱི་གསུང་པ་རྣལ་བ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ།
ཕྱག་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་ལྷ་མ་འཁོར་བ་འདི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དམ་ཡང་མེད་དམ། དེ་སྐྱོད་ཅན་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོ། མོག་ཞམ་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྐུལ་བསྐྱེད
པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ན་དེ་ཡི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་། །དབུ་མ་པས་ལྷུ་གསུ་བ་བཀའ་མི་མཚན་གཞི་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལོག་པ་འདི་སྐབས་ནང་པོ། །ལུགས་པ་འདི་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྐྱེན། རི་བོ་དགའ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར

འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆ་ཚང་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་ཡིག་རྣམ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་གཞི་སྐད་རིགས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་རྒྱུ་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པས། གཞི་ལུགས་དང་ཁྱེད་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཀྱི། སྒྲ་རྒྱུ་ལུགས་སོ་སོ་ན་ཀྱི་དབུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན།
རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཞེ་བར་འགོག་པ་བཀོད་ནས་མི་ནོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་འབྲས་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན། འབྲས་ཆེན་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་མྱོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ནུས་པ་འཛོམ་ལ། ནུས་པ་ལས་ནུས་ཤེས་འབྱུང་དོ་ཞེས་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཛོམ་ན། གསར་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྱུར་བ་ཕར་འགྱུར་རོ། །དེ་རང་དོན་ནུ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ
ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་ཅིས་དམ་པ་ཐ་མ་གྱུར་པ་བདེར་བཅུམ་ས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་ར་དང་སྐྱང་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱང་བཟུང་ནས་ཀྱི་རྐང་ས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུབ་པ་རང་བཞིན་དབྱེད་པར
གསུངས་པས་དེ་དགག་སྐྱབ་བསྒྲུབ་འགོག་བ་མཉམ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་བ་ཞི་ཁྲེད་བ་རྩམས་ནང་བར་གྱུར། །ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ནའི་རྟོག་ཅིག་གི་ལྷག་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་བཟུང་ཤེས་མཐའ་ཡ་ཡ་ཡང་རྣམ་པ
མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། གཞན་ཏེ་སྤྲོས་ནས་འགག་བ་ཞིག་དཔེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་མཐུན་པ་འབྲས་བཟེ་ནོ་ཏུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པའོ།

༄༅། །ཁྱད་པར་བཤད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀགས་པ་དེ་ཉིད་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚེའི་ཉིང་སྦྱོར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར། ཁྱོད་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་ཉེས་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱིན་པས་བརྒྱུད་པས་ན་རྒྱུན་ནོ། །ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་གི་རྒྱུན་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པ་ན། སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་པས་བར་སྟོང་མེད་པར་རྣམ་པར་མཆེད་པར་གནས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པ་འདི་ཉེ་བར་ལྡན་པ་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱི་བར་མཚན་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་རྫས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་རྫས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་དེ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་ནི་ལྟོ་བ་དང་མཆུ་དང་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དག་ཕན་ཚུན་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་པ་ཅིག རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ

ཏེ་དེ་ནི་རང་དོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པོ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྣང་ཅིག་ཕྱི་རོལ་གྱིས་འཛུག་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་མ་རྣམས་ཡང་
ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དང་གཞན་ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་རང་སྣང་ཅིག་ཕྱི་བ་དང་ག་བརྒྱུད་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་གོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་སྣང་ཕྱི་རྒྱུ་
གཅིག་ཡིན་ནི་པ་འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་དཔྱད་པ་ཕྲལ་བ་སྤོང་བའི་ལན་དེས་གཞིའོ། །སྣང་ཕྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་ར་བ་རྒྱུད་གཅིག་གྲུབ་ན། སྐྱེ་ན་མེད་དང་ལྷུག་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞིག
གོ་ ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣང་ཕྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ཞི་མི་རུང་བ་རྒྱུད་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེ་བར་སྦས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་བཞིན། གང་ནག་སོ་སོའི་གཞན་ཉིད
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྣང་ཕྱི་བ་དང་ཕྱོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེ་ལ་དཔྱད
ཅང་ཐལ་བ་འབྱུང་བ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ། གསུམ་འི་སྐྱུག་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ནས་ཀྱིས་སྐྱུག་དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་བས། སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེ་རོལ་པོས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི

༄༅། །གཞན་ཁམས་བློ་ཆེ་བ་ལ་ཕྲུག་པར་བསྟན་པས། གཞན་ཚན་ལ་འཇེན་པ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཕྱོགས་བ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འཕྲུལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཆེས་གསུངས་པ་
དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མ་གོ་བས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞག་ནས་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བཟོ་བྱེད་མ་ནུ་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་
ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྲད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྣང་བ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བཀའ་ཞུས་ཤིང་སྨྲས་པ། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་གི་ནུས་པ་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་འགག་བཞིན་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་སྨིན་པ་ལས་དུས་ཀྱིས་སྔ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྔ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་པ་རང་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་པར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། གཏི་མུག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་
ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་ལ། མིག་ནི་

དྭང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །འདི་ནི་མིག་དབང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིག་དབང་པོ་ཡིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་དེ་དོན་མེད། ཅེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དབང་པོ་ལྔར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བ་མིག་དབང་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་མིག་དབང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས། སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མཛད་ནས། སྐྱེ་བོས་སེམས་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྐྱོ་མ་དོན་པར་ཞེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ། །ཞར་ལ་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྒྱ་ཡུལ་ན་ཞིག་གཟུགས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤུགས་པ་སྨིན་པ་ལས། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་ནས་འབྱུང་བ་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། 330

༄༅། །སྣང་བའི་སྣང་བས་ལ་རང་འདོད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་ཡོར་མེད་པར་སྐྱེ་ཡུལ་མ་ངེས་སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ། མིག་དབང་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་ནུས་སྨིན་པ་ལས། སྣང་བའི་ཡོང་བ་ལ་ཡང་མ་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ། རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀ་ར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཕྱི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ལ་ང་བའི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྨྲ་ན། རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་འགྲེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སད་པའི་ཡོང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྨི་ལམ་སྐབས་ན་ཡོད་ཀྱིས་སད་པ་ལ་མེད་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཉིད་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་སྨིན་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་སོགས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་སད་པའི་སྣང་བས་འདི་ལ་ཡོང་བ་ལ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་བཀུགས་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྨྲ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པས་ཆོས་ 331

གོ། །ཆོས་ཉི་མ་མཐོང་བས་བཞི་སད་པའི་སྣ་བས་ཀྱི་ཡོང་བ་ལྷུར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་དང་པོ་འབྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་འདི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་གི་དབང་པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པར་ཉེ་བར་བཞི་རྟེན་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་པ་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་མིག་མེད་པ་བཤད་པའི་ཡོང་བ་འདྲ་ལ་དེ་ནས་སྣང་བ་ནི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་རྒྱུ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དག་ཉིད་དེ་ནི་དོན་སྣང་བ་ནི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བྱི་
རི་ལམ་དང་བ་རང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་ཉི་མ་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་ཤེས་པ་བསྟན་པ་བསྒྲུ་བདེའི་ཕྱིར། མི་ལམ་དུ་ཡང་སད་པའི་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ཡུལ་
གྱི་དོན་སོ་སོར་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་རྟགས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་འགྲེལ་པར་སྨྲ་ལམ་ན་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གསུམ་འཛམ་པར 332
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞིང་། ཡང་སྨྲ་ལམ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། མི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་བ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ
མེད་ཀྱང་། མི་ལམ་སྨིན་བཞིན་པ་རིག་ངང་ཟག་གོ་དོང་དེ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡོད་པས་མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསུམ་པོ་བས་བྱང་བར་སྟོན་ཏེ། དེ་གསུམ་སྣང་བ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ྒྱ

འ

༄༅། །མའི་རྡོ་ཀླུང་དང་རང་སྐྱུ་མའི་མི་ཕྱེས་ཤེས་བྱུང་། དེ་བས་རྡོ་ཀླུང་དང་དང་མི་དང་འདོད་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་སེམས་ཅན་པ་དང་ཡི་དགས་དབུས་ན་ལ་ལ་ནི་བོང་དང་ཁ་བ་དག་པ་དེ་དང་དེ་ནི། དཀྱུས་བཅད་པ་སྟེ་
འཕྲུལ་བྱུང་བྲག་ཕ་བ་དང་འཇུག་ལ་སེར་ཕྲེང་བས། རྩེ་དང་རྒྱ་མ་བ་དང་གི་བཅོམ་ཏུ་ཕྲ་བ་ངེས་ལ་ཕུ་གླུ་དང་རྡེ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བརྗོད་ན་འཕྲུལ་པས་སྟོང་པར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་པ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་བཞིན་ནི་ཡིས་སྒྲུབ་པས་
སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན་སེམས་ཅན་པས་མང་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སད་པའི་སྐབས་སུ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་གཞན་དང་བཅས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་འཇོག་པ་ལ་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་གཉིས་ནི། དབེན་པ་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྨི་ལམ་ན་ཡང་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བཏགས་མ་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བཅས་སྟོན་པ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཅན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནས། དང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་བཀག་པས་ཆོག་ཅིང་ལས་ཞེ་ན། །གསུམ་པ་ནི།

333

ཡུ་རས་མཚམས་ཚོམ་པའི་ཡུལ་ལམ་བཀག་བ་ལ་ཞིག་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གིས་གནོད་པ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཀྱི་ནི། རང་གི་ཡུལ་ལ་གསུང་རབ་ལས་ཡང་དོན་པོ་བདེན་པར་
ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡང་གང་ལ་ཞེན་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ནི། །རྟོག་གེ་བ་བློ་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་ལོག་མེད། །ཀུན་གཞི་
མེད་ཅིང་རང་མེད་ན། །ཕྱི་ནང་འདུ་བ་རྟོག་གེ་བ། །ཚོར་དང་འདུ་བྱེད་དེ་ཡི་བཏགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཏན་བ་དང་པོས་སྲིད་གསུམ་སྣོད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་པ་གཉིས་པས་ནི་དེ་ཉིད་རྟོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ ༣༣༢
པའི་དངོས་པོ་ནི་རྡོ་བར་བསྟན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མེད་མིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་ར་སྲིད་པ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་དོན་མཐུན་པའི་རྟོག་གེ་བས་བརྟགས་དེ་ཞེས་པ་མི་བཏགས་
པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ། ཕྱི་ནང་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི། རྟེན་ཞེས་པ་དང་བཞིན་དང་། གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདི་ནི་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་ཙམ་པ་འབྲེལ་སྟོན་པས
ཀྱིས་སོ། །ངེས་མེད་ཚིག་ནི་དེ་རྣམས་པོ་ན་ཞེས་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་ནི་ཚོར་ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཏགས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོ། །ཚོར་འདུ་བྱེད

༢༥

༄༅། །ཞེ་དེ་བོན་ཉིད་དཔྱོད་ལྡན་བའི་སེམས་མེད་པའོ། །ལུང་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཀག་གོ །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་གསེ་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཅིག་ཤེས་ཀུན་བརྟགས་གཟུང་
འཛིན་རྟོགས་ཕྲ་དང་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པས་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས
ཡང་ཀར་ག་ཤུགས་བཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པས་ན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འགྲེལ་ 335
པར་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བ་ར་ལ་ཆོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་སོ། །གཅིག་ལ་ཅིག་ཤེས་མེད་པའི་སྟོང་གཞི་ལ་སྟོང་བརྗོད་ནི། དེ་ལྟ་བ་ར་གསུང་ཚུལ་བའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་མ་མཐོང་བ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་གཞན་
དབང་བའི་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་མ་སྟོན་པར་གཞན་དབང་འདི་གཟུང་འཛིན་རྟོགས་ཕྲ་དང་བར་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བཅལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོར་བཅལ་ལྟར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ།

སེམས་སུ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀར་ཡ་མཚོན་པར་ཞེན་པ་རིག་ཞི། ཐུ་མི་ར་གི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་འདི་རིགས་ལ་བྱེད་བ་ཡལ་ནི་མི་འདྲ་བ་སྣེད་ཡ། དེ་རྣམས་རྫོང་ངར་སྔོན་བ་ནི་གཞི་དེ་ལ་མཚོན་ཞེ་ཆོས་བུ་བ་རིགས་སྒྲུབ་ཡིན་བ་ཡང་ཏྲ
མོད་ཀྱང་། ཞེན་རྩུ་ལ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ་སེམས་པ་ཅན་ལས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་དུ་རྒྱུས་ཆ་ད་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཡ། དེའི་གཉེན་པོ་རང་སྣང་བ་གཞན་དང་འདི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྫུང་
ནས་ གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀ་དག་བ་ཡིན་ནས་ལྷུན་གྲུབ་གཞི་དེ་རླབ་ཀྱི་ཟླ་ར་ཀ་དག་བ་ཡིན་ནོ། །དབྱེར་བ་ལྟར་ན་ཞེན་རྩུ་ལ་ནི་སྟོང་བ་ལ་ཐ་སྣད་བ་འདྲུལ་བཞག་བ་མིན་པའི་རང་ནས་གྲུབ་ཀྱི་ཞེན་བ་ཡིན་ཡ། དེའི་གཉེན་པོ་རང་སྣང་
བ་འདི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྫུང་ནས། ད་ལྟ་བའི་བཏགས་པ་རང་མེད་ཅེས་འགག་སྟོང་ཡང་ལྷུན་གཞི་དེ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ནི་བ་འགག་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཞེན་བ་ན་གཞི་དེ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏེ་ཀ་གཞན་དུ་ཡོད་བ་ར་འཛིན་བ་མིན་བས། གཞི་དེ་ལྷུན་གྲུབ 336
ངོའི་ངོ་བོ་ཞེན་བ་རྒྱུ་མེད་དེ། སྟོང་བ་ཡང་རི་ལྟ་བ་ཞེན་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ལས་སྟོང་བ་ར་སྣང་རྣམ་ཀུན་བ་བདེ་གྲུབ་ཏོ། །དེ་ཀྱང་དེ་ལྟ་རྒྱུ་སྣང་གཞི་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཅན་སྟོང་དུ་ལས་ཏེ། དེ་ནི་ཀ་དག་རྣམས་སྣང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་སྟོང་
གཞི་རྒྱུས་ཏེ། ཀ་དག་ཏུ་ཡིན་ནས་སྟོང་བ་རང་མི་སྟོན་བ་རང་ངེས་པ་ཡོད་ལས་སྟོང་བར་སྟོན་བ་ནི། དབུ་སེམས་སུ་ཡང་ལུགས་མིན་ཡ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡི་གྲོག་མ་མེད་པ་ཡི་མཚན་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དྲ་བའི་རིག་པ་ཁྲ་རྗེ་ཞེ་བའི་བློ་དུ་ཀུ་མི

༄༅། །འཕྲུག་ཁྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ལ་རྟོགས་པར་གྱིས། །དེས་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འདི་ལ་རང་ཉེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །དེས་ན་དེ་ན་རེ་མི་ཤེས་པས་བཀླག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པ་རིགས་སུ
སྣང་བ་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད། །དེ་རེ་ཞིག་བཞག་པས་ཆོག །ཡང་སྐབས་འདིར་ལ་བའི་མདོ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་མདོ་པ་དག་ཡ་བ་བརྡུངས་པ་ཡས། །དེ་ལྟར་མི་དྲུག་བཞུགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི། ཆོས་སྐྱབས་པ་ནི
མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བཤད། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པས་སོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་དང་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ནང་ཀྱི་དོན་ལ་དམ་པར་བཤད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་མ་མཆིས་པར
གསུངས་པས། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ཡོད་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། །རང་གི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡེ་བ་བསྡུས་ལ་ཤིན། །རྣམ་པ་ཤན་མ་ཕྱེ་བར་རྟོགས་རྒྱ་བའི་ལྟ་བ་དེ
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་། ག་དེ་བ་འཆི་བ་བུ་ཙུམ་སྟུགས་ཞིང་བཏུང་བས་ཤིང་དེ་འདྲ་བར་བྱས་ན་ནི་ཁམས་ཁྲིམ་ཀྱི་ཏ། ཡང་ལུགས་ཀྱི་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཙམ་སྨྲ་བའོ། །ཤིང་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དགག་རྩེ་ཡི་ཀྱིས་གྲུབ་པའི
ཤེས་མཐའ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་པ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྩེ་ཐེབ་པ་བཀྲུལ་ཤིང་། གཞན་ལུགས་རྒྱུ་དེ་ཡ་གཉིས་དང་བ་ཡ་ཞབ། བསམ་གྱི་བརྗོད་པ། །དང་ལ་སྐྱོང་ཤེས་ལ་ཞོག་པ་བདེ་དང་ཞེས་ཡོད་པ་འདི་ཡི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི

ཐོབ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཏེ་ལྟ་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་ཐུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་བསམ་པ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་མེད་པར་གཟུགས་སྒྲ་

སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཟླས་རི་མིན་དགག་ལས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀུན་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ། ཀུན་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་

ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བློ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀུན་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་གང་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་འདི་ན་དེ་ན་འཁོག་པ་སྣ་ལོ་བོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རུས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ན། དེའི་སྣང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་

འགྱུར་ཕས་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གཏན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཤེས་སླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བློས་བར་སྐྱེ་ལྡང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཇི་

ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་བློ་མིག་གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་བཞིན་དུ་སྣང་། འབྱུང་བ་སྣམ་བཅས་ལྟར་མོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །མི་སྡུག་པའི་ཡིད་ཅན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་

༢༢༡། །ཕྱིར་ཅིག་ཤེས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་ནས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀེང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀེང་རུས་རྟོགས་པ་སྔ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
སྔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །འདི་ལ་སྤེལ་བ་དང་བསྡུ་ན་ནི། ཕྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོའི་ཡུལ་ལ་གཏད་དེ་ཕྱུང་བ། །དེ་ཀྲུར་མི་སྡུག་པ་ཡིད་ཙམ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་སྤྲོ་གཏད་ཅིག་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།
ཞེས་པའི་འགྱུར་ཚིག་ཐོབ་པར་སྣང་ངོ་། །ཁྱིད་དེ་བརྟེན་འདི་བརྟན་པར་ཏ་ལོག་བའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་། ཤེས་པ་ཐང་ཞེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཀེང་རུས་ཀྱི་མིན་ནམ།
སྒོམ་པ་ལ་ཀུན་བཅག་གཟུགས་པའི་ཕྱིར་ཀྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་དྲུང་ནས་ལེ་དང་ལྡན་པར་ཅུང་ཙམ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་འདི་སྒྲུབ་དང་བཟུང་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་ཏུ་དགོད་པ་ཡང་དག་པར་མཚུངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་སྒྲུབ་
ལ་ཡིད་དམིགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཁྱབ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ལྟ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སྤྱན་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མེད་དེ་ཡི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་དེ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་དཔྱད་དུ་བཞེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཀེང་རུས་མང་པོ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི། གཟུགས་པ་རྣམ་པ་དང་རྒྱ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་བའོད་དེ་གོས་ལ། འདི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནས། གཟུགས་པ་རྣམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པ། སྐྱེ་མཆེད

339

།གཟུགས་ཅན་ལྷག་མ་དགུ་པོ་ཡང་མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བརྟགས་པ་བཞེས་འབྱུང་བའོ། །ཞིབ་མོ་ལས་འདྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྭགས་ལ་རྒྱ་མཚོ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ
ནི་དེའི་ནི་གི་ལས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཐེག་བསྡུས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་གང་ཡིན་དང་། སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་ཤད་སྦྱར་དགེ་བསྙེན་བརྩོན་པས་མཛད་པས། ཀྱང་གང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པ་ལས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྭངས་པ་དང་བསིལ་བའི་ཆུ་རུ་མཐོང་ཞིང་ཆུ་ལ་སྤྱོད
དོ། །འབྱུང་རོ་རྟོང་ངུ་རྟོགས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁར་མཐོང་ངོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག
གིས་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནམ། གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྣག་ཁྲག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཆུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞུང་དོན་དང་ལྡན་པོ་བས

༢ ༢༧༡། །དེ་བཞིན་དུ་བཞག་ནས་ཚད་མ་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་རུང་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་རྟོག་ལྡན་གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གོ་བ་དང་དོན་ཡིན་པར་བཞུད་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་མེད་དེ་ཞེས་

སྨྲ་ན་ནི། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །འོན་ཏེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་ནས་པ་ལ་ཤད་པར་བྱེད་དོ། ལུགས་གོང་མས་བསྒྲགས་

པའི་དམ་འཆའ་བ་ཡང་རིགས་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་རིགས་པ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། ལུགས་གོང་དེ་ལས་ཏུ་སྣང་བ་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལུགས་དེ་རིག་བྱ་འཛིན་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རིག་བྱ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཚོར་བ་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྣང་བ་ནི། རིག་

སྣང་པ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིག་པ་སྣང་བ་རློམ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། ལུགས་གོང་གི་རིག་བྱ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཚོར་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་འཁྲུལ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་རིགས་སྒྲུབ་

གཉིས་ཀ་ལུགས་གོང་གཅིག་པུ་དེ་རིག་བྱ་རུ་བྱ་དགོས་ལ། ཡུལ་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་

ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་རྐྱང་ང་བབ་པའི་གཞི་དེར་རྐྱང་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། རྐྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་མི་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་ 341

གསེར་ནུབ་ཡུལ་ཀཙུ་མི་སྣང་བའི་འཕྲུང་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པར་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཚེ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་
པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་འདོད་དོན་འཛད། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བ་ཤེས་སྤྱོད་ལམ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀ་འདི་དེས་སྨྲ་ནི། །ལྷ་བའང་ཆེ་ལ་དགོན་ནི་ཉི་མ་འང་གྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྣང་ཡུལ་ཏེ་ཉིད་བཞང་གི་ལ་སོས་ཀ་ལྷ་འོད་རེག་བྱ་ཤ་ཞིན་ཙུ་ཚ་བ་དང་། དགུན་གྱི་ཚེ་ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྣང་ཡང་། ལྷ་ཉི་འི་འོད་ཀྱི་སྣང་དམས་མི་ལ་གྲང་དྲོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་
ཉི་ཚད་ལ་གཅིག་གིས་ཚ་བར་གཞལ་བའི་རེག་བྱ་ཉིད། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་བློ་ཉི་གཅིག་གི་ཡོད་ཀྱི་རེག་བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས་གཞུང་དོན་ཞིབ་ཅུམ་དཔྱད་པར་གོ་བ་
རགས་པ་རེ་ཤར་བ་ནུ་དེས་ཆོམ་པའི་ཐུག་གཅོད་མ་སྨྲ་ཞིག །གཉིས་པ་ནི། སྣང་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་
པ་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་ཤེས་ཀ་ཅེས་གསུངས་པས། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྣ་ཤད་མེད་ན་དེ་ར་སྣང་བར་སྨོས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པར་

342

༄༅། །ཞེན་ཡུལ་མེད་ན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སོགས་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཏན་མིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཤེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་མེད། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངེས་པར་སྒྱུ་མའི་ངོས་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཞེས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དུ་འཛིན་མི་ནུས་སོ། །འདིས་ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ཞེས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ན་ཤེས་པར་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟོས་འཇོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་བཞག་པའི་བཤད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་དྲངས་པའི་བསྟོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་རང་རིག་འགོག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན

དབང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པའི་ཕྱི་སྣང་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཕྲད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། དགོས་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཕྱེས་པའི་གཞན་དབང་
གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་སྨྲ་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་
པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་འདི་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ 344
རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་གཡུང་ཞིང་ཡང་རྩལ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྲེག་
ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་འཐད་པས་རང་རིག་པའི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་

ཕ

༄༅། །རྟུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་པ་རང་གཞི་གྲུབ་མཐའ་དང་བགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་བྲུས་ཚིག་རྒྱུ་མ་གྲུབ་བའི་སྒྲུབ་ཚད་སུ་བྲམ་པ་ར་རིག་པ་ཉན་གཞན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ནུ་རྣམ་པ་ར་རིག
བཅོམ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་བ་རྣམས་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་པ་ཀླུར་བྱུས་ནང་ཀླུར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ། ཤེས་པས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྨྲས་པ་ན། སེམས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་རིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བཅས་ཏེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ
འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ར་སེམས་ཅན་པས་རང་རིག་ཏུ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡས་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཁུངས་རྟེན་ཟད་བ་ཤད་དོ། ཏྲེས་པ་ཤར་བ་པས། སེམས་ཅན་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་ངོ། །རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ
སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས། རང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བརྗོད་དོ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་དེ་ཉིད་བཞིན་སྣང་། ཞེས་ཡུལ་དུ
སྣང་བ་ལས་གཞན་པ་སྒྲ་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་རང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒོང་ང་། ཞེས་བ་བཅད་པས་སེམས་ཅན་པས་ཤེས་པ་བཞང་ཀླུ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་རང་གིས་ལོ་རང་རིག་པའི་རང་རིག་ཀྱང་

ཡང་ དེ་ལྟ་ན་བདང་ཤེས་ཏེ་དེར་རིག་གྲུབ་དང་རིག་སྤྱོད་ཕྲད་དང་བའི་སྐྱོན་ར་བ་མེད་བཤད་དོ་ངོ། །བདེ་ན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་པ་བཞིན། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་རང་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་བཟུང་འཛིན་རྟོགས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་པ་ན། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་སྣང་གིས་དབེན
པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་རང་འབྱུང་བའི་རང་རིག་གྲུབ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་འཛིན་རྟོགས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི། དེ་ལྟར་སྟོང་དུ་གཞི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། ཀྱང་
ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་གཞི་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཀག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་བཀག་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཕལ་རང་རིག 316
བཀག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་མ་དང་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཕྲ་སྐད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་རང་རིག་བཀག་ཟིན་བཞིན་སྣང་བ་པོ་འགོག་ཁས་མི། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཅོམ་ལྡན
དེ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ལས་བླངས་ནས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྒྲོན་མ་ཉིད་དང་རང་དང་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཚུལ་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པའི་

ཞ

༄༅། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་རང་ལ་རྣམ་ཤེས་བཏང་། དེའི་དོན་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡ་གཉིས་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྣང་བ་ན་སོ་སོར་མ་ཕྱེས་གཉིས་སུ་མི་འཛུག་པར་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག །ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དེ་ཁས་མ་ལེན་ན་སྔར་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། སྔར་ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་དྲན་པའི་སྔར་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་རང་རིག་མི་འདོད་ན་བལྟར་ན་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུས་སུ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་འཆད་པར་མི་འཐུབ་བོ། །འདིས་ནི་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་ལ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ནི། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མི་སྲིད་པས་དཔྱར་ནི་སྒྲུབ་བོ། །སྔོ་འཛིན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། དེའི་མྱོང་བ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་སྲིད་ལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་མྱོང་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་པས། མྱོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །སྔོ་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན་གཞན་པ

གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི། སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། དེ་ལ་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགོས་པ་གཞན་དགོས་ནམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན
ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་ན་དེ་ལ་ཡང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་དུ་སོང་ན་ནི་སྔོ་འཛིན་དང་པོ་ལ་མྱོང་བ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ
མི་གཅོད་པར་ཐལ་བའི། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཕྱི་མས་གཅོད་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ནི་གཅོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ནུས་ཕུགས་དེ་རྒྱུ་བ་མཐར་དག་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན་པ་ཞིག
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཁྱབ་པས་ངེས་པ་མཆི་ཏེ། ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། སྔ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཐུབ་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ང་གི་ཡིན་ལུགས་གཉིས་པའི་གཟུང་དོན་པ་ནས། དེ་དེ་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་མི 348
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཤེས་སྔ་མ་གཅོད་པའི་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་སྔོན་པོ་གཅོད་པ་རང་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཅུ་སྐྱེ་བས། ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་ནི་རྩ་ནས། དེ་ལྟར་ན་མིག
གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྗེས་ཐང་དང་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཅུ་ཡང་ནག་གཅིག་གི་སྐད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྐྱེ་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས

༄༅། །འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟད་པ་ཡི་འདྲ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར། ཉི་མ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇིག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱིས། ག་རམ་ཕན་ཀྱི་ཁང་པར་
ཞུགས་པ་ན་གར་མཁན་གྱི་གདོང་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མི་སྲུ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཡུལ་ལྔ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་
ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པའི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །ནུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་
ལ་འདོད་པ་བཀག་ནས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོད་མང་པོས་ཟ་འགྲེལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཀ་ར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་སྣང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པ་ཡང་ན་ཤེས་ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་སྣ་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ

ཡང་མ་ཤེས་པར། ཁྲོ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། དེ་རྣམས་འདུག་པ་ལྟར་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད།
དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་རང་རིག་སྒྲུབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདུག་པ་ལྟར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཇོག་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ། ཕལ་ཆེར་རྒྱུད་པ་མ་དག
པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་ཅི་ཀྱང་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་མཛད་པའི་དང་། ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པའི་སྐྱོན་སྣང་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
ཀ་དྲན་པ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ལས། སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡུལ་མྱོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་འགྲུབ་པས། འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་ 350
གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྫས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་ཡོད་བྲིས་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་དྲན་ཀྱིས་དྲན་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མས་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་རིག་པར་འགྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྗོད

༣༣། །ཕ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཐུན་པ་འདི་ནི། རང་སེམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཏེ་ར་ཧེ་ཏུ་ཀྱིས་སྣང་གྱི་དཔང་དུ་ཡིན་ནམ། རང་སེམས་པའི་འབྲས་
བུའི་དྲན་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེའི་འབྲས་བུར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དུ། རང་སེམས་གྲུབ་ཀྱང་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་བོ། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག
ན༔ རང་རིག་དེ་དང་དུ་ལྷུང་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས། རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་རང་རིག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་ག་ལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ནི། ཆུ་ཚན་དང་མེ་ཚམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་
ཤེལ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་སོགས་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་འཆད་པར
འགྱུར་རོ། །བཀག་པ་འདི་ལ་མདོར་དྲན་པ་དང་རང་རིག་མེད་དུ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲོན་ནས། དྲན་ཚས་རང་རིག་དཔག་པ་བཞིན་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་ལ། དེ་ལ་རང་གིས
དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཀ་ཀ། བཞི་རང་གིས་རང་མྱོང་བ་འགལ་བ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་བཞག་པ་དེ་གཉིས་སུ་བཅེ་ན་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེས་རང་གསལ

རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཕྱོགས་སྔ་མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་མྱོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཙམ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟ་ན་མུན་པས་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་མུན་ཁུང་དུ་བུམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། མུན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །མུན་
པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏགས་ནས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་སྒྲུ
བ་ཆུད་ཟོས་ཀྱང་། དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྔ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་རིགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དང་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་རྣམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་གཉིས། སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཕྱིས་ཉེར་སྣང་ཚེ་ཤེས་པས་དྲན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔར་ན་ཤེས་པ་སྔ་མ་མྱོང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་ཡིན་པ་འདྲ་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་འདུས་པ་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཕྱིས་དྲན་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས།

༄༅། །ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། འདི་ནི་སྔར་བཀྲམས་པ་ཉེར་སྨྲས་ལ་བརྟེན་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་དྲན་པ་སྐྱེ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འདི་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་བའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། སེམས་ཙམ་ལྟར་ན་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་ཡང་སྔར་ལ་བཤད་ཟིན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་དང་དྲན་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྟར་ན་སྨྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། །ང་མ་དེ་བཙམ་དུ་མ་ཟད་སྔར་སྔོ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་འདི་ངས་སྔར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱོང་དྲན་གཉིས་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པར་གསལ་ལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད

353

གཞན་གྱི་མྱོང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་ཡུལ་ལ་ཉམས་མྱོང་གི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་དང་མཚུངས་པའོ། ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མ་མྱོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྐད་ཡང་དཔེ་ཡིས་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་བཙམ་གྱིས་མཆིམ་པར་བརྟགས་དོན་ལ་རྩོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། བརྟགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པའི་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས་རྫས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་རིག་བཀག་ག་ལ། རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་དྲན་པའོ། །དེ་ཡང་སྔར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ད་རང་གིས་དྲན་སྙམ་པ་ནི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ལའང་ དྲན་པ་ལ་དེ་རྒྱུད་ན་སྔར་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཡོང་གིས་ཡོ་རང་མྱོང་བར་གསལ་ཏེ། དྲན་པ་ནི་མྱོང་བ་དེ་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བཟུམས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་འཇིག་རྟེན

༢ ༄༅། །སྣང་བ་འདྲེན་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དྲན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ། ཁོ་རང་གིས། ཁོ་རང་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྔར་གྱི་མྱོང་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པས་ཀྱང་གཅོད་

པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྱམས་པ་འདི་སྐད་ཡང་དག་མཐོང་ནས་དྲན་པ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་རང་རིག་གིས་མཐོང་བ་དང་རང་གིས་དྲན་ཞེས་པ་ཡུ་བུ་ཙི་ཐ་སྐྱ་ནའི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག

དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་མྱོང་དྲན་དང་འདི་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་འཇོག་པས། མྱོང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ

འཇོག་མི་རུང་རང་འགོག་མི་ནུས་ན་འདི་སྐབས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁམས་པ་འདི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་སྐད་སྨྲ་སྒྲ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་རྟེན་ལས་སུ་གདན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་པ་རྣམས་རྟགས་པའི་ཁྲིམས་བཟུང་མཐོང་སྣ་ཏུ་མི་འཛིན་པར། 355

བྱམས་པ་བཙམ་ལ་འཛིན་པ་ཉན་རང་གི་སྐྱོབ་ལ་བཤལ་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་ལ་ལྷན་གྱི་བསྟན་ལུགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན།

ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་ནི་སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཐལ་བ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས

པས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་ཧ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བཀྲོལ་མྱོང་བས། ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཉམས་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ཀ་པ་ཏེ་ཡུལ
གཞན་མྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇ་ཙང་ཕྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་མྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་བསྐྱེད་པས། ཤེས་པ་སྔར་མས་ཉམས་དྲན་པ་མེད་ཀྱི། སྔར་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ
ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ཞུས་པ་རྨུགས་པ་ན། བྱི་བ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྨུགས་པ་མ་མྱོང་བ་གི་དུག་མ་མྱོང་ངོ་། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་རྨུགས་པ་འདི་ཚེ
དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་ཀྱང་། སྔར་གྱི་ཚེ་དུག་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱི་བས་རྨུགས་པ་ན་སྔོ་འདིན་གྱིས་ཡུལ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྨུགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི
ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་བས། རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་མ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིས་རྨུགས་པ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་མྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་མྱོང་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ངེས་ཀྱི
རང་མ་མྱོང་བ་དྲན་པའི། རྨུགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་མྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་མི་ཁས་ལེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལས་མཛད་པ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གསུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་གི 356

ཁ ཚད་ཊཱིཀ་ ཞེ་བརྒྱད

༄༅། །ཁ་ཤད་བཅུད་བརྒྱམས་ཀྱི་ཧི་བཞི་རྣམ་མཐོན་བདྲུག་ཀ། །འདི་ནི་སྔར་ཀྱི་ཨཱ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་མི་འཛད་པར་རབ་གསལ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རེས་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྟོང་འཇུག
གི་དགོངས་པ་ནི་ཕ་སྔ་དང་དུ་རང་རིག་འགོག་པ་མཛད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་འདི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱི་ཆེད་མ་གཞན་དང་རྗེས་དཔག་ལ་སྟོད་པ་སྔར་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་རྩོད་སྤོང་ངོ།།
དང་པོ་ནི། དོན་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་གྲུབ་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྲུར་མི་རུང་། ཞེས་གཞན་ལ་སྨྲས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡང
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། སྤྱི་འཛིན་དེ་རང་གིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་རང་རིག་ཁས་བླང་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་འཁྱེར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཤེ་ན་ཙུ་ཏ་ཀ་ར་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་དང
ཡུལ་ཅན་དྲན་ཚུལ་དང་བཅས་བར་སྐྲུན་ཏེ་བཤད་ཉི་ཚོགས་སྨོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དྲན་པས། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་བསྐྱར་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཛིན་ལ་བྱུང་འགྲུབ
ཀྱིས། སྔོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་འཛིན་ལ་བྱུང་འགྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྔོན་པོས་སྔོ་འཛིན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཤར་བཅིང་ཀྱིས། སྔོན་པོ་འགྲུབ་པ་ན་ཤེས་གཞན་དང་ཡང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མི་འདྲ

357

པ་ནི་སྔོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་བ་ན་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་གར་བསྒྲོད་བའི་རང་རིག་གི་སྔོ་རྣམ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བར་ལུགས་གཞན་དག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་རིམ་སྔོན་པོ་དང་བདེན་
གཉིས་ཀ་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་འདུ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་བམ་སྐྱེད་པ་ར་བཞེད་པས། དེ་སྐྱེད་པའི་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་བ་ཀྱི། སྔོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡིན་ནོ།། སྔར་ཡུལ་ཅན་བཟུང་གིས། པོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རང་གིས་དྲན་པ་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འདུག་པ་གཞལ་
བྱའི་གཞལ་བྱའི་རང་ཡིན་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཚད་
མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་རེ་དེ་བང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། ཙམ་གྱིས་ཞེས་པ་བཞི་ཡས་ཙམ་པད་
མ་ངོ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལྟར་ཙོ་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཆུ་ཟླ་བ་དེ་ལྟ་བ་འཛིན་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ་ནས་ཚད་མ་ཀུན་རྫོབ་ཚུལ་བཞི་སྔ་མ་ལས་བྱུང་ངོ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན

༄༅། །གང་བསྒྲུབ་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་ན་དེ། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཀག་ནས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བློ་འདི་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། དཔང་པོའི་མདོ་ནས་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་དང་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་བློ་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་འདིས་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་སོགས་ཀྱང་སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟར་གཟུགས་དང་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལུགས་འདིས་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་མེད་དང་། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སྣང་བ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་འདིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཁ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལས་དཔེས་ཉེར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བཞི་བ་བཤད་པ་ནི་རྩོད་ལྡོག་རྩ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ལུགས་གཞན་ནས་བཞིར་བཤད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ 360

༄༅། །བཀའ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་སྣེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལྔ་རེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་
དོན་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྔ་གང་དང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བའོ། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོར་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། ཞེས་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་
ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་དྲན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས
དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་བཀག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་
སུ་ཉམས་མྱོང་བགིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་བཀག་པས་བླང་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་མང་བ་འདི་ར་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

དང་དབང་པོའི་མིའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཚེ་དམ་པ་དང་མི་མཐུན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་འདོད་པ
ནི་མི་ནི་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེད་པ་པོ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་འི་ཚིག་ཡིན་པས་ཀྱང་རྣམ་རིག་རིས་ཚོར་བ་དང་། བྱེད་པ་འདེམས་ཚོར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཚོར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ།
ལམས་བྱུང་ཚོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་སུ་གཅོད་དོ། །དེའི་འགྲུབ་ཚུལ
ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བས་བདེ་སྡུག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་གཅོད་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ
དད་པར་སྣང་བ་ནུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མདོ་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་སྔ་མའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་གྲུབ་བོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀ་དང་ནུས

༄༅། །ཁ་ཅས་ལ་སྒྲ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སྟོང་བཅུ། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེས་དེ་རྣམས་གྲུབ་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱུལ་དེ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའོ། །ཁྱད་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱུར་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏུམ་སྦྱར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ལོ་ཙྪ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་གཞིར་བསྒྱུར། ཁ་ཅིག་གིས་མཚོན་བྱར་བསྒྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་བཞིར་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལོས་འཇོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཕྱུར་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྦྱར་མིན་པར་སྟོན་པ་དང་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་

སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྟེ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་འདོག་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་
ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་བཞེད་པའོ། །ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན
འདིག་རྟེན་ན་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་གཞལ་བྱ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་པ་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས
ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་གཞལ་བྱ་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འགྲུབ་པ་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་མངོན
གྱུར་གྲུབ་པར་འདྲ་ལ། བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདིར་འགྲུབ་བོ། །ཡིད་ཤེས
སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བྱ་སྟེ། མཐར་གཞན་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས

༄༅། །ཕའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཟླ་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རིག་རྒྱུ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁེན་ངང་ལྷ་ལ་གཉིས་སྣང་འགོག་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་པས་ཡིད་ཅི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། སྔ་མ་ལ་ནི་ཡོད་གཏད་དེ

ལྷུས་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས

འགྲུབ་པ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་ལྷ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་པ་ཟད་གར་བ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཕྲུས་བུའི་སའི

སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཟབ་མོ་ནི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞོང་པ་བརྗོད་པ་རྒྱུར་ལ་བཀློག་པ།ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོ་བའི

རྣམ་གཞག་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་ལུགས་དེས་དོན་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ཟབ་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལམ་ཟབ་མོ་ནས་འཇུན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ཇོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར

རོ་ ཞེས་བསྙོན་འདིངས་པ་ཙམ་ལ་རེ་བརྣམས་ལ་ལན་མི་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་མཛངས་ལ་ཤིང་ཕྲ་བའི་བློ་ཅན་རིགས་པའི་གཞུང་ཕྲ་མོས་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ལམ་མ་མཐོང་བར་ཡིད་མི་ཆེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་ལུགས་དམ་པ་འདི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་འདིའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀ་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་རྟེན་གཞི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། སྔོ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་གི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཛིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་དེས་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བཅད་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་། ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ནི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་བའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དོན་ལ་བོའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ངོ་། །མི་སྣང་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེས་པ 364

༄༅། །ཁམས་ཡང་ནི། སྣང་བ་ཤར་བཏུ་ཀྱི་ཉེས་པ་བཞན་དང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ཞེད་པའི་སྐྱོང་ཙམ་ལོང་ངང་གི་རིག་བྱུང་ངང་། ཁོར་རང་དེའི་རིགས་རྫོང་དུ་འཛོག་བ་ལ་དེ་ལ་རྫི་ཙམ་གཏན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་། བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཇོག་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བརྟགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་འདི་རང་རིག་དང་ལྡན་པོས་སྐྱེ་བའི་རྡུལ་ཚུལ་ལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་ཞིབ་མཚུངས་པར་བཞེད་དོ། རྡུལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གནོད་པའི་དགོས་པ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་བཏུས་ཀྱི་ཆ་བཙས་མཐུ་བ་འཆར་ས་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་སྣང་མཐས་བརྟགས་པ་ན་བ་བཞིག་གོ །དེས་ན་དེ་གཉིས་སྣང་ཡང་མ་རེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་གསྟ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་རེས་པ་པར་མི་ཞེན་སྣམ་ན། དེས་ན་ཅི་ཞིག་ལྟ་བུ་ལས་ཉི་ཐ་སྣང་མེད་དོ། །སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐུན་རྒྱུ་བརྟུ་དགོས་སོ། ཞེས་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྐྲུན་བྱེད་ནང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ག་རབ་ཤེས་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ། །གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ཡིས། །རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ནི། གཞན་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྲུབ་བསྟན་ཞིང་། དེ་འཇལ

|བའི་རང་རིག་སྤྲུང་མེད་བར་དུ་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྫས་པོ་ཡོད་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ

གཞན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་སྤྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནུས། དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་དྲུ་བ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད

ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་མིན་ན། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན

གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡོད་པ་མིན་ན། ཐ་སྙད་བཏགས་རྩོལ་བའི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་བརྟན་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞན་དབང

དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་པ་ལས་ཉམས་པ་པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཞིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟར

ན་རེས་རྟོན་མཐར་ཕྱུག་པ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཞེས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚིགས་པ་ཡི་སྒྲོན་མས། གཞན་དབང་གཟུགས་བསོམ་བཏང་བས། ཚུལ་ལ་མི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་བཅད་དང་འདྲ་བ་བསྔགས

༄༅། །ནས༔ རང་གི་སྒྲོ་གྲུབ་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ལྟ་མ་གཞན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལས་གྲུབ་བ་འཕྲོ་ཅིག་ནོར་འཆི་ཉེ་ཞུ་ཤིག །ཅེས་བསྐོགས་དང་། བཞིན་དུ་ཁྱིའི་གཟུགས་དང་
ཁྱི་ཡི་རྣམ་གསུམ་པ་ཕས་སྐྱོབ་པའི་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལག་གཡུ་ཁྱུང་བསྣམ་པ་བསྐྱེ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་འབབ་འཇིག་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། མཛོད་པ་ར་མཐའ་བསྐྱེ་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བོ་འཁོར་ནི་འཁོར
པས་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ཀ་ཀུན་སོང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས། དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པ་འབྲེལ་བའོ། །འདིས་ནི་བུམ་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡས་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷར་སློབ
དཔོན་ཕྱི་ཅི་ཡོད་སྟོང་བའི་དོན་ལ་རྟེན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོང་བའི་རང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུར་བའི་ཕྱགས་ཀྱི་ལག་པོན་ཞུགས་པ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས
སྤྲོས་བྲེ་བའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་བསྟུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དོ། །ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དགའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ནི་དོན་དམ་པ་ནི་ཡིན་པའོ་རེས་པ་རྣམས
པར་འགྱུར་ལ། བདེན་གཉིས་རི་ལམ་ཉམས་པས་ཀྱང་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ཅི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཡོག་པ་ནི།

དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞིན་སྐྱེས་པ་ཤད་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལུགས། བོད་འདི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་
དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དང་བདེན་གཉིས་བསྟན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས། གང་གིས་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་བ་ཅན་དོན་དུ་དད་དང་བསྐྱེད་གྱུར་བ། །ཕྱུལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སླད་དུ། །འཇིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་
ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་རིགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དང་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས

ཞ སྐྱེས་རབས་པ་ ཤེ་ ཤྲེ་

༄༅། །དེ་ནས་ཡུལ་འཁོར་ཁྲིམས་དང་དབུལ་པོའི་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། །ཕྲ་མ་ཐེ་ཚོམ་དང་དེ་བཞིན་གཡོ་ཡོག་གི་ཚིག་རྣམས། །རྫུན་ངོ་ཚ་མེད་ཚིག་རྩུབ་དང་བསྟོད་པ་མཞིན་དང་། །འགྲོ་བའི་ཕྱུད་པར་དེ་སྙིང་གང་ལ་བདུད་རྩི། །མཚུངས་མེད་ཀྱིས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ལམ་ཐམས་ཀྱི་ཕྱུགས་མཚུངས་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མཐའ་བདེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་བསྟན་ཅུལ་ལ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགའ་བ་བའི་འགྲོ་བ་ཡ་ཡོང་བ་ན། །འགྲོ
བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་ཅིང་འཁྱུད་དོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། །བསྟོད་དང་སྨད་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ། །ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཆགས་པར་སྐྱེ། །མི་ཐུབ་སྐྱེད་ན་མཁས་གྲུང་བཅུག་པར་འགྱུར། །ཁང་གཞན་ལ་
བསྟན་ཚུལ་འདྲ་ཞེས་ཤེས་ཏེ་ཡང་མི། །དེ་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་རྒྱུད་གནོད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཀྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་ལས་དགའ་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཕྲེག་ཅིང་རེ་མཐུན་ནས་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ
དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་བོ་ཡང་གཉིས་བསྟན་པ་ས་ལུགས་ཐམ་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སུ་སྣང་བ། །དེ་དག་ཚོར་བའི་སྣ་ལྔ་ཞེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་
པ་པ་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་པར་བྱུང་བ་བཞིན་སུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཕྱི་ན་ཅི་ཡོད་ཀི་སྙིང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བཀས་གསུངས་ ཞེས་ས་དང་སྐྱེ་དང་ཡུལ་འདི་ར་པ་རྣམས་ཀྱི་བ་མཐའ་ཙོར་པར་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་སྡུག་དང་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བ་དང་། །

ཐ་དག་སྣེ་རང་བཞིན་རབ་གཞག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། །མི་རྟག་ཚོགས་པ་རྡ་ཀ་ཅེས་སྒྲ་བསྒྱུར་ཅིང་། །དེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་ཡེ་མཚན་མར་བཀང་བ་ནས་པ། །དེ་དག་བདེ་བ་ཤེས་ནས་གསུང་ནི་ཕྱོགས་བཀྲ་རྣ། །འཛིན་ཞེན་ཤེང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱོང་རང་བརྒྱུད། །
དེ་དག་བདེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་ནི་སྒྲ་ཕྱིར་རྒྱུད་ནས། །སེམས་ཅན་དབུལ་བ་སྤྲུལ་བསྐྱལ་ཡི་བ་ཟད་སྒྲོང་། །དེ་དག་སྤྲུལ་པའི་བདེ་བཅོལ་བསྐྱེད་ཀྱང་། །སྤྲུལ་བརྩལ་བརྒྱ་དག་ཀྱིས་ཕས་སྒྲོད་པར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ནི་སྐྱེད་ཏེ
ལེགས་བཞི་ལ་བཞམས་པ་བདང་དང་ཕྲད་པ་བཀྲ་བས་ཐམས་ཕྱུང་བཀྲ་ཅན་ལ་བརྣམ་ཤེས་ནི། །རང་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཕྱིབ་ན་སྙིང་བཞིང་དང་འཇིག་ཕྲུལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟོས་པ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཕྲུར་པ་དེ་སྲིད་བརྩོལ་བཞིན་ཉིད་བཟང་པའི་ཕྲས་ཕྱོགས། 372
ཀྱིས་བཅོལ་ལ་ཡང་། དེ་མི་རྟོགས་ཐབས་རང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཏུད་རྣམ་མཐར་བ་རབ་འབྱུང་བར་བསྡུས་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བཞན་བཞེ་སྡུད་བསྐྱེད་བཞི་གསེག། །མཐོ་ཡིས་སྐྱེལ་གྱིས་རྣམ་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུད་ན། །སྣང་བ་ལྡི་གསལ་བཀྲེ་ལྷུང་བསྒྲུབ་ནེ་ཤིད།
བསྒྲུབ་ཕྱག་རྒྱས་ནམ་ཞེ་པ་ཕྱུང་། །ཚིག་དེ་ཕྲགས་ཅད་དང་བཞིན་དབྱིན་ཡ་རྒྱ། །སྟོང་བ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གས་ཕྲས་ཁྲམ་དགའ་བསྒྲུབ་ཕྱུང་བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བྱུང་བར་ཐབ་ཕྱུང་། །སྤྲུལ་གཞིར་གྱིས་ཕྱུང་
བོད་བོན་དཔལ་བཟང་ཞེས། །བཞམས་དང་སྒྲུབ་མཆེད་ལྡན་ཀུན་དེ་བཞིན་ཏེ། །དཔལ་ཡ་ཤོར་ཞིག་མཆོག་ཡན་དབྱེན་པ་རིག །ཀ་འབྲུང་ཕྱིར་ཕྲུད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡ་ཐིབས། །ཞེས་བསྡུ་པ་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་དང་ཤྲུན་ཅིག་ལེགས་བར

༢

༄༅། །རྟོགས་ན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས། རྟོགས་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྙམ་པ་ལ། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་དགའ་ནས་དེའི་དོན་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བར་གསུངས་ཏེ། སྣང་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ལ་ངེས་དོན་དམ་པ་བསྟན་ནོ། །ཁམས་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དམ་བསྟན་པ་ཤེས་པས་དབྲེན་པ་བརྟམས་ལ་ཐར་པ་ལྷ་གཞལ་ཡོད། དེའི་ཕྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །དོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་དོན་རྣམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་བརྗོད་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨཀྵ་ར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་བདེའོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་བོན་རྣམ་གཟུང་གི་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བོན་ལ་གནས་སོ་ཏེ 373

ཉོན་རྨ་པ་སྤྱོད་ཡུལ། དེ་ལས་རྒྱུང་ཉོན་རྨ་པ་ཡོང་དུ་རྫུད་པ་འཕས་ཉོན་རྨ་བསྡུང་ངོ་ཡས་འདས་པ་བཙོན་སྤྲོ། ཙ་ཤེ་ཡས། བྲ་སྣང་ལ་ཉིམ་བཙེན་པར། །ངམ་པའི་ཉོན་ཉི་པསྣན་མི་ནུས། །ངམ་པའི་ཉོན་ཉི་མཆོགས་པར། །སྒྲུ་ཟླ་འདས་
པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱི་པའི། གཡལ་ཏེ་ཚོང་གྱིས་ཉོ་སྣང་དུ་ཕོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོས་བམོད་པར་སྨྲིན། དགེ་རང་ཅག་རྒྱང་ཚོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གཡལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱིན་པ་ཙམ་ཡམ་ཕལ་
པར་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཕྲད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོན་ཏེ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་འཕྲད་པ་ཡོདས། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཚོད་ལ་
གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཡལ་ཏེ་ཚོང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན། མཛང་བའི་རྣལ་གྱིས་དུ་བཅས་ཀྱི་ནས་བྲིན་ནས་སྐྱར་སྤྲོགས་ཕས་དགའ་བ་བཞིན་
དང་། ཕོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྲོགས་ཕས་ཕན་བཏགས་པ་ན་དེའི་ལན་དུ་ཕོ་བོ་ཅག་ལ་བཟོད་པ་བྱས་ཀྱིས་ཚོད་སྐའ་ཞིང་རང་ལ་པར་འཕྱུར་ན་འཕྱུ་རལ་རང་སྤྲོ། ཕོ་བོ་ཅག་ནི་མཚོན་པར་མཐོ་ཞིང་ངོ།
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྡི་ལྟར་སེམས་ཅན་པ་སྟོང་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཏེ་དོ་བོས་གྲུབ་པ། ལུམ་རྟུ་པཕས། དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཛོད་ཞེས་གསུངས་པ་བཞུ་རའ་ཕགས་པའི་པ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་

༄༅། །པ་ཞིག་གི་རང་དབང་དུ་གྱུར་ནས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་སོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲགས་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་བདག་གིས་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་པའི་སྣང་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་འཇོག་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་
པ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཇོག་གོ། །སྐབས་འདིར་དགོས་པ་ནི་དཔང་གིས་སྣང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་གཞན་ངོ་
ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་འགྲུས། བུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་ཟློག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པའོ། འདི་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཡང་ནི་སྐྱོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་
ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་

གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པ་འམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འམ་མཉམ་པ་འམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱིས་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། ཞེས་
ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྐད་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ལྷག་མེད་པ་དང་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲའོ། ། 376
དེའི་ཕྱིར་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བར་རྒྱུ་བས་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་རྨོངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ལ
བཀག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བས་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱི

ཕ [illegible]

༄༅། །མིགས་པས་འགོག་ནུས་ན་དམ་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པ་སྟ་གྲོགས་ཀྱིས་སྒྲོ། །འདིག་རྟེན་ཀྱིས་ནི་གོ་ནོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་པོ་བ་བཅག་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་
འདིག་རྟེན་པ་གཞིས་འདི་རེ་ནི་རྩོད་པ་སྒྲིས་ཤིག་དང་། བརྩད་པའི་ཕྱི་ནས་གང་སྐྱབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་འདྲ་བས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་
པར་གྱུར་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚེ་དམས་གནོད་པས་ཀྱི་རོལ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །འོན་སེམས་ཅན་པས་ཧ་ཡུལ་མེད་མེད་པས་དེ་བསྒགས་
པའི་ཕྱི་རོ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་མི་ཐེགས་པས་སྟོང་ན། དེ་རིགས་ཚད་མས་མ་ཁེགས་པར་མི་སྲིད་དེ་ཁེགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྲུབ་དོན་མེད་མི་དགོས་སོ། །འདི་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་འདུད་པའི་རྒྱན་
ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་ཁེགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་ཁེགས་ན་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཁེགས། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པས་དོན་འཛིན་མི་ནུས་པས་ཀྱི་དོན་ཁེགས་སོ་སྙམ་དུ་
ཐམས་མས་སོ། །འདི་རི་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པས་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛིན་མི་ནུས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་བརྫུས་པ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོ་གཏོགས་སུ་སོང་ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདིར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་དེ་བརྒྱུད་ཚུལ། གཙོ་བོ་ཡང་ 377

གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མཚན་འཛིན་རྟེན་པར་དམིགས། ཞེས་དོན་ཤེས་པ་ཡོ་ཚེ་མེད་འབྱེད་པ་བདེན་གཉིས་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བ་འཆད་པ་ཀླུའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་འདི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་འཐད་པ་སྔ
རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གནོད་པས་འཇིག་ཤེས་ཁྱེར་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པས་བླངས་ནའི། ལུང་གི་གནོད་པས་འཇིགས་སམ། ལས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ལས་བླང་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨརྡྷ་ཏྲི་ལ་ལས་སྤྲུར་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྐྱུར་བ་ལ། ཨརྡྷ་ཏྲི་ལ་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫོགས
པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འཕྲུལ་བ་ཅོད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་བཅུ་བར་འདོད་དམ། རང་གི་གྲོ་གྲོགས་ཀྱི་ཉམ་པ་བསོམ་པ་བཏང་བ་བ་ཤ་ལ་ཞིང་བསྟུགས་ནས་དུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་པ 378

༢ ཐུགས་རྗེ་. ཆེ་. ཕྲ.

༄༅། །ཉ་ དེ་འདི་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཉེ་རྟུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་གོ་ཏོས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་ནི་མདོ་འདིའི་དོན་ཚེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བ་ཤད་

བ། སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ནས་ཀྱུར་བཅོམ་ས་དབྱེངས་ལ་མཐོང་ན་དྲུ་བསྒོམས་པའི་བྱེད་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། སྙིང་པོ་བཅམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཅན་དུ་རྟོགས་

པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གཉུག་བསྒྲུབ་པ་པོ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་སེམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ས་

བཅུ་བ་ལས། ལུགས་སུ་བྱུང་བ་རིམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཅུ་རྟོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་བསྐྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་བཞིན་ཞིག་པོ་ར་དེ་མཐོང་བར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ

སལ་མོ། །དེ་འདི་ལྟ་བ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མཐོང་བ་ཞེན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཡང་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་པ་སྣང་ངོ། །དེ་འདི་ལྟ་བ་དུ་སེམས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་

ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་

མེད་པའི་འབབ་འཇིགས་པ་བསྒྲུབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། མདོ་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་དོན་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིའི་ཕྱོགས་ས་སྔ་མ་ནི་ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ལ་ཡང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དཔོག་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་
ལ་མཛད་ཅིང་། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དྲངས་ཤིང་སེམས་ཞེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཙམ་སྨོས་པས་དོན་འགོག་པར་བཤད་དོ། །འདི་སྔར་ལྟར་འགོག་པ
ནི་སྔོན་དུ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཟླ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པས་བཀྲུ་བའི་དོན་དུ་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད
པ༔ ཙམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པས་བཀྲུ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ནུ་སྡུགས་པ་འཁྲུང་
གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དེ་ཐ་དད་པའི་རི་བོ་སྨྲ་མཐུན་པ་འཛིན་པ་པའི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ 380

༄༅། །གཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུད་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ནས་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་ངས་སྨྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་དོན་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཡ་བཤད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཏེ་ཧེ་ལྷུར་
རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སོགས་པ་རྒྱུན་དང་འབྱུང་བ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་དེ་དགག་བྱེད་པ་པོར་མ་བཞེད་གསུངས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། །ཙ་བ་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་ཞལ་ཆེ་བ་ལ་བསམས་པ་བསྟེ། ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་བ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་སོགས་
བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་དང་དགག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ལྟ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གོ། །རིན་ཆེན་
འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུ་ལུ་ཀ་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨྲ་ན་དྲིས། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས

པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བརྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ལེས་ཀྱིས། ཞེས་གང་ཟག་དང་ཕྱུང་པོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྨྲ་བར་སྣང་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི
སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་བར་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདི་ནི་སྔར་ངན་རྟོག་ཅི་ཞིག་མ་སྤྱད་ཀྱིས
ཀྱང་ཅི་ཞིག་མི་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དཔལ་ཉི་རྡོ་ཡང་སྤོང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་ཁྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་དོ། །འདི་ལ་དགེ་བཅུ་ཡ་ཐམས་སྦྱོང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ 382
ཞིང་། འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འབྱུར་ལམ་དགེ་སྦྱོར་སྲུ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བའི་དགེ་སློང་ཉམས་ལ་ཆད་དོ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ནམ་གཏན་བའི་སྔོང་ཡིན་པས་ནམ་གཏན་བ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་འདི་དང་སྦྱེ་སྤྱད་པོ
རྗེས་ལ་ཡོད་བྱེད་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་སེམས་པ་ལས་གཞན་པ་བཀག་ནས། ཙཾ་མ་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དོན་རྣ་ཟུས་རྗེས་པ་འབྱུང་ཙཾ་མ་ཀྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་ཀྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས། བཤད་
རྩུ་ལ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ལ་ཉམས་པ་ཆེ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་དང་བཤད་པ་ལས་ཙ་ཀྱི་རོལ་ལ་གོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྩི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བ་བཀག་པ་ལས་རྒྱལ་བཤད་ཅེས་བཤད་པ། ཚིག་སྨྲ་མ་ས་དང་ཞེས་པ་མི་མཐོང་

ཐ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི།

༄༅། །བར་བྲིས་ནས་ཚོམ་མི་མཛོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྙད་བ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་ནས་སེམས་ཅན་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆིག་ཤྲིམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་མཛོད་པར་

བྲིས་ནས། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱི་ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་བ་འདི་ར་ཉི་སྐྱེ་འདིས་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྟན་མས་ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་པ་ལ་

གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ར་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོན་དང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་བྲི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་བདྲི་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་འདི་ཡོ་བོ་ཅག་གིས་

ཇི་སྐད་དུ་བ་ཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་དོན་མི་ཟ་བར་འཛིན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་གཞལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་

ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། སླར་ཡང་ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཏེ་ནམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་

ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་རིགས་ཅན་རིགས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྲམ་བུར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞིམ་གསུངས་

སོ། །རྟེན་འབྱུང་དུ་ཡང་གསུངས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་འཁྲུལ་བར་ཟད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དུ་པ་མི་སྲིད་པས། གདུལ་བྱ་གཞན་དབང་བ་འགའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པ་འཁོར་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱིས་དམིགས་པ་འདི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ལ། དེ་བཞིན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་བསྟན་ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གིས་ ༣༨༤
བསྟན་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྒྲུབ་ཚགས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་རང་སོ་སོར་རྟོག་པ་བདེན་ཞེན་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སྤུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱུང་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་དམི་རྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་དང་གི་ཚིག་འདི་ཡི་གྲུབ་མཐའ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་རིག་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སེམས་

ཐུ

༄༅། །ཀྱིས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ། །མི་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བ་མི་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་པ་ལོག་པ་ན་གསལ་འདུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐུན་མོང་བའི་སེམས་ཉིད
ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་འཁོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ལས
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའོ། །པདྨ་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་བར
ཤིས་རི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་པས། །སེམས་དཀྱིལ་མཐའ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། སེམས་ཅན

385

ཀྱི་ཤ་ཁྲུ་དང་དུ་ཡང་བཤད་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་འང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བཤད་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་སྣང་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་བཅས་པ
ཀྱོན་ས་ལས་ སོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པར་བསྟན་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ། བཤད་པ་སྔམ་དགག་ཕྱོགས་དང་ཕྱིམ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བཅུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས
ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མིན་པས། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞུག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་སྟེ་ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ 386
འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀྲོག་པ་སྟེ་བཀག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གྲངས་ཅན་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སངས
རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དོ། །གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་དགག་པ་སྟེ་བརྟགས་པར་བྱས་པ། བྱེད་པ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ

༢༥

༄༅། །ཐོལ་སོགས་པ་ཐོན་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བརྟན་
པའི་རྟོག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་གཅིག་བཅོམ་ནས། བཅོམ་པ་རང་གི་ཡུལ་འཕྲོབ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་
ཕལ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཚེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་རྫས་སྐྱེད་བསྟན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཏེ་བུ་སོ་ལྟ་ཆར་ཡོད་ཐ། དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ
རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་དེ་འདིར་ཟུང་བོད་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འདོད་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་
པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འདོད་ཅིག །གང་གི་ཚེ་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་འཐད་པས་དཔྱད་པ་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་རི་ཡོད་པ་འཐད་པས་འགྲུབ་པ་ 387

ཚད་མ། ཞེ། ༡༥༦

དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཙམ་
པས་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་རབ་བཤད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གིས་བཤད་པས། །སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞིང་དེའི་འགྲེལ་
པ་ལས་ཀྱང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དོགས་པ་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྨོས་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་བཞིན་གཟུགས་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའི་གཟུགས་འགོག་པ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀམ་ཡིན་པར་ཚིག་ནི་ཙམ་འབྱུང་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་
ཤེས་བྱ་འགོག་མི་ནུས་པ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཅན་པས་མི་ལེན་ན་སེམས་ཙམ་
ནས་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྐྱོན་པར། ཐུབ་བརྟུལ་ལས། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱོལ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་མི

༣༡། །འཕྲད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་མདུང་ཁྲིམ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལ་བ་བོར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཁམས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་ཁམས་ལྡན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁམས་ལྡན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཁམས་
ལྡན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་བ་དུ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ལུང་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་
དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་ཤིང་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ནི་ལྔ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་
མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་གྱིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དང་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བ་ཤེས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་པ་འཁྲིད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིའི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་གཞན་དབང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་དུས་མར་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱེ་དེ་ཀྱི་
དལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཇིག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས
ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བླང་བར་སྟོན་པས་དགག་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཡང་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལང་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས
ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས

༄༅། །ཡུལ་ལྔ་པོ། །གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་པོར་གནས་པ
ལུས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི
རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ཀྱིས་འཇུག
པ་དང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི
རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་བཟློམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ཡང་ལུང་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ལུང་ལས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ། མདོ

།འདི་ནི་ཕྲ་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་སྒྲུ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་བརྟམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་སྐབས་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག
ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་འདིས་མི་འཆད་དགོ། དེ་ལ་ནི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་འགོག་ཀྱང་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་ཀྱང་སེམས་ལུགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་དང་འདྲ་བར་སྣང་དེའི་རྣམ་པ་བཀྲིབ་མ་ལྟ
ཏུས། །ཕ་བསྒྲུར་བས་སྒྲུབ་ལ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་བློས་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད 392
པར་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་འཐད་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་བཏུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར། གཞན་ཡང་འདི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་རིགས
གསལ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་དང་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ
ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་རྒྱུན་ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་དེར་ཀུན་བརྟགས་རང་གི

༄༅། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བོ། །བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྟགས་དུ་མཉམ་གནས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་
ཀྱང་། འགྲེལ་པར་གཞན་དབང་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དེ་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་ནི་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་དགོས་པ་ནི་ཞི་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡང་ལུགས་འདིས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཡང་མདོ་དེར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུང་པའི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ལ་མདོ་དེ་དགོངས་པ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་བཤད་པ་ཞི་ཉིས་ཏྲ། དེ་ར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་མཐར་ཆོད་པར་མ་རྟོགས་ན་སྙིང་པོ་སེམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་

དེས་ན་རྣམ་པར་འཕྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚིག་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་པའི། ཐེག་བསྡུས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ།
ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ།
ཞེས་སོགས་དྲངས་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་འདི་དོན་ཆེན་བཞི་གཞུང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ཡི། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་དྲང་དོན་དང་། །ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲོལ་བ་བལྟར་ཞིབ་མོ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ
གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བས་པར་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མ་སྤྲོས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག་དང་
ཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་ཉིད་ཡང་
རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་དང་ནི་སོ་སོ་ལ་སྨན་ན་སྤྱད་པ་བསྙེན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་སྟེ་ལ་ཡང་དང་བསྟུན་ནས་གསོལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཡང་སྟོན་ན་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས

༄༅། །མིན་ཏྲི། གཞུལ་བྱུའི་ཐབས་མ་པའི་དོན་བང་གིས། ཡིན་བ་ར་གསུངས་པས་ལུང་སྟོན་མ་དྲང་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ནང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས།
མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་པའི་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་གཞི་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ
བཞིན་དུ་ཞེས་པས་རྟག་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ད
གཞལ་བར་བྱ་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཇི་ལྟར་ནང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ
མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་ཐོག་མར་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། ལང་ཀ་ཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཆུར་མེད་
པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སླུ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱིས་པ་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དཔོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་

བཀའ་སྩལ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་
པར་བརྗོད་དོ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་དཀྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་པར་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྙིང་པོར་སྨྲ་བ་འདི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ
ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པའོ། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཐོས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་པ་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་། སྔོན་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ཡང་ཐོས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་
ཀྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་བརྟན་པར་ཟུག་གི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདི་ལར་ལྷ་རང་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་སྨྲས་ཟིན་ལྟར་རག་རྫུང་ཞལ་ལྟ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་ཁྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ངེས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྔར་ཟིན་པ་ཉིད་པས་ལོན་ཏེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །འགྲེལ་

༄༅། །པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདིར་ནི་ཁྱུར་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དྲངས་པའི་དོགས་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་ཡིན་པར་ལུང་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བྱུང་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་
དེ་རྣམས་ན་ཕག་པའི་ཡང་ན། ཤེ་གྲགས་ཀྱི་ལུང་ཆེན་པ་བཞི་ཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ལས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་གྲོལ་བ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདིས་ཞེས་པ་འགྲེལ་
པ་བཤད་ལས་ལས་བཅུ་བ་རིམ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་པོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་པའི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པ་ཉིས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག
པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཏུ་བར་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདྲེན་གསལ་བ་བར་བྱེད་ཙམ་པའི་ལུང་ལ་གསུམ་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པར་སེམས་ཙམ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ
ནི་དེ་ཕྱིར་ནང་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དྲང་དོན་པའི་རྟག་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ། །རྟག་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་ཀུན་གཞི་ནི་དྲང་དོན་དུ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ

བཀོད་པ་ལས། སྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྐྱེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་འདུན་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདྲ་རུ་མར་གསུངས་
སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པ་རབ་ཤད་པས་སྒྲ་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པ་མཐེ་ཡང་གང་ལ་བབས་མཚམས་ནས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཡང་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པ་འདི་དོན་ལ་སྟོས་
ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟ་རན་ལུགས་མ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་ཉིད་པོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དང་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བཟང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་བགས་པར་བསྒྲགས་ནས་ཡང་དེས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྟག་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྟག་པ་དེ་ཀྱང་ཡང་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཉིད་ཡིན་ལས། འདི་ནི་མོ་སྟེ་བཀོད་དུ་ཡང་རུང་ངོ། །དེ་དག་ཅུ་དོན་ལ་ཉིད་ཐོབ་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་བོ་ཉིད་རང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།

ཞ

༄༅། །ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་རབ་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ
འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཇི་ལྟར་ཐོག་མར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྔོར་བ་རབ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ
འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སྔོན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་བ་ནི། བདེ་བླག་ཏུ་ཞེ་ན་ཙེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ
བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་ཁེགས་པར་མཛད་པ་ཞེན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བ་བཀག་པ་
སྡེ་དེའི་བདག་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་འཚོན་ས་རྟོགས་པ་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་རྒྱུད་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ།
ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་དོན་

399

ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་
གཞན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ། སྟོང་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་བའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་པ
ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གསུང་པ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱོད། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
བཤད་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འབྱུང་རྣམས་མིག་གཟུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་གཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་ཡང་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཀག །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་
ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་ཏོ་ནི་ནོ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྐབས་ཤེས་ཀྱི་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར། འབྱུང་བ་བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་པར་རིག་བྱ་རུ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འབྱུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་མ། འབྱུང་འགྱུར་གཟུགས་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མེད།

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་བྱང་དགོས་པར་ཤེས་པ་ནི་ར་ཤད་ཆུ་ལ་སྐྱ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉིད་སྟོན་པ་མཞི་པར་ཤེས་ན་མདེ་ཡོན་ཉིད་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་བདང་། ཞ་ཤད་ཆུ་ལ་སྐྱ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པར་ཤེས་པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྔམ་བཞི་དང་དམོ་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་བའོ། །མདོ་གང་ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ངེས་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེས་ཤིག །ཏུ་ཡུར་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་དག་གི་ཕྱེ་བྲག་ནི་ཐུང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཚོན་བཅོམ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་བཀྲི་ཁུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །ང་ཡིས་ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་མ་ཡིན། །དོན་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྲིས་ན། །དེས་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཆོས་མང་པོ། །ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་པའི། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས

རྙེད་མི་དཀའ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་རྐྱང་པ་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གཞོལ་ལོ། དེ་ལྟར་མི་སྨོན་པའི་དྲང་དོན་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བས། དོན་དམ་ལ་གཞོལ་བར་དོན་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ས་ནས་མདོ་སྡེ་ཡོད་ཚད་ལམ་ལས་བསྟན་པ་པའི་ལམ་དང་པོ་པས་རྒྱུད་གཙང་བར་མི་ནུས་པས་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཙང་
གཙང་ཅེས་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ར་བཤད་དགོས་པར་ཤེས་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་བཞག་སོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམས
ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པར་འགྲོ་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྒོམ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ངོ་བོ་གཅིག་བསྒོམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས
ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་ཚོག་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །ཐབས་བསྒྲུབ་ནམ་ལས། གྲངས་ངེས་སུ་རྫོགས་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ
སྒོ་གྲོལ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མཐའ་ཆོད་པས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས

ཞི བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས

༄༅། །འགྲེལ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཕྱིན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་པ་ལ་དེའི་ཚོགས་ཙམ་སྟོན་པའོ། །དཔེར་ན་སྦྲུལ་འཁྲི་ཐག་པ་བསྒོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལོག་པར་
བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྲུལ་དེས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གཤིས་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་འདུས་བྱས་ལ་འདི་དེར་མེད་
བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་གཤིས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡུལ་ཞིབ་པ་སྟོམ་སྟོང་བཞིན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་བདེན་པར་ཤེས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ང་རང་བཞིན་དོན་ནས་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཟླས་པའི་སྐྱོང་ཡུལ་བཏུབ་པ་ཤེས་ལུགས་ངོ་སོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དངོས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་བཅས་ལ་ལ་ཤེས་ངེས་མ་ངེས་པ་རང་བཞིན་དུ་བཅའ་ཞིག་མཐོང་སྣུམ་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྡུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མཐར་པ་པའི་མཐར་བཅད་པ་ཞིབ་ཚད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་དེས་བྱམས་ཞལ་གྱི་ལེགས་འདུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོངས

འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་སྐོར་ལས་བརྡ་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་གྲགས་པ་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕམ་པ་ཕར་མ་བརྟག་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཞུས་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐུན་ཚོད་པར་ནི་དྲང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེ་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རང་གི་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ག་ཡལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ནི་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་དང་ཐྱུ་གུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐུད་པ་དང་ཆུ་དང་རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ལས་བུམ་པ་
འབྱུང་བའི། རྫ་བུམ་འདི་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། རྫ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་རྫ་བུམ་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་
པ་དེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་བདག་གཅེས་པའི་སྒྲོག་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་
བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་འཆལ་ཁྲིམས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་བཅད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་བའི་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་

༄༅། །ངཀྱུའི་རྣམ་གཞག་ཁྱུས་ནས་ཁྱུམས་པ་ཚེར་ཙམ་གཞན་དུ་ཡར་སྤྱོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། སོན་ས་དཔྱར་གྱི་སྐྱེ་བའང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱུམས་བཅད་ཉོག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དོ། །ཡང་ཁྱུམས་པ་དང་གོ་ཕ་དང་མ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འཁྱུར་པ་ཞས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་ནས་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྨྲ་བ་དག་གཞན་ནས་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ན་ཕོ་བ་ཅག་ལ་མི་གནོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་མཐར་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་རེ་རེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དག་གཉིས་ཚར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱུམས་བསྒོག་པ་ལྷོས་ཏེ་བདག་ཞས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཀྱིས་དགག་ལ། ཕམ་སོགས་པ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ན་ནི། ཏྟཅང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་གོ། །གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས

ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྨྲ་བརྒྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུར་པ
ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ན་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་ལ་ཁས་ཕྱོགས་གསུམ་ག་ལ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། འདི་ལྟར་ཚེར་མ་རྣོ་ཞིང་ཀྱུ་བ་དང་རྨ་བྱའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་འཇམ་པ་ཁ་དོག་གར་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ
མཐོང་ལ། དེའི་དཔེ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྗི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ངོ། །ཇི་བཞིན་དུ་བཞུས་དང་བཅལ་པ་ཏོག་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་ནང་དང་ཡང་ཏེ
ཉིད་དེ་དང་བུ་ཡག་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་དཀར་ཞིག་གིས་འདྲ་ཕྱས་གཟུགས་ཞེས་ཁ་དོག་དང་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ
ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ
མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པ་དུས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རོག་ལ་ཡང་དམ

406

༄༅། །ཁྱིའི་མདོ་ནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་བྲལ་ལ་ཡང་མང་ལ་ཕྱི་གནས་སྐབས་ནང་ཞེ་ཚའི་སྤྲོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་སྔོན་ཆེ་ག་ལ་སོགས།
པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚེ་དང་དུ་འཛིན་ཏེ་ན་པའི་དོ་ཡི་སེམས་བཙན་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པ་སྤྲོ་སོག་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་གཞན་
ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཨུཏྤལ་ལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པ་རང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
རང་གི་བློ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེས་ཤིག། རྒྱུར་བཤད་ཕྱུར་བུ་དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྡེ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་
དང་རླུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལས་ཕྲུ་དང་བལ་པོ་སའི་ལ་སོགས་པ་བཏགས་དང་། རྒྱུ་དང་བྲུ་ཐག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་ཀ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་བཙན་བ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སྤྲོ་དོས།
པོའི་ངང་། །བོན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་པོར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ། །བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཚང་དགའ་ལ་འབྱུང་བའི་རྩེ་ནས་ཕྲད་པ་ཕོངས་སུ་འགྱུར་བས། ཁྱད་པར་པ་ལས་སྐྲོགས་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེས་པར

འགྱུར་བའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བློ་ངོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ
དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདི་རེ་ཞམ། འདི་ཕྱིས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ
དུ་སེམས་སོ། །མཛེས་མ་ལེགས་པར་བཏུང་ཅིང་ཟ་བར་བྱོས། །ལུས་མཆོག་ལྡན་མ་གང་ནི་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། །རྟོགས་ལ་སོང་བ་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྨྲ་བསྟེ། །འདི་ནི་བུ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པར་འདོད་
ཅིང་བུ་མོ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞག་ཆོས། འདས་པ་ནི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དཔྱམ་པའི་ངེས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན
གང་ལས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་མངོན་སུམ་ཞིག་གམ། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས
པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་མི་ཕྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་རབས་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞན་ཡ་བ་ལྟར་མངོན་སུམ

༤ ༣༧

༄༅། །ཁ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཞི་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ར་གཞན་ཡང་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནའང་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉམས་ལ་བརྟེན་ཀར་ཏུ་ལྟར་མ་བརྟེན་པའི་འབྲས་འདི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ནི་ཡུལ་དུ་མ་རང་རྗེས་དཔག་པ། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་གྲུབ་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་ཀིའི་རྗེས་དང་འདྲ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ཙམ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཙམ་དུ་ཟད་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྟེ་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ན་ལྟེ་ཀྱི་བློ་འཕེལ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ནི་ཡོད་པས་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་མེད་པ་གང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དགག་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱུད་པ་ནང་གིས་བྱེའི་ངང་བཞིན་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཀྱང་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ

སྒྱུར་བ་འདི་ལས་བདེ་ཡི་ཕྲ་འབྱམས་པའི་རྟེན་ཏེ། དེ་གནས་པའི་རྒྱུ་ར་མཚམས་པ་སྟེ་འདྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་རྣམ་པར་གོ་ཆ་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་ཉིད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁམས་ལྔ་བ་དེ་འི་ཚེ་བཞི་ན་སོ། །ཙི་སྟེ་འབྱུང་བ
ཆད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་རིམ་པ་བསྒྲུབ་འི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ
བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ལྟ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རི་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་གོས་པར་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྟོང་སྒྲ་མི་རྟག་པས 410
སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གནས་གཟུགས་བྱ་བ་ཉིད་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པས་ན་མ་བཅའ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བརྗོད་ནོ། །འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཉི
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་ར་བདང་། གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཀག་པར་བྱེད་པ་ན་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་ཕྱིན་མོད་དང
ན་སྐྱེ་རིང་ཀ་ག་ཞེན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་རྣམ་དག་ཀྱི་སྙི་ཀར་ཡང་སྨྲ་ཕྱིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ཀ་ག་པས་མ་བཤད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་བོ། །དཔེ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་བདང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིང

ཞ [illegible] ༢༥

༄༅། །བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་བའི་མཐའ་འགོག་པ་ན་ཡང་། རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཀེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ཡུལ་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁམས་ལྔ་དང་ཆེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་
དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་གཏོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ཉིད་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ཡུལ་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཡི་ཆེན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁམས་ལྔ་དང་ཆེ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ཉིད་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཁྱབ་ན་ཆེ་གས་དང་དབང་དགའ་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ
ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དངོས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ན་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོར་བཅུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས

411

གསུངས་པས་གཞན་ཡུལ་ལ་ཟབ་ཀ་ག་པ་ཡིན་ཕྱིར་འཇུག་ས་མ་བསྒྲུབས་པས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་
པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་དག་བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀ་འམ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་འདམ་དམིགས་པ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །གང་དག་དབང་ཕྱུག
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་དུ་གྱུར་པ་འམ། གཞན་དུ་གྱུར་པ་འམ། གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་
སྨྲ་བ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྔར་བཀག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་བ་དང་བྲལ་ལོ། ཞེས་སྨྲས་སོ། །
འདིས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བྲལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་ཟིན་ཏོ། མཐར་རྟོགས་ཀྱང་ཀ་བརྟེན་ནས་རྟེན་དགག སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ཏེ། ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ 412

ཞ

༄༅། །སྤྱུབ་བདང་གྲལ་བཞི་དམ་བཅའི། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོན་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས། སྐྲ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་པར་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚན་དུ་སྣང་བར་མཐོང་བ་དེ། ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྨུན་ཅི་ཡོད་གཉིད་བདང་གིས་སྣང་བས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་དང་རང་དངོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་ཕྱེད་པ། གང་གིས་ཏེ་ཡང་གི་ཕྱིར་ཆར་སྤྲིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་རྨུག་པོ་སྐྱེ་འཁྲུག་པ་སྐྱོན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལོག་ཀྱང་བའ་ཇིག་ཏེ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡོག་པ་དགོ་ཆུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི། བྱིས་པ་འདི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་དེ་རྒྱུ་ག་ཕྱུང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཅི་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱུ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྣང་བ་ནི། གཏི་མུག་གི།

དབང་གིས་ཡིད་ནི་ཞེས་ཀྱི་རི་པོའི་སྒྲོ་ནྲས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཧཱུྃ་དབང་བོར་བཀའི་ཀྱིས་བསྐུལ་པའི་མཐུ་ཕྱིས་རབ་སྤེ་ཅན་འབར་ཞིག་ཕྱིས་སྣ་ཤད་དང་བཞིན་བཀའ་ཉིས་དང་སྤྱན་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་འཁོག་བར་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་
པ་ལྟར་འདི་ན་བསྒོ་མཚོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་གི་སྒྲོན་གྱིས་དབང་གིས་མིག་ཕས་པ་ས་སྐྱེས་སྡིག་པོ་སོགས་ཀྱི་འདྲེས་ཀྱིས་ལྷ་ཞིག་སྨྲ་ཚིགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཏེ་དང་དེ་ཀོ་གི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་ཉམ་ཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི
ཏེན་འབྲེལ་ཀྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་བ་འགགས་ཟབ་འདི་ན། ཆོས་རྣམས་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། མི
གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཆ་མཐོང་ནས་རྟོགས་ཤ་འདུ་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་བཀག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་འདིས་ག་ལ་ཏེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ
བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ། གཏི་མུག་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པའོ། །མི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བོར་མཚན་གོ། །མཁས་པ་དག་ཉིད་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོན་གསུངས་པ
མཐོང་བས། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་ཅུམ་ནས་ཀྱི། ཏེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་བཟང་པོའི་ཉམས། སྲིད་པ་སྡུག་པོ་དང་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ནུབ་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་སྒྲོང་ཞིང་། ལས་འདུ

414

༤༡

༄༅། །ཁྱེད་དགེ་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏོ། ལམ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་
མེད་པར་ཤེས་རབ་འདེབས་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་འབྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀ་ལ་ཏེ་དུ་ཡ་ར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྔོ་ཆད་ཙམ་
པར་རང་བཞིན་འགག་འཕང་མེད་དོ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཧཱ་ལ་བ་ལྟ་བུར་ ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་སྣང་སོགས་དངོས་ཀ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡོད་
པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ཡོན་ལྡན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་མོ། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་བཞིན། མ་སྐྱེས་པར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པ་
ལ་ ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། རེ་ཞིག་སྔོན་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་ལོན་ལ་བརྟུད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཞི
ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟོང་ས་བློ་མིག་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །གོ་བོ 415

ཙམ་ལ་བཞིའི་ངོ་བོ་རྣལ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་བ་ཟིགས་ཤིང་། གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་ཞེས་ལུང་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག
ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་དབེན་པ་ཉིད། །གང་སྤྱོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་ 416
པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྤྱོད་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་སོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་བུར
ཞེ་ན། ཅི་ག་རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དང་། མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་པ་དང་

༄༅། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་བ། གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་བྲག་ཆ་དང་སྤྲུལ་པ་བསོགས་ལ་སྐྱེ་མེད་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཕྱིད་ལ་རྫི་ལོར་དེ་དག་མཐོང་བ་དེས་འཁྲུལ་
ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བ་དེར་མི་འགྱུར་བ་དམིར་གེས་པ་ཞེས་ཧེ་བདག་ཉིད་ལ་བརྟག་ལ་ཞིང་བརྟག་པར་གྱིས་ལ། ཕྱིས་ཡིད་ལ་བཀྲ་ལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ཕྱིར་དོ་པོན་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་།
གང་གི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་སྟེ་འཁྲུལ་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་དག་ནི་སྨྲ་འདྲ་རང་བཞིན་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཉི་ཙམ་ཡང་བཞུགས། །རྨི་ལམ་གང་ལ་དངོས་པ་མེད། །ཡོག་པ་འདྲ་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་ཞེས། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་
བཅུར་མེད་ནའི་ཞིག་ཉན་ཡང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་ནི་ཚེ་མ་ཞིག་གསར་བ་བྱུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་དེ་གཟིགས། །ཆུ་ཡི་ཕྱིར་ལ་ཤེས་ཅན་ཀྱི་ཞིག། །མཐོང་ཡང་སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དཀྲུགས་རྣམས་ཀྱི། 417
བ་མེད་ལ་བར་རྟོག་པ་ཐར་རྟོག། །མི་ཡོང་ཅི་ཡི་ཆུ་ཡོངས་རྟོག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་ན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས།

།བ་ཡིན་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་ནི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་སྐྱོན་དང་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་སྐྱོན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་དམིགས་ནས། དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མོ་
ག་ཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀ་རུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གཏན་མི་འདེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཡང་སྦྱར་བ་རྣམས་
ལྡན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་
ཕྱིར་པ་དེའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་

418

༢༥ ཀ

༄༅། །ཚོད་ཀྱི་རྣམ་ཐ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཞལ་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲས་པས། ཐོན་ན་མ་སྐྱེས་
པ་ཉིད་མིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གང་ཟག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱིས་སུ་ཡང་ཆོས་དོན་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གདོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་སོ། །རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་
དུ་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བརྒལ་བ་འདི་བྱ་བར་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ལས་བྱང་བ་བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་ཏུ་གྲགས་པས་སྐྱེ་བ་སྣང་དང་ཡོད་
པ་ཇི་བཞིན་པ་དང་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་བས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཀ་ཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློས་གཞན་ན། །བུམ་ལྟར་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །
བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཆ་ཤས་སུ་བཅོམ་པས་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ནི་ཀུ་ཤ་བཅོམ་ན་བུམ་པའི་བློ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

སྤྲས་ཚེས་གཞན་བསལ་ལན་དེའི་སྦྱོར་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རྐྱལ་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་འཆོས་གཞན་བསལ་ལ་རྐྱུར་སྦྱོར་མི་འཇུག་གོ །གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་སྒྲོ་འཇུག་ལ། སྤྲས་ཚེས་གཞན་བསལ་
ཡང་དེའི་སྒྲོ་འཇུག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་ཞར་བ་ཏུ་བཅོམ་ཡང་རྫུན། སྤྲས་རང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་ལ་ཡང་བདེན། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཆོར་པ་སོགས་ལ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་འཆད་དོ། །སྤྱི་པ་དེ་དག་གི་སེན་སྤྱིར་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་གསེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱི་ལུགས་པ་དང་། རང་ལུགས་མཛད་པ
གཉིས་མཐུན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་དཔྱད་པས་བ་ཤད་བའི་དོན་རྣམ་དུ་ཡོད་པར་འཇོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞལ་ཏེ་རྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བར་གདགས་པའི་རྫས་ཀྱི་བྱུང་བ་བཞིན་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ 420
བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བར་བཏགས་པའི་རྒྱུ་འམ་གཞི་དང་བཅས་པ་བར་རིགས་ན་དཔྱད་བུམ་པ་ལྟར་ན་ཚོས་ཕྱམ་ཙ་ད་བཏགས་པ་བཙམ་ཡོན་ཡིན་ཀྱི། བཏགས་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ན།
ལ་མོག་ཤན་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་པར་སྨྲ་བ་མ་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་བཀྲ་བ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས

༄༅། །གཟུགས་བརྙན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་པ་བར་ཡོད་པ་ཀ་བ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནམ་གནས་བརྟགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཀྱིས་སྟོང་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བརྟགས་པ་བར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་
གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཁས་
པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་ན་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དང་། དུས་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གཙོ་བོ་དང་
ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་ཁས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་
ཞིག་ལ་འདིར་རྟེན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་ཞེན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་བ་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། ཡང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ 421

རྣམ་པ་འདེས་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས
ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉེ་བར་ལེན་ཤེས་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས
པར་བྱ། ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དེ་སྐྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་བཏགས་ཀྱི
ལྟོས་འཇོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེ་དངོས་པོ་སྨྲ་བ་ཚད་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འདིས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་དགོས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ 422
བའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པ་ལ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལུགས་དེ་དགག་ཕྱས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟློག་གནས་སུ་བབ། ངན་རྟོག་གི་དྲི་མ་འཕྲུག་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན
གྲུབ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་འདིའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི

༄༅། །མི་སྨྲེ་དེ་བཀའ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་ཆུད་ཀྱི། རང་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་མ་སྨྲོ་ངེ་དོགས་པ་འཇིགས་པ་ར་ལྷུབ་དང་། བྱ་བྱེད་མི་ཤེས་པ་འཆོད་པར་ལྷུབ་དང་། དུས་སུ་མན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ སྐུ་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པའི་རྟགས་པ་དང་། རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་བྲལ་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་མི་སྒོམ་རྟོག་བཅད། །ངེས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞེན་སྤྲུལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྟོགས་པ་དང་བརྟགས་པ་ར་ཡུལ་གཞན་དགོས་ཀྱང་། མི་སྨྲད་དེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་
ཀླུ་དང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ད་ར་བ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་པ་བ་དེ་ཉི་མ་ཐུ་ཡི་གསུ། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་མས་ཀྱི་བདག གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཕྲུལ་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ ༢༣
འདི་ཀ་བཏགས་པ་མི་མངས་པ་དེའི་ཕྱི་རྫུན་ཚེ་འཕེལ་བ་ར་འགྱུར་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་ཤད་པ་རེ་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསོགས་པ་ར་ལྟ་བ་འཕྱ་པ་ར་ནམ་འདྲེ་བ་མཐའ་དགག་གཅོད་པ་ར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
འདི་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ར་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། དངོས་པོ་བཏགས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། རིགས་པ་ཕྲག་དྲུག་པ་ལས། དེ་དང་དེ་རྐྱེན་བྱས་འབྱུང་བ། །རང་གི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས། །རང་གི་
ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བྱ། ཞེས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་བཞིན་པ་ར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་བཤད་པ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ར་ཇི་སྐད་ངེས་བརྗོད་པ་ར་བྱུང་ནས་དང་། ཇི་སྐད་ལས་ཀྱང་། རྐྱེན་ཅན་ལ་གྲགས་པ་ར་འབྱུང་

གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྐང་པ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མིན་ནོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྩ་ཤེ་ལ་སོགས་པར་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྩོན། །འཕགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལ། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ནི་མཁྱེན་ལ། གང་ཚེ་ཡང་དག་ཤེས་རབ་བཅས་ཀྱིས་སྤྲོས་ཀུན་མ་ཐོབ་པ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པ་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ 424

༄༅། །ཕྱུག་པ་པ་བཞི་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ནམ་ཞབ་པ་གཞན་དང་དེ་བཞིན་ཟླ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཆེན་པ་མི་འཇིག་པ་རབ་ཏུ་ཉམས་ཆས་ཀྱག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་འཇུག་བཟློག་དཔ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐྲིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་བཞེན་གྱི་བསྒྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བསྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་པར་གྱུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་བུད་ཤིང་མེད་པར་འབར་བའི་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབ་པར་གོ་ཆོས་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འབབ་ཀྱིས་ཕྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡུམ་ཡང་གཞུག་གིས་རྣམ་པའི་སྒྲོན་པ་མ་ལ་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁོན་ཉི་ག་ཟིགས་པ་དེ་དགོ་ཚོས་གང་ལ་ཡང་འཛིན་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོས་མ་མེད་པ་ནས་བཀག་ཞིང་བརྟགས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་ནུམ་གཟུན་བསྒྲུབས་པས་སྐྲ་ཤད་དུ་བཀོད་པ་ལ་སྣང་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་རེ་བའི་བཙུན་པ་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་ཤད་དུ་མཇལ་བ་པ་ཡང་། འཛིན་པ་བཞིན་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་སྒྲོན་ས་དེའི་ཕྱིར་ད་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོ་འི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་ཉིད་འདི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི

དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཀྲི་ཏི་ཡོ་ག་ཅུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོལ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་སྤང་ལས་ཀྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་བཞག་པ། པས་རྟོགས་པ་ཡོ་ག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ

དེ་ཉིད་འབབས་པས་དབྱིངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐུ་ཞུམ་བར་བཞུགས་གཉིས་མ་ཆགས་བ་རྣམས་གསུང་ངོ། །འགྲུབ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མ་ཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རྟོག་པས་མཐོང་བར་ཅི་ཞིག་བསྐྱེ། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བས་མཐོང་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་མཐོང་བསྐྱེ། །རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དགྲུམ་རིམ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གྲོལ་བ་ལས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཉི་ལ་ངང་དག་བ་མ་ཡིན་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་བཀྲ་རྟོགས་པ་བསྐྱེ། །ཞེས་ཡང་

དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཅུ་ཡོད་ངར་སྒྲོ་འདོགས་པ་པ་བཞག་པས། །རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཀག་པ་བྱེད་དོ། །མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་མཐར་ལྟ་རྣམ་པ་ལ་འཇུག

ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་མཐར་འཛིན་བུམ་སྣང་བ་ལྟར། གལ་དེ་བུམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ང་གི་ངོ་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་པར་དགུང་བཞག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནག ། དེའི་ཚེ་ལ་འདི་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེས་འམ། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྲུབ་པར་མཐོང་བ་

༄༅། །ཞེན་པ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་ཁོ་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་པ་ད་འཇིག་པ་ཉིད་དོ། ལྟུང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེར་བརྟུད།
བདག་ཏུ་ར་ཡོད་བའི་ཡུལ་དོན་ཟིང་རིམ་ཐབ་འམ་ནམ། ཤླ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མི་ནུས་སོ། །རྣམ་འདི་འམ་ཐར་འཁྲུལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟོགས་ནས་བཟླ་ག་ཡང་འཐབ་དང་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས
སྣ་ཚོགས་ཏུ་བ། གང་དུ་བརྟུད་ནས་འཛིན་པ་པོ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྷུང་ཞེས་བ་ཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དགའ་རང་ཡོད་པ་བྲ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དགོས་པར་མེད་པ་བ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་ཆད་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་
འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དགག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ནུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྟུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མ་སྨྲས་ཀྱང་གནོད་མི་སྲིད་པས། དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པ་འམ་མེད་རམ་འཛིན་ན་འི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་འདི་ཡི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐས་
འཛིན་མི་ནོ། །འདི་ནི་སྣང་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྐུར་བ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་འོ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་པའི་བཀག་པ་ཡས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དེ་དག་མ་པར་མ་དང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི

།ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འདིར་ཞེ་ཕྱི་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་ལས་དབུ་མ་འདི་བསྟན་ཅེས་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི། སྟོང་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲ་ཡེན་ན་ཉེ་ལ་སྦྱོར་གཉེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་འཐེམ་པར་དཔྱད་པ་མཛད་
པ་ནི། དབུ་མ་འདི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་སྣང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོགས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་རྒྱུར་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་བ་རྗེ་ལྷུར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་པ་ཀ་ག་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྟོག་གེའི་ཚོང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པས། གཞན་ཕྱོགས་པ་དང་བཞིན་ཕྱིས་སློབས་རླུ་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་འཇིག་མི་འཛོམས་སང་།
སྣང་བ་ཉེ་བར་ཟུན་ལ་སྟ་རང་ཉིད་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བཏགས་པ་རྣམས་འདོགས་པར་འགྱུར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ

༢༡

༄༅། །བཤད་པ། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་པ། ཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་མ་ཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མི་ཡིས་བཟུང་མི་ནུས། །འདི་ཡི་ལོངས་ཀྱི་བློ་ལ་བསྟེན། །ཅེས་སྨེ་ཐུས་པ་བཅུ་བ་བསྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་སོལ་བའི་
ཀྱི་ཕྱིར་རྣམས་བ་མཉེན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་ནུར་ལ་འབྱུང་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཁལ་ཏུ་སྟོང་པ་ཡ་ཚགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་ནམ། དེའི་ཚེ་ཕྱི་ཚོལ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས
ལ་ཇེམས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་ནས། ཁྲོ་ཚ་གསུས་ཀྱི་རྟོག་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །ཅི་འདི་ལྟར་བཞིན་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་གསལ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དང་བཞིན་དུ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བརྒྱུད་འཁྲུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲོ
ཆགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་ལོག་པར་འཕེལ་བས། འཆིང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཀྱི་ཐར་པའི་མིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་འདི་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཕྱིར་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་རྣམ་པར་བསལ
ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཉི་མ་ཐུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པར་དགུ་ཏུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། བརྒྱབ
ལས་ཀྱང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲོད་མི་དགེ་ན། །སྤྱོད་ན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། །ག་ཉིས་སྤྱོད་ཞིང་ཕར་ཡོད་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་ཆོས་འདི་ཕྲིས་རྣམ་ཆགས

གྲེང་ཅིག ། ཚོགས་མ་ཡིན་ན་གྲོགས་ནས་ཞེང་བ་ཁྲིད་བྱིད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་ནས་བཅོམ་པ་ལོག་བསྒོ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་སུ་སྨྲེད། ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་ལྷུང་དེ་རྣམས་གཉུ་བོའི་སྒྲོས་
མ་དཕྱེད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་དཔྱོད་པར་རྨོངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དམ་དུ་འཚང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པར་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིག །བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ནས་
འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བ་རན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིར་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་མ་ཐག་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ལ། བདག་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤ་དང་པ། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི། འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་རྒས་ན་སྐྱེ་ཞན་འཆི་ལ་སོགས་བསྡུ།

ཞ ༄༅། །ཏེ་རྣམས་མ་ལུས་པ་དང་དང་དའི་འཇོམ་པའི་སྙོམ་པ་ཅན་དེ་བ། ཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་མི་ལུས་པར
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པ་བྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་ནས་རབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྤོང་བ་དེ་ཡང་སྔར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་བཞི་བ་རྒྱུ་རིགས་ཡུལ་དང་དེས་བལྟས་འཇིག་ལྟས་ཇི
ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡུལ་སྟོང་ན་མེད་པར་མཐོང་བས་སྤོང་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འཇིག་ལྟ་ཡིས་ཞེན་ཡུལ་ཞེན་པ་འདི་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་བརྟགས་པ་ན། བདག་སྟེ་ངའོ་ཞེས་པའི་ངར་ནི་བདག་ཙམ་ལྟ་བ་འདི་ཡི་ཡུལ་དམིགས
པའི་སྣམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ངར་འཛིན་པའི་བདག་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཉེས་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་ན་ཡོད་དུ་རྫུ
པ་ལས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས
ཕྱུང་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ལྟ་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་ལྡོག་པ་ལས། བདག་ལ་རྟོག་པར་ལྡོག་པ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། །གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ཚད་དས
431

ཨོཾ་མོ་ཧ་ས་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པ་རིགས་སྐྱང་ཕ་རི་མོ་དོ་ཡས་ཧི་སྐྱ་ད་དུ། ཞེ་པ་འདྲི་བྲོས་འདི་ཕྱུ་སྤྱི་དང་མེ་ཏོག། ཤེ་རྩ་པ་ཀས་བཅད་ཡ་ཡ་ལ་གདུང་འོ་མ་དང་ཡ་ལ་ག་བྲ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྲུམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་པ་འབྲི
གློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཚོགས་ལ་ལྷ་བཀྲ་བར་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པ་འདི་དག་ང་བློ་མས་དགོངས་པ་ནི་སྟོན།
ཕས་ ཐོག་མར་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷག་མ་ནང་ནས་ནམ་སེམས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་འཚེ་བ་བཟང་ཡི་ནི་སེལ་བ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྒྲོན་མ་འདོད་བསྐྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཐད་དུ་མ་འབྲུགས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཡ་ལ་པ་ཀ་ག་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེ་ག་རིས་ཕྱ། ༤༣
ཉིད་ནས། དེའི་དོན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི། ཐོག་བཅེ་རྟུ་གདང་ལ་སྤྱར་དགོས་པ་ལེགས་པར་བྱའོ། །ག་ཡ་ཏེ་ནི་ཆེ་ལ་འབྲེ་བ་ཡིས། ཇི་སྲིད་བྱུང་བ་ཡོང་ངོ་ཞེ་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ལ་ང་ར་འཛིན་ཡོད། །ང་ར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ
བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ན་འཛིན་ཚོམ་གྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ། འདིར་འཛིན་སྟངས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་བ་གཉིས་འགལ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འདི་པ་རིགས་ལུགས་
ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པ་ནས་སོ་སོར་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་བཞི་ལུ་ལ་

ཚ། ༢༦ གསལ་ ཉིས་བརྒྱ་ བཅུ་དགུ།

༄༅། །འཇུག་པར་འདོད་ན་སྔོན་ལས་མི་མཐུན་པ་ལ། ཉེས་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བར་འཇོག་པ་ལ་བརྟུད་པར་འཕྱེར་རོ། །དེས་ན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞིང་འཛིན་ལྷ་འཁྲུལ་སྤྲོན་པའི། མ་རིག་པའི་ངང་ཚུལ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྨོན་ཞེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཉིད་མོས།
ཀྱི་རྒྱུ་བར་སྟོན་པ་ནི་རང་དང་འཛིན་སྣང་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཉིད་མོང་ས། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་མི་འཐད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བར་མི་འཐད་པ་བ
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །གཞན་སྟོང་ས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ལྡོང་པོ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག །རང་སྟེས་བཏགས་པའི
ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག །དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པས་འབོད་ཀྱང་རྫས་ཡོད་དགག །བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་པ་དཔེ་དང་བཅས
པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལམ་ཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ
ཉེ་མི་ཤེས་པས་སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་དེ་ཟབ་པོ་སྟེ་བདེ་སྡུག་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ

433

དེ་ནི་མ་འགྱུར་དྲི་མས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྣང་སྟོང་ཕལ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགྲེ་རིམ། ཐབ་མེད་པར་མཉན་སྒོམ་ཀུན་རྫས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་གི་རྟ་བའི་
རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །སྐབས
གང་དུ་སྤྱོད་ཅན། སྐྱེས་བུ་འདི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་རིགས་སྤྱོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྦྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས
སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་སོ་ཏེ། སྒྲ
སོགས་པ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་བདུན་པོ་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱེད་
པའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ།།

༄༅། །སྐྱེས་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་སྒྲོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ།
དེ་ནས་བློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ཚིམས་པ་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོས་ཤིང་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ
དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་སྒོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ། མིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར
པས། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། མ་གསལ་བའི་དོན་རྒྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་རྐྱང་པ་གཅིག་གནས་ཏེ།
དེའི་ཚེ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་དེར་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་གནས་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དཔལ
རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་། འདེགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །མུན་པ་ནི་ལྕི་བ་དང་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྙིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད

གྲུབ་སོ། །འདི་དག་ཆ་མ་ཉམ་པའི་སྐྱ་བས་ནི་ཡི་ཙ་ཡིས་སྒྲོ། འདི་ར་ཡོན་ཏན་ནུས་ཀ་གཙོ་རྒྱུར་ཙི་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཁྱི་རི་མོ། །དེ་དག་ནུ་མ་པ་རང་གི་འགྱུར་བ་འགྲུབ་བས་ནི་རང་མཚེ་ཞི་བོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆུན་པོ་དང་སློག་ཉིས་ནི་སྣམ་གྲུབ་ལ

ཏཾ་ཤྲཱི་ཡུ་ཡ་དང་ནུང་གོ་སྒྲོ་ས་བུ་ཞེ་ག་བྲུ་གས་བ་སྣུན་ག་ཉིས་ཀ་འཆར་བཞེག་གོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་འགོ། །ང་རྒྱལ་ཞེན་གི་སུམ་སྤེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཙན་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཙན་དང་། མུན་པ་ཙན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ།

ག་རྣམ་ས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག །ངག་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་རྒྱུ་བ་དང་།

འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཅན་ནམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་བཅུ་གཅིག་གོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་

པའོ། །ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། སྐྱེས་བུ་ནི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལུགས་སོ། །གཉིས

པའི་ཏེ་ཡི་འགྲེལ་ཙན་དག་གིས་བདག་ཀས་བློ་དངས་པ་དང་བཞིན་ནོ། བདག་ནི་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོང་ཞེང་ཤྲུ་ཐ་ཆེ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲགས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཕྱང་དང་ཡང་འབྱུང་ཏོ། །འདི་སྐྱེ་སྤྱི་ཡུལ་བ་རྣམས་ནི་སྨྲ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འདོད

༄༅། །ཁ་དང་ལྟང་བ་དང་འཁྲིད་པ་དང་ཚིགས་དང་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་དང་ཕྲེང་བའི་ཤུགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སློན་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པ་རྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆལ་བའོ། །སྡང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཕྱག་པར་སེམས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེད་པའི་ཤུགས་སོ། །ཁ་དོག་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་བཅས་པ་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་དག་གིས་སྦྱར་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལྷུབ་པ་འཁྱེར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་གཅོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འཁོར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྨྲའོ། །ཀྱུ་བྲག་པ་བཅིག་སྐྱུམ་པ་དང་། ཀྱུ་བཀོད་དེ་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་པས་ལན་གོ། །རིག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པས་བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ཞུགས་པར

ཡས་ལེན་ནོ། །འཁྲིལ་བར་བདག་གི་ཁྱོད་པར་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཚལ་རྒྱུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདི་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྲ་ངས་ཅན་དེ་འདི་རྟེན་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་
ལུགས་སོ་སོར་ཕྱེས་པ་མཚན་དང་པའི་དོན་མགོ་བོའོ། །གཉིས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྨྲས་པ་དེ་ན། དེ་རྣམ་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བསྡུ་དོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། སྒྲུབ་པ་
བྲལ་བ་སོ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་མུ་སྟེགས་རང་གི་ཐེམས་སུ་དཔག་བསྡུ་ཁས་བླངས་པའོ། །དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་རོ། །རྟགས་དེས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ནི་རྟགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་
ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་རང་བཞིན་སྔར་བཞིན་ནོ། །ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཞེས་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཏེ་ནི་ངས་དམིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་ང་ཙམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པ་བཀག། རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འཇིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་
འདི་ནི་ཕྱུག་སོ་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་དེའི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་པ་དང་། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་བདུམ་ཁྱད་པར་གྲུབ་རྒྱལ་དུ་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ

ཞ

༄༅། །ཐོགས་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་ལྡན་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྨྲ་བ་འདི་བ་དང་ཕྲལ་བའོ། །དེ་ཡོན་ནམ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡང་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་ལ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའོ། །རྒྱགས
དང་དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འགོག་པ་རམ་ཆད་ཀྱི། གཞན་ཡང་སྨྲ་སྐྱེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས
དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཆོས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མུ་སྟེགས་པ་དང་འཕྲོགས་པ་བཅོམ་སྐྱེས་པར་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྨྲ་བ་ཤད
པའི་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་བ་ཤད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཙམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མཚོན་ཞམ་ ཀྱི་བུ་ཡི་དེ་ལས། དེ་དག་གིས་བཏགས
པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་གསལ་བར་རིག་པ་རྒྱུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དོ། །ཕུང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡང་སོ་སོར་འཛིན་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ
ཐ་དད་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ག་མེད་པས་འབྲེལ་པ་མེད་དེ་འཇུ་རམ། དེའི་ཚེ་རྨི་ལམ་བཟུང་བར་ལྟོས་པ་བུ་ཡན་ག་རང་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་དགོས་ན། དེ་རིག་རང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཙེ་ལས། བདག

ཉི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཆད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ལྡན་ཡོད་མེད་པས་ན། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་
པ་ཞིག་ཕུང་པོའོ། །ཀྱེ་གཞན་པ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་འདྲ་ཡི། རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡི་རྟེན་ཏུ་དམིགས་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་བཀྲ་ཀྱི་བདག་དེ་རིགས་པས་མཐོན་པ་སྟེ་དཔེར་
པར་མི་འཛིན་པར་མཚོན་བར་ཞེན་པར་འཁྲིད་བར་ལས་བཀག་དང་བཀག་གཞི་ཞིག་བཀག་ཏུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་བཀག་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། སྔར་ནི་བཀག་ཧམས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ། བདག་ལྟ་རི
དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདི་རུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་ཐ་དད་དང་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕར་ཞབ་ཟག་གང་དགོ་དཔྱད་བཀག་དེ་རྟག་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡས་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་ཤེས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལ་ཡ་སྟོན་གོ་ཆས
པའི་དཔྱད་གཞི་བདག་དེ་ཡི་ཡུལ་ཙམ་ཅན་དང་རང་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་
དག་ལ་སྐུར་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་འཇུག་པ་མཐོང་ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཆེ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་སྨྲ་རྩེ་ཙམ་སོ་དང་ཤེད་ཀྱང་། དང་དུ་ཡང་དུ་འགྲོ་སྐྱེ་གཞན

༄༅། །ཡས་སྐོར་བ་རྨི་ལྟ་བུར་བདེ་ནས་ཀྱང་། སྨྲ་སྐྱེ་བས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་འི་མ་སྐྱེས་པ་དང་བརྟག་པ་བ་འི་བདག་འདི་མ་མཐོང་བ་དེ་ངོ་ལ་ཡང་། ངར་འཛིན་འདུག་པ་ར་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་མུ་སྟེགས་པས····
བརྟགས་པ་འི་བདག་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ང་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པ་འི་བདག་ལོག་ར་མེད་དོ། །ཀུང་གི་སྐྲས་ན་དམིལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྨྲས་པ་ནམས་སྙད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་
ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟ་བ་དང་པ་ར་མི་རིགས་པ་འི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཏང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐབས་སྒྲིང་གི་ལྡན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ར་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ན་རེ་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པ་འི་བདག་གཟུགས་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་བདག
ཏུ་ལྟ་བ་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་འི་དམིགས་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ར་དང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ནང་གི་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་ར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས་སྔ་མ་མི་རུང་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕུ
གི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་གནས་མ་བུ་འི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་པ་འི་སྡེ་པ་ཆེར་ཀུན་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ར། །དེ་ཡས་ཀྱང་སྔ་ར་བཀྲ་ར་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་ར་ཡོ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམིགས་པ་བ་ར་ཞི། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་ར་ཡང་འཛིན་ཅིང་། བདག

ཕྱུ་མཐོང་བ་བཞིན་པ་འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དགག་ལ་བྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སླད་དུ། བདག་དང་བདག་གི་
བ་དེ་རྣམ་པར་ཕྱུགས་པ་བའི་ལྟ་བ་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟ་དེ་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔར་ཁས་བླངས་སོ། །མང་པོ་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་བདག་
གི་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་ནང་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བ་ཡིས། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ཚིག་ལས་སུ་བཅད་པ་ལས། སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲར་གསུངས་སོ། །འདི་
གང་ལས་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་རི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་རིག་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་དང་ང་རར་འཛིན་
བའི་ཕྱིར་ནི་སེམས་ལ་རྟག་ཅེས་བཏགས་སོ་ཞེའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲས་དངོས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག

442

ཐ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཡིན་ནོ། ཞེས་ཕྱུང་ནས་དང་དབང་པོ་རྣོ་ཆོས་ལྡུགས་དགའ་ལ་རྟེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ནི་དེ་སྐད་ཅིག་ལས་སེམས་རྫུལ་ན་ བདེ་བ་འཕོས་པར་གསུངས་ལ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནང་ཞུ་རྫུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས།
ལས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱུང་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་མ་ཁད་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་སོ་ཞེས་རིགས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲའོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཕྱུས་
ལེན་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་བཀག་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡང་
ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དེ་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དེ་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རེར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་མིག་ལ
སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་དབྱེ་བས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་བཀོད་པ་སྟོན་མ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ལ་

443

འཕེན་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བར་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི།
གཞན་ཕྱིས་དེ་ལྟ་བ་བཀག་མ་ཐག་སླབས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བདག་ཕུང་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག
ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་ངོ་། །དེ་ནི་ཚེ་འདིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྱུང་ལས་ན། ཕ་རོལ་པོས་བདག་མང་པོར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །བདག་ནི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ། གཟུགས་སོགས་ལ་སོགས་པ་རི་རྟགས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི
དབྱེ་བས། ཐ་དད་པར་འགྱུར་རྣམས་ཡོན་ཏན་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་ལ་བདག་ཏུ་བསྙད་པའི་ཕྱིར་བདག་རྟགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། ༤༤༤
འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །
ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ནི་ཕ་རོལ་པོས་བདག་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ལྟ་བའི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བརྟགས་ལ་འཇིག་པ་སྔ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ

ཞ

༄༅། །སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྟར་ཞེན་ཅི་ཡོག་ཉིད་དམ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་རྩ་ལ་གྲིས་སྤྲུས་པ་མི་ཉན་པ་ལམ། སྐྱོ་སེར་སོགས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉེས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལ་དམིགས་
པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྲོས་པ་ཙམ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་དགེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཆད་པས། ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་
ཀྱི་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྔོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་
པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་ངེ་ལྟར་དའི་ལུས་འདི་སྔོན་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བར་མི་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་དེའི་ངས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་
བར་འགྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྣམ་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞིག་པས། དཔྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་སྔར་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བདག་གཞན་སྐྱེས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་
ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐད

ཅིག །སྔ་ཕྱི་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་སྔ་མ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྔ་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས། དེར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཕོན་ཉིད་དུ་རྒྱུན་ཅན་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་ཚེ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱམས་པ་ཉེ་སྦས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས།

༄༅། །ཤྲཱི༔ ཞེས་བྱ་བ་དེ་རེ་སོ། །ཀྱེ་ཤེ་ལམ་ཀུན། གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ནམ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །ཐལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཕྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲ་དང་པ་རྣམས་ལ
རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་འགྱུར་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རང་གི་སེམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད
པ་ཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། འགོག་པས་མཐར་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི
རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་གཞན་པ་དང་། ལུས
ཀྱང་གཞན་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང
པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ…

དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པའང་ཆད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་ལུང་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ
ཞེས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སྲོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་བསམས་ནས་འདྲི་བའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསམས་ནས་འདྲི་ན་ནི། ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱི
བདག་གི་སྒྲ་ནས་ལུང་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདྲི་བ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ལ་ཟབ་པའི་བདག་མེད་དེ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡུལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ངེས་པར་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང
པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་གི་མཚན་གཞིར
འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་པ་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་བདག

༄༅། །དང་གང་ཟག་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕུང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་གོ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་གོ། །བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོན་ལ་འཇུག་གོ། གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ་རྟག་པའི་བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟོང་བ་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི

འཁྲུལ་པའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་གི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དགུར་སྤྱོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་
གི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤ་དང་རྣེ་ན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན། གཞན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལས་
འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཀྱང་
མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་རིང་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་རིང་འབྲུའི་མངར་པོ་ཉིད

༄༅། །ཁྱད་གསུམ་བསྡུས་པས། དེའི་མདར་པོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནུབ་ལ་འཁྱེར་བས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་ངང་བཞིན་སྟོང་མ་ཤེས་པ་ཀྱིས་
རྟོགས་བཅི་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཡང་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཞེ་ཕྲུག་མེད་བཙམ་ཀྱིས་ཟེའུ་འབྲུའི་རོ་མངར་པོ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་རོ་དེ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་རྟོགས་པའི་མདོན་ཞེན་སྤྲོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་
བོ་བདེན་པར་དམིགས་པས་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན
ཀྱི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ། གང་ཟག་སུ་ཡང་རུང་བ་གོ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྨྲ་མཁས་པ་དེ་བསྒྱོད་ཟེར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ནང་རྟག་བདེ་སྡུག་བསྔལ་བར་ངོས་ནས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ།
དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་ལྔ་པའོ། །བཞི་པ་ལ་ལྔ། བདག་ཏུ་ག་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ
ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟགས་པ

ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་སྐབས་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ཏེ་ཀྱུག་གུ་དང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ཚུལ་ཆེ་དམ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་གེ་འཛིན་དམས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་ཧུ་ད་ཕུང་པོ་ཞིག་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགེ་སློང་དག དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག །གོ་ཞེས་གསུངས་ན། བ་རེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་རྟོགས་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་
ན། སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅུ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་བར་འདོད་པའོ། །འཛིན་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་མཇུག་གིས་འགོག་བསྡུ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་སྐྱེགས་ཀྱི་གཞུང་དགག་པ་ཡི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་
པར་ཡོད་པའི་བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་སུ་བདག་མི་ཆེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་རྒྱུས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ
བཀག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གང་ཏེ་ཉི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་བདག་མིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་མཛད

ཞ། དབུ་མ། ཨ།

༄༅། །གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ལས་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཞེས་བཞེད་པས་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་
ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདོད་པ་བཀོད་པའི་ཚིག་གིས་བཀག་ བཀོད་ཅན་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེ་ལས་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་ཞེས་པས་བདག་གི་དོན་གཞན་བཀག་མེད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོན་ནས། མདོ་འདི་དག་ལས་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་སྟོན་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་གཞི
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བདག་ཡིན་པ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་གཞོན་ནུ་ཟླ་འོད་ལ། བརྒྱ་བ་རིང་བ་གཞོན་ནུ་སྟོང་ཞམ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཅིང་། དཔེར་ན་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། མདོ་སྔ་མས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཇིག
ལྟའི་དམིགས་པ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པ་བར་སྟོན་པ་གསལ་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར
རོ། །མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི། པ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་བསྟན་པས་ཕུང་པོ་ལྡན་བ་རྟེན་ཅིང་ཕྱོགས་ཉེ་བར་ལེན་བཅས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ནས་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། 453

།གཟུགས་སྐུས་བདག་གཉིད་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྡན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་སོ། བདག་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་བཞུད་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས
གཟུགས་སོགས་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེན་གྱི་ལེའུ་ལས་བར་བསྒྲིགས་ནས་ཁྱུང་ཚོམས་དེ་ཕྲེང་དང་བཅས། ཁྱུང་པོ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་ཡིད་པ་བཀག་ནས། བདག་ཁྱུང་པོའི
འཇིགས་ནས་བདག་སྨྲ་བ་མེད་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བང་གིས་བཞག བཅོམ་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིར་རྟོགས་རྒྱུལ་ཕྲ་མོ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་སྙིང་པོ་ཁོང་ཏོག་ཞེས་པ་མཐའ་དེ་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་དུས་ཤེས་པ་བར་འབད་གྱུང་གནས་པར་མཆོག་པའི་མདོའི་
དགོས་པ། ཁྱུང་སོགས་རྒྱུ་ཚེ་མ་ཕྱིག བའི་ལམ་ནས་བརྟན་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་ཙམ་བའི
གནས་རྣམས་རྟེན་ཅེ་ར་རྒྱུད་བའི་མཁས་པའི་རང་དང་དོར་སྣོད་པ་བསྡུས་མོ་མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་ལུགས་བར་ཤེས་བཅལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གཞན་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་འདི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྙི
ནས་ཕུང་པོ་བདག་གཙོ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོའི་རེ་ནས་བདག་ཙོ་སྟོན་པ་མ་ཡིན། །ཡོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཙུ་བརྗོད་བ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣ་རེ་རེ་བ་བདག་ཙུ་སྟོན་པ་མིན

ཁ

༄༅། །ཧྭཾ་ དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་རྣམས་ཞིག །ཕྱེ་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ། ཤིང་གི་ཚོགས་བཙུགས་ཙམ་ལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བཙུགས་སུ་འགྱུར་བས་ཤིང་གི་དངོས་པོར་རེ་བཙུགས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །ཞལ་
ཏེ་ཚོགས་ན་བདག་ཡིན་པ་འདྲ་ར་ཉིད་ཞེན། དཔྱད་བདག་ཉི་མ་གཉིན་དང་འདུལ་བ་འམ་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་རྒྱུད་པ་དེ་མ་གཏོགས་མེད་ཞིང་། འདུལ་བ་ལས་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདག་དེ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་མགོན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ཡིན། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ཉན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་
པོ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དབང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཙེ་སྤྲ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ལས་དོན་གྲུབ་དང་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྤྱི་མགོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚོགས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདག་གི་སྒྲ་རིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ལ། སེམས་
འགའ་ཚོགས་པ་ཅན་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་ལ། སྔར་དེ་སྐད་པ་འདོད་དགུར་རབ་དག་གི་སྒྲ་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པ་ཞེ་ས་ཉེས་པ་བབ་ཤད་རྣམ་པར་ཕྱེ་རོ། །སྒྲུབ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་

455

ཤྲཱི་ཧྲ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚིགས་བཅོ་བརྒྱད། གཅིག་ཏུ་པ་ནས་བརྩམས། ཤྲཱི་ཧྲ་ཧྲི་དེ་དྲ་འགྱུར་བའི་སྙིང་པོ་ཡོད་དོ། ཤྲཱི་ཧྲ་དང་བཤད་པ་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་མཚུངས་པའི་ཕྲེ་རེ་རོ། །མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་
བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཕྱོགས་ནི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤྲཱི་ཧྲ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཤིང་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སླུ་བ་འདི་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བར་
བྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཤིང་རྟ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་
བདད། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་མེད་ཀྱི་ནི་གཉིས་འབྱུང་བ་ཆུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ཤིན། ཚོགས་པ་བཀག་ནས་ཀྱི་ཅི་ཞིག་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་ཁུངས་མིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་ཡིན་ཏེ་དཔེར་སྣང་བས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ 456

ཐ

༄༅། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཤད་པ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བས་ན། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚིགས་བཅད་སུམ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་དགོས་བར་
ཤིའི་ཆུ་གསལ་བས་མཁས་པའི་དབང་པོས། མདོ་འཆི་གཟུར་འཛིན་ལྷུར་པ་ཡ་དོན་ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་གཏན་གྲོལ་དགའ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་བཅོམ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཡོད་པར་བཙལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བདག་དང་གཞི་ཅན་ལ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ
ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་རྟོག་ཚུལ་མི་འཐད་པ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ན་ཤིང་རྟ་འདི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་ལྟར་ན
གཟུགས་ཅན་འབའ་ཞིག་ཉིད་དེ་ཡོན་པ་དག་ཙམ་བདག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། སེམས་དང་སོགས་པ་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ལ་ནི། བདག་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི། སྒྲོན་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་། འདི་ནི་བར་སྣང་བས་བྱ་བས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟོབས་སུ་བྱ་བཅུད་པོ
ལྷ་རྡོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་རང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་དེ་ཚོགས་པ་བཅམ་བཀལ་ཏུ་རྟོག་པར་མི་རྟོགས་པའོ། །ཀ་ལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་གཉིས་དང་། བུམ་པ་དང་རྫས་ལྡན་ཀུན་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་བུད་ཤིང་གིས་བདག་དང་ཉི། །ཉེ་བར་བླང་བའི 458
རིམ་པ་ཀུན། །བུམ་སྣམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མེ་དང་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་སྟོན་ཏོ། །དེ་གཉིས་མཚུངས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུད་པོ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། བྱེད་པ་པོའི་དོན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་རྒྱུད་པོ་ཚོགས་པ་བཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བློ་འདིས་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི
ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉེ་བར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་

༄༅། །ཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་རིགས་པས་ནི་བར་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཚིག་གསལ་ལས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་
དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག
སྤྲོ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པ་རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྤྱི་དང་། ཁྱེད་བདག་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་བྱའི་ཕྲ་རྡུལ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཅད། ལྟོས་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཚུལ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ།
ལྟོས་འགྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚུལ་ཆེན་ལྟོས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇོག་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་བཞེས་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡུ་བ་དཔེར་ན་པ་ཕྲའི་བྱེད་ཚེ་ལ། ལྷུན་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་ན། ཉེ་བར
ལེན་བཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་དང་རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བར་འདོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷུན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འདིས
ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཅེན། ཤ་ཏ་དང་ལྷུན་ནི་ཞལ་ཆེ་རོ། ཞེས་སྦྲའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་ཞལ་ཆེ་ར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལས་ལ་ལྷུན་གྱི་རྒྱུན་བརྗོད་པ་ན་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི

ལས་བྱུང་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པའོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ལེན་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །བདག་ནི་དེ་ཡི་ཉེར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས། ཞེས་བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
བདག་ཉིད་པ་དང་། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འགོག་ལས་བྱུང་བ་པོ་ནི་མི
དམིགས་ཀྱི། ལས་བྱུང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་ངེས་པར་བྱ་ཡི། རྗེས་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་སྣང་ཏེ་ཡིན་ལུགས་ཕྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ་དེ།
སྣང་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འཁོར་བ་ཞིག་འདི་ཉིད་བསོད་ནམས་མ་འོང་ངེ་ཡང་དག་པ་ཡང་མ་འོང་ངོ་རང་འབྱུང་སྟེ་དོ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོ་སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གོ །སེམས་ཅན་གྱི་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད།
རིགས་པ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལུགས་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་སྐྱུར་བ་དེ་ཡི་གཞུང་ལག་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ནི། ཕྱུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྔ་དང་ཅི་སྟེ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཕ་སྐྱེད་དུ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཞེས་བླངས་པ་ན། མདོ་ཕྱི་མོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཡང་
ཀ་ར་ན་ཧེ་ན་པ་ར་འགྲོ་ངེས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་སྒྲ་ཡི་ཚིགས་ཅན་མི་འཛིན་པ་ལ། དེ་ངག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འཛིན་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ནི། ཕྱུང་པོ་སོགས་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཐང་གི་རྩིས་ཕྱུབ་ཅ་ལས་སྤྲས།

ཞ ཁ

༄༅། །མཧཱ་ཡཱ་ནའི་མདོ་ལས་བདག་ཉེས་དང་ལྷུང་མེད་དང་ལྷུང་བ་ཞིམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་ཀུན་གཞི་མས་དང་། ས་རའི་རྒྱུ་གསོལ་ས་སྤུ་གནམ་ཤ་བ་ཡི་ཁམས་ཤེས་བྱ་བའི་ཡམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། མིག་གི་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལ་སོགས་པས་
ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ཞིང་། སེམས་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེ་བར་བཟུང་བས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་དེས་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག
དེ་ནི་ས་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཡལ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཙམ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པ་བའི་ངོ་སྐྱེ་ལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐོར་ཆོས
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་དང་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཡིན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་ཚོའི
འགྱུར་ལས། །ཁམས་དྲུག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་དང་གཞི་དྲུག་པ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་པ
གསུམ་པོ་ནི་ལྡན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྡན་ཆོས་དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ལྡན་གཞི་དེ་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་ལ

ཚོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དྲུག་ལ་ཚོར་བ་སྡུག །སྡུག་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། བར་མ་དྲུག་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་གོ། །ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྟེན་གང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ནས་ དམིགས་པ་པོའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་
གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདས་ཐུབ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་འཆིང་
བ་ཀུན་ལས་ཡང་ཡང་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ལེན་པ་མེད་པར་ངེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་ཡུལ་དང་ཚོགས་པ་བཏང་། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་
བསྒྲགས་ལེགས་པར་འཛོམས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནང་དགེ། ཕར་པའི་དོན་བའི་ང་བཞིན་པོ་ལ་ཆེས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་ཡིད་འཁྲུལ་པ་ཕྲ་བསྡུ
འབྲི་ཡིན་འཁོར་གཞན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བདག་གི་མདངས་དོན་བཅོམ་པ་ན། །ཞེས་རྟགས་སྤྲུང་པོ་ལ་ཆར་དང་། །ཕྱིས་གཅིག་སེམས་ཅན་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཆ་རྣམ། ཇི་སྲིད་དུ་ར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕུང་པོ

ཀ

༄༅། །རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྟག་པར་འབྱུང་ངོ་། ད་ལྟ་སྨྲས་པའི་དེའི་ཡིད་ལ་བས་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོག་པ་སྨྲས་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྐྱེ་རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་ཡོད་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཆོས། རྟག་པའི་བདག་ཅིག་ཞིག་སྟོང་པ་སྟོང་མེད་པར་མཐོང་ཞེ་ན། རྟག་པར་བདག་འདོད་པ་འཇིག་ལྟ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དང་འཇིག་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བ་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འདར་སྣང་ངོ་ན། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་བདག་ཅིག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་ཆུ་ཀླུང་ལས་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་སྤྲོ་བའོ། ཐེ་མ་མཐའ་ཕྱིན་གྱི་དབེན་ལྷན་ཅིག་ཚར་སྐོར་རྟགས་པའི་རང་གཙང་མེད་པར་མཐོང་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཉིད། ཕྱི་རོལ་བ་མེད་པར་ངེས། རྟེན་པའི་དཔའ་སྒྲ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཟག་བླུན་པ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟོག་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་མཐོང་ནས་འཇིགས་རྣམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་སྐྱེ་མི་འཁྲུད་མ་ཅར་ཇི་བཞག་ཞིག་ཁྲིམས་པ་དེ་ནི་སྦྲང་ཆེན་མེད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ཆས་ཡལ་བས། ཁྲིམས་དང་སྦྲང་བ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པས་དེ་ཡིས་ཉིགས་པ་འཕྲོག་པར་མ་ཟད་སྦྲུལ་ཀྱིས་འཇིགས་པ་འདང་སྤོང་བར་བྱེད་པའི། ཐེ་མ་ལོ་མ་ཁས་པ་གཞན་ཀྱིས་གནམ་པོར་རྟ་བཞད་ཀང་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་རྒྱུན་ཞེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤྲུལ་པ་གཞན་གྱི་ཆོས་ལས་སྦྲུལ་ལ་ཡོད་པའི

463

འཇིགས་པ་མ་མཐོང་བས། དེའི་འཇིགས་པ་བཟློག་ཐབས་མི་བྱེད་པར་གྲུང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཞེས་པ་ཡས་ནས་བས་པར་སྐྱེ་ཐོང་པ་ན་སྨྲ་ལ་གཅེས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་རྟག་པའི་བདག་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པས། སྨྲ་ལ་
ལྷ་བུའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་གྱི་འཇིགས་པ་ལྡོག །པ་ར་བརྒྱུད་ནས་བག་ཁབ་པས་ནི། ཕུང་པོ་དང་པོ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཀྱི་དང་ར་འཛིན་པ་ལ་རྩེ་མོ་ལྟ་ཐབས་ལ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཡང་གང་ཟག་འདི་ཡ་ཆེར་བརྟགས་པར་མི
འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་རིགས་གཞན་གྱི་སྟེ་ཡ་དང་པོས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པས་པར་འདོད་པ་མང་པོས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ཡུལ་ཕྱིན་འབྲིན་པ་མ་ཞེས་པས། དེ་དེ་ར་བས་ན་ཡས་གཞན་པའི་དགོངས་གཏན་ལ་ཕབ་བས་བའི་རྣམ
གཞག །རྣམ་ཅན་རྒྱུ་མ་ལོ་མེད་པའི་སྙིང་པོ་ལ་འབྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་ཆེའོ། །ཀ་སྐྱིམ་བཞག་ཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་བར་དགག་པ། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག
ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཕྱུན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། ཕུང་པོ་རྟེན་ལ་བདག་བརྟེན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཏེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་དང་བདག་འདི་དང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི

༄༅། །རྟོག་བ་གཉིས་པོ་འདི་ར་འཆད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་ཅི་ཡོང་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་གོ་རྟེན་ཐ་ཡར་གཞི་དང་དབྱེ་གཉིས་
ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་བ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ཞེང་པོ་ར་བདག་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རོ་པ་ར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། གཞུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་ར་གལ་ཏེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བ་ར་ཏ་དཔེ། བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཞེད་པ་དང་ལྡན་པ་ད་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རམ་ཡིན་དོ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག། ཞེང་བ་རྣམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཞི་བ་ཀག་རྣམ་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར། རང་བོ་ཞེང་པོ་ར་ལྡན་
པའི་སྐྱོང་བ་ར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། འདི་ལྟར་ལྡན་པ་ར་རྒྱུན་ཡང་ལྷན་གཞན་གསྟ་བ་ཡང་དང་ལྡན་བཞིན་ལ་ལྟ་ཏྟ། གཞན་ནི་སྟོང་བ་ཐ་དང་པ་ལ་སྦྱར་ལོ། ལྷ་སྦྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ངོ་བོ་གཞན་ཉིད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། བདག་
ནི་གཟུགས་ལ་ཡས་ངོ་ཉིད་ཏུ་གཅིག་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་བཀག་པས། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཞེང་བ་ལྟག་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ང་བཅས་ཏེ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་སྙིང་པོ་ཀ་ནི་ལྔ་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྟོམ་ནས་ཏེ་བསྟན་པས་འདི་གོ་ཚིགས་ལ་སྦྱར་ནས་གྱི་ནི་ཅི་ཡོག་ལ་དམིགས་པས་རྣམ་པས་ཞེགས་པའི་གྲངས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་དང་བ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་གཞུག་ལྟར་དང་།

བདག་ཉིད་གཟུགས་དང་དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ཡིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་དང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། གཟུགས་ཞེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལྟ་བའི་རྩེ་ཉི་ཤུ་པ་བཞིན་རི་རབ་
ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཞིན་ལ་ཉེར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ར་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩེ་ཉི་ཤུ་ར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་པ་གཟུགས་ཕུང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་བསྟན་ནས་ཕུང་པོ་ར་ལ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་
ལྔ་ལྔ་སྐབས་སུ་བབ་པ། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རྩེ་ཉི་ཤུ་ར་ལྟར་འགྱུར་དགོས་
པ་ལ་རྩེ་ཉི་ཤུ་ར་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་ལྟའི་རྩེ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མེད་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ། དཔལ་ལྡན་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་སྟོན་དུ་ཕུང་བ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུང་བས། རྣམ་པ་བཞི་བཞི་འཕྲོ་ནས་
ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཤིང་བདག་ལ་འཛིན་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་བར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྔ་པ་ལྟ་ཕྲུག་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལྔ་པམ་གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་ཞེན་ལྔ་པ་གསུངས་པ་ནི་
མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གང་ཟག་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ཤེར་ཕྱིན། ཉི་ཁྲི། ཀ

༄༅། །དམིགས་པ་དང་ལྡན་མིག་སྣ་ཚོགས་ནམ་རྨུམ་པ་བདུད་བཞིན་དུ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཐབ་ཀྱིས་པའི་ཡུལ་ཞེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་བཏབས་པས། ཉི་ཆེ་ར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུག་རྗེ་འཕེལ་བ། ཕྱོར་ཕྱོགས་མ་མེད་ནས།
འབྱུང་བ། དབང་ངེས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐའ་བ། ཕྲུགས་ཀྱི་ངེས་མ་ལུས་པ་བསྒྲེབ་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱིས་གཞི་ལས་འཚོན་པ། བདག་མེད་བ་མཐོང་ནུ་མ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོ་ཞེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས་བཅོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བང་གཏུ་ལྟ་བ
གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ། དམ་ཐབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚ་ཕའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྷུན་སྨུག་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་སྐྱུར་པ་ཉི་ཤུ། སྔར་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་ར་བཤད་པའི་དེ་དགོས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི
འགྱུར་ལས། རྩེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྩེ་བའི་འགྱུར་ལྟར། རྩེ་བའི་འཇིག་ལྟ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ངར་འཛིན
སྔར་བཤད་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷུན་སྨུག་པོ་ལ་གནས་པ། ཞེས་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུའི་འཇིག་ལྟ་རྩེ་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩེ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་རྒྱུན
བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངར་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་འཛིན་སྟངས་འཕྲད་ལྡན་དུ་གྲུབ་མཐའ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པས་པས་བདེན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའོ། །ཕྱི་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་ 467

བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་བདག་གིས་བརྟགས་པ་ཡི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་ན། རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་འཛིན་མ་
གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ཀྱང་། ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅན་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
དེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་
དང་གྲོལ་དང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ཕུང་པོ་ལས་ཕྱིར་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱ་ཡང་འདོད་དེ་ཅིང་། བདག་དེ་ནི་ང་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བའི་དཔེ་ཡང་མི་
རིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པས་སྒྲོ་མི་དང་བསྐྱར། རྫས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ། འདི་ལྟར་གཞན་ཏེ་བདག་རྟག་དཔྱོད་ཅིག་དངོས་པོ་ཏེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་རན། སེམས་ཀྱི་སྐྱུར་དང་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོ་གཉིས་ག་དང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྔ་མས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ

༄༅། །ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་པོའི་རྣམ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། རྟེན་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པར་རྩོམ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་གཞན་ནམ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ངེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དགོས་སོ།། དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྫས་སུ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། སྔར་མ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་བསྒྲང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར
སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དེ་དམིགས་པ་མེད། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན
ལ། ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་ལ་སྒྱུ་ལ་གང་ཡང་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བདག་ལ་དེ་ཡི་ཕུང་པོ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའང་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར
ངང་གི་སྡོམ་པ་གང་ལ་བདག་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེས་པའམ། ཕ་ཅག་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུ་སྟེ་ཐ་སྙད་སྨྲས་པའི་རྣམ་ཕྱེ་བ་དགོ་ཡིས་བླང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ
པར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡེས་ལོན་པས། རྒྱུ་མེད་སོགས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྣ་བས
འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འདོད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པས་ལན་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི

༄༅། །ཕྱིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་བརྗོད་དུ་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དཔེ་སྔར་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཅི་
ར་བཤད་པ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་བ་མིན་ལ། གཞན་མིན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྡན་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་དག་ལ་དེ་ཡང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ
མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། ཤིན་ཏུ་དག་ཞིབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཚོགས་ན་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་བཀག་པ། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་བཞིན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་ལས་འདིར་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་བཀག་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དགོས
པས་དེ་དག་སྔོན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། ཤིང་རྟ་བཤིག་པའི་ཡན་ལག་གསལ་བར་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་མི་ཚོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཚུལ་ཅན
ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་སྐྱོང་ར་ཤད་ནས་ཐུང་འདི་ར་བཀོད་པ་ནི། སྐྱོང་བསྟན་པ་ལས་རྒྱུན་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཀྱིང་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག

ནུམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་འཇིག་གོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་དེ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བྱུང་

འདོད་པས། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བས་མ་ཁྱབ་སོ་སྙམ་ན། སྤྱི་ནི་མེད་དེ་རང་གི་ལུགས་ནི་ཕྱུང་བའི་ཡི་གྲུབ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་ནས། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་

པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་གི །ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འཇོག་ལ། སྔར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་བསྒྲིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་སྐྱོན་དེས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན

ཏེ། སྔོན་རྒྱུ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དགག་ཏུ་ཁྲེ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འདོད་ན། དབྱིབས

དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དག་གི་ཡིན་ནམ། ཚོགས་པ་བའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་འགའ་ཞིག་མ་སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཁ་ལ་ཏུ་དང་པོ་ལྟར་འདོད་

ན་འདང་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་ཡང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་སུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིས་བསྒྲིགས་ཏེ་ཤིང་རྟར་ཆགས་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟ

༄༅། །མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་བསྒྲིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ཧྲི་ལར་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་སོ་
སོ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཤིང་རྟར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱིགས་གཉིས་པ་སྔ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན།
གལ་ཏེ་དཔེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དཔྱད་པ་བའི་རིགས་འདི་འཐད་ལ་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲོག་ཤིང་དང་། གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལུམ་པ་སྔ་སྔ་བཞིན་དང་། རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་
ཏ་རམ་བསྒྲིགས་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་དང་བ་ཡོད་ན། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་འདི་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་ཡིན
ནོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་བ་ཤིང་རྟར་འཇོག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་པ་ཤད་པ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག
ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་སུ་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པ་སྣ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྫས་པ་དུ་མེད་པས། དབྱིབས

དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་བཏགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྫས་ཡོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་གཙོར་ཁྱད་ཀྱི་སོ་ཕག་སྤུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་དང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་ཕག་སྤུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྣ་ཚུང་ནང་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཏགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་རྟའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཤིང་རྟར་འཇོག་པའི་དམིགས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཞོར་ལ་ཐོས་
བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱུད་པ་བའི་རྫས་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འདོད་ན་
འགལ་ལ་བཅོམ་ཕྲས་མ་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཤི་བའི་དོག་སྐྱེས་བུར་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ལ་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཡང་ཤིང་རྟར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལ་བཙོ་བར་བྱའོ།། །གཉིས
པ་ནི། ཅི་སྣ་ཚོགས་པ་མི་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དང་ངོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར
འཐད་པ་དེ་ལྟར་རོ། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་བུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་རྣམས་བཅོམ་མི་བདེན་པ་རི་དང་བཞིན་ནམ། དེ་བོ་ཆད་ཟླ་མས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་། ཤས་གཞན་པ་རྒྱུད་དང་འབྲས

༄༅། །ཁྱིའུ་དེ་བསམ་ཡིད་ནུ་བའི་རིང་ལ་ཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱས་ཀྱང་ཡང་ནི་ཤམ་བཟླ་བ་བར་མི་ནུས་པ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་མཐའ་དེ་རིགས་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ཞེན་པ་དོན་
མེད་པ་འདི་ནི་ཚེ་ཞིག་ཁྱེད་ལ་རང་གིས་གསུ་བ་མང་པོས་ཁྱེར་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་བརྒྱུད་དེ་ཁྱབ་འདབ་པ་རྗེས་སུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་བསྡུམས་བུམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བུམ་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡི་དེ་འདིས་བསལ་
ཅས་ན་དེ་ཉིད་སོགས་བུམ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་དང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཤད་ཉེན་བས་ཕ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པ་མི་རིགས་པས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་གལ་ཏེ་ཡོན་ཤིང་རྟ་དེ་རིགས་པས་ཀྱང་ཞེ། ཤིང་རྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀྱིས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ།
ཡོད་པས་ན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཤིང་རྟས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དངོས་པ་འདི་ཀུན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དོ། ཤིང་རྟ་ཁྱེར་ཅིག་ཉོ་ཤིག །ཚོང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུད་བོས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ནས་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཀྱི་ཕྱིན་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོད་

ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་བདག་གིས་དོན་རྣམ་པར་འབྱུང་། ཡ་སྐྱེ་བཅོམ་ལྡན། ཤིང་རྟ་རྫོགས་པར་སྤྲུ་ཆེ་ངེ་བ་གས་དོན་རྣམ་བཅོ་ལ་བར་བསྒྲུབ་པ་རི་ཐབས་གཞན་ཡས་མ་སྣང་ས་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་། ཀ་སྐས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་བཅོལ་བའམ། ཤིང་རྟ་ཚེ་ཅིག་ཅེས་བྱུང་བ
སོགས་ཀྱི་འདེགས། རྗེ་ཀྱི་ཕྲ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱོར་པ་རྫོང་བར་བཀུལ་པར་འགྱུར་རྗེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཚིག་དབང་དེ་ལ་བརྗོད་བཅོམ་མཛད་བགྱིན་ཡིད་དེ་ལྟར་རྗེ་དམ་ལ། དཔལ་ལྡན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམ་ས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ལས་མ་རྟེན་ནས་ཤིང་
རྟ་འདེགས་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཚོང་པ་རྗེ་འཕྲེ་དབང་པོ་འདུལ་བར་ཕྱག་ལྷག་མ། དེས་ན་རྣམ་པར་དགོངས་པའི་ཡུལ་ལས་ནམ་རྟ་མ་གི་བཅོས་ཆགས་ཀྱང་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོ་བཅད་ཀལ་ན་སྐུར་བ་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིས་པ་དེ་མི་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ 476
སྤྱི་དོན་དམ་པ་རབ། འདེགས་རྗེ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅོལ་བ་ནི་ཤིང་རྟ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མཆེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་མོད་ཤིང་རྟ་དེ་ནི་བཏགས་དོན་བཅོལ་བའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པར་འདེགས་རྗེ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན། །སྔོན
པོ་དང་ཚེ་རབས་སོགས་པ་སྔར་ལ་རི་ནི་ར་ཀ་ཡིན་ལུགས་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་སྨྲ་སོགས་ལ། །རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་མཉེན་འདི་ལ་བཅོམ་ལ་ཐམས་བྱང་སླ་ཏུ། ཤིང་རྟ་ཡང་དང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས
པ་ལ་ཐབས་ཀྲུང་ས་པའི་ཕྱིར། །ཡོ་བཅད་ཀ་ཀ་ཧྲུ་ག་ས་ལ་ཤིང་རྟ་འདི་ཙམ་ཅིག་སོགས་ཀྱི་འདེགས། རྗེ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་པར་མི་འཐད་ལ། ལ་ས་ཡོ་པོ་ཀླུང་འདི་ལས་བླང་བར་ཆོས་པ་ཡི་ཆེ་ཞེས་ཀ་སྐུལ་བས་ཤིང་རྟའི་བདག་གིས་དོན་བཅོལ

ཐ

༄༅། །ཁམས་ནི་འཇོག་པ་དབྱུང་བའི་ཡུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྲ་སྐྱོད་ཁམས་ལྔ་པ་དང་། སྔོ་རོལ་པོས་བྱུང་དེ། ཁམས་ལྔ་དང་བགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཐར་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་རྩ་རབ་བརྙོག་པའི་ཚེ་ལན་མ་ཐེབས་པ་ན། ཁམས་སྤྲུང་མེད་ཅེས་སྤྱ
བར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དབྱུམ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྐོར་ནས་ཤིང་རྟས་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ར་འབའ་ཞིག་ཙམ་ཟད་ཀྱི། ཤིང་རྟ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་ལ།
གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས། ཁམས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི
ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེར་སྦྱར་བ་བསྒྱུར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བསྙད་པ་དང་། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། སྤྱོད་པོ
རྣམས་ལ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྲུབ་བོ། །གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཅན་དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། ཚོགས་པ
དེ་ལས་དོན་གཞན་དང་བྲལ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཆ་ཤས་ཅན་ཡང་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱང

ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་ན། པ་ཤད་མ་ཐག་པ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད
བར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་རི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་འཇིག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་གཞན་དག་རྣམས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ
སོགས་པར་འདོད་པའི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཏུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། དེ་དག
གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ན། དེ་རྣམས་འཇིག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་སོགས་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ 478
ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཏེ། ལུགས་དམ་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་། དེའི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་རུ་མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག
ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞག་མི་དགོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཇོག་ནུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་འདི་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །རྟུག་པ་ལ་ཕྱུར་ཆེས

ཞ

༄༅། །ཀྱཻ་ཧོ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤཱ་རི་ཧྲ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ། བརྗོད་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་ལས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། མཁས་སྐྱེས་ཀྱི་འཆི་ངོ་གྲོལ་ཀྱི་བཞིའི་པ་དག་ངེས་གཟུང་བཞི། ངང

པོའི་ གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྤྱོད་པ་ཤཱ་དང་པ་དཔྱད་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མཐའ་རྟགས་པ་གྲགས་རབ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱར

བ་ཤད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་དང་ཤཱ་རིའི་ལ་སྤྱར་སྦྱར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའོ། ཆོས་སྒྱུར་བ་ཁོན་རང་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གཏོང་དཔགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་པ

བརྒྱུད་ཀྱིས་བཙལ་བ་ན་ངེས་པར་བརྒྱུད་པ་གང་དུ་རྙེད་ཅུང་ཟད་དགོས་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤཱ་རིའི་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟོགས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཙལ་བ་ན་མི་རྙེད་པ་གང་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཚད་ཏུ་མ་དང་གོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཤཱ་རི་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་རྣམ་པ་བརྟག་པ་གཞན་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར

ཞིང་། རྟོག་ངེས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདང་གི་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བསྟན། །དེ་ཕན་ཆད་ལུས་པ་དཔྱད་ནས་འདི་ཤཱ་རིའི་གྲུབ་པའི་ལུས་ཉིད་མི་བརྟགས་པར

གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་བུམ་པའི་ལྷུམས་ལ་མཁས་པ་བརྟགས་གིས་སྟོང་ང་ལྟར་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་ཅེ་ན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་འཆི་སྒྲུབ་མདུད་བཀགས་ཀྱང་ཏེ་ངེས་པ་པར་ཁ་བསྐྱུར་བ་རྒྱུ་འཇོག་ཞིང་སྐྱོང་ངང་པས། འདི་ནི་ཤུགས་སྐྱེ་ནམ་མེད་པ་རང་
ཀྱི་ཤུགས་ལ་ཁས་བླང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་དགུགས་ཡོད་པ་མི་ནུས་ཤེས་བཟུང་བཀྲུང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ང་སྨྲས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཁམས་སྣང་ལྷུང་དབྱུང་བ་ན་ཡི་ངང་མ་དམིགས་པ་པས་ཁམས་མེད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་བཅུ་མཉིག་དམིགས་པ་པ
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱུམ་བུ་ཆེག་པའི་ཐབས་བསྐལ་མཚོ་བ་ཁྱེད་གྱི་བཞད་པ་དུ་བུ་བཞིན་སྨྲ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ནོ། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས། དེའི་ཡན་ལག་དགག་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ།།
ཤག་ཏེ་ཤིང་རྟ་སོ་སོར་ཞིག་པ་ན་དེ་འཁོར་ལོ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དམིགས་པ་བརྙེད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་། ཐུ་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཤུ་རམ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོར་ཕྲལ་བའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟའི་ཡན 480
ལག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི། སྔར་དུ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ལ་བརྟེན། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དགག་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི། སྔར་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཤད་གྲིན་ནི་མི་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་ཅི་དེ་ནི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་ངང་གི་
ཚ་ཤས་བརྟགས་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ག་དེ་ནི་ངོས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་རྒྱུ་རྡེ་དྲུ་སྒྲུང་ལ་བསྟེན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ

༄༅། །མི་རྟོག་གསལ་སྒོ། །གཞན་ཡང་ཉི་རྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མཐུན་པ་དེ་ཡི་ཡིན་ལག་ཏུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་ནི། དཔེ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མི་ཚོགས་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད་
པ་སྡུ་མ་ལུས་འཚོགས་པ་རང་འབྱུང་བའི་དེ་པོ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཙུག་ཉིད་གཙུག་ཏུ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ནི་དམིགས་བརྟགས་པར་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིས། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཙལ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ
ན་ ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དེའི་ཞུད་ཤེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བཙལ་བ་ན་ཟླ་ཚུགས་པ་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོང་པར་རྟོགས་མ་ཐོས་ཏོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ངེས་པར་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་རྟེན་ཅན་
པ་མི་གཙང་བ་རྨུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ནུ་ལ་འཇོན་པ་རྣམས་ཉེ་བོ་ཉིད་ནི་བསྐད་ལྷག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་སྦྱར་བ་རང་བཞིན་པའི་ཕྱི་ལག་པ་མཐའ་མ་ཉེ་བསྟན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རྟེན་ལ་བརྟགས་པ་
སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟུང་བ
ནི་ལས་ཡིན་ནོ། བདག་འདི་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བུ་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་འང་རྟོག་པ་ན། བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འདི་ཞེ་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྟེན་ལ་ནི་ལས་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས

པར་དོན་འཆི་དེ་ཀྱི་མི་སླུ་བ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བཟློག་པར་སྨྲ་བ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་བདག་མི་བརྟེན་པ་དང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་འབྱུང་བས་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་བླང་
བར་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་སྟེ་རྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་རྟག་ན་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་སུ་བྱུང་བ་དེས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་འདིར་བྱུང་བའི་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་སྔ་མ་དང་འདིའི་བདག་
གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འབྱུང་བ་པོ་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྔོན་བྱུང་བོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ལས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཅེས་པ་འབྲེལ་པ་ར་གཉིས་པ་ཁོ་ན་བསྟན་དོན་གྱི་ཞེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱེ་འཇིག་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །བདག་དེ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཚན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ
མིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མཛད་པས། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་འདི་ནི་རྟག་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་

༄༅། །གཞན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་ཞེ་ན་ནི། །འདི་ནི་རྟེན་མ་གཏན་གྱིས་བསྟན་ནུང་
སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱང་ཆུབ་སོགས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་ལ། ཏེ་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གྲང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྫས་སུ་མེད་པས
མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་བཞི་འདི་དེ་སྐྱེ་ཤུས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་ཞིག་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བས། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་དེ་ཅེ་ན། བདག་སྣང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས། འཇིག་ལྟས་བདག་འདིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁྱམས་ལ། བདག་གང་ཞིག་ཡེ་ནས་སུ་ཚོལ་བ་ན། ལུས་སོགས་པ་བདག་འཚོལ་བ་འདི་རིགས་པས་ཕྱུང་བ་ཉིད་
ངེས་པར་ཀྱང་མི་འཐད་པར་མཐོང་བས། བདག་དེ་འདི་ངང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དང་བཅས་ཅིང་། རང་གི་སྒྲ་ནི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་པའི་བདག་མེད་དོ་སྙམ་ཞིང་འཁྲུལ་བས། ཕུང་པོ་
ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་སྙམ་དུ་ཕྱས་མས་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི། སྔར་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་རམ་ཡིན་ན་སྔར་རྣམ་གཞག་ལ་ལྡན་བརྒྱུར

སྐྱེ་བ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་བ་མེད་དང་ལྡན་པ་ཐུགས་དང་དེ་དག་འཇིག་ལ་སོགས་པ་རབ་ནས་པར་མཐའ་དག་ན་མས་ལ། རྣམ་ཀུན་དུ་མི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་ན་ས་ང་བ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཀུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གདོད་ནས་བདག་འདི་ངང་
ཉིད་པ་ཉིད་དམ། བདག་དང་དངས་སྦྲུལ་བ་ཅན་འཇིག་རྟེན་འགྱུར་བ་བདག་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་པ་ཡི་ཐོ་ནམ་ཀུན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཐུབ་ཡིལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་བཞི་བདག་ནི་ཕྱི་བདག་གི་ཆགས་དང་ཡིན་པ་དེས། ངས་ཡིད་བར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་ནི
ནི་ མཐའ་དག་ས་པའི་གྲུབ་པ་རང་རྒྱུ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁྱེ་ཆེ་ངེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་འདོགས།
པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་འང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བདག 484
དང་བདག་གི་བ་ཞིག་ཉིད་དེ་ངོས་བ་འགའ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་ཤེ་ཆེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཚོགས་དང་བདག་གི་རྣམ་ཅན་དག །ཉེ་བར་ལེན་པ
ཉེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ནང་ཕྱིན་ཏེ་བཅད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་ན། ཇི་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་བདག་མཐའ་དེ་བཅད་ཀྱི་ཡུལ་སྡུད་པ་རྣམས་མེད་པའི

༄༅། །ཕྱི་རོལ་དག་གི་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང༌། དེའི་དོན་བསམས་པར་བྱེད་པ་ན་ནུ་ལ་

འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ན། ཟླ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་

པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་རྣམས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། སྙིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་

བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། རྒྱུ་དང་འབྲས་

བུའི་ངོ་བོ་ལ་བསྒྲེ་བ། དེ་ལ་ཕན་ཞན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གདགས་པ་བརྟགས་ན་ཤིང་རྟ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་ར་བ་དང༌། དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང༌། འཕྲེང་བ་དང་ལྗོན་ཤིང་དང༌། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཤིང་རྟ་ཕྲན་དང༌། འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་

པར་འགྱུར་བས། རང་རྒྱལ་གྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཅོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིར་བསམ་རྗེ་མས་ལྷུང་བར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྐྱོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རྟ་ཕྱིན་ལ་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན། །ད
ཀཱ་ཀྲ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཕྲེང་རྩེས་ཀ་གསུམ་ཅན་འཁོར་ལོ་བསྐྱེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་རྣོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་གི་སྒྲ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདི་
ལ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མ་བརྟགས་པའི་གྲགས་པ་འཁོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། རྒྱ་མཚོ་ན་ཡང་གི་ཕྱིར་ན་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་བསྒོམ་མཛད་པར
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྣམས། ཐུབ་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས
བཞེས་པར་གསུངས་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་སོགས་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་རྒྱུ་མོ་ལ་སོགས
པ་དེ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ནོ་ལ། མེ་རིས་སྔོ་ཁ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ

༄༅། །ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་འོད་ཆགས་དང་། སྲུབ་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་མགྲིན་པ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དེ་འི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་ཉི་ཤུ་པ་མ་ཕྱེད་པ་དང་།
བུད་ཤིང་ནི་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་འདོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་དུད་པ་ཤིང་གི་བར་དུ་ཡན་ཆུན་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འི་ཕྱིར་དཔེ། །འདི
རྣམས་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བརྫུན་ཏེ་བཙལ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས
ཡན་ཆུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཡན་ཆུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།
གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན
ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན། ཅི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྔར་དེ་གཉིས་ཕྲད་ནས་རྒྱུ་དང་ཞིག་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་ཤིག

དེ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ཡི་དངོས་སུ་རྒྱུ་ཡི་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་པ་འགོག་ཀས་སོ། །འབྲས་ཏུ་སྣ་བཟང་ངན་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་འབྲས་བུར་བཏགས་པ་ཡང་ཤེད་ཏེ་ཉུར་ཞན་རྟེན་
བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ར་རིགས་པ་རྒྱུད་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས
བུ་དང་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་རྫས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གླུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་སོང་ན་འདི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར། རྫས་སོ་སོར་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུར་འདོད་པ་འདི། དེའི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་མི་སྐྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་རྣམས་འབྲེལ་ 488
མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ར་སྒྲ་བ་ལ་བརྒྱུད་ཕྲད་སྐྱེད་ཅིང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཀག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ར་སྣང་ལ་ཞེས་ཏེ་ད་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་བཀོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ

ཕ

༄༅། །མཚན་ནི། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འདོགས་ནུས་ནམ། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་ལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ཏུ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་རྟོག་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་པའི་ཉམས་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་
པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་བས་མ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་མ་ཐད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་
ཐམས་ཅད་འཐད་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲོལ་པ་པས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་འཁྲུལ་མ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་ཅན་ལ་ལྷོ་རྒྱ་ནམ་འཇིག་ཚེས་སྒྲ་རྟོགས་པ་ཡིན་

489

ཀྱི༔ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་པ་རམ་ཐེད་ན་ཞི་ཡཱ་ཡཱ་སྟ་ར་སྣང་འཆར་ཞིག་འདེབས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་མཚུངས་པ་སྟོན་པ། རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའི་
ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་པ་འདིས་སུན་
དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ནམ། མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་གིས་གང་སུན་འབྱིན། ཅི་སྟེ་མ་ཕྲད་པར་
སུན་འབྱིན་ན་ནི། མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་བའི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་པ་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་
པའི་ནུས་པ་མེད་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས། ལུགས་ཀྱིས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོན་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱུར་སྨྲས་པ། གང་གི་ཚེ་སུན་འབྱིན་ཕྲད་སྣང་དང་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས་ཁོན་ནམ་
པར་འཛེམས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལུགས་སུན་འབྱུང་བར་བྱ་བ་སུན་འབྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཚོལ་བ་རང་གི་ཚིག་ལ་ཡང་དཔྱེར་ཚོལ་ལ་གཞན་ལ་བ་བབས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས་ཏེ། 490

༢༩

༄༅། །ཀུན་བཏྲིན་ཤུ་རྣམ་ངེས། རིགས་པ་མ་ནི་དཔར་དངོས་པོ་མཐུན་དཔེ་ལ་སྒྲུར་བར་དེ་ཆས་བདེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་པོ་དམ་ཆས་བཞེད་པ་སྟེ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་ཁྱད་པར་སྒྲོན་མ་ཁྱད་པར་མཚོན་པ་ཐམས་ཅན་གྱིས་སྒྲུང་ངོས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་སྨྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁ་བ་ལོང་གིས་མཐུད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ལྟུགས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི་མཐུད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འཛིན་ཏོ། །མིག་གིས་ཀྱང་མཐུད་པ་ཡོན་ར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གིས། མཐུད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྟགས་ཀྱང་མཐུད་པར་སྒྲུབ་དུ་ནི་ཀྱང་མཐུད་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཀྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཡོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཤར་གི་རྒྱ་སྐྱོད་ནི་སྒྲུབ་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་བྲ་ལ་ཞིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་བཅོམ་ལ་ལྟུགས་པའི་རྟོལ་བ་ནི་སྒྲུབ་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་འབྱིན་དང་སྤྲུབ་པ་འཐད་རྩུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་རྩུལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བརྙགས་ཏེ་སྤྲུབ་མི་རུས་པ། འདི་རི་མ་པ་ཤད་པའི་ཞུལ་ཀྱི་ཉིད་ལྟུགས་མ་ཤེས་པར་བྱུང་རྩུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལེན་རྩུལ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་རྩུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པར

ཏྲུ་སྟེ། སྙན་བརྒྱུད་བཀའ་སྲུང་ཕྱུང་ཐུབ་མཁྱེན་བརྒྱུད་བྱིན་འབྲིན་པར་སྦྱིད་དམ། ཅོག་ཏེ་སྐད་ནས་ལུང་ཤྲིན་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐུར་སྨས་ཟིན་པའི་ཉེས་བཞི། འདི་ནི་སྨྲ་བ་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ
འཆར་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ཡ་ཆར་བར་ཕྱོགས་ར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བདག་ལ་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱི་སྒྲུ
ན་སུ་ཤུ་དབྱུ་བུ་དང་ལུང་འཕྲིན་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་སྨྲ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་སྐྱོད་པ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི
རྒྱུ་མཚན་དུ། ཕ་རོལ་པོས་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ། རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་བཀོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་པ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ
མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར
རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད་ན། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཁོན་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་སྣང

༄༅། །བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྨྲས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྨྲས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྨྲས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྨྲས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བདག་ནི་སྨྲས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྨྲས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྨྲས་པས་ཀྱང་མ་སྨྲས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ
པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས
པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་
དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མ་སྨྲས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་པ་དོན་བཙལ་བ་ན་ཐོབ
པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་བཀག་ཅིང་། གཉིས་སུ་དཔྱད་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་པར་འཇིག་རྟེན

ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ཕྲེང་བ་པར་ཁྱམ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། འཕྲོ་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་བཀྲམ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་ཞེས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། ཕྲེང་བ་ཞེས་པའི་ཕྲེང་བ་བྱ་ཕྲེང་བ་དང་མཚོན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་
སྙད་དུ་ཁམས་ཡོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣང་འཕྲིན་ཕྱེ་ཀྱིས་སྤུན་དབྱུང་བྱ་དོན་དམ་པར་ལུན་མི་འཛིན་ཏུ་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆེ་ལེ་འབྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ཉིན་རེ་ཀྱིལ
འཁོར་དང་རྒྱུད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་པར་རྣམས་ཉིམ་གནས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནུམས་ཀྱིས། མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉིམ་དང་རྒྱུད་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་རྣམ་པར་ཕྱད་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ཞེས་བཏགས་དོན 494
འཚོལ་བ་རི་རྩ་ལ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་བསྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ་ཀྱི། ཉིམ་རྒྱུ་ཉིམ་དང་རྒྱུད་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ནི་ལས་པ་དང་གཟུགས
བརྙན་ནི་བདེན་བཞིན་དུ་འདད། རང་གི་རྒྱུད་བཞིན་མཚོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་ནི་རྩལ་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཏོང་པ་དང་འདྲ་བ་རི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉིམ་མ་རིག་པ་སྣང་བར་བྱ་བ་ལ། རྩལ་པ
མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཁྱང་གི་གྲུབ

ཕྱི ཚད་མ། ཏྲི་ཀ་ཤེ [illegible]

༄༅། །ཉིར་བཞིན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའི་སུན་འབྱིན་གྱིས་ཀྱང་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་ནུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་དང་ཚམ་པའི་བརྟགས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ། བརྟགས་དོན་འཚོལ་བ་བཞི་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བས་དཔྱམ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་མཉེ་དེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་ ཙ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བསྟན་པ་འདྲེན་ནོ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྲུས་ནས་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཐལ་ཉན་གྱིས་དབུ་མ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནམ་ཡིན་ལ་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པའི་དཔྱད་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་མིན་པས། །ཁ་ཅིག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྟག་གཅོད་ཀྱི་གཅེས་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་དཔྱད་པ་བྲུར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་གཞན་གྱི་གླགས་དང་བཅས་པ་སྐྱོན་བརྗོད་

དང་བཅས་པ་ཞིག་ཞུ་བརྗོད་ན། ཕ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་འདུག་པ་ལྟར། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་
འདིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་སྐྱོན་འབྱིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ལྟག་གཅོད་ཀྱི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་པས། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་
དབྱུང་བར་གྲུབ། ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱེད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མ་ཁྱད་ཀྱི་སྐྱོན་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཕྱིར་སྐྱོན་མ་དང་འཛེམས་པ་ཁོ་ན་བཅག་གིས་བརྟགས་པའི་ཡིན་ཁོ་ན་ཆེས
མཐོང་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པ་དང་། ལ་སོགས་
པས་མ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་མ་དག་པར་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན། དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་རྣམས་
པར་ཡི་ཆད་པ་སྐྱོ་ཡོད་འབྱུང་བ་འབབ་པར་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། ཐུམ་པོ་ཉིད་དང་། ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོགས་སུན

༄༅། །འཕྲེང་བས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་བར་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་བརྒྱུད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་
གནོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་ཕྲད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་ཕྲད་མ
ཕྲད་ཀྱི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་བཏང་ནས། རྟོག་གེ་ངན་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་ངན་པས་སྤྲུལ་བ། ཡང་དག་པའི་ལམ་འགགས་པར་བྱེད་པ
ལ་སྦྱོར་བ། ཏེ་བོར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བ་འདི་ཅིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་འང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁེངས། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ཡི་འདོད་རྟེན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག
ལྷེམ་པས་དངོས་པོ་སྡ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནུས་པ་ནི། ཆོས་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་ཕ་རོལ་པོ་ལས་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནུས
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད

མས་ངེས་པར་འགྱུར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟུན་པོ་ཕྱོགས་ངོས་པོ་སྨྲ་བའི་རྟེན་དང་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ལན་ཡང་རྒྱུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་བྱ་
བའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱོད་སུ་ཞིག་གིས་བཅོལ་བ་བརྫུ་སྲུང་ཅིང་། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་དང་ཀྱི་སྨིན་ལྷུར་རང་གནམ་རྟག་དང་བའི་སྡུབས་ཀྱིས་གཅུམས་པའི་སྐྱོང་དུ། རྟག་གི་དང་པའི་སྣང་བུ་བྲིས་པའི་དྲ་བས་
ཏེ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཕྲན་ཏེ་མ་གུན་ནས་འཛུགས་པར་ཅི་སྐྱ་བྱེད། བདུན་འཛིན་གྱི་རྟོང་པ་འདེན་དོར་བར་བྱུར་གོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་མ་དོན་སུམ་ལ་མ་རྟེས་སུ་ 498
དཔག་པ་འདང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཡོན་ར་ཟད་དེ་ག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སོར་ལ་བ་རྟེན་ནས་ལྷུག་སྤྱོད་པ་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་པ་ཀྲུ་བུའི་བརྟེན་ནས་རྣམས་བརྟན་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྣང་འབྱེད་གང་བ་ཡང་བདེན་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྒྱུས་འབྲས་སུ་ཕྲད་ནས་ནམ། མ་ཕྲད་པར་
སྐྱེད་ཅེས་སྨྲུན་འཕྲིན་པས་གོད་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་བུ་འབྲ་ནས་ནམ་ལ་སོགས་པས་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ཏེ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་བརྗོད་པའི་ཚིགས་དང་། ཕར་ལ་བོས་སྐུན་འཕྲིན་ཡཀྲ

ཛ རབ་གནས་ ཉིས་རྒྱ་ཞེ་ལྔ

༄༅། །མ་བྲུད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཡང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་བརྟག་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཡན་གྱི་སྐུན་འབྱིན་བ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། སྔར་བསྟན་པ་དེ་ནི་མཚན་བཅས་མ་དང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེ་ལས་ནི་དོགག་གཞན་གྱུར་པའི་དོགས་པ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོ་ཙ་བ་གིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ནིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་བཀག་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཕྱབ་གཏན་སྐྱོན་བྱུང་ཤེས་དགོས་ནས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅི་ཕྱིན་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དམ་པ་བ་ཡང་དོན་དམ་བར་མེད་དེ། དོན་དམ་བར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་བཀག་ཡོད། གང་ཞིག་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཞེན་གྱི་ཕྱོགས་བཟློག་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བ་འདི། སྐྱུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་བའི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དབུ་མ་པ་སུམ་རང་གི་ཕྱོགས་ཕ་སྐད་དུ་མ་བཞག་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟློག་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ནས། དབུ་མ་བ་ལ་སྐྱུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཕྱུར་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱུན་འབྱིན་པ་ཞེས་ཟླ་མ་ནི། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བ་ཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས

ཉམས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་པ་ཞི་ཞིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མདོར་བསྟན་པ་དང་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ
པ་མེད་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས 500
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་ནས་སྟོང་པའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ
རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཉིད་རང་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན
ཉིད་འདི་པ་ཚམ་ཕྱིར་རེ། ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྨྲ་བ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྡུས་པ་མེད་བཞི། །འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅད

ཕ

༄༅། །སྟོང་པའི་ཕྲག་ཚན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ཡུམ་ལས་སྟོན་པ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེ་ན། བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྟེམ་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཤེས་
རབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཏན་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བ་
རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་ཕྱམས་བསྟུ་ཚོགས་པ་འདི་དེ་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འཕྱུ་སྒྲ་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟུན་ཀྱི་གསུང་བ་ཤད་ནས། སླར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞི་པ་ཤད་ཅིང་
དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་སྟེ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། འབྲིང་པོ་དགུ་བ་བཞི་དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་

དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། ཞེས་སླར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པར་རྣམ་པ་ནི་ལྷ་ལྟས་འདུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པར་བྱ་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ནི་གདགས་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བསྡུས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞི་རུ་བསྡུས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བ་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བ་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བ་བཤད་

ཞ། དབུ་ཊཱིཀ། ཤོ་ ༢༥༩

༄༅། །བཤད། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་བཤད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་བཞིན་ལས་ལོན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ངོ་། མིག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག
ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བརྟན་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བ
ཚད་ཀྱིས་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོད་ཀྱི། །དེ་ཡང་དུས་ཐུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག
རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ན། སོར་མ་ཆག་པར་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་བ་དང་མི་ལྡོག་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་འགྱུར་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་ཆོས་ལོག་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་དགོས་པར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དངོས་པོ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་རྒྱུན་ཆག་ནས་པའམ། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ལེགས་པས། སྔ་མ་ནི་དཔེ་ག་སྒྲ་འདྲེན

503

ལུགས་འབྱུགས་པར་གསལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་ཤེད་ལས། ཕྱིར་ལྡོག་གཉིས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ནས་མིག་སོགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་ནམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་
འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་དགོས
ན་དེ་ནི་མི་དོ་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བདད་བཀག་ལོ། །ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལ་ཡིན། ཕྱིར་ལྡོག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་དོན་པོ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ལ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་
རྒྱ་སྐད་ལྟར་ན་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་ན། མིག་སོགས་དེ་ཡང་རང་དུས་སུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ནས། དེའི་ངོ་ཏུ་ལྡོག་པ་ནི་འཇིག་པ་ར་བརྗོད་ན་མ་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། 504
དོན་བསྡུ་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས་འདི་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས། །
འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ

༢༥ སྟོང་ཕྲག ཉི་ཁྲི། ཀ

༄༅། །མདོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འདི་ང་བཞིན་ཞེས་པར་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།།ཆོས་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། མིག་སོགས་འདི་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་
བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་དག་གིས་ཉན་སྟོན་པ་ཡང་རེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བསྒྲིབ་པ་ལོག་ཤེས་ཡེ་མེད་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ལེགས་པར་བཀག་
པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད་དམ། དེ་མེད་ཅེས་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅིའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀོ་ང་ལ་བ་རིབ་ཅན་དེ་པ་མེད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་
པར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ལམ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པར་

505

དོན་དམ་པ་བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ར་འདོར་བཞིན་དུ། ལམ་ཕྱེད་ཀའང་བསྡུ་མཚོན་པ་ནི། དང་པོ་ནི་ཀུ་རུ་ཁྱལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྣང་དུ་མེད་ཅིང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་
བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་
གོས་ངུར་སྨྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྲའམ་མགོ་ཀླད་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི།
རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པ་ལས་བྱ་བ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཉིད་རིགས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་

༥

༄༅། །བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རྟོགས་མི་ནུས་པ་མིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་ལྡོག་པ་བར་བདག་བསྟན་བཞིན་ཡོད་བར་གསུངས་ཤིང་སྣང་བ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པས། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་
པ་ལ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ། །བཅོམ་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་དཔེ་མང་པོ་ལས། འབྱུང་བ་དང་ཆུ་ཟླ་འབྱུང་བ་དང་ལྟ་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ནག་ཚོ་འི་འགྱུར་ལས། མཐུན་པ་དང་སྡང་དོན་དམ་པ་བཞིན་ཉམས་པ་
མེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བའོ། སྣང་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། མཐུན་པར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་མ་ལ་བདག་ཞིག་དགོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། གློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་གྱུར་ན། ཚད་ལྡན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་གོ། འདི་ནི་གོང་ནས་བཞི་ག་ལ་དེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི
རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་མིག་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པ

507

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་ཚིག་རས་བཀར་སྦྱོར་བ་བཀྲ་དང་མཚམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བཀག་པའི་མིག་སོགས་པ་ཉིད་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད
ཅེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱིན
པ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པ་བཅས་ལ་ལྡོག་ནས། བཅོམ་མ་མིན་པ་དང་ཤེས་ཞན་ལ་མི་སྐྲག་པར་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་དེ་ངོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག 508
ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཕ་རོལ་པོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས། རང་བཞིན་འདི་ནི་བརྟུད་པ་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས
སོ། །དེ་དག་ནི་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་འདོད་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མི་རུང་སྟེ། ཚ་བ་སོགས་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས

༄༅། །སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དེ་བཅོས་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ངོ་། ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་རང་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་འདི། ཆོས་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཀུན། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྡོག །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་གཏད་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་གཏད་བཀག་པའི་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཉམས་པ་བསྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་ནས་ནི། མིག་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དགོས

ངང་གྲོལ་བའི་སྐྱོང་བའོ་ཞེས་ཀླུ་ཕྱོགས་སྣེ་བའི་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མིག་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཤིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ
ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་བསྟན་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཕྱི་རི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས
སྟོང་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་དྲི་ཁ་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉིད་ཀུན་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མཐོང་ཐེར་ཟླ་གཅིག་གནས་པ་མཚན་པ་དང་། འཇིག་པ
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་སྣར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་། དབང་པོས་མ་བསྡུས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆར་ཡིན་
ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་ལྷག་མ་ལྟར་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཡང་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས
བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་བཅམ་བདེན་པས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ།

༄༅། །སྟོང་བ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྨྲ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དགག་གཞི་ཁ་ཅིག་ཇོ
ནང་པ་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་དགག་གཞི་བྱ་བྱེད་ཙམ་མཚན་པའི་རྟོག་པར་ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས
ཤིན་ཏུ་སྨད་པར་གསུངས་སོ། །ཀ་ཉེ་ནི་བདེ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟོང་བཅུད་གཉིས་མེད་པས། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་སོགས
ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་པ་ན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒོམ་པས། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་མུ་མཐར་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཚད་མེད་
པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ

ཕར་འདི་ནི་པ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་རྟེན་གསུམ་ཏེ། ཕྱོགས་པ་ཁྲི་ཉི་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ཁྲེ་བྲག་པས་ཕྱོགས་རྣམས་རྟག་པའི་རྫས་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་རྣམ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ནི་དེ་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ
དང་། དོན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་རྒྱུ་ཚན་ལས་འདས་པ་ཚིག་གིས་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འདས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེའི། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ལས་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དགོས་པ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་མ་ཕྱིན་པ་ལས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི
བསྟན་པར་མཛད་དོ། །ཕྱུ་རྒྱུ་ནས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས 512
སོ། །ཆོས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་འགག་པ་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི། མཐའ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་དུ་བསྡུ་ན་ལོག་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ཚོམ་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྒྲ་འཆི་བ་རྒྱུད་པ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས། གང་དུ་འབྱུང

ཞ། སྟོང་ཉིད། ཉེར་བརྒྱད།

༄༅། །ཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡང་དག་སྦྱོང་བའི་རྟེན་ཆ་དང་། རྟག་ཆད་ཅེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཞེ་སོ་པ་མཐར་འཛིན་དུ་སྨྲ་བའི་རྟེན་ཆ་དགེ་མཐའ་ཡི་ཡོད་པ་མཚམ་བ་དེའོ། འདིར་མཐའ་ཡས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །མཐའ་བྲལ་དེ་ཉི་མཐར་བྲལ་ལ་འོ་རེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མཐའ་བཀས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱིས། ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་མི་གཙོ་ཀྱི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོང་ལ་དོན། དེ་ནས་ཡང་བསྒྲུབས་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་བསྡུར་མཐའ་འཁོར་བ་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་བཞི་པ་དེ་དག་འཛིན་བཟློག་པར་འགྱུར་དགོས་པ་སྟེ། དེའང་ནི་སེམས་ཅན་པ་བར་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་ཆད་ལོག་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ལམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཆད་དང་མ་བྱུང་བ་འདྲེན་སྤྱོད་ཅེས་འཕགས་གསུང་པོ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་མཐའ་རྟོག་མེད་པས་ལམ་བ་པའི་ཐུགས་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་བཟློག་ངོ། །འགྲོ་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་བར་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བྱེད་པ་འདི། སྤྱིར་བ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དོན་བཅད་གང་ཡིན་པ་དེའོ། ཐུགས་དང་ཐམས་མེད་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཡས་ན་དེ་ལ་བར་བསྒྲང་དོ། །དོན་བཞིན་སྤྱན་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལྟ་ཞེས་པ་བརྗོད་ལ། དོར་བ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕར་ལ་གཉིད་བ་མེད་བསྐྱེ་དང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དང་སྐྱུ་ཡང་དེར་རྟུལ་པ་སྐྱེ་དང་དུ་མི་རུང་བ་ཐག་ཆེན་

པར་ཡིན་པའོ། །ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ངོ་བོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུའོ།།
དབྱུ་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་མས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དབང་པོ་རྩེ་མོ་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་མས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་
བྱང་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུ་མས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་མཚན་དེ་དག་གི་ཤེས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བློ་ལྡན་བདེ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེ་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མས་ནི་ཕྱིན་དང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དེ་བོན་ཉིད་ནི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱིས་གྲུབ
པས་སྟོང་པར་གྲུབ་པས་སྣམ་བརྗོད་པ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སུ་གསུང་མཐུ་བཏགས་ཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་འཕྲུང་ལས་མི་ཐུབ་བོ། །དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན
དེ་ནི་ཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བཅའ་བ་པར་གྲུབ་པར་སོགས་ནས་པ་མི་ལྡང་བ་ལ་པ་འདི་ཤེ་བ་ན། ངོ་དེ་ལ་བདེ་པ་གྲོགས་ཡིན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་མས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལ་སྐྱབ་སུ།

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་སོགས་སུ་རྣམ་དབྱེ
བའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་མ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། གཟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར
རྣམ་དྲུག་དང་། རེག་པ་དེ་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང
པས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ལ
སོགས་པས་བསྟན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་གཞུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་སྤྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། གཞི་ཚོགས་དང་། ལམ
གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས

སྒྱུ་ཡོད་ཅིང་ཏེ་གཟུགས་མ་སུ་རྣ་བ་དེ་འི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རང་གི་ངང་བཞིན་མཚོན་པ་འི་ཕྱིར་ཐོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འོ། །ཚིག་བཞི་པ་
སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བ་སྐྱེད་པ་འི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཁྱབ་པ་འི་མཚན་མ་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་མཚན་མ་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤར་བ་འཛིན་པ་སྟེ། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྣ་ཚོགས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་སྟེ་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་གཞན་པ་འོ། །གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་
དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་འཇིག་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ། བ་རྒྱུད་བ་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བར་འཛིན་པ་འོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་སྒོ་ཉིས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་འི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་འཁོར་བ་འི་རྩ་ 516
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དགོངས་པ་འོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དོར་འཇུག་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་འི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འི་མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་
དགེ་བ་འི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་འི་སེམས་པ་འོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་བསླང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འི་སེམས་ལས་ཐར་བ་འོ། །བཟོད་པ་འི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཁོ་ལ་ཞེ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་འོ། །བརྩོན

༄༅། །འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དངོས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་དེ། རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་དག །པའི་དེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། སྒྱུ་དང་ལས་འདས་པར་འགྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྱི་བཅིང་ཞེན་མེད་པ་སྤྱོ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལས་གཞན་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དག །ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འཕྲུག་པ་གཞི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཁྲོ་བ་སྤོང་བ་པས་
འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་
དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་མ་མངོན་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ

གསུམ་པ་བསྟན་པ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ད་བོན་ནི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་ན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་མི་
སྨོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྨོན་ནས་སྨོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། སྡུག་བསྔལ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྨོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་འདུག་གི་
སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་ནང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ནང་ལ་འདུ་ཤེས་དང་བ་ཤིག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི་
སྤྲུལ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །འགྲོལ་བ་འདི་དག་མང་པོས་གཉིས་པ་འཆད་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནམ་སྙོམ་པའོ། །སྡུག་པ་འདི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕམ་མ་བཞག་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་སྡུག་
པ་བསྐྱལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྐྱལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་གོ་ན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་ཀྱི་ལམ་མ་གཏོགས་པ་ལས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་
བཞི་ལྡེམ་པས་ཐར་བ་ར། ཞི་བ་རགས་ནས་པའི་ལམ་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་ཐར་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་པས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི། ཤེལ་ཅུ་ནམ་པར་གཏན་ལ 518

༄༅། །འབེབས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ནྱ་མས་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ། ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཆས་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ཡིན་ན་ཁྱད་དུ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྩོད་པ་བརྒལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྤོབས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་ཕས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམས་ནི་སྒྲོབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆར་པ་སྐྱ་ཆུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་བཞི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་བཞི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ

ངང་། ཡོ་ཞན་དག་ལ་ཡོངས་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དགེ་དང་བྲལ་བའི་མི་ཚེ་ཐ་ཅི་ཙ་ན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱི་ཚེ་ཉིད་ན། མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་བརྒྱད་དུ་གདང་བའི་དོན་པ་རེ་རེ་གཞན་དུ་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་
ངང་གི་མི་ཚེ་ཉིད་ཅི་ཙམ་ན་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་བཟང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཁྲུལ་བ་སོགས་མི་མངའ་བས་ནི་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྨྲ། ཐུབ་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདྲེས་
པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྡེ་ཚན་གསུམ་སྟེ། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་བསྙེལ་བ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་
མངའ་བ་དྲུག་ནི་དང་པོའོ། །འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དྲུག་ནི་གཉིས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས 520
སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དྲུག་ནི་གསུམ་པའོ། །མ་འདྲེས་པ་དེ་རེས་ཚིག་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལས་རང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ནི
རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་གཞན་ལ་མེད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་པའོ། །འདི་དག་གི་ཤར་ཕ་ནི་འགྲེལ་པར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་ས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ

༄༅། །ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འོང་ངོ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སུ་ལ་ཡི་ཆེ་བཙམ་ལ་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འོང་ངོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔྱད་རྫུང་བ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་པ་ཤིག། བྱུང་ཟིན་འདས་པ་ནི་བྱུང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་བྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པོ་དེ་རང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་དང་། ད་ལྟར་བ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དཔེས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕྱེར་རྫུག་ཅུ་གནས་ན་བཞིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མཐུ་ཕས་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས

པོ་ནི་ལམ་ལ་འདུས་པ་བ་བསྐྱེ་རྒྱུ་རྐྱེན་འཕྲུལ་བ་ལ་སྐྱེས་ཕྱུང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་ཤས་ཅན་ཤད་པའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་ནི་མེད་ཏོ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེན་ཟུག་ཅུ་གཏུགས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་མིག་སོ་གླུས་བཀུར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངང་བདེན་མེད་ཆད་ནས་སྐྱབས་བཀྲ་གཉིས་གཞན་ལ་བཀོ་ཁ་བརྗོད་མ་བའི་ཚོ། གཞན་ཀྱིས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་བཀོད་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པ་དང་རང་གིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ཚོམ་ཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་ནག་གཅིག་ལ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་ཕྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཏེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་བ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་བཞི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྔར་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ངེས་ང་སོ་སོ་རང་མཐུན་པར་མདོར་བསྡུས་ནས་སྦྱོར་བརྗོད་དོ། །ཕྱུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་རབ་ཞིབ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཤེས་པའོ། །སོ་སོར་མཐུན་པར་མཛད་ན་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕེལ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་རང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ

༄༅། །ཐབས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བོ། །རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་རིག་ཤེས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ་སྟོང་དེ་ཡི་ཆེ་ན་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོའི་ཕྱུར་པས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པར་བསྒྲགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཀྱུར་རོ་དེ་བོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྐད་ངོ་བོ་ནི་མཆོག་དང་གཞན་དང་ཕ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྟར་ན་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དོ། །མཆོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་སྟོང་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་བར་ཕ་རོལ་བའི་ཡུལ་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་བཞི་པ་དེ་ཕ་རོལ་བ་ཟད་པའི་བྱུང་བ་འདས་སོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་

ངོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོ་ངོ་བོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བཤད་ཀྱང་འདི་རི་བ་ཤད་པ་མི་གནོན་པ་ནི། འདི་རྟ་སྤྱི
སྤྲོ་འབྲིད་པོ་རི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཁ་ཤད་བ་བརྒྱུད་གཉིས་རྒྱུ་འབྲུང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཞིག་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་ལས
ཡིན་པ་དེ་ནི་བར་སྒྲུབ་པ་བོ་ནམ་པའི་རིགས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་གཞི་གིས་རང་བ་ཀྱི་བ་རང་འཕྲུལ་བྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རྒྱས་པ་དང་སྟོང་ཚུལ་དེ་དག
འདི་ར་ལེགས་པ་དེ་སྐབས་སུ་བཅུ་བསྡུས་པ་སྤྲོ་བ་ཤད་དོ། །ཞེ་བ་ནི། དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྟག་པ་རང་སོ་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་མ་མི་ལ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྐབས་རྫོགས་པ་རབ་ཏུ་བ་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་སྟེ
ར་ཤད་པའི་རྣམ་བཞག་ལྟར་ཆ་མ་བ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སོ་སྐྱུང་བའི་སྒྲོ་གྲོལ་སྐྱོད་ཟེར་ཀྱིས་ད། །བོན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོམས་བྱེད་པའི་མདུན་བའི་རྗེས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བ་རྒྱས་དང་འབྱུང་སེམས་དང་གི་ཡལ་ནགས་ནས་པའི་སྐྱར་དང་ཉོན་བའི
འབྲས་བུ་བཞི་ཤད་དོ།། ཤྲི་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཤེས་ལུས་བ་དག་དང་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་བར་མཚོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རེ་ཡང་ལ། ཞ་སྐད་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐོར་གྱིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་བགོ་ཡང་བསྒོ་བསྐྱེ་ད་ལ

༄༅། །སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ལྡོག་པའི་ངོ་བོར་མི་ནུས་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་པ་དེ་རྟག་ཏུ་འགོག་པ་འདོད་གསལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཡི་སྙིང་རྗེ་ཆེར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་ཕོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། ཐབས་པ་བཞི་སྤྱོད་ལམ་འདྲེས་པར་གཏོགས་སོ། །ས་དྲུག་པ་
ཐར་དེ་ས་ཐུབ་པ་དེ་འདོད་དང་སྐྱེ་ཐུབ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་བམ་ལྷུས་བ་རྣམས་ནི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཅི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཡུལ་ཅི་རིགས་པའི་གཡས་གཡོན་གྱིས་ཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་པ་དེ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཐུལ་དུ་ཕྱུང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ནས། སྔོན་ཚད་མང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བས་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཤོག་པ་ཡས་བསྒྲོད་དགོས་སོ། ག་ཤོག་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་རེ་བའི་ལམ་ག་ཤོག་པ་གཅིག་ཆག་པ་ལྟ་བུས་མི་ཆོག་པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་

ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་བཤད་པའོ།། ༄༅ ། །གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ
སོགས་ལྔའི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི། ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་བདེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་སྟེ་སྐད་ཅིག
རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་འདི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ 526
བཞིན་ཉིད་འདི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ལ་ཡན་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག
ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས
པར་གསུངས་སོ། །ས་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་འཕར་བས་སྦྱིན་སོགས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དག་ཚུལ་འདི་སྔར་ས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་རྣམ་པ་གཙང་བར

ཞི

༄༅། །ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཁྲིམས་བཞི་ར་ཞུགས་སོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇོག་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་བཞི་བྱུང་བ་ལས། དྲུག་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །ཕྱི་མ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་ནི། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་དགེ་རྩ་ཆེ་བ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དབུ་མ་ལ་

འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད་པའོ།། ༄ །།གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་འདི་ན་སྨོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འཕགས་པ་ལས་སྦྱོང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་བཟླ་བ་བ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་གང་དུ་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་གོ །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྔར་ནས་བརྩམ་ནས་ཟླ་བ་མཐའ་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ལུགས་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་འགྲོ་བའི་གྲུ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ནི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་ནི་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས། ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་ 528
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྔོན་ཆད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བས། ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཚད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་གཞོན་བ་དེ་ནི། སྔོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་

ཞ། རབ་ཞུགས། ཉིས་བརྒྱ་ཞེ

༄༅། །ཁའི་ཡིམ་ཀྱིས་བསྐལ་པ་པ་དེ་ལྟ་མ་དུ་ཡང་། དེ་སྐད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནོན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བརྟན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་མཐིན་ཅན་ཁའི་བར་ཐེ་ལ་རྒྱུ་པ་མཐའ་ཅན་གྱི་དེ་ལྟ་ཞེས། །རྒྱ་མཚོ་ར་ཤུགས་ནས་པ་འགྲོ་
པ་ནི་ས་བརྒྱད་བ་ཐོབ་ནས་ལམ་སྒྲོད་པའི་དཔེའོ། །ས་བརྒྱད་པ་པ་འདི་ཡི་སྨོན་ལམ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་བཏགས་པའི་སྨོན་ལམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་མེད་པ་ཐུབ་ས་བཅུ་བཅུ་བ་པ་དེ་ལས་
འདི་ཡི་གཤིན་ཅུ་དག་བསྔོ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་མ་དེ་ནི་ཚེས་ལྔ་བར་འབྱུང་ངོ། །ས་འདི་ནི་གཉན་བུ་ཡི་སར་གནས་སྐྱེ། དགོ་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཕྲེང་ལ། དབུ་བར་ནི་ཡིན་ཆར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཕྱུར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་རོ། །ས
མི་གཡོ་བར་གོག་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་དམ་པའི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་ 629

པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་བ་བགྱིས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །མཆོད་པའི་སྒོ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
ཡིད་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ལ་སེམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ནི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་ 530
པོ། ཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་བོ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་

༢ ༄༅། །རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ནས། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསླང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་རང་གིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། དེ་ཞིན་ཙ་དེ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཚོགས་གོ་ཞེས་པ་ནི་མཁས་པའི་བབ་ཅོལ་དུ་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སློང་བ་དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ཤར་བས། སྔོན་པ་ཀླུ་ཕྲུའི་དྲི་མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲར་བྱུང་བ་བའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་བཏོན་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྤྲུ་སྤྲངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འདིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གཞན་སྐབས་དེ་ར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་དང་འདིས་བསྐུལ་བ་ར་བྱ

དགོས་སོ། །འོན་ལུ་འདི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཅི་ལྟར་ཤེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལས། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལས་སེམས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགགས་པས། ཇི་ལྟར་ན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱང་། ས་འདི་ཐོབ་ 532
པན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་འདིས་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ནས། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས
སུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། འདི་ནི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །དབང་བཅུ་ནི་བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚེའི་ཚེར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པས་
ཚེ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པ། །ཇི་ལྟར་འདོད་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཀོད་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་

༄༅། །ཆས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཀྱི་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱི་དུས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
འཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགོས་པ་ར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་
པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། ཞེས་ས་
བཅུ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ།། ༄ ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ཡན་བྱང་སེམས་དེའི་
སྟོབས་ལ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་སྡུང་བ་དགོས་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ

པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
དག་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་ནི་མི་མཐའ་ཡས་པ་ཤིང་སྒྱུར་ཐུབ་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫུ་འཕྲུལ
པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཉིད་མཐོང་ནས་ངེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནད་

༄༅། །སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་འང་འཐོབ་སྟེ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་བརྟུ་ཤེས་པར་རང་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་དང་། སྒྲའི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་མི་ཟད་པར་རིགས་པ་ལ་བབ་ཤད་དོ། །དེ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ། ༄ ། །བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་འཐོབ་བོ། །འཐོབ་ཀྱི་ཡིན་ནི་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཐམ་ལ་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་གདོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་

ཅེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་རྩ་ཚིང་བའི་རྡོ་ལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་ལ་སྙིང་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཡོངས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་ནི་རྣམ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་དེ་དང་འཆམ་པར་གནས་སོ། ཕྱིར་
དེ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ། །དེ་ནི་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་སྤྲས་པའི་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་མེ་ཏོག་སྤྲུལ་ནས། འདི་ནི་རྒྱུ་རྣམས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐུར་བར་མཛད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ས
རྟུ་ཅ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏོ། །རྒྱུ་ནི་སྐྱེད་པ་ནས་ཕྱི་རྣམ་པར་ཕྲོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐར་བྱེད་ལུགས་བར་མཚོན་ཏུ་བྱང་བ་སྡང་པ། བར་ཕྲུམ་བའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཕྱིན་གྱི་ཕྱེད་པར་རོ། བྱང་སེམས་ལས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཧི་སྤྱི་པ་ཞེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པའོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་བ་འཛིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཤེས་ཀྱི་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚར་ཕྱིན་རྣམས་ལས་འདི་ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་སྣང་དུ་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་རྫོགས་པ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རབ་ཏུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་ཆེད་
དུ། ཕྱིན་གྲུབ་ལ་བརྟེན་བའི་ཡིས་བྱུང་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མངོན་པར་འབབ་པ་སྟེ་ལེགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་རིས་བདེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཏུ་ཤད་བ་དགོངས་པར་བཅུ་གསུམ།

༄༅། །ཀ་ཡས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བའི་ལེ་ཤད་པའོ། ༄ །།ཁྱུམ་བས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཀར་གཤགས་གཉིས་པ་བཞམ་པ་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་གདགས་པས་གསུམ།
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་འི་ཚེ་ན་དང་པོ་བ་འདི་ཤེས་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས
ཞུང་ཞུ་བླངས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་རུ་གནས་པ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ར་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །དེའི་རྗེས་སྔོན་དང་
ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བར་འཇུག་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་བྱང་སེམས་འདིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཡོ་བར་ནུས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ
ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་ཞིང་ཁམས་དང་དེ་ལ་སྐུ་འཕྲུལ་བསྟེན་གྲངས་
ང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་ཏུ་པང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམ་པ་བརྒྱ་པ་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གིས་གྲུབ་པོའི་ཉིད་ལ་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་གཞན་ནས་སྟོན

པར་བྱེད་པ་བའང་ཡིན་པ་དང་། འཕྲུལ་ནི་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་པ་དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ངང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འགྲོ་བར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་ཕྲན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ར་གནས་པས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པ་ར་འགྱུར་ནུས། ས་གཉིས་པར་འཇོག་པ་ན་ས་དང་པོ་ལས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས། ཡོན་ཏན་སྟོང་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྟོང་ཀྱང་ཕྲུལ་བ་ཡང་དག་པར་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྟོང་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ས་གསུམ་པ། བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་སྟེ་ས་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཆུ་བསྐོམས་ངང་འབུམ་ཕྲག་ཡིས་ནི། སྐོམ་པ་བཞིན་དུ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་
ཕྲག་བརྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་རྗོད་པས་པར་བསྒྱུར་བ་སྟེ་བྱེ་བ་འབུམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐལ་བ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་ 538
བསྒྱུར་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་ནུས་པས། ཞིང་ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་སྦྱར་བ་
བཤད་པ། མི་གཡོ་བ་འདི་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ། ཡང་ཟླ་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྡུལ་རྟེན་

༄༅། །རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཙམ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་རང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྒོ་ཆེན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ཡོན་ཏན་སྔར་
ཕྱུང་བའི་སྒོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམས་པ་ཕྲག་བཅུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚེ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར
རོ། །ས་བཅུ་པ་འདི་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྒོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་བསྙེམས་པ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད
དུ་མེད་པའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་གི་སྒྲས་ནི་ས་བཅུ་པ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དེ་བརྗོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རེ་ཞིག་སྟོན་པ་འདི་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་ནས་
ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་པའི་གོ་སྐབས་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་རྒྱུ་མཐོང་བས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས
ཀྱི་སྐུ་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྟོན་ཞིང་། བྱང་སེམས་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་རྣམས་དང་སྣང་ཅིག་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་པར་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་

ཧ་ལྷ་ཉེ་ལི། སྐོར་བ་ལྔ་དང་ལྔ་མིན་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བ་སྒྲུ་ཀི་ཁྱུང་བུ་རི་རི་སྣ་ཚོགས་རི་རི་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཀུ་དགེ་སྒྲ་ནི་མ་སློབ་པ་བསྒྲུ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། མ་སློབ་པ་གང་སྨྲ་དན་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཀླུ་ཚོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྟོན་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྔ། དང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ། མདོར་ ༥༠
པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚིག་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཟླ་བའི་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་འདྲ་མི་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བ་གསལ་བར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་
དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་སྟུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བ་བརྙེས་པས། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པར་རྫོགས་ནུས་པར་མཁྱེན་ནས། སླར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་གྱིས་བཅུ་པ་དེ་རར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕྲོབ་པ་ལ་དབང་བ་མཛད་པ་ལམ་བརྟན་ནས་པར་གྱུར་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་ཉིད་བརྩམས་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་

༄༅། །ཉི་སྟོང་གནས་པ་པོ་བོན་ཀྱོང་གྱིས་བསྟེན་པ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཐུན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་རྫོགས་ཏེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་རྐྱང་དང་བོན་གྱི་འགྱུར་ནི་འགྲེལ་བ་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱར་བ་ཤེད་པ་ལྟར་འོང་དགོས་ལ། ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཕན་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། སླར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ཕྱིས་དེ་ལ་བཏང་པ་མཛད་གྱུར་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འོག་མིན་བོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྔར་སངས་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་པ་དགོས་པར་སྟོན་ལ། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཉིན་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདི་པ་ཁམས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏོ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ། །འོག་མིན་དུ་དང་པོར་འཚང་རྒྱ་བར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡོན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྨུས་པ་དང་འཁོར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུས་ཡོད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྟོང་དེ་ནི་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེར་ཁྲབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་

ཐཱི༔ སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་གཅིག་མ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྣ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱེན་མི་འདྲ་བ་དུས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག

ཁུག་ཏོགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་པོས་བྲལ་བའི་དབྱེ་བ་བཀའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་རོ་གཅིག །ཁོ་ནར་ཞེས་པར་བྱའོ། །རོ་མཉམ་དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག
མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མངོན་པར་སྦྱར་པས་ན། མཁྱེན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང་།
ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་བློས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོགས་ན། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད
དེ་ཤེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་གྲོས་ཏེ་ཞེས་ངས་མི་འཇུག་པས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ནི་འཇུག་པ་ན། བློ་དེ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཏུ
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མི་འཇུག་གོ །ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་རྟོགས་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན
འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའོ། ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡུལ་གཟུང་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི

༄༅། །ཕྱི་རོལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟོང་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་བཞིན་ཉིད་ངེས་སྦྱར་སུ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་ལ་བྱ་བ་ཞིན་དགའ་ལ་སུ
ཞིག་གིས་རྟོན་པར་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་གལ་གཅིག དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་བ་མི་འཕྲད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། མཐོང་བ་པོ་མི་འཕྲད་པ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྗེས
སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྗོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགྱུར་བ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་བར་བཏགས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནི། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྒྱུ་ལྟ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཉིད་
ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཞན་ཆེའི་འགྱུར་ལས། དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་བཟུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། 543

པའི་ཕྱིར་རྟགས་པ་ཡང་དེ་ཡོན་ཉིད་དེ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟུམ་པར་བཞག་གོ །དངོས་སུ་ན་རབ་རིབ་བཞིབ་འཇིབ་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་ལས་ཞེས།
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་བརྗོད་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མཆེད་པར་བཏགས་པ་བཙལ་བ་ལས་མི་རིག་པར་འཇིག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོན་ཉིད་རིག་པ་བཏགས་པ་བར་འཇིག་པ་མིན་ནོ། །དངོས་སུ་ན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལས་རིག་པ་མཆེད་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཡོན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ 544
པ་ཙམ་ཡིན་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོས་རྒོལ་བ་དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་
ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་རེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་མི་འཇུག་པ་པ་སོགས་པ་བརྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་ཕྱིན་ནི་བརྗོད་ནས་པས་བློ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་
རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བཅལ་ནས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ།

༄༅། །སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་བུ་སྦུགས་སུ་ཆུད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་དངོས་
སྤུ་ཟ་དང་བའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་ནས་མི་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་བས། མདོར་བསྡུས་པ་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ས་ཐོབ་པར
དུས་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཇོག་ཙུ་ཚོང་ངོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དུས་
རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་སྔོ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཀྱང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས

པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སྟོང་བ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་པའི་
གཉིས་སྣང་མིན་ཏོ། འདི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་
དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོན་
ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ
འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་རྗེས
ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཞེས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་རྗེས་མིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འམ་ཕྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ
546

༄༅། །རྟག་པའི་བློ་ནས་འཛིན་པ་པོ། །དེ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་མཆོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་མཆོག་གོ། །དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡིས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཤེན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེད་ངེས་སོ། ཞེས་པས་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ནི་གཞན་སྣང་གི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་དགོས་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཁྱེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པའི་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཁོ་ན། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོར་བ་ཤར

པའི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཞིབ་བརྟུ་པ་མཐུ་ཆད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་བསྡུས་པའི་
དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཙམ་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཙམ་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དོན་དམ་མཁྱེན་ 548
ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྔར་བཤད་རིགས་འཕྲད་མི་འཕྲད་རྒྱུད་པ་བྱས་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འཐད་པ་དགོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་
མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་
དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུད་པ་འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་

༄༅། །སློང་གི་ཟླ་མ་ཧཏོ་ག་དང་བཅས་པ་ར་སྟོན་བ་པོ་མེད་ལ། དེ་སྔོན་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་ཙམ་པ་ར་དོན་ཡོད་དེ། འདི་ཞི་རིག་ཉིད་ཟས་ནུ་མཏོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཕྲད་པ་ཞིག་འཕགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ད་བཞིན་དེ་ལ་ཡོན་བརྗོད་པ་སྒྲ་
ཀྱུ། སངས་རྒྱས་ནུམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཅལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་བོ་ནས་ཀུ་མ་དུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་བྲག་དུ་མས་ཟིན་པ་སྟོ་མ་དོན་པར་དུ་བྲུས་པའི་ཕས་མ
ཀྱིས་གཅིག་བསྐྱ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་མ་ཞེས། བྱང་སེམས་སུ་ཡུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས། སྐུ་དེ་ལས་སྤྲུ་གཞན་གཞ་འབྱུང་བཅོམ་ཀྱི་དེ་པོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ལས་རིགས་ཧྲན་ཏེ་གཞུང་ལུ་བྱུ་ཚུལ
དཔྱ་བུ་ཞིན་པའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་བོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཡོངས་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་
སྤྲུལ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ནམ་མཁར་དང་། གཞན་ཊ་དང་ཤི་དང་སྒྲུབ་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་བསམ་མེད་པ་ལས་སྒྲ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འཇུག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས
པའི་ ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་འདི་དུས་དཔྱ་ཀུན་སྣང་གཏུ་བས་མི་སྒྲ་དགུང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཕྱུ་བའབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་སྲུམ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གང་བཞི། ཇི་ལྟར་ཏེ

དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཛ་མ་ཁ་ན་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ཁ་བ་ར་པ་ཆེན་པོས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་འདས་ན་ས་ཡུལ་རི་དྭགས་མིང་ཅན་ཛ་མ་ཁ་ན་དེའི་ཕྱི་རོལ་བསྐོར་བའི་འབབ་ཆུ་ལ་དཀྲིམས་བསྡམ་བཞིན་ཏུ་འཁྱིལ། འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞེས།
ཛ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་སྤྱར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་འཆད་ལྷ་སྐུ་བའི་བདེ་ཆེན་རྟོལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ལ་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་འགྲེན་ལས་འཛུག་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར། སངས་རྒྱས་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨོན་ལམ
ཕྲུད་པར་ཅན་བརྟབ་བའི་མཐུས་འཕང་ལ་བསྒྲུ་ཀུན་ལས་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་ལ་མཁྲི་ཀྱི་བུ་ཞེན། ཇི་ལྟར་ཚོམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྐྱུར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བདེ་འདྲ་བར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །འདི་རང་འཚེལ་ཀྱི་མདོ་དྲངས་པ་ནག་ཚོད་འགྱུར་ལམ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་འི་རྣམ
གཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཡུལ་ཅན་ཡེ

༄༅། །ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྟེ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྣང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བཟུང་ཤིང་སྐམ་པོ་དང་འདྲ་བ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འདྲ་བས་བསྲེགས་པ་ལས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་མེད་པ་ཟི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་པས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་སྣང་བ་དག་རྣམ་པ་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་ཞི་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་སྟེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ནི་འདི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དེའི་ཚེ་སྐུ་བཞེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད་བསྐྱེད་རྟེན་འདི་བ་དང་དུ་མཛད་ཀྱི། ཚད་མ་དཔལ
སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པས་ཆོས་གླང་བཞག་ལ་སོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འགགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་ངང་པར་ཡོངས་སྤྱོད་

རྟོགས་པའི་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྐབས་ཀྱི་འགྱུར་ལས་དེའི་ཕྱིས་སྤྱོད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ལ་ཕྱག་ཕྱགས་པ་ཞེས་པ་སྤྱངས་པའི་དོན་ནི་ཅིག
ཀས་ལ་ལས། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་
པ་དང་། །འདི་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཞི་བའི་དོན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བཤད་ནས། ཞི་བ་དེ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ནུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཀོད་པའི་མཐར། འདི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་
རྟོགས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་གང་གིས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྐུ་འདི་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ཞི་བར་སྟོན། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་
ནུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐུ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཕྲོམ་གྱི་བར་དུ་
552

༥༩

༄༅། །གང་ལ་བུའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་སྣང་དང་། རྟག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་རྫི་སྲིད་པ་དང་ཞམ་མ་ཁང་རྫི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་
བཞུགས་པ་སོ། །ཡོངས་སུ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྨོན་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རང་གི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ལས་གསར་བ་དམིགས་མེད་པའི་མི་ལོང་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཡོན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། སྨོན་བ་དང་བཅས་པ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ནི་དེས་སུ་སྣང་
བས་ཡིན་ནོ། །སྐུ་བས་འགྲོ་བ་དུན་ཙ་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བཟླ་གས་ཀྱིས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དགའ་གིས་རབས། །འགྲོ་བ་རང་གི་མོས་པ་ཡིས། །ངས་གིས་སྣ་ཚོགས་སྣ་འཕྲེང་གང་། །རྣམ་ཐོད་ནམས་ཚོགས་ཞེ་ཆེད་མེད་
ལས། །འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །ས་བཅུ་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐུ་དེ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐུ་དང་བ་
སྐུའི་ཞིང་ཁམས་རིགས་ཅིག་ཏུ་ངང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་རྫོབ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་རྫོབ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ལྷུན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཞིང་སྤྲུལ་མཚོགས་པ་པ་ཤར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ལས་ཤར་བ་ཤར་བ་རིགས་གྲུབ་སྐུ་འཕྲུ་
ལས་བྱུང་བ་ཡང་རྣམ་སྐུ། ཤར་བ་ཤར་བའི་ལོངས་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པ་སྐུ་བའི་སྐུ་དེ་བོ་ཉིད་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྐུ་གང་དག །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུ་ལོ་ཐོད་པར་བས་ན་

553

ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞབ་ཤད་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཞི་རྒྱ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ། འཁོར་བ་གྲོག་ཞི་མེད་བདག་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དཔྱད་ཀྱང་གསལ་ཞིང་རྟོན་ཀྱི་སྐྱུར་བའི་མི་ཐར་
མཐུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མི་འཚོལ་བ་སྟེ་ཞབ་རྒྱུན་མཆེད་པར། སྣང་ཀྱི་ཕྱི་རང་ཚུལ་ཉིས་ལུས་པས་བཀྲ་བ་མ་ཐབ་འདུག །མི་ཡོང་ཤིང་ཅུང་དགའ་བ་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་དུ་གཅིག །ཡོངས་སྤྲུལ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་རྨི་དེ་ངོ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་སྤྲིན་པའི་ཞབ་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའ། སངས་རྒྱས་གང་ལ་བསྟན་བཀུར་གྱ་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཻཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆུ་ཤིང་ཀུན་ནས་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁྲུང་
ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བལྟམས་པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་དང་སྟོབས་ཞབས་ཕྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུན་འདུས་
པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་གང་བྱས་པས་དགེ་རྩ་རྣམ་དེར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་གཟུགས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར
སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཇི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་དེ་རར་ཉམ་གཉིད་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་བློ་དང་ལྡན་པ་ཇི་ཙམ་བ་དང་། རབ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་།

༄༅། །ཆོས་ཐོས་ནས་ལྷག་པར་དགེ་བ་ལ་ནི་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་སྟོབས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་བཟང་པ་དང་ཆོས་གོས་དང་
ཟླ་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་གང་དག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཕྱུང་ནས། ཚད་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱལ་དུ་དེའི་མི་ཡུལ་པར་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་པ། བརྩམས་པའི་འབྱུང་བའི་མཐར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་དེ་འདྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་མཚན་བ་མེད་པ་དེ་དག་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གོང་
དུ་སྦྱིན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྔ་ཞིག་གི །འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐུ་ཡི་བསྒྲུབ་འབྱུང་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་གང་དག་སྔར་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་དང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཆོག་པོས་ཆོས་སྟོན་པས། སྣ་ཚོགས་ལ་ཕྱིས་བཟུང་བསྟེ་བ་ཟེར་བའི་འགྲོ་བ
རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འདྲེན་ཏེ་ཉིན་བཞུགས་པ་དང་། དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཟུང་བཞད་ཁྲིད་ཚུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན། བདག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སྐུ་ཡི་ཚུལ་

ཐུ་ག་ཙེག་ཀྱུ་རུས་ལ་གཅིག་ལ་བཞི་གཤམ་ལ་བར་སྦྱོར་བར་བྱས་ཏེ། ཆོག་འཕྲུལ་མཁན་ཐམ་ཡ་པ་ངང་བ་ནི་གི་གིས་སྤྲུལ་པ་ར་ཧྲཱ་ཏེ་མཐུ་ཅན་ཉི་གི་གིས་ཀྱང་། རང་གི་སྤྲུལ་པ་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཀྱི་ཉམས་པ་སྡེ་ཚོགས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་སེམས་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་མཛེག་འབྲུ་ཕྱི་དང་བཞིན་དང་བདེན་བརྫུན་ཀྱང་པ་རྣམ་དཔྱད་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་བསྐུལ་བ་དུ་མར་གསོལ་བ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་འཕྲུལ་དེ་རྣམས་མཛད་ན་ནི་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་ནུས་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་དེ་འདྲ་བ་ངེས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་དེའི་སྙིང་ནས་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱེད་པ། །ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག
ཏུ་བ་སྤུ་འཕྱེད་བྱུར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྐུ་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས། སྣང་བས་ཀྱི་སྤྱོད་པ
ཐམས་ཅད་ནི། བསྡུའི་རྩུ་ལ་ཡུ་གཅིག་ཀྱུ་རུ་ལ་གཅིག་གི་ཚེ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་ཕྱིན་ནས་མཆོག་པ་བརྗོད་ནས་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཡང་བཞིན་པ་ལ་མངའ་འབའ་དང་བསྒྱུར་བ་ཕྱེ་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བ་ཤད་པ། དྲི་མ་ཟད་པས་དགེ་བ་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་ཀྱི་མཛད་པའི་དོན། བཤད་པ་ཚེ་མི་ཀྱི་འདྲག་པ་ཡི་སྟེ་དེའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའ་ཡི་མཐའ་གཅུགས་པའི་རིག་རྣམས་ཀྱིས་དུལ་ཕྲ་བ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་པར་ནུས་ལ།

ཞ ཤེར་ཕྱིན། སྐོར། ཕྱི། ༢༧༥

༄༅། །ཇི་ཞིག་རྟེན་མཐར་ཡས་པ་སྐྱོམ་ལུས་འདི་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས། རྟུལ་ཕྲར་བས་ཅིག་གིས་ཁྲབ་པ་ཡང་སྟོན་ང་དམ་རྡོར་བཅད། རྟུལ་གཅིག་པོ་དེ་སྤགས་བཅེར་དཔང་མི་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བསྒྲུ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་བཞིན་དང་བཟློད་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཁོར་བའི་མཐར་བརྡུ། །སྣང་ཅི་གང་དེ་ལ་སྤྱོད་བརྣ་ཚོགས་པ། རྟེན་སྐོད་སྟོན་པ་དེ་སྣང་གི་གྲངས་གི་འཛམ་བུ་གླིང་མ་ལུས་པ་རྟུལ་ཕྲར་བགྱིས་ཀྱི་གྲངས་གང་རྟེན་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྣང་གི་གྲངས་

ལས་མི་དགོ། །རྣམ་དཀྱུ་ལ་ཕྱིད་པ་དད་བྲུས་པ། འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞིང་དུ་བྱུས་པའོ། །གཞི་ཡི་བྱས་བཞི། སྨོན་ལམ་བཅུ་མ་དང་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཤད། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ནུས་པ་འཛུམ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་ཤེས་པའི་ཞབ་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། སྔགས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྐྱུམ་ནས་བཅུས་ཤེས་པར་དུ་བྱའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱུ་བཅུ་ཅན་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤད་པ། ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལ་འདི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ 557

མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་

ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ

བདང་བཞི་ལས་འཕོ་སྐྱེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ། སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་པ་ལ་འདུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཉིད་ལས། འཕྲུལ་དུ་ཟང་ཉིད་དོན་དང་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཐོབ་དེ་ནི་འཕགས་ཏུ་ཡིན་པ་ལ་ཡུན་ལྟར་མཁྱེན་པའི་གཟུགས་རྒྱུ་རྣམ་ཀྱི་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དགེ་བ
ལས་ཀྱུ་མ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་ནི་སྨྲ་བ་པོ་དང་ལས་ཟད་པར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་ལ་མི་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། 553
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་རང་རང་གིས་སྡོང་པ་བརྒྱད་པ་བཅུ་བ་བདེ་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲ་བ་ཐབས་ཞེས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་ཞེས་ཁྱེར་མཐར་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་བསྒྲུབས་པ་སྟོ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཞག་གོ། །འདི་དང་བསྡུ་བ་ཡང་མི་འགོད་པ་སྦྱོར་བ་མི་འགྲེབ་བཅུ་མཐོང་བ་གཉིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲུག་བསྐྱེ་ལས་འཕྲམ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉི་བ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད
ཀྱི་ཏོག་པོའི་ཡེ་ནས་རྣམ་པ་དང་། ལས་དེ་ཉམས་སྨྱོ་ཁ་ཉེ་ཅུ་མི་འདྲ་བསྟན་ཚོགས་བཟང་པོ་ཡང་། མཁྱེན་པ་ཉམས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཛུག་པར་འགྱུར་བ། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བ་དབའི་ཕྱས་དང་དེ་རིང་ཐམས་ཏུར་ཤེས་ཀྱུ་

༄༅། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འཕྲུལ་བུ་མཆོག་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་དེ་ལ་མཚོན་ནས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་པ་ར་སོགས། པདྨ་མས་ཀྱི་རེ་ཟླུང་བསྐོ་
ས་བོན་ཀྱི་སྐྱོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ནི། ཤཱ་རྡུ་མི་པཏྲེ་བསྡུ་ཚོགས་པ་དམན་བ་དང་། འབྲི་དང་དང་གང་ཡང་ཁྲུ་དུ་པར་དུ་འབབ་པས་པར་འདེ་དང་བ་དང་། ནོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རི་ཆེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བརྟན་མས་ཀྱིས་སྣ་ར་བཤད་པའི་མི་སོ་པའི་ས་
བོན་པ་ཡོག་ས་པ་སྐུ་བཀྲིབས་པའི་མོས་པ་ལ་འབད། མཁྱེན་པ་དུས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བཀྲ་རྡོག་པས་མོས་པར་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་གཟིབ་པ་ན། མོས་བསྡུ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྤྱོབས་ཞེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཞམས་པ་མཐར་དག་གཉེམ་པར་
དགྲེ་བ་ལམ་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མིག་དང་སོག་ས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྡུག་དང་། གཟུགས་དང་ས་ཚོགས་ཀྱི་བར་རྡུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྡུག་དང་། དེ་གཉན་མས་ཀྱིར་བཞིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ། རྟོགས་པར་སོ་སོ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་
དོ། །ཡང་དག་ཉིད་པ་ཕྱག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཏུ་ཆོ་ག་པ་ནི། ཚགས་སོགས་སྒྲུབ་པ་མདང་བརྒྱུད་པས་ན་དབང་པོའི། །སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་བ་དང་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཚང་རྣམ་བཅོ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་པ་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་

གཉིས་སྣ་ནས་དང་། དབང་པོ་ཐུ་ལ་བ་ཉི་ཏི་ཛུ་ར་ང་ཟེ་ག་ནུ་ས་སྣ་བས་ནི་མི་ཆོག་མིན་བ་སར་ཁ་ཤ་དུ་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་མཐོ་ཤེས་པ་རིན་ཆེན་པོ་ཉི་ར་གཉིས་དང་། དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་ཀླུ་ཅན་འཕྲུལ་ཐུབ་ཀྱི་བ་པ་སྤྲེ་སྦྲུ་བསྐུལ་པའི་ཉེ་དགེ་ཏེ་བོ་ཏེ་ར་ཡ་ནུམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚིགས་པ་སྦྱོར་བས་པ་མི་ངེ་བ་དགེ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་ནུ་ཡ་ནི་བ་ག་ཞུན་པ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་གཏུ་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།
འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་དང་མི་དང་དམྱལ་བ་བསྡུམ་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སོ་སྐར་གྱི་སེ་ཡ་དགའ་བ་དང་ལོག་པ་ར་རེས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་
ལམ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་ཐོགས་མེད་པ་ནི་མཐར་ཡས་པ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པར་སྐྱེ་བས་སུ་འདོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མཐར་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྣ་ལ་འཁྱེར་པའི་ཁྲི་བྲག་ལ་སྐྱེ་ཁྱེད་པར་གྱིས་ར་བཅུ་དུ་བྲུ་བ་ཐ་དང་པ 560
མཐར་ཡས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། གང་ཞི་གནས་གང་དག་སྐྱ་ཏ་དང་ར་འཛིན་དང་། སྙོམས་པ་འདུག་གཞོམ་པ་རབ་དང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་རྒྱུར་བ་རྫུ་མཐར་གྱིས་གཞུག་པའི་སྙོམས་པ་ཕྱར་
འཇུག་པར་སྐྱུ་དང་། ཀུན་བྱུང་དང་དགག་པ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །ཇི་སྲིད་གཅིག་ཕྱུག་དཀྲོང་པ་སྟུ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོགས།

༄༅། །སྨོན་པའི་སྐྱེ་བར་གནས་པས། འདས་པའི་རྫོགས་སུ་རྣམ་གང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྒྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ། གཞི་སྡེ་སྐྱུ་དང་བཅས་པར་དྲུག་པ་དང་། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་དོག་ཕ་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིས་དྲན་པ་འཛིན་མ་པ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་དང་། འདི་ཕྱེ་ཞིག་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་དྲན་པ་ནི། ཡུལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དྲན་པ་སྟེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་རྣམས་ལ་སྒྲི་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཤུད་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ནམ་མཐའ་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཀྲ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་འདུས་དེར་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་ཆགས་པ་སྒྲིབ་མ་ཐོགས་པར་འཇུག་པ་ཡིན། ཡུལ་མཐར་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀྱི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་སྟེ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱུས་པ་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོ་སྤྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས

པ་མེད་པ་བཞི། མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །སྤྱི་རང་ཞེས་པ་ནི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྤངས་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས
ནི་འཕྲོ་བ་པ་ཡས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྗེས་ཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཉེས་སྤྱོད་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དག་གོ །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཆད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞུང་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲིབ
པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་མི

༄༅། །གཅིག་གོ། །བཀག་ཆགས་པ་འདི་ནི་ཕྲུ་བྲུ་བ་ནི་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐམ་འདི་པེ་ར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཤེ་ཉེ་རྒྱུ་སྦྲ་བ་འགགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ནུས་མཉམ་ལ། དེ་ཐོག་མ་རྣ་སྤྲུང་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ནི་སྔོ་ཐམས་ཀྱིས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྔོ་ནས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐར་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ནས་ཀྱང་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་སྤྱན་ལྟར་ཤུགས་རྟོགས་མི་དགོས་ནས་སྣང་ནས་མཁྱེན་སྒོ་ས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་སྔར་ཞར་བྱུང་མཁྱེན་པ་འདི་ལྟ་ཀུན་གསས་མཐུན་པ་དང་རིགས་པ་རྣམ་ལ་སྐུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བ་བཞད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀུན་དུ་འཇལ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མི་ནུས་སོ། །འདི་ལ་བཅོམ་དེ་རིང་བྱུང་འདུས་ད་ལྟ་བ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་རྒྱུ་དེ་རིང་གཉིས་ན་གཞན་པ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ན་མི་འགལ་ལོ། །དཔེར་ན་འདུལ་བ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ར་བ་ཆེན་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། ས་བཅུ་སྒྲིབ་མ་བསྒྲུབས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ་ཞེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། འབྲིན་ལས་གཞན་མི་དགའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྨོས། དེས

ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཡ་མཚན་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དོན་འདི་ཉིད་དཔེར་སྦྱོར་ནས་བཤད་པ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནམ་མཁའ་འདང་དཔག་ཤོག་ཡངས་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས། ཕ་
རོལ་གཏན་པ་ཕར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ། ནམ་མཁའ་ཟད་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར་གྱི་འདི་ནི་འཕུར་འཕུར་བ་ས་ནམ་ཞིག་ན་རང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྷུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་མ་
ཉན་ཐོས་དང་རང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སེམས་ཅན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་པར་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་མ་ཡིན་
གྱི་རང་གི་བློ་སྟོབས་ཟད་ནས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་དོགས་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྨྲ
ས་ནུས་སོ། །དཔེར་བདག་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཙམ་ཞིག་ཤེས་ནུས་མེད་པ་འོན་ཀྱང་། བདག་གིས་དགོས་པ་སྤྱང་ལ་བསྟན་མཚམས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཀུན་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་
འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། །གཞི

༄༅། །དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་པར་ཤེས་པས་ནི། དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན། ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་ཞིང་། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཚེ་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཉེ་བར་སྐྱོང་བའི་རྣམ་ཀྱང་གྲུབ་ནས་ནི་ཡང་གཙོ་མའི་སྐུ་བརྒྱུས་སུ་ཞིང་ཁྱིང་སྐྱར་པར་ད་ལོ་ནི་ཏེ་ལ་བཅུན་པར་བཞག་པ་པས་མི་ག་ལོ་བའི་སྐུ་མ་ཅན་པ་ཕྱིན་ཀྱིས་འགེ་ས་སྟོང་སྐྱ་བའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ནི། བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡབ་ཡུམ་དང་སྲས་དང་འཁོར་པར་སྟོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་བཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྲིད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དེ་བ་སྨྲ་མེད་པར་ཞེགས་པ་བདེ་མེད་པས་བཅིངས་པ་ལས་ཡུལ་བ་གཞགས་པ་དང་ཕན་པ་བཞིན་དུ་སོགས་ལ་མི་ལྡོག་པ་རིམ་པས་རྡོ་ཆེན་པོས་བྱང་ནུ་ལས་ངེས་པར་འགྲོ་བ་སྤྱོད་སྤྲོད་པར་མཛད་དོ། །གཡོ་བག་སྤྱོད་ཚུལ་ཞེས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཤར་གྱི་ཐུ་རུ་ལ། སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་ཚུལ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཀྲལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྨྲ་གཟུགས་མཆེ་སྟེ་མ་བཀའ་ལ་བ་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ཀ་ལ་ཡང་གཞན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐར་དག
སེལ་བའོ། །ཕྱུར་བྱེད་ལ་བསྐྱོ་བཅོ་ཐོར་སྒྱུར་བ་མེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དེ་རྗེ་བསྟན་པའང་ཐ་མི་སྣང་ཞིང་སྣང་མི་ནུས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆུ་ཡུ་སེམས་ཀ་ཏེ་ཡང་ཡུལ་ཀ་ཧ་ལ་བའི་རྣམ་པ
ཞིང་ཡང་མི་ཉེ་བར་ལྷུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ
ཉིད་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བདག་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་མེད། །ཐེག་པ་གསུམ ༥༦
དུ་བསྟན་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དོན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་པར་མི་ཤེས་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ
ཅན་པོ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་མི་གཏང་བ་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འཕྲས

༄༅། །ཐུཾ་ཝམ་ཕྲེག་པ་ཏ་ཨ་ཀྐེ་ཏ་ཤད་པ་ཏི། གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནི་བཀའ་བསྡུ་བ་པ་འདི། ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་པ་ཤད་བརྒྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སང་ཕྲེ་བདུན་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཐུ་རྒྱན་ལས་ཏེ་དེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཞིན་རང་གི་ཐེག་པ་ས་ཐུང་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་འདི་བར་བརྟན་པ་ཏེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་
ལ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ནས་ལ་ཤས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ངར་སྐལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕྱུ་བ་དང་ཚེའི་སྐྱེགས་མ་ལྔ་པོ་འདི་དག་
ཉི་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཐུག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛེམས་པར་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེད་པའི་བོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་པ་ཅ་
གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བས་ན་ཤེས་པ་བཀྲོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲུལ་རབ་དང་། དེ་ལ་གདོན་ལ་བསྒུལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཐབས་དང་ལྡན་
ཅིག་བསམ་ངང་ངད་དང་། གང་གི་ཕྱིར་སྙོན་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྐྱེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱོལ་བར་བྱའོ་ཞེས། སྙིང་རྗེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །གང་གི

ཕྱིར་འགྲོ་མི་ནུས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གེགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགྲོ་བ་ནུས་ཀྱང་ཀུན་ཀྱང་ངལ་བས་ལ་ངེས་པར་བར་དགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་དགར་འཁྲུལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དང་བདེ་ཞིང་སླ་བས་བས་རྒྱ་མཚོ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲི་དང་
ཚོལ་བའི་ཚོང་པ་ནོར་འཚོལ་ཀྱིས། གྲུ་ཞིང་བོར་བསྒྲོད་པའི་དཔལ་བཞི་བར་ཞོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་མ་སླེབ་པར་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནུམ་པར་བཀོད་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ
ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཅུང་ཐེག་ཆེན་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བཀྲུར་བ་འདི་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ཆུར་བའི་ཕྱིར་དུ། སྔོན་མ་ཉན་ཐོས་དང་རིགས་མཚན་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་ཉིན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ 568
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམ་པར་དབེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅུམས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་དུ་ཐུས་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་ཡོན་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་རྒྱས་ཉམས་ལྷར་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཀ་རྩེམ་ཞེ་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས
སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་ཞེ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མཛོད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། བཞུགས་པའི་ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་པ་ལྟར་ན། རྟེན་ཞུར་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཀྱི་ཞྲིང་རྣམས་བདག

ཕ

༄༅། །ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཏྲཱ། ད་ནས་ན་མ་གོན་པོ་ནང་ལ་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་བདག་ཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་ཅིང་། ལུས་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི། སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འཕོང་བ་དང་འཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཕྱུགས་བརྟུ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་ཉོང་བ་སྣ་གོང་བས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་གཉེལ་བ་ལས་བསྐུལ་བས་ཕྱོགས་ལ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་མངའ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་ལུགས་འདི་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བཏུས་ནས། རིགས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན

ནོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་།
བཅས་པར་བཤད་པ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པ་ལས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ 570
འཇོག་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འདོད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་རང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་
ལུགས་འདི་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ།

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་རབ་ཏུ་སྙིང་པོ་བཟང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཅད་ཏུ་བ་རབ་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་བཤད་དེ་སྙིང་པོའོ། དེ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ཕྱོགས་གྱུར་སྒོ་ན་དགེ་སྡོམ་བསམ་གནས་བརྟན་མས་མོས་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་པར་བགྱི་བར་འཚལ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བཤད་དོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པ་ཤད་ཕྱིན་པས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བཅོམ་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ནས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཞི་གཤེགས་པའི་ཚད་དེ་ཙམ་དུ་བཀོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་མེད་པའི་སྐྱོན་དེར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཡིན་ནས་ནི་རང་རྒྱས་རྟེ་མ་རྣམས་རང་རྒྱལ་བའི་ཆེ། སྤྲུལ་སྐུ་མ་རྒྱས་པ་དང་འཚེ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ཆོས་སྐུ་ཡང་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་ཉིད་པ་ཉེ་ཙམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་རྒྱུ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་ཡུམ་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སྤྲུལ་སྐུའི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་འགྲངས་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

༄། ནཱ་གརྗེའི་འགྱུར་པས། སངས་རྒྱས་ཡུལ་མཐུར་ཞིང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུམ་ལུས་ན། །ཁྲ་རབ་ཧཱུ་ལྔ་ཧཱི་སྙིང་ཡོད་བདེ་སྟེང་དུ། །བདེ་བ་རབ་ཤེས་པ་མཆོག་གསུམ་ཏྲོད་ཀྱི་བྱུང་རྒྱན་ཀྱང་། །འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་འགྱུར་བ་ཀླར་ལེགས་སོ། །དེ་ཀླར་
མཐུས་པར་འགྲོལ་བ་ཤད་ཀླར་བ་ཤད་ན། རྩ་བ་ཡས་གསང་བ་འདབ་ཤད་བ་རམ་ཧྲི་བར་གསུང་སྐོ་བའི་ཡུ་ཡད་འགྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུ་ཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་འཛམ་འཛམ་པའི་སྒྲུ་ཚེ་འཆི་དང་ན་ཧ་སྲིད་དུ་འཇིགས། ཧྲིན་གདུ་ལ་བྲུ་མཐར་དགོ་གི་འབབ་མ་རིག
དུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མཐུན་པ་སྔ་སངས་རྒྱས་སུམ་བསྟུར་པའི་བར་དང་། ཧི་སྲིད་དུ་འཁྱུམ་མཐུས་ཀྱིན་མམ། ཀ་རྣམ་པར་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ 572
ཞུགས་བཅུ་བཅོམ་པོ་ཡིམ་མ་ལ་གཏད་བ་པས་སྲ་བ་ཤད་བའི་རྩེ་ཡལ་ལྷགས་པང་བྱུང་བས། དཔའ་བོ་བཙུན་པ་ནི་བཅྱོམས་གཅིག་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མདའ་ཟུ་མ་མཐའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ར་བྱ་པའི།
ཕྱིར་དུ་མ་མཐའ་མེད་པར་སེམས་ཅན་འདྲེན་གིས་རབ་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཅན། ཕ་ཆེན་པོ་ཧྲི་ཀྱི་གཏུ་མུག་གི་སྐྱོན་གྱི་ཞིང་བ་གིས་འཇིགས་རྫས་བརྒྱལ་ཡ་བ་ཟམ་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་མ་ཆགས་པ་རྟེན་པས་ཟོས།
པས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་དཀོན་དང་བཅས་པ་ཟབ་པ་ཡ་སྐྱ་བཀོད་ཀྱི་ནང་མི་སྔ་འདགས་གི་བར་ཏུ་སྤང་རྣམས་ལ་ཕྱིར་བཅུ་བསྐྱེ་བཛྲ་པ་དྨ་རིང་ད་ཟོས་ནས་ཉེན་པའི་ཞུ་གཅིག་བུ་ལ་མ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་

༄༅། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་ཆེ་དམ་རབ་སློབ་དཔོན་མིང་འདི་བཞེད་པས། དེ་ལ་སྦྱར་ན་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་སྐྱོང་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་གཞན་ལུགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚིག་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན། བརྟགས་སྟོང་དགོས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རང་ཚད་ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་མེད་པར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚིག་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ

འཕགས་པ་ཀུན་སྣང་བ་ཀྱི་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློ་རི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ངོ་མ་གཞུག་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ཡ་ཀོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཀུན་སྣང་བ་ཀྱི་ཡུལ་པ་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུ་དང་དེ།
དུ་སྨྲས་མེད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཕ་རོལ་པའི་གསུང་ལ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གསུང་ཁ་བྱེད་བྱེད་ཐབ་གྲགས་པ་དཔལ་ཡིད་ལ་རེ་བཅུ་མས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་ཏྲི་ཤྭ་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་
ཀྱི་གླང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱིན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་གིས་ཀྱང་ལ་གཙོ་ཡི་ཡི་བྲིས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཅིག་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས
པས་ཞེན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་རྟེན་མེད་རྣམས་ནས་ནི། ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀལ་མེད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བཞི་བདག་ཅག་འདྲ་བ 574
རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའོ། །ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཤད་ཟིན་པ་འཛིན་བ་སྒྲུབ་པར་རང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། སློབ་ཆེར་བས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས
པའི་བག་ཆགས་ཅན་གསོལ་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་རྣམས་ཚོར་འགྱུར་ལས། ཀུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམན་པར་གྱུར་བ་བདེ་བ་ཆེན་པར་ལྟ་བ་ཅན་དགའ་ཡང་ཀྱང་། རྒྱུ་རི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར

༣༠། །ཕྱིར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གཞན་སྡེ་སྔོན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱོར་ལུས་པར་མཐོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དེ་དག་ལ་གསུང་རབ་མང་དུ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་གཞན་གྱིས་བྲགས་སུ་རུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བས་རང་གི་བློས་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་བསྟེ་བལྟས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྨྲ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ཡི་བློ་དེར་བར་བྱ་བསྟེ། ལུགས་གཞན་རང་གི་བློས་སྦྱར་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་མི་བྱའོ། །རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁོན་ལ་ཡ་མཚན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། བཀོད་པ་སྤྲོ་བ་ཤད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་གིས

575

ཐུགས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཞིང་གནག་པར་བྱས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིད། སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའམ། རྩེ་མ་པ་ཕོའི་སེམས་ཀྱི་སྦྱལ
ལ་སྐྱེ་ཀྱི་གདངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་མཐུས། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ ཐབ་མོའི་དོ་ཡོན་ཉིད་ཧ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས། སྦྱར་དུ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བར
བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །ཞུགས་ཚོའི་འཕྲུར་ལས། ཀུ་སུབ་ལུགས་མཛེས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་བརྗོད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྨོན་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་
ཙཱ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལ་འཇུག་པ་སྐུ་འི་ལུགས་ཀྱི་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་ས་མཐུན་སྣང་འཕྲུལ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། སྦྱམ
ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པར་གྲགས་པ་བརྩེགས་པ་སྔོན་མོད་པའི་མཆོག་ལ་ཕྱག་ས་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ། ཉི་མ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཕྲུགས་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་བསམ་ངང་བ། རིམ་བྲིས་པའི་བ་རྡུལ་མ་ལ་འོམ་
འཕེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཟློག་པར་མཛད་པས་སྤྱར་བ་རྗེ་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་སྟེང་ནས། རིན་ཆེན་སྦས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ

576

༄༅། །སྭསྟི་སིདྡྷི་རསྟུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ཡ་ཤཱ་ཀ་ཡ་ཤ་སྐྲཾ་ཕྲི་ག་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཙུན་པ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས། བཅོ་ལྔ་དེ་དབང་དུ་ལྡན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་སྒྲོ་གསེར་
གྱི་གོ་ཚང་། ལོ་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་སྐོར་དུ་ཞུས་པ་རྗེ་དེ་པོ་དང་བཅུ་གསུམ་ཤིང་། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ༈ །།འདི་ནི་འགྲེལ་པ་ཡི་མཛོད་བྱུང་དང་། །ཁྱུར་བྱུང་གི་སྟེ་ནས་ཕྱུང་ནོར་བ་རྣམས།
བཅོས་པ་བཞི། སྒྲ་བཀོད་ཚུལ་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་ས་བཀླག་ཉིས་བརྒྱུད་ནས་ཞུས་དག་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡི་ནོར༎ རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་མཆོག །ཟབ་མོ་དོན་ཟབ་མཐར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་འབྱུང་གནས། །མཐར་
གཉིས་སྤངས་ཏེ་སྟོན་པར་ཡང་བསྟན་རིན་ཅིག །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། །དེ་ཡི་རང་ལུགས་དམ་པ་བཀའ་ཞུགས་པ་ལྟར་འཁྲུངས། །དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་མཁས་པའི་ལུགས་མང་ཡང་། །ཡིད་ཆེས་རྗོད་པས་འགྲེལ་
མཛད་དང་པ་ཡ་སྨྲོན་རས་ཀྱ་བསྒྲུབས། །ཀླུ་བཞིན་དེ་ཡི་བཞི་བཅུ་ཡི་ལུགས། །ཀླུ་བ་བའི་དེ་བར་ཤུགས་གསུམ་གྱི་ཉེ་བར་བའི་སྐོ། །གཅིག་ཏུ་ཟླ་ཤ་བ་གནང་རྣམ་སྐྱོང་ཆེད་པར། །ཚིག་ཟུར་ཀྱི་བར་ལེགས་ལ་ཤད་པ་ཀུན་བ
ཡིས། །ཞལ་འབྱོར་ལུགས་མཆོག་ནམ་ལང་པར་བྱས། །བྱང་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད་ལུགས་པ་དེ་མཐོང་ཉམས་སུ་ཐུང་། །ཤེར་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཚིགས་ཁམ་མི་ཐུབ་ཅིང་། །ཟབ་མོ་ཀློང་ཡངས་ཀླུ་བ་དམ་ཐར་བ་རྣམས། །རང་གིས་མ་རྟོགས་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི།

སྨོན་པ། །མདོར་ན་མཚོན་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་ལས་ཕྱིར་རང་དང་། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་ལ་བཟང་བ་ལམ་མ་གསལ་བ་ཕྱིར་རང་དང་། །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལམ་གྱི་མཆོག །འདི་ནི་མི་འབྲལ་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱས། །དེ་ནས་ལོ་ཡི་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་
ཀུན་ཟབ་མོའི་ལམ་དུ་མས་ཀུན་རྟོགས་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །རྟག་ཏུ་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཕྱུ་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ལེགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཀྱིས་དད་ཡུལ་སྲུང་བའི་བཙུན་ཞི་མཐུལ་ཕྱུལ་ཏེ་ནན་ཆེར་བསྐུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འབད་ཤའི་ཅུ་མེས་ཤིང་། དོན་རྟོགས་པ་རིགས་ཞུས་པ་མི་དམན་ 578
པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤ་སྟག་བསྒྲུབ་ཚང་བ། ཆོས་རྗེ་གཞན་ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཏེ་ཕྱི་ཡབ་བཟོད་པ་ཀྱུ་པ་ཅིག་གིས་ཞི་ཅེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐུལ་བ་འདི་ཁོར། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འཁུར་བ་
མང་དུ་ཐོས་པ་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། ||